

การวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 - 2543

นางสาวจันทร์เพ็ญ ฉันทอภิชัย

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3343-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF THAI BIOGRAPHIES PUBLISHED FROM 1981 TO 2000

Miss Janpen Chantha - apichai

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-3343-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์หนังสือชีวิตประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง
พ.ศ. 2524 - 2543
โดย นางสาวจันทร์เพ็ญ ฉันทอภิชัย
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว. กัลยา ติงศรีทิพย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชลัษย์พร เหมะรัชตะ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา สัจจามันท์)

จันทร์เพ็ญ ฉันทอภิชัย : การวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์
ระหว่าง พ.ศ. 2524 - 2543 (AN ANALYSIS OF THAI BIOGRAPHIES
PUBLISHED FROM 1981 TO 2000) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา
สุทธิวันตร์กุล, 287 หน้า. ISBN 974-17-3343-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์
ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อหา การนำเสนอ และองค์ประกอบของหนังสือ
โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลหนังสือชีวประวัติจำนวน 770 ชื่อเรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 –
2543 ส่วนใหญ่เป็นประเภทหนังสือชีวประวัติ จำนวนมากที่สุดจัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน ส่วน
ใหญ่เขียนโดยผู้แต่ง เป็นชีวประวัติของผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ และนำเสนอแบบเรื่องเล่า เนื้อหาที่เกี่ยว
กับเจ้าของชีวประวัติในหนังสือชีวประวัติพบว่า มีเนื้อหาด้านการปฏิบัติงาน ด้านผลงาน ด้าน
การศึกษา และด้านการเกิด จำนวนมากที่สุดมีเนื้อหาอื่น ๆ ในหมวดสาขาสังคมศาสตร์ และ
หนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่มีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา	บรรณารักษศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต .....
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ปีการศึกษา	2545	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

4280112022 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: BIOGRAPHY / AUTOBIOGRAPHY / THAI BIOGRAPHY

JANPEN CHANTHA-APICHAI : AN ANALYSIS OF THAI BIOGRAPHIES
PUBLISHED FROM 1981 TO 2000. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF.
CHONTICHAA SUTHINIRUNKUL, 287 pp. ISBN 974-17-3343-7.

The purpose of this research is to analysis Thai biographies published from 1981 to 2000 in terms of the producers, the authors, the contents, the styles of presentation and their compositions. 770 biographies are recorded on the recording forms.

The research results reveal that most of the biographies are biography type, are published by private publishers, are written by 223 authors, contain biographies of those who are alive. The styles of presentation are mostly narrative. Most of the biography contents are concerning their work, the accomplishment, the education and the birth information. The majority of other subjects area covered in biographies is the social sciences. The illustrations contained are mostly photography.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department: Library Science

Student' s signature .....

Field of study: Library & Information Science

Advisor' s signature .....

Academic year: 2002

Co-advisor' s signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือและกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณณี วราทร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ชลัษย์พร เหมะรัชตะ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา สัจจามันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์สำหรับความกรุณาที่มีต่อลูกศิษย์ทุกคนเสมอมา

ขอขอบคุณป้าเอมและพี่น้องที่คอยให้ความช่วยเหลือเสมอในยามคับขัน

ขอขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่และญาติทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือในทุกเรื่อง

ขอขอบคุณพี่โอบที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้

ขอขอบคุณก๊วง พี่ก๊วง พี่ปลา พี่เปิ้ล หากไม่ได้เพื่อน ๆ เหล่านี้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้อาจจะไม่เสร็จสมบูรณ์

และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ปริญญาโทภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกคนที่มอบความทรงจำที่ดีตลอด 4 ปีที่ผ่านมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ

บทที่

1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	สมมติฐานของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	วิธีดำเนินการวิจัย	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	ความหมายและความสำคัญของหนังสือชีวประวัติ.....	7
	ประวัติและพัฒนาการของหนังสือชีวประวัติในประเทศไทย.....	8
	ประเภทของหนังสือชีวประวัติ.	13
	การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ.....	14
	ลักษณะของหนังสือชีวประวัติที่ดี.....	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น.....	23
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	24
	การสร้างเครื่องมือวิจัย	26
	การทดสอบเครื่องมือวิจัย.....	28
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
	การนำเสนอผลการวิจัย.....	30

บทที่	สารบัญ	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือชีวประวัติ.....	31
ตอนที่ 2	ผู้จัดทำหนังสือชีวประวัติ.....	36
ตอนที่ 3	เนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ.....	135
ตอนที่ 4	วิธีการนำเสนอหนังสือชีวประวัติ.....	168
ตอนที่ 5	องค์ประกอบของหนังสือชีวประวัติ.....	170
ตอนที่ 6	ลักษณะพิเศษของหนังสือชีวประวัติ.....	181
ตอนที่ 7	การจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสต่าง ๆ.....	183
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	187
	รายการอ้างอิง	208
	ภาคผนวก	213
	ภาคผนวก ก แบบบันทึกข้อมูลหนังสือชีวประวัติ.....	214
	ภาคผนวก ข รายชื่อหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543.....	218
	ภาคผนวก ค ดรชนีรายชื่อเจ้าของชีวประวัติ.....	273
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	287

สารบัญดาร่าง

ณ

ตารางที่	หน้า
ก ผลการเปรียบเทียบรายชื่อหนังสือชีวประวัติจากแหล่งต่าง ๆ.....	25
1 ประเภทของหนังสือชีวประวัติ.....	31
2 การระบุปีที่พิมพ์ของหนังสือชีวประวัติ.....	32
3 ปีที่พิมพ์ของหนังสือชีวประวัติ.....	33
4 การระบุเลขหน้าของหนังสือชีวประวัติ.....	34
5 จำนวนหน้าของหนังสือชีวประวัติ.....	35
6 การระบุชื่อผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ.....	36
7 ประเภทและจำนวนของผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ.....	39
8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน.....	41
9 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่งมากกว่า 1 คน.....	57
10 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน.....	62
11 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 1 คน.....	69
12 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการ 1 คน.....	72
13 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการมากกว่า 1 คน.....	79
14 การระบุผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	82
15 ประเภทของผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	84
16 สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	86
17 หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	93
18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	102
19 โรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	113
20 มุลนิธิที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	120
21 สมาคมที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	123
22 ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	126
23 ผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงานที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ.....	132
24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ.....	136
25 การประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ.....	149
26 แหล่งประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ.....	150
27 ลักษณะงานอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ.....	155

สารบัญญัตราง

ญ

ตารางที่	หน้า
28 การมีชีวิตอยู่ของเจ้าของชีวิตประวัตี.....	157
29 การระบุปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัตี.....	158
30 เนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวิตประวัตีในหนังสือชีวิตประวัตี.....	160
31 การปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวิตประวัตี.....	161
32 เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวิตประวัตี.....	166
33 วิธีการนำเสนอหนังสือชีวิตประวัตี.....	169
34 การปรากฏภาพประกอบในหนังสือชีวิตประวัตี.....	170
35 ลักษณะของภาพประกอบในหนังสือชีวิตประวัตี.....	171
36 สีของภาพประกอบในหนังสือชีวิตประวัตี.....	172
37 ปกของหนังสือชีวิตประวัตี.....	173
38 ลักษณะปกของหนังสือชีวิตประวัตี.....	174
39 ลักษณะกระดาษของหนังสือชีวิตประวัตี.....	175
40 ลักษณะการพิมพ์หนังสือชีวิตประวัตี.....	176
41 ขนาดของหนังสือชีวิตประวัตี.....	178
42 ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือชีวิตประวัตี.....	180
43 การปรากฏลักษณะพิเศษของหนังสือชีวิตประวัตี.....	181
44 ลักษณะพิเศษของหนังสือชีวิตประวัตี.....	182
45 การจัดพิมพ์หนังสือชีวิตประวัตีในโอกาสพิเศษ.....	183
46 การจัดพิมพ์หนังสือชีวิตประวัตีในโอกาสต่าง ๆ.....	184

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญของมนุษยชาตินั้นมาจากปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือ ความสามารถพัฒนาตนเองโดยการประมวลผลความรู้ในอดีตจากประสบการณ์ทางอ้อมของผู้อื่น เพื่อใช้เป็นบทเรียนและนำมาปรับให้เหมาะสมกับตน (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542 : 708) ยิ่งบุคคลใดได้สัมผัสประสบการณ์เอาไว้มากเท่าไร ยิ่งทำให้บุคคลนั้นรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ เข้าใจชีวิต และสามารถแก้ปัญหาชีวิตได้ดีขึ้นเท่านั้น

หนังสือชีวประวัติเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่ถ่ายทอดประสบการณ์ของบุคคลผู้ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี หนังสือชีวประวัติคือ หนังสือที่เสนอประวัติชีวิต ประสบการณ์ ความสำเร็จ และความล้มเหลวในชีวิตส่วนตัวและหน้าที่การงานของปัจเจกบุคคล หนังสือชีวประวัติมีความน่าสนใจและมีประโยชน์ต่อผู้อ่าน กล่าวคือผู้อ่านจะได้ทราบถึงประวัติของบุคคลอื่นและสามารถนำแนวทางในการดำเนินชีวิตของเจ้าของชีวประวัติมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของตนเอง เพื่อให้ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกับเจ้าของชีวประวัติ หรือเป็นข้อระวังมิให้เกิดข้อผิดพลาดเช่นเดียวกันเมื่อประสบกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน การอ่านหนังสือชีวประวัติทำให้ผู้อ่านได้รับประสบการณ์จากผู้อื่นโดยไม่ต้องประสบกับเหตุการณ์เหล่านั้นด้วยตนเอง เป็นการสะสมประสบการณ์ทางอ้อมซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองได้ และยังทำให้ทราบถึงอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก แรงจูงใจของเจ้าของชีวประวัติ ทำให้ผู้อ่านรู้จักและเข้าใจบุคคลอื่นมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดความเข้าใจตนเองมากขึ้นจากการเปรียบเทียบถึงสภาพทางอารมณ์ แรงจูงใจ ความต้องการ ปัญหา ฯลฯ ของตนเองกับเจ้าของชีวประวัติ ซึ่งสภาพต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่คุณคนต้องประสบในชีวิตทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ประวัติบุคคลจึงช่วยให้ทราบถึงสาเหตุที่เจ้าของชีวประวัติได้กระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งลงไป ซึ่งมีผลกระทบต่อมหาชน ดังนั้นนักวิจัยที่ชำนาญการหลายท่านจึงถือเอาประวัติของบุคคลเป็นจุดเริ่มในการค้นคว้าวิจัย เพราะทำให้เข้าใจถึงผลงาน แนวความคิด ตลอดจนการวินิจฉัยของเจ้าของชีวประวัติได้ดียิ่งขึ้น (Broadus, 1973 : 158 – 160)

หนังสือชีวประวัติบางเล่มนอกจากจะกล่าวถึงประวัติชีวิตของบุคคลแล้ว ยังกล่าวถึงสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี และเหตุการณ์สำคัญในสมัยที่เจ้าของชีวประวัติยังดำรงชีวิตอยู่ ซึ่งใช้เป็นแหล่งค้นคว้าทางด้านประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างดี การศึกษาประวัติ

ศาสตร์อย่างกว้างขวางจะช่วยให้เกิดการตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมนุษย์ และความรับผิดชอบทางด้านศีลธรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพิจารณาการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้นทำให้ได้รับตัวอย่างการดำเนินชีวิตโดยตรงจากเจ้าของชีวประวัติ ซึ่งผู้อ่านอาจเผชิญกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน (Berson, 1994 : 5) การให้ความสำคัญต่อหนังสือชีวประวัติในฐานะเป็นแหล่งค้นคว้าทางด้านประวัติศาสตร์นี้จะเห็นได้จาก การที่ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้รวบรวมชีวประวัติชนชาติอเมริกัน รวมจำนวนประมาณ 17,450 ชื่อเรื่องของผู้แต่ง 6,100 คน ซึ่งประกอบด้วยชีวประวัติของบุคคลที่เสียชีวิตก่อน ค.ศ. 1996 สมาชิกรัฐสภาอเมริกัน ประธานาธิบดี ผู้ให้ความสนับสนุนในการพัฒนาห้องสมุด ผู้มีอุปการะคุณบรรณารักษ์ห้องสมุด และบุคคลอื่น ๆ (Cole, 1999 : 48 – 49)

จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่าห้องสมุดในประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญกับหนังสือชีวประวัติโดยการจัดหามาให้บริการกับผู้อ่านเป็นจำนวนมาก โดยจัดรวมอยู่ในหมวด 900 ของการจัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ และกระจายอยู่ตามหมวดต่าง ๆ ของระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันตามลักษณะสาขาอาชีพของเจ้าของชีวประวัติและเนื้อหาในหนังสือชีวประวัติ หนังสือชีวประวัติเหล่านี้นำออกให้บริการบนชั้นเปิดรวมกับหนังสืออื่น ๆ ในหมวดเดียวกันโดยไม่ได้มีการจัดแยกเป็นสิ่งพิมพ์พิเศษ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้โดยการสืบค้นจากรายการออนไลน์ (OPAC) โดยค้นจากคำสำคัญ หรือหัวเรื่อง จากการสำรวจแสดงให้เห็นว่าหนังสือชีวประวัติเป็นที่นิยมเขียนและนิยมอ่านกันมากในประเทศไทย บุคคลทั้งที่มีชื่อเสียงและไม่มีชื่อเสียงนิยมจัดทำหนังสือชีวประวัติและอัตชีวประวัติเพื่อแจกหรือเป็นที่ระลึกในงานต่าง ๆ เช่น งานเกษียณอายุ งานครบรอบวันเกิด หรือเพื่อเตรียมไว้แจกในงานศพของตนเอง เป็นต้น อีกทั้งสำนักพิมพ์ก็ให้ความสำคัญในการผลิตหนังสือชีวประวัติเพื่อจัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น เนื่องจากเจ้าของชีวประวัติยินดีที่จะเปิดเผยประวัติชีวิตของตนเอง และผู้อ่านก็นิยมอ่านหนังสือชีวประวัติ เพราะให้ทั้งความเพลิดเพลินและได้แง่คิดจากประสบการณ์ชีวิตของเจ้าของชีวประวัติ ประกอบกับความก้าวหน้าทางการพิมพ์และการถ่ายภาพ ทำให้หนังสือชีวประวัติของคนไทยในปัจจุบันมีรูปเล่ม ภาพประกอบที่สวยงาม น่าอ่านมากยิ่งขึ้น

ในด้านการวิจัยที่เกี่ยวกับชีวประวัติของคนไทยในประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ งานวิจัยที่ค้นคว้าประวัติชีวิตและผลงานวรรณกรรมของบุคคล งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนหนังสือชีวประวัติของไทย และงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือประวัติบุคคล ดังต่อไปนี้

งานวิจัยที่ค้นคว้าประวัติชีวิตและผลงานวรรณกรรมของบุคคล เช่น เรื่องชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของสันต์ ท. โกมลบุตร โดยศรีวิภา จรุงโรจน์ ณ อยุธยา (2520) เรื่องชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของ ม.ล. ศรีฟ้า มหาวรรณ โดยฐานินี แจ่มจันทร์ (2522) และเรื่องชีวิตประวัติและผลงานของประยูร จรรย์าวงศ์ โดยสุวิมล ธนะผลเลิศ (2522) เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนหนังสือชีวิตประวัติของไทยมีจำนวน 1 เรื่อง คือ เรื่องงานเขียนเชิงชีวิตประวัติของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ระหว่าง พ.ศ. 2325 – 2475 โดย ลักษณะหญิง รัตธสาร (2518)

ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือประวัติบุคคล ได้แก่ หนังสืออนุสรณ์งานศพ หนังสืออัตชีวประวัติ และหนังสือชีวประวัติ มีจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้ เรื่องการจำแนกผลงานจากชีวประวัติที่ปรากฏในหนังสืออนุสรณ์งานศพ ระหว่าง พ.ศ. 2516 – 2520 โดยสุนีย์ ดาราศิลป์ (2521) เรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือเรื่องพื้นความหลังของพระยาอนุমানราชธนะเพื่อการบริการเอกสารสนเทศ โดยจินตนา เอกัคคตาจิต (2524) เรื่องการประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่าง พ.ศ. 2475 – 2523 โดยรัชนิกร อินเล็ก (2525) และเรื่องการวิเคราะห์หนังสืออนุสรณ์งานศพที่จัดพิมพ์ใน พ.ศ. 2521 – 2530 โดยนวลวรรณ ชันไพศาลศิลป์ (2542)

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า หนังสือชีวประวัติมีประโยชน์ต่อผู้อ่าน และเป็นแหล่งค้นคว้าที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือชีวประวัติยังมีเป็นจำนวนน้อย และงานวิจัยของรัชนิกร อินเล็กซึ่งศึกษาหนังสือชีวประวัติที่จัดพิมพ์จำหน่ายถึง พ.ศ. 2523 ยังไม่มีผู้ศึกษาวิจัยต่อ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะทำการวิจัยในเรื่องการวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543 เพื่อให้มีการวิจัยและการรวบรวมหนังสือชีวประวัติของคนไทยอย่างต่อเนื่อง อันจะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแหล่งข้อมูลหนังสือชีวประวัติของคนไทยในช่วง พ.ศ. 2524 – 2543 ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ในการจัดหาและให้บริการหนังสือชีวประวัติของคนไทย และเป็นแนวทางสำหรับบุคคลทั่วไปในการเลือกอ่านหนังสือชีวประวัติของคนไทย ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับผู้จัดทำในการผลิตหนังสือชีวประวัติของคนไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543 ในด้าน ผู้จัดทำ เนื้อหา การนำเสนอ และองค์ประกอบของหนังสือ

สมมติฐานของการวิจัย

หนังสือชีวประวัติของคนไทยส่วนใหญ่จัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นประวัติของผู้ที่ยังมีชีวิต นำเสนอแบบเรื่องเล่า และมีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543 ที่เป็นประชากรจำนวน 770 ชื่อเรื่อง โดยหนังสือชีวประวัติที่นำมาวิเคราะห์มีลักษณะดัง ต่อไปนี้

1. เป็นหนังสือชีวประวัติบุคคลคนเดียว
2. เป็นหนังสือภาษาไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543 ซึ่งเขียนโดยคนไทย ทั้งนี้ไม่รวมถึงสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสืออนุสรณ์งานศพ วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัย
3. ในกรณีที่หนังสือชีวประวัติมีการจัดพิมพ์ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ผู้วิจัยจะใช้ฉบับพิมพ์ครั้งล่าสุด
4. หนังสือชีวประวัติที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด เป็นหนังสือที่มีอยู่บนชั้นเปิดของหอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดกลางสถาบันอุดมของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 12 แห่ง รวม 13 แห่ง ได้แก่
  - หอสมุดแห่งชาติ
  - สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
  - สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
  - สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
  - หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ
  - สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  - สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล
  - สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
  - สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
  - สำนักหอสมุดและบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

- สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อได้ข้อมูลพื้นฐานในเรื่องที่วิจัย และข้อมูลในการสร้างแบบบันทึกข้อมูล
2. สํารวจหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543 จากแหล่งข้อมูลที่กำหนด รวบรวมรายชื่อหนังสือที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ และคัดหนังสือเรื่องที่ไม่ซ้ำกันมาเป็นประชากรในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือคือแบบบันทึกข้อมูล เพื่อใช้เก็บข้อมูลหนังสือชีวประวัติที่เป็นประชากร

แบบบันทึกข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่1 ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือชีวประวัติ ประกอบด้วย ชื่อผู้เขียน ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ ผู้จัดพิมพ์ ปีที่พิมพ์ เป็นการเขียนแบบลงรายการ บรรณานุกรม ส่วนจำนวนหน้า และประเภทของหนังสือชีวประวัติ เป็นแบบเติมคำและเลือกตอบ

ส่วนที่2 รายละเอียดของหนังสือชีวประวัติในด้านผู้จัดทำ เนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ การนำเสนอ องค์ประกอบของหนังสือ ลักษณะพิเศษของหนังสือ และการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสต่าง ๆ เนื้อหาส่วนนี้เป็นแบบเติมคำและเลือกตอบ

4. ทดสอบแบบบันทึกกับหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร ซึ่งเป็นหนังสือชีวประวัติที่จัดพิมพ์ก่อน พ.ศ. 2524 จำนวน 10 ชื่อเรื่อง
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
6. เก็บข้อมูลหนังสือชีวประวัติของคนไทยตามแบบบันทึกที่จัดทำขึ้น โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล 1 ชุด ต่อหนังสือ 1 ชื่อเรื่อง
7. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกด้วยวิธีทางสถิติ คือค่าร้อยละ
8. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางสำหรับ

1. บรรณารักษ์ในการจัดหา และให้บริการหนังสือชีวประวัติของคนไทย
2. บุคคลทั่วไปในการเลือกอ่านหนังสือชีวประวัติของคนไทย
3. ผู้จัดทำในการผลิตหนังสือชีวประวัติของคนไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงความหมายและความสำคัญของหนังสือชีวประวัติ ประวัติ และพัฒนาการของหนังสือชีวประวัติในประเทศไทย ประเภทของหนังสือชีวประวัติ การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ ลักษณะของหนังสือชีวประวัติที่ดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของหนังสือชีวประวัติ

Scott (1965 : 34) ได้ให้ความหมายของชีวประวัติไว้ว่า ชีวประวัติเป็นเรื่องราวของชีวิตของบุคคล

ในหนังสือศัพท์บัญญัติวิชาบรรณารักษศาสตร์ให้ความหมายของคำว่า ชีวประวัติไว้สามประการ คือ

1. ประวัติชีวิตของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
2. รวมประวัติของบุคคลหลายบุคคล
3. แขนงหนึ่งของวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนชีวประวัติ

ส่วนหนังสือชีวประวัติ (Biography) เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับเรื่องราวชีวิตของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งนอกจากจะมีประวัติความเป็นมา การดำเนินชีวิตและการงานในส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของเจ้าของชีวประวัติเป็นสาระสำคัญแล้ว ยังมักมีความสัมพันธ์หรือสะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นไป ทักษะคติ ค่านิยม ของสังคม ตลอดจนอาจมีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์หรือศาสตร์อื่น ๆ ตามที่เจ้าของชีวประวัติมีส่วนข้องเกี่ยวกับ (วนิดา บำรุงไทย, 2545 : 102)

หนังสือชีวประวัติจัดเป็นสารคดีประเภทหนึ่ง เนื่องจากเป็นงานเขียนที่ไม่มีตัวละครสมมติ เป็นเรื่องที่เขียนขึ้นจากความเป็นจริง มิใช่จากจินตนาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้เป็นสำคัญ และใช้ภาษาสำนวนที่คมคายชวนให้ติดตามอ่าน (ถวัลย์ มาศจรัส, 2538 : 21) จัดเป็นสารคดีที่ให้ความรู้ ให้เรื่องราว ให้ความจรรโลงใจ มีอำนาจโน้มน้าวใจผู้อ่านให้มีความคล้อยตามด้วยได้ (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2523 : 36) และเป็นสารคดีที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย เนื่องจากเรื่องราวชีวิตของบุคคลมีความตื่นเต้น เร้าใจนักอ่านที่ชื่นชอบการผจญภัย (วนิดา บำรุงไทย, 2545 : 101) นอกจากนี้หนังสือชีวประวัติยังมีความคาบเกี่ยวกับสารคดีประวัติศาสตร์และท่องเที่ยว หนังสือบางเล่มผู้อ่านจะได้รับความรู้เรื่องชีวิตของบุคคลและได้รับความรู้

ทางประวัติศาสตร์ไปพร้อมกัน ในขณะที่เดียวกันก็เหมือนได้ท่องเที่ยวไปยังท้องถิ่นต่าง ๆ ตามเจ้าของชีวประวัติไปด้วย (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2523 : 37)

นอกจากนี้หนังสือชีวประวัติยังครอบคลุมหนังสือแจกในงานฌาปนกิจศพ ซึ่งมีบุคคลหลายคนเขียนถึงประวัติชีวิตส่วนตัว การงาน ฯลฯ ของผู้ตาย และหนังสือที่แจกในงานฉลองครบรอบอายุ เช่น หนังสือ “คึกฤทธิ์ 60” เป็นต้น (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2523 : 37)

หนังสือชีวประวัติให้ประโยชน์ในการอ่าน เพราะประสบการณ์ชีวิตตลอดจนเหตุการณ์ที่ผู้เขียนเล่าจะเป็นตัวอย่างการครองชีวิตที่น่าประทับใจ น่าจดจำเอาอย่าง หรือไม่ควรเอาเยี่ยงอย่าง การเขียนชีวประวัติคล้ายกับสารคดีท่องเที่ยว คือต้องถูกต้องตามข้อเท็จจริง ปราศจากอคติ ยึดหลักความเป็นธรรม ไม่สรรเสริญคุณงามความดีหรือใส่ร้ายป้ายสีจนเกินไป ผู้เขียนเสนอ “เกร็ด” ต่าง ๆ ประกอบการเขียนเพื่อแสดงทัศนคติการครองชีวิตของบุคคลนั้นให้เด่นชัด และสร้างความประทับใจให้น่าอ่านด้วย (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2523 : 38)

ประวัติและพัฒนาการของหนังสือชีวประวัติในประเทศไทย

การเขียนชีวประวัติของไทยได้ปรากฏหลักฐานมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย หลักฐานดังกล่าว ได้แก่ อัตชีวประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งได้จารึกแทรกไว้ในตอนต้นของหลักศิลาจารึกหลักที่ 1 หน้าที่ 1 ซึ่งได้จารึกอัตชีวประวัติของพ่อขุนรามคำแหงในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านครอบครัว พระราชกรณียกิจ เป็นต้น (ฉ่ำ ทองคำวรรณ, 2514 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ส่วนในศิลาจารึกหลักที่ 2 เป็นประวัติของสมเด็จพระมหาเถรศรีศรัทธาราชจุฬามณี คำจารึกในหลักนี้แบ่งออกได้เป็นหลายตอน มีประวัติตั้งแต่เยาว์วัย การศึกษา การออกบวช การบำเพ็ญกุศล และการสร้างถาวรวัตถุต่าง ๆ ข้อความซึ่งนับว่าเป็นชีวประวัติในสมัยสุโขทัยนี้ มักเป็นส่วนประกอบของพद्यกรรมหรือวีกรรมของบรรพบุรุษของไทยมากกว่าจะเป็นเรื่องประวัติชีวิตโดยตรง

ต่อมาในสมัยอยุธยา การเขียนชีวประวัติปรากฏในรูปแบบของพงศาวดารสอดแทรกไปกับประวัติเหตุการณ์บ้านเมือง ซึ่งส่วนใหญ่จะเขียนเพื่อยอพระเกียรติของพระมหากษัตริย์ในยุคนั้น ๆ คือจะกล่าวถึงแต่สิ่งที่ดี ส่วนสิ่งที่ไม่ดีจะไม่กล่าวถึง (ที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑ์สวนลุมพินีพระพุทศักราช 2468, ม.ป.ป. : 8)

ในสมัยนี้ยังมีหนังสือประกอบพงศาวดาร อันได้แก่ หนังสือที่ไทรแ่ง หนังสือราชการแต่งเป็นรายวันราชการทัพ จดหมายเหตุต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ และหนังสือที่บุคคลจดหรือแต่งขึ้นตามที่รู้เห็นหรือเป็นคำให้การ (สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงพระประชวร, 2511 :

6) ซึ่งเอกสารเหล่านี้มักจะมีเรื่องประวัติของบุคคลแทรกอยู่ด้วย นอกจากนี้ชีวประวัติของกวีในสมัยอยุธยาสามารถอนุมานได้จากผลงาน ซึ่งกวีมักพูดถึงตนเองด้วย เช่น พระโหราธิบดีผู้แต่งจินตามณี เป็นต้น (เปลื้อง ณ นคร, 2517 : 81)

รูปแบบการเขียนหนังสือชีวประวัติในสมัยอยุธยามี 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การจดบันทึกเหตุการณ์อย่างย่อ เป็นการจดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างย่อ ๆ โดยจดเฉพาะข้อมูลที่สำคัญ
2. การจดบันทึกเหตุการณ์อย่างละเอียด เป็นการจดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด มีการบรรยายให้เห็นภาพอย่างชัดเจน
3. คำร้อยกรองสดดี ซึ่งมีแรงบันดาลใจจากความปลื้มปิติในวีรกรรมหรือความดีงามของบรรพบุรุษ ในสมัยกรุงศรีอยุธยานี้มีพระมหากษัตริย์ 2 พระองค์ที่กวีมีความชื่นชมในพระราชจริยาวัตรจนถึงกับเขียนเรื่องสดดีขึ้น คือ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ในวรรณกรรมเรื่อง “ยวนพ่าย” และสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ใน “โคลงสรรเสริญพระเกียรติสมเด็จพระนารายณ์” (นิตยา กาญจนวรรณ, 2520 : 70) ชิวประวัติในรูปแบบนี้มีเนื้อหาสรรเสริญพระเกียรติคุณในพระราชกรณียกิจ พระราชประวัติพอสังเขป และความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง ซึ่งรูปแบบการเขียนชีวประวัติแบบนี้ยังคงมีมาจนถึงปัจจุบัน

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น เริ่มมีการเขียนชีวประวัติโดยไม่แทรกปนเนื้อหาเหตุการณ์บ้านเมือง ส่วนใหญ่จะเขียนถึงประวัติของบุคคลร่วมตระกูล เช่น เรื่องพงศาวดารราชินิกุลบางช้าง (2457) ซึ่งให้รายชื่อบุคคลพร้อมเกียรติประวัติในการทำงานของบุคคลร่วมตระกูลบางช้าง สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงประทานความรู้ไว้ว่า หนังสือเล่มนี้มีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 แต่ฉบับเดิมสูญหายไปเหลืออยู่แต่ฉบับซึ่งชำระในรัชกาลที่ 3 เมื่อ พ.ศ. 2388 และต่อมามีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกหลายครั้ง สันนิษฐานว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดเกล้าฯ ให้ท่านผู้ใหญ่ในราชินิกุลนี้คนใดคนหนึ่งรู้ลำดับวงศ์ และรู้จักบุคคลร่วมตระกูลอย่างกว้างขวางจัดทำบัญชีรายชื่อขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย (อธิบายราชินิกุลบางช้าง, 2471 : ข) ในสมัยนี้มีกวีที่สำคัญ คือ พระสุนทรโวหาร (ภู่) ได้เริ่มแต่งนิราศต่าง ๆ และแทรกอัตชีวประวัติของตนเองในเนื้อหา ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก จนต่อมาสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงสืบค้นและเรียบเรียงประวัติของท่านได้อย่างละเอียด (เปลื้อง ณ นคร, 2517 : 311)

ในรัชสมัยที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์ใน พ.ศ. 2394 ประเทศไทยเริ่มก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ มีการติดต่อกับต่างประเทศมากขึ้น อันมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ มากมาย วรรณกรรมในสมัยนี้มีโฉมหน้าที่แปลกและใหม่กว่าเดิม

เพราะได้รับอิทธิพลของประเทศตะวันตก ประวัติบุคคลซึ่งก่อนหน้านี้รวมอยู่ในเหตุการณ์บ้านเมืองก็เริ่มเปลี่ยนรูปแบบเป็นผลงานชีวประวัติเดี่ยว ๆ ไม่ได้แทรกอยู่ในหนังสืออื่น ตัวอย่างเช่น พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (2496) เป็นชีวประวัติสั้น สำนวนคล้ายการเทศนา และปฐมวงษ์ (พระบรมราชมหাজักรักษัตริย์สยาม) เป็นพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และพระปฐมราชวงศ์ ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (2470)

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การเขียนชีวประวัติได้รับความสนใจมากขึ้น เนื่องจากพระองค์ได้ส่งเสริมการศึกษาให้แพร่หลายไปในหมู่ประชาชนทั่วไป คนไทยที่รู้หนังสือมีจำนวนมากขึ้น พระองค์ทรงมุ่งหวังที่จะให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ มีการจัดให้สอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาต่อต่างประเทศ เมื่อนักเรียนเหล่านี้กลับมาก็ได้นำเอาวรรณกรรมต่างประเทศเข้ามาเผยแพร่ด้วย ซึ่งรวมทั้งการเขียนประวัติบุคคล นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยในการจัดบันทึก จะเห็นได้ว่าระหว่างการเสด็จประพาส มักจะทรงจดบันทึกสิ่งที่ได้พบเห็นในระหว่างการเสด็จประพาสนั้น ๆ ประกอบกับกิจการพิมพ์เจริญขึ้นมาก หนังสือชีวประวัติบางเล่มได้รับการจัดพิมพ์จำหน่ายด้วย เช่น เรื่อง *อานามสยามยุทธ* ซึ่ง ก.ศ.ร. กุหลาบ ผู้รวบรวมอ้างว่าคัดลอกมาจากบันทึกของเจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ผู้ดำรงตำแหน่งสมุหนายกในรัชกาลที่ 3 หนังสือชีวประวัติเล่มนี้ตีพิมพ์ใน *ปีรัตนโกสินทรศก 122* (พ.ศ. 2447) ที่โรงพิมพ์สยามประเภทสุนทโรวาทพิเศษ จำหน่ายในราคา 12 บาท (ก.ศ.ร. กุหลาบ, 2514 : หน้าถัดจากหน้าปกใน) เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเกียรติประวัติในการทำงานของเจ้าของชีวประวัติในตำแหน่งแม่ทัพใหญ่ ซึ่งได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้ไปปราบญวนและเขมร และมีประวัติชีวิตส่วนตัวแทรกอยู่เป็นบทนำเรื่อง

ในรัชสมัยนี้ สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงนิพนธ์ประวัติบุคคลไว้ถึงร้อยกว่าเรื่อง ซึ่งส่วนมากเป็นประวัติบุคคลร่วมสมัยที่พระองค์ทรงทราบประวัติ หรือทรงรู้จักคุ้นเคยกับเจ้าของชีวประวัติเป็นอย่างดี งานพระนิพนธ์ประวัติบุคคลของพระองค์มีลักษณะการวางโครงเรื่องอย่างละเอียดแต่ไม่เยิ่นเย้อ นอกจากทรงให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติบุคคลแล้ว ยังทรงประมวลเอาเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมมานำเสนออีกด้วย สิ่งใดที่สมควรอธิบายเพิ่มเติม พระองค์ได้ทรงประทานความรู้อย่างละเอียด เช่น ทรงอธิบายประวัติวัดหงส์ไว้ใน *ประวัติเจ้าพระยาอมราช* (ปั้น สุขุม) หรือใน *ประวัติของเจ้าคุณพระประยูรวงศ์* พระองค์ทรงอธิบายถึงการเข้าถวายตัวเป็น “ชาววัง” และพระราชนุกิจในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้น (วิทย์ พิณคันเงิน, 2505 : 103 – 104) งานพระนิพนธ์ชีวประวัตินี้ส่วนใหญ่เป็นประวัติผู้ตายที่ทรงแต่งตั้งให้เจ้าภาพพิมพ์แจกในงานศพ และเป็นหนังสือของหอพระสมุดฯ ที่เจ้าภาพมาขอไปพิมพ์

ในปี พ.ศ. 2500 - 2503 หนังสือชีวประวัติของคนไทยยังมีจำนวนน้อย จนเรียกได้ว่า “ขาดแคลนในท้องตลาด” หนังสือชีวประวัติที่พิมพ์จำหน่ายส่วนมากเป็นชีวประวัติของชาวต่างประเทศที่มีผู้แปลมา (ละออง ศรีสุคนธ์, 2504 : ข) อย่างไรก็ตาม ในปีต่อมา พ.ศ. 2504 ได้เริ่มมีผู้เขียนประวัติบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่ เช่น ประพัฒน์ ตริณรงค์ เขียนประวัติของพระยาอนุমানราชชน (ยง เสฐียรโกเศศ) ซึ่งเป็นการแปลกจากความคิดความเชื่อของคนส่วนมากที่เห็นว่าควรเขียนประวัติบุคคลที่เสียชีวิตแล้วเท่านั้น การเขียนประวัติบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่อาจทำให้เป็น “กลาง” (ประพัฒน์ ตริณรงค์, 2504 ข : ก - ข) ทั้งยังทำความลำบากใจแก่ผู้เขียนมากกว่าเขียนประวัติบุคคลที่เสียชีวิตแล้ว เนื่องจากการกระทำดีกระทำชั่วยังไม่สิ้นสุด และถ้ากล่าวถึงแต่ส่วนดีก็เป็นการยกยอประจบ แต่ถ้ากล่าวถึงส่วนเสียก็ทำให้เจ้าของชีวประวัติตลอดจนครอบครัวและญาติมิตรไม่พอใจ (ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม, 2504 : ฉ)

ในช่วงปี พ.ศ. 2504 นั้น การเขียนชีวประวัติของคนไทยมีอุปสรรคหลายด้าน ตั้งแต่ผู้อ่านไม่นิยมอ่าน ทำให้ผู้จัดพิมพ์จำหน่ายไม่มั่นใจในผลกำไรจากการขาย และผู้เขียนเองอยู่ในภาวะที่ “ต้องเสี่ยงภัย และเสียสละ” (ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม, 2504 : ข) อีกทั้งการเขียนประวัติบุคคลนั้น ยากที่ผู้เขียนจะพ้นจากการถูกตำหนิ ไม่ว่าจะเสนอด้านดีหรือด้านไม่ดีของเจ้าของชีวประวัติ ดังข้อความที่ว่า “ถ้าตอนใดที่ผู้อ่านไม่ชอบ ก็ถือว่าเอาความไม่ดีของคนมาว่ากล่าว ถ้าตอนใดที่กล่าวถึงเกียรติคุณ ก็ว่าผู้เขียนยกยอป้อนประจบสอพลอคนที่ยังอยู่ หรือบุตรหลานทายาทของเจ้าของชีวประวัติ” (ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม, 2504 : ข) ดังนั้น ผู้เขียนจึงต้องใช้ความระวังในการเขียนมาก และมีความโน้มเอียงไปในการเสนอด้านดีของบุคคล ทำให้เป็นประวัติบุคคลที่ “เริ่มด้วยความเนือย และจบด้วยความเนือย แม้จะมีถ้อยคำเข้มข้นตอนกลางเรื่องเป็นบางแห่งบางตอน แต่ไม่อาจจะทำให้เอกภาพของเรื่อง (Unity of the story) พ้นจากกฎวิจิตรศิลป์ได้ว่าไม่เป็นไปเพื่อสวดแต่ถ่ายเดียว” (ส. ธรรมยศ, 2522 : 55) และทำให้ประวัติชีวิตของเจ้าของชีวประวัติเป็นประวัติที่ “ต้องไม่มีอะไรผิด เกิดมาต้องสวยสดงดงามหาที่ตำหนิไม่ได้ ข้อพิสูจนถึงความจริงนี่คือ ประวัติของคนตายพิมพ์แจกในวันเผาศพคนที่ตายนั้นทั่วประเทศ เป็นชีวิตที่หาความต่างพร้อยต่ำต้อยแม้แต่นิดหนึ่งมีมี” (ส. ธรรมยศ, 2522 : 299)

อุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งของการเขียนชีวประวัติของคนไทย คือ การขาดแคลนข้อมูลที่ใช้ประกอบในการเขียน เพราะข้อมูลมักมีแต่ประวัติย่อ ๆ ให้ทราบชื่อตัว ชื่อบิดามารดา ประวัติการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่การงานเท่านั้น ไม่ทราบถึงประสบการณ์ชีวิตและลักษณะนิสัยของเจ้าของชีวประวัติได้ และถึงแม้มีผู้ใกล้ชิดกับเจ้าของชีวประวัติทราบ แต่เมื่อไม่มีการจดบันทึก นานวันเข้าก็สูญหายไป (อรรถ อรรถวุฒิกร, 2507 : (14)) นอกจากนี้ การขาดแคลนข้อมูลยังเนื่องมาจากความไม่นิยมเขียนประวัติบุคคลกันมาแต่โบราณ เพราะเกรง

จะถูกตำหนิว่าเป็นการรอดหรือยกย่องตนเอง (ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม, 2504 : ข) ซึ่งคนไทยบางคนยังคงยึดถือคตินี้กันอยู่ เช่น พระยาอนุমানราชชน (ยง เสฐียรโกเศศ) ได้กล่าวออกตัวไว้ในหน้าคำนำของหนังสืออัตชีวประวัติของท่านเองว่า “เหตุที่เกิดเป็นเรื่อง ฟันความหลัง มีอยู่เพียงเท่านี้ ไม่ใช่เกิดขึ้นเพราะข้าพเจ้าต้องการจะเขียนประวัติตนเองด้วยลิ้มตน” (เสฐียรโกเศศ, 2510 : ข) อีกประการหนึ่ง คือ ไม่นิยมให้ผู้อื่นเขียนถึงประวัติของตนด้วย เพราะเกรงจะเป็นการเขียนเพื่อประจานกันให้เป็นการเสื่อมเสียเกียรติโดยไม่เคารพต่อความจริง ดังนั้น การเขียนชีวประวัติของคนไทยที่จดบันทึกกันไว้บ้าง คือ พระราชพงศาวดาร ซึ่งเป็นการบันทึกพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจขององค์พระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ละไปกับเหตุการณ์บ้านเมือง (ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม, 2504 : ข)

ผลจากการขาดแคลนข้อมูลประวัติของบุคคล ทำให้การเขียนชีวประวัติของคนไทยเป็นไปด้วยความยากลำบากในด้านการค้นคว้าหาข้อมูลมาประกอบในการเขียน ดังประพันธ์ ตรีณรงค์ (2504 ก : (1)) นักเขียนชีวประวัติของคนไทย ผู้มีผลงานมากคนหนึ่งได้กล่าวว่า “การเขียนชีวิตและงานของบุคคลสำคัญ เขียนให้ละเอียดพิสดารได้ยาก เพราะยากเย็นแสนเข็ญด้วยการหาเรื่องราวประกอบให้ติดต่อกันตั้งแต่ต้นไปจนตลอด ส่วนมากงานที่ออกมาจึงสั้น ๆ และสรุปรวบรัดมาก เว้นไว้แต่พระราชประวัติ” ดังนั้น ผลงานเขียนชีวประวัติของคนไทยโดยมากจึงเสนอข้อมูลที่ขาดตอน และไม่ละเอียดสมดุลงันตลอดทั้งเล่ม กล่าวคือ การเสนอเนื้อหาในแต่ละช่วงชีวิตของเจ้าของชีวประวัติมีความละเอียดมากน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณของข้อมูลที่ผู้เขียนสามารถค้นคว้ามาประกอบการเขียนได้

นอกจากนี้ยังมีข้อยุ่งยากในส่วนปลีกย่อยต่าง ๆ เช่น หาดภาพถ่ายหรือภาพวาดของเจ้าของชีวประวัติได้ยาก โดยเฉพาะภาพคนโบราณ เพราะถือคติไม่ยอมถ่ายภาพ เขียนภาพเนื่องจากเกรงจะถูกนำเอาภาพของตนไปทำกฤตยาคม แม้เริ่มนิยมถ่ายภาพกันบ้างในช่วงรัชกาลที่ 4 – 5 แต่ก็ยังไม่แพร่หลายพอ และจากการที่บุคคลได้รับพระราชทานราชทินนามคล้ายกัน และการค้นคว้าถึงชื่อเดิมของบุคคลเป็นไปโดยยาก ทำให้การค้นคว้าถึงประวัติชีวิตต้องสืบสน ยุ่งยาก (ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม, 2504 : ข, ฉ) เป็นต้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2520 - 2523 อุปสรรคในการเขียนหนังสือชีวประวัติของคนไทยลดน้อยลง จำนวนการผลิตหนังสือหมวดประวัติศาสตร์และชีวประวัติมีปริมาณเพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุหนึ่งเป็นเพราะผู้เขียนได้รับความสะดวกในการค้นหาข้อมูลมาประกอบการเขียนเพิ่มขึ้น เนื่องจากเจ้าของชีวประวัติยินยอมเปิดเผยข้อมูลในด้านประวัติชีวิตของตนมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการเขียนอัตชีวประวัติ และชีวประวัติ เพื่อจัดพิมพ์จำหน่ายและแจกจ่ายเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ประกอบกับ

ความก้าวหน้าทางการพิมพ์และการถ่ายภาพ ทำให้หนังสือชีวประวัติของคนไทยในปัจจุบันมีภาพประกอบที่สวยงาม ชัดเจน ทั้งที่เป็นภาพสีและภาพขาว – ดำเป็นจำนวนมาก จนหนังสือชีวประวัติบางเล่มมีรูปภาพประกอบมากกว่าเนื้อหาประวัติบุคคล เช่น พระราชประวัติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี (2520) เป็นต้น (รัชนี้กร อินเล็ก, 2526 : 27)

จากการสำรวจของผู้วิจัยพบว่า ในปัจจุบันหนังสือชีวประวัติยังคงมีการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากหนังสือชีวประวัติกลายเป็นหนังสือที่มีผู้นิยมเขียนและนิยมนำมาอ่านกันมากขึ้น บุคคลทั้งที่มีชื่อเสียงและไม่มีชื่อเสียง และหน่วยงานต่าง ๆ นิยมจัดทำหนังสือชีวประวัติและอัตชีวประวัติเพื่อแจกหรือเป็นที่ระลึกในงานต่าง ๆ เช่น งานเกษียณอายุ งานครบรอบวันเกิด หรือเพื่อเตรียมไว้แจกในงานศพของตนเอง เป็นต้น อีกทั้งสำนักพิมพ์ก็ให้ความสำคัญในการผลิตหนังสือชีวประวัติเพื่อจัดจำหน่าย ทำให้หนังสือชีวประวัติในห้องสมุดและท้องตลาดมีปริมาณเพิ่มขึ้น และมีรูปเล่มและภาพประกอบที่สวยงามน่าอ่านมากยิ่งขึ้น

ประเภทของหนังสือชีวประวัติ

ในการจำแนกประเภทหนังสือชีวประวัติสามารถทำได้หลายวิธี แต่เมื่อจำแนกหนังสือชีวประวัติโดยใช้ผู้เขียนเป็นเกณฑ์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. หนังสือชีวประวัติ คือ หนังสือที่ผู้หนึ่งเขียนถึงชีวิตของผู้อื่น ซึ่งอาจจะปรากฏเป็นหนังสือชีวประวัติรวม คือ เขียนประวัติ ผลงาน อย่างสั้น ๆ หลายชีวิตในเล่มเดียวกัน เช่น ชีวประวัติบรรพชนชั้นนำของไทย โดย ดร. เอกชเรย์ (2508) เป็นต้น หรืออาจจะเป็นชีวประวัติของคน ๆ เดียวทั้งเล่ม เช่น พระประวัติและงานของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ โดย สุจริต ถาวรสุข (2508) เป็นต้น (รินฤทัย สัจจพันธุ์, 2523 : 36) หนังสือประเภทชีวประวัตินี้มีอยู่จำนวนไม่น้อยที่เขียนขึ้นโดยรวบรวมจากบันทึกประจำวัน บันทึกความทรงจำ หรือจดหมายของเจ้าของชีวประวัติ เพื่อให้หนังสือชีวประวัติสามารถแสดงถึงชีวิตและลักษณะนิสัยของเจ้าของชีวประวัติได้อย่างแท้จริง ผู้เขียนควรแทรกบันทึก จดหมาย หรือคำสนทนาของบุคคลนั้น ๆ ไว้ด้วย (วนิดา บำรุงไทย, 2545 : 104)

2. หนังสืออัตชีวประวัติ คือ หนังสือชีวประวัติที่เจ้าของเป็นผู้เขียนเอง เล่าประวัติชีวิต เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเองโดยตรง เช่น โครงกระดูกในตู้ ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (2514) เป็นต้น หรืออาจเล่าเรื่องในรูปของบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์แล้วแทรกประวัติของตนเอง เช่น เรื่องความทรงจำ ของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ (2505)

เป็นต้น (รีโนทัย สัจจพันธุ์, 2523 : 36) ข้อสังเกตเกี่ยวกับหนังสือประเภทอัตชีวประวัติประการหนึ่งคือ แม้ว่าโดยปกติการเขียนอัตชีวประวัติจะเป็นการเขียนโดยบุคคลผู้เป็นเจ้าของชีวประวัติ แต่ก็มีส่วนเขียนทำนองอัตชีวประวัติบางเรื่องที่เจ้าของชีวประวัติเป็นเพียงผู้ให้ข้อมูล แล้วเรียบเรียงโดยนักเขียนอาชีพ เช่น ชีวิตเหมือนฝัน ของคุณหญิงมณี สิริวรสาร โดย นรุตม์ เป็นผู้เรียบเรียง (2544) (วนิดา บำรุงไทย, 2545 : 104)

การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ

การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือชีวประวัติมีรูปแบบการเขียนหลายวิธี และไม่มีรูปแบบการเขียนที่แน่นอนตายตัว วิธีการนำเสนอสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ (วนิดา บำรุงไทย, 2545 : 103 – 104, 107 – 108 ; สุปราณี ดาราฉาย และคนอื่นๆ, 2542 : 99 – 102)

1. การนำเสนอแบบจำลองลักษณะ (Portrait) เป็นการเขียนหนังสือชีวประวัติให้เห็นภาพชัดเจนเสมือนภาพถ่ายหรือภาพวาด โดยการเขียนบรรยายให้เห็นภาพลักษณะของเจ้าของชีวประวัติอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา แต่ใช้ภาษาที่สละสลวย ตัวอย่างการเขียนชีวประวัติประเภทนี้ คือ เรื่องพระราชประวัติชีวิตส่วนพระองค์ของสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชชนนี พันปีหลวง โดย อุทุมพร ซึ่งเขียนไว้ว่า “พระองค์เจ้าเสาวภาผ่องศรี ทรงเป็นเยาวกุมารีผู้อุดมด้วยพระรูปโฉมงดงามยิ่ง พระฉวีขาวผุดผ่องสมพระนาม ดวงพระพักตร์เจิดฉาย มีพระอนามัยอวบอิมในวัยแรกทรงดำรงที่บริสุทธิ์ปลั่งเปล่ง ประกอบด้วยพระจริยาวัตรอันงามอน่อนโยน ทั้งว่องไวไหวพริบมีชีวิตชีวา ดวงพระเนตรกลมโตงามนั้น เต็มไปด้วยแววแห่งความเข้มแข็งเด็ดขาด แต่ก็แฝงไว้ซึ่งความเมตตากรุณา และลักษณะแห่งความปรีชาชาญฉลาด”

2. การนำเสนอแบบสรรเสริญ (Appreciation) ชีวประวัติของไทยประเภทนี้ ได้แก่ การเขียนเพื่อยกย่องเกียรติพระมหากษัตริย์ การเขียนสรรเสริญนี้อาจยกขึ้นมาเขียนในประเด็นใดประเด็นหนึ่งก็ได้

3. การนำเสนอแบบเส้นรอบวง (Profile) เป็นการเขียนชีวประวัติแบบไม่เต็มขนาด คือ เขียนเฉพาะในวงกรอบหนึ่งเท่านั้น เป็นการเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของบุคคลนั้นเพียงด้านเดียว ตัวอย่างการเขียนชีวประวัติประเภทนี้ คือ เรื่อง “พระราชประวัติสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้มดุงศาสนา” โดย ท. กล้วยไม้ ณ ออยุธยา เป็นต้น

4. การนำเสนอแบบประเมินคุณค่า (Appraisal) โดยมากจะเป็นชีวประวัติของคนที่ยังมีชีวิตอยู่ เขียนถึงงานที่บุคคลนั้นทำมาแล้ว และกำลังจะทำในอนาคต การเขียนถึงงานที่ทำถือเป็นหัวใจของการเขียนแบบประเมินคุณค่า โดยหลักการเขียนจะแบ่งเป็นลำดับดังนี้

- 4.1 ยกงานเด่นหรืองานที่สร้างชื่อเสียงของเขาขึ้นมาเป็นคำนำ
- 4.2 ให้ประวัติย่อของเขาตามความเหมาะสม
- 4.3 เขียนถึงความสำเร็จในอดีตกาลของเขา
- 4.4 เขียนถึงงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน
- 4.5 คาดการณ์งานของเขาในอนาคต

5. การนำเสนอแบบสารคดี (Non – Fiction) คือการเรียบเรียงข้อมูล ข้อเท็จจริง ในลักษณะของงานเขียนสารคดีทั่วไป ซึ่งในภายหลังกงานเขียนในแนวนี้ได้มีการสอดแทรก คำพูด บันทึก หรือจดหมายของบุคคลเจ้าของประวัติเพื่อประโยชน์อย่างสำคัญคือ เป็นการเสนอหรือแสดงตัวของเจ้าของประวัติโดยตรง ไม่ผ่านมุมมองหรือการบรรยายให้ข้อมูลจากผู้เขียน ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านประจักษ์ถึงความเป็นตัวตนจริง ๆ ของเขาได้ดียิ่งกว่าการบรรยายจากผู้เขียน

6. การนำเสนอแบบนวนิยาย (Fiction) เป็นการนำกลวิธีต่าง ๆ ของนวนิยายมาใช้ เช่น การบรรยายฉาก การใช้บทสนทนา ซึ่งทำให้หนังสือชีวประวัติมีลักษณะเหมือนกับนวนิยายที่เขียนจากชีวิตจริง ทั้งนี้แม้ว่าแนวการเสนอเรื่องแบบนวนิยายนี้อาจทำให้เนื้อหาขาดความน่าเชื่อถือ แต่ก็ทำเนื้อเรื่องมีชีวิตชีวาอ่านขึ้น ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ดีของงานเขียนประวัติบุคคลสมัยใหม่ คือ มีความเที่ยงตรงในฐานะชีวประวัติและมีความงดงามน่าอ่านแบบนวนิยาย

7. การนำเสนอแบบบันทึกความทรงจำ (Memory) คือ การเล่าเรื่องในลักษณะระลึกถึงความหลัง เช่น โครงกระดูกในตู้ ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (2514)

8. การนำเสนอแบบอนุทินหรือบันทึกประจำวัน (Diary) คือ งานเขียนในลักษณะบันทึกหรือจดเรื่องราวในชีวิตประจำวันแต่ละวัน หรือรวบรวมมาจากบันทึกประจำวันของเจ้าของชีวประวัติ

9. การนำเสนอแบบจดหมาย (Letter) คือ งานเขียนที่มีลักษณะเป็นจดหมายที่เสนอเรื่องราวชีวประวัติ หรือรวบรวมจากจดหมายของเจ้าของชีวประวัติ เช่น จดหมายของเอมิเลีย ดิคกินสัน กวีหญิงชาวอเมริกัน

10. การนำเสนอแบบบทสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการนำเสนออีกรูปแบบหนึ่งของหนังสือชีวประวัติ เป็นการสัมภาษณ์เรื่องราวชีวิตของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องราวทั้งหมด หรือเจาะเฉพาะเหตุการณ์ หรือเฉพาะตอนใดตอนหนึ่งก็ได้

ลักษณะของหนังสือชีวประวัติที่ดี

หนังสือชีวประวัติที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ (Sorting Good Biography from Bad, 1996 : 2 – 3 ; รัชนีกร อินเล็ก, 2526 : 28 – 33 ; วนิดา บำรุงไทย, 2545 : 109)

1. มีหัวข้อหรือมีเนื้อหาที่น่าสนใจ ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องราวของบุคคลที่เป็นที่รู้จัก แต่ควรเป็นเรื่องราวของบุคคลที่มีชีวประวัติที่น่าสนใจ โดยชีวประวัติควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 เป็นชีวิตที่ให้แรงบันดาลใจ เพราะเจ้าของชีวประวัติประสบความสำเร็จในบางสิ่งที่มีคุณค่า

1.2 เจ้าของชีวประวัติได้กระทำบางสิ่งบางอย่างที่ไม่เคยมีผู้ทำมาก่อน

1.3 เจ้าของชีวประวัติมีอิทธิพลเหนือชีวิตของผู้อื่น

1.4 เนื้อหาในชีวประวัติมีบางสิ่งบางอย่างที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจธรรมชาติลึก ๆ ของตนเอง

2. มีรายละเอียดอธิบายถึงสถานที่ สภาพแวดล้อม ฯลฯ ที่เกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ แต่รายละเอียดจะต้องไม่มากจนเกินไป เพราะจะทำให้เรื่องราวขาดความน่าสนใจ

3. ใช้กลวิธีในการเขียนให้อ่านเข้าใจง่าย และน่าสนใจ อาจใช้กลวิธีการเขียนแบบนิยาย หรือเขียนแบบจดหมาย เป็นต้น

4. ควรเขียนเนื้อหาให้มีความสมดุลในทุก ๆ ด้านของชีวิตเจ้าของชีวประวัติ

5. ต้องมีความเป็นกลางในการนำเสนอเนื้อหา ไม่มีอคติกับเจ้าของชีวประวัติ

6. ควรมีภาพประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพชีวิตของเจ้าของชีวประวัติได้ชัดเจน และทำให้หนังสือที่น่าสนใจ

7. ต้องมีข้อมูลทางบรรณานุกรมและส่วนต่าง ๆ ของหนังสืออย่างครบถ้วน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติและหนังสือชีวประวัติ แบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือ งานวิจัยที่ศึกษาประวัติชีวิตและผลงานของบุคคล งานวิจัยที่ศึกษาประวัติบุคคลและความเกี่ยวข้องระหว่างประวัติบุคคลนั้นกับผลงานทางวรรณกรรม และงานวิจัยที่ศึกษารูปแบบการเขียนหนังสือชีวประวัติ

1. งานวิจัยที่ศึกษาประวัติชีวิตและผลงานของบุคคล เช่น งานวิจัยของ Pehrson (1993) ศึกษาประวัติชีวิตของ James Harrison Wilson ผู้มีบทบาทสำคัญในสงครามกลางเมืองของสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาถึงชีวิต การงานของ Wilson หลังสงครามสิ้นสุด (ค.ศ. 1865 – 1925) และงานวิจัยของ Geidel (1993) ศึกษาประวัติชีวิตของ Alva E. Belmont นักสิทธิสตรีผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียกร้องสิทธิให้กับสตรีชาวอเมริกัน เป็นต้น

2. งานวิจัยที่ศึกษาประวัติบุคคลและความเกี่ยวข้องระหว่างประวัติบุคคลนั้นกับผลงานทางวรรณกรรม เช่น งานวิจัยของ Childress (1993) ศึกษาและวิเคราะห์ถึงความกลัวที่ปรากฏในผลงานทางด้านวรรณกรรมอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากอุปนิสัย และทัศนคติของ Henry James และงานวิจัยของ Campis (1993) ศึกษาผลงานทางวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นของ Robert Arlt และวิเคราะห์อุปนิสัย ตลอดจนทัศนคติของ Arlt จากผลงาน เป็นต้น

3. งานวิจัยที่ศึกษารูปแบบการเขียนหนังสือชีวประวัติ ได้แก่ งานวิจัยของ Petrie (1980) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการเขียนชีวประวัติแบบสมัยใหม่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าการเขียนชีวประวัติมีรูปแบบการเขียนที่นิยมใช้กันมาก 3 รูปแบบ คือ แบบแรกมีลักษณะการเขียนออกมาในรูปของการบันทึกเหตุการณ์ กล่าวคือ เนื้อหาส่วนใหญ่นำเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และมีรายการอ้างอิงถึงที่มาของข้อมูลเป็นจำนวนมาก แบบที่สองมีลักษณะการเขียนทำนองนวนิยายอิงชีวประวัติ กล่าวคือ เน้นด้านศิลปะการประพันธ์มากจนไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริงของเหตุการณ์มากนัก และแบบที่สามมีลักษณะการเขียนที่มีความสมดุลระหว่างการเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์และการใช้ศิลปะการประพันธ์ ซึ่งเป็นรูปแบบการเขียนที่ดีที่สุด

งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หนังสือชีวิตประวัติโดยตรงยังไม่มีผู้ใดจัดทำขึ้น คงมีแต่งานวิจัยที่นับเนื่องเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งมีลักษณะเนื้อหาแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ งานวิจัยที่ค้นคว้าประวัติชีวิตและผลงานวรรณกรรมของบุคคล งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนหนังสือชีวิตประวัติของไทย และงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือประวัติบุคคล

1. งานวิจัยที่ค้นคว้าประวัติชีวิตและผลงานวรรณกรรมของบุคคล มีจำนวน 7 เรื่อง ดังนี้

เจลิยว พันธุ์สีดา (2516) ศึกษาชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์หนังสือด้านปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ และประวัติศาสตร์ของหลวงวิจิตรวาทการ ตามนัยทางสถิติ 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านประเพณี ปัญหา ด้านทัศนคติและมโนธรรม และด้านลักษณะรูปลักษณ์และคุณภาพของการพิมพ์

สุธิรา สุขนิยม (2517) ศึกษาชีวิต รวบรวม และจำแนกผลงานประพันธ์ พร้อมทั้งวิเคราะห์วิธีการเขียนผลงานแต่ละประเภทของ มาลัย ชูพินิจ โดยใช้ตารางวิเคราะห์ในการสรุปผลและประเมินคุณค่านวนิยายสมจริงของมาลัย ชูพินิจ ในแง่บรรณารักษศาสตร์

กุศล นาคะชาติ (2519) ศึกษาชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของ สด กุระมะโรหิต โดยใช้แบบวิเคราะห์หนังสือวรรณคดีในการวิเคราะห์ผลงานของ สด กุระมะโรหิต ในด้านความรู้ทั่วไป สังคมศาสตร์ และประวัติศาสตร์ โดยเขียนเป็นความเรียง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านประเพณีปัญหา ด้านทัศนคติและมโนธรรม และด้านลักษณะรูปลักษณ์และคุณภาพการพิมพ์ ส่วนงานวรรณคดีวิเคราะห์ 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะการประพันธ์ ด้านประเพณีปัญหา ด้านทัศนคติและมโนธรรม และด้านลักษณะรูปลักษณ์และคุณภาพการพิมพ์

ผ่องพรรณ ลวนานนท์ (2519) ศึกษาชีวิตประวัติและประเมินคุณค่าผลงานวรรณกรรมของ ยาขอบ (โชติ แพร่พันธุ์) โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์คุณลักษณะวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นในการประเมินคุณค่า 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะการประพันธ์ ด้านทัศนคติและมโนธรรม ด้านประเพณีปัญหา และด้านลักษณะรูปลักษณ์และคุณภาพของการพิมพ์

ศรียาภา จรูญโรจน์ ณ อยุธยา (2519) ศึกษาชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของ สันต์ ท. โกมลบุตร ในด้านทรรศนะ อุดมคติ และวิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรงานวรรณกรรมแต่ละประเภท ตลอดจนคุณลักษณะเด่นในด้านที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาสำนวน อารมณ์ขัน และความ

สามารถในการใช้ภาษาสำนวนแปลสารคดีเชิงประวัติศาสตร์จากภาษาฝรั่งเศสฉบับสำนวนเก่า
ร่วม 300 ปี การวิเคราะห์ผลงานของ สันต์ ท. โกมลบุตร ประเภทนวนิยายและเรื่องสั้น ใช้วิธีการ
เขียนอธิบายเป็นความเรียง 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะการประพันธ์ ด้านทัศนคติและมโนธรรม
ด้านประเพณีปัญญา และด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์ นอกจากนี้ยังวิเคราะห์
ผลงานด้านสารคดี 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านทัศนคติและมโนธรรม ด้านประเพณี
ปัญญา และด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์ และวิเคราะห์ผลงานแปล 4 ด้าน คือ
ด้านความรู้และความสามารถของผู้แปล ด้านความเหมาะสมในการเลือกเรื่องจากฉบับภาษาเดิม
ด้านความถูกต้องในการใช้ศัพท์สำนวน และด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์

ฐานิณี แจ่มจันทร์ (2521) ศึกษาชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของ ม.ล. ศรี
ฟ้า มหาวรรณ โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ส่วนประกอบต่าง ๆ และประเมินนวนิยายและเรื่องสั้น
ของ ม.ล. ศรีฟ้า มหาวรรณ รวม 7 ด้าน คือ โครงเรื่องและเนื้อเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา
ทัศนคติหรือปรัชญาของผู้แต่ง ประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ และความนิยมของผู้อ่านและคุณภาพของ
รูปเล่ม

สุวิมล ธนะผลเลิศ (2521) ศึกษาชีวประวัติและผลงานของประยูร จรรย์วาทษ์
โดยใช้ตารางวิเคราะห์ผลงานด้านภาพและวรรณกรรมวิเคราะห์ผลงานในด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา
สาระ ภาพล้อหรือภาพการ์ตูน รูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์โดยเขียนเป็นความเรียง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนหนังสือชีวประวัติของไทยมีจำนวน 1 เรื่อง คือ
ลักษณหญิง รัตสาร (2518) เรื่องงานเขียนเชิงชีวประวัติของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ระหว่าง
พ.ศ. 23285-2475 โดยศึกษาประวัติการเขียนชีวประวัติของต่างประเทศและของไทย และรวบรวม
รวมชีวประวัติของคนไทยใน 150 ปีแรกของสมัยรัตนโกสินทร์ (ระหว่าง พ.ศ. 2325 – 2475)

3. งานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือประวัติบุคคล ได้แก่ หนังสืออนุสรณ์งานศพ
หนังสืออัตชีวประวัติ และหนังสือชีวประวัติ มีจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

สุนีย์ ตาราศิลป์ (2521) ได้จำแนกผลงานจากชีวประวัติที่ปรากฏในหนังสือ
อนุสรณ์งานศพระหว่างปี พ.ศ. 2516 – 2520 ในด้านวรรณกรรม ศิลปกรรม และประติมากรรม
และเพื่อรวบรวมชีวประวัติของคนไทย ผลการวิจัยพบว่าปริมาณผลงานด้านวรรณกรรมมีมากที่สุด
จำนวน 539 ชื่อเรื่อง รองลงมาเป็นผลงานด้านศิลปกรรม จำนวน 103 ชื่อเรื่อง และผล
งานด้านประติมากรรมมีเพียง 10 ชื่อเรื่อง ส่วนชีวประวัติบุคคลรวบรวมได้ 175 คน

จินตนา เอกัคคตาจิต (2524) วิเคราะห์เนื้อหาหนังสือเรื่อง **ฟื้นความหลัง** ฉบับพิมพ์ครั้งแรก เล่ม 1 พ.ศ. 2510 เล่ม 2 พ.ศ. 2511 เล่ม 3 พ.ศ. 2512 และเล่ม 4 พ.ศ. 2513 ของพระยาอนุমানราชชน โดยศึกษาเนื้อหาจากหนังสืออย่างละเอียด พร้อมทั้งศึกษาชีวประวัติของพระยาอนุমানราชชน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หนังสือเรื่องฟื้นความหลังปรากฏเนื้อหาสาขาวิชาสังคมศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 57.64 รองลงมาได้แก่สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ร้อยละ 32.14 ส่วนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีเนื้อหาน้อยที่สุด ร้อยละ 10.22

รัชนิกร อินเล็ก (2525) ประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่างปี พ.ศ. 2475 – 2523 จำนวน 336 ชื่อเรื่อง โดยสำรวจจากชั้นเปิดของหอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดกลางของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่ง คือ หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดกลาง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ โดยใช้แบบประเมินคุณค่าใน 6 ด้าน คือ ลักษณะภายนอกของหนังสือ ความน่าเชื่อถือ เนื้อเรื่อง การเสนอเนื้อหา ส่วนประกอบอื่น ๆ และคุณภาพการผลิต

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หนังสือชีวประวัติและอัตประวัติของคนไทยส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อจำแนกตามลักษณะทั้ง 6 ด้านดังกล่าว ปรากฏว่าทั้งหนังสือชีวประวัติและอัตประวัติมีจำนวนเรื่องส่วนมากในด้านเนื้อเรื่องอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนด้านอื่น ๆ มีจำนวนเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ยกเว้นในด้านความน่าเชื่อถือที่หนังสือชีวประวัติมีจำนวนเรื่องส่วนมากมีระดับคุณภาพในเกณฑ์ปานกลาง แต่หนังสืออัตประวัติมีระดับคุณภาพในเกณฑ์ไม่ดี ไม่มีคุณลักษณะย่อยข้อใดในด้านส่วนประกอบอื่น ๆ ที่มีจำนวนเรื่องในระดับมาก และในทางตรงกันข้าม ในด้านเนื้อหาที่ไม่มีคุณลักษณะย่อยข้อใดมีจำนวนเรื่องในระดับน้อย

คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องในระดับมากตรงกันทั้งในหนังสือชีวประวัติและอัตประวัติของคนไทย คือ การมีคำนำ คำปรารภ หรือคำชี้แจงเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น เป็นเรื่องของบุคคลที่น่าสนใจ ใช้ภาษาและรูปประโยคที่อธิบายความได้ชัดเจน มีความหมายตรงและอ่านเข้าใจง่าย มีความถูกต้องเกี่ยวกับประวัติบุคคลเป็นส่วนมาก มีความถูกต้องเกี่ยวกับสถานที่ เวลา และเหตุการณ์เป็นส่วนมาก และตัวพิมพ์ขนาดเหมาะสม

คุณลักษณะซึ่งมีอยู่ในหนังสือชีวประวัติและอัตประวัติของคนไทยที่มีจำนวนเรื่องในระดับน้อย ได้แก่ การระบุประวัติย่อของผู้เขียน ระบุแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้อ้างอิงในรูปของเชิงอรรถ และบรรณานุกรม มีส่วนพิเศษอื่น ๆ เช่น ดรรชนี แผนที่ แผนภูมิ และภาคผนวก และใช้กระดาษคุณภาพดีในการจัดพิมพ์

นวลวรรณ ชั้นไพศาลศิลป์ (2542) วิเคราะห์หนังสืออนุสรณ์งานศพที่จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2521-2530 เพื่อศึกษาลักษณะและการจัดพิมพ์ วิเคราะห์เนื้อเรื่องที่น่ามาจัดพิมพ์ในหนังสือในด้านขอบเขตเนื้อหา ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องกับผู้ตาย แหล่งที่มาของเรื่อง และผู้เขียน โดยการสำรวจหนังสืออนุสรณ์งานศพที่มีการจัดเก็บและให้บริการจากแหล่งต่าง ๆ รวม 18 แห่ง คือ หอสมุดหนังสืออนุสรณ์งานศพวัดบวรนิเวศวิหาร หอสมุดแห่งชาติ และห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลหนังสืออนุสรณ์งานศพเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออนุสรณ์งานศพที่จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2521-2530 มีจำนวน 1,238 เล่ม แหล่งที่มีมากที่สุด คือ หอสมุดหนังสืออนุสรณ์งานศพวัดบวรนิเวศวิหาร รองลงมาคือ หอสมุดแห่งชาติ หนังสืออนุสรณ์งานศพส่วนใหญ่เสนอข้อมูลที่ประกอบด้วยชีวประวัติ คำไว้อาลัย และเนื้อเรื่อง การเขียนชีวประวัติเป็นแบบสั้น และผู้เขียนคำไว้อาลัยเป็นญาติพี่น้องของเจ้าของชีวประวัติ ในส่วนของภาพประกอบของหนังสืออนุสรณ์งานศพนั้นพบว่าหนังสือส่วนใหญ่ไม่มีรูปภาพบนหน้าปก และไม่มีภาพประกอบเนื้อเรื่อง นอกจากนี้หนังสือส่วนใหญ่มีขนาด A4 มีจำนวนหน้าอยู่ระหว่าง 51-100 หน้า จัดพิมพ์โดยแหล่งที่พิมพ์ของภาคเอกชน ส่วนใหญ่ของหนังสือแต่ละเล่มมีจำนวนเรื่อง 2-6 เรื่อง และไม่มีสารบัญคั่นเรื่อง

สำหรับเนื้อเรื่องของหนังสืออนุสรณ์งานศพนั้นพบว่า เรื่องที่น่ามาจัดพิมพ์ในหนังสืออนุสรณ์งานศพไม่มีความสัมพันธ์กับผู้ตาย และคัดมาจากบทหนึ่งในหนังสือ ซึ่งเขียนโดยผู้เขียนที่เป็นบุคคล ในด้านขอบเขตเนื้อหาของหนังสือพบว่า หนังสือส่วนใหญ่เป็นหนังสือหมวดศาสนา รองลงมาเป็นหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์

ในส่วนข้อมูลของเจ้าของชีวประวัติในหนังสืออนุสรณ์งานศพนั้นพบว่า มีชีวประวัติจำนวน 1,170 คน จำแนกเป็นเพศชาย 773 คน และเพศหญิง 397 คน โดยส่วนใหญ่ของเจ้าของชีวประวัติที่เป็นเพศชายประกอบอาชีพรับราชการและทำงานด้านวิชาการ ในขณะที่ส่วนใหญ่ของเจ้าของชีวประวัติที่เป็นเพศหญิงไม่ได้ประกอบอาชีพ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติและหนังสือชีวประวัติทั้งของไทยและต่างประเทศ สามารถสรุปได้เป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านผู้จัดทำ งานวิจัยของนวลวรรณ ชันไพศาลศิลป์ พบว่าหนังสืออนุสรณ์งานศพส่วนใหญ่จัดพิมพ์โดยภาคเอกชน
2. ด้านเนื้อหา งานวิจัยของสุณีย์ ดาราศิลป์ พบว่าหนังสืออนุสรณ์งานศพมีเนื้อหาด้านวรรณกรรมจำนวนมากที่สุด ส่วนจินตนา เอกัคคตาจิต ซึ่งวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือเรื่องพื้นความหลัง พบว่ามีเนื้อหาสาขาวิชาสังคมศาสตร์มากที่สุด งานวิจัยของรัชนิกร อินเล็ก ประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติและอัตชีวประวัติ พบว่ามีเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ดี และงานวิจัยของนวลวรรณ ชันไพศาลศิลป์ พบว่าเนื้อหาในหนังสืออนุสรณ์งานศพไม่มีความสัมพันธ์กับผู้ตาย คัดมาจากบทหนึ่งในหนังสือ และส่วนใหญ่อยู่ในหมวดศาสนา
3. ด้านการนำเสนอ งานวิจัยของ Petrie ซึ่งวิเคราะห์รูปแบบการเขียนหนังสือชีวประวัติสมัยใหม่ในสหรัฐอเมริกา พบว่ามีรูปแบบที่นิยมใช้กันมาก 3 รูปแบบ คือ แบบบันทึกเหตุการณ์ แบบนวนิยายอิงชีวประวัติ และแบบที่มีความสมดุลระหว่างการเสนอข้อเท็จจริงและการใช้ศิลปะการประพันธ์ ส่วนรัชนิกร อินเล็ก พบว่าการนำเสนอเนื้อหาหนังสือชีวประวัติและอัตชีวประวัติใช้ภาษาและรูปประโยคที่อธิบายความได้ชัดเจน มีความหมายตรงและอ่านเข้าใจง่าย มีความถูกต้องในด้านประวัติบุคคล สถานที่ เวลา และเหตุการณ์
4. ด้านองค์ประกอบของหนังสือ รัชนิกร อินเล็ก พบว่าหนังสือชีวประวัติและอัตชีวประวัติมีคำนำ คำปรารภ หรือคำชี้แจงเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้นในระดับมาก ส่วนการระบุประวัติย่อของผู้เขียน การระบุแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้อ้างอิงในรูปของเชิงอรรถและบรรณานุกรมอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ยังพบส่วนพิเศษอื่น ๆ เช่น ดรwxnนี้ แผนที แผนภูมิ และภาคผนวก และส่วนนวลวรรณ ชันไพศาลศิลป์ พบว่าหนังสืออนุสรณ์งานศพส่วนใหญ่ไม่มีรูปภาพบนหน้าปก และไม่มีภาพประกอบเนื้อเรื่อง หนังสือส่วนใหญ่มีขนาด A4 มีจำนวนหน้าอยู่ระหว่าง 51 – 100 หน้า และไม่มีสารบัญค่นเรื่อง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524-2543 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อหา การนำเสนอ และองค์ประกอบของหนังสือ โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การเสนอผลการวิจัย

1. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรที่เป็นหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จะนำมาศึกษาไว้ 4 ลักษณะ คือ

1. เป็นหนังสือชีวประวัติบุคคลคนเดียว
2. เป็นหนังสือภาษาไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543 ซึ่งเขียนโดยคนไทย ทั้งนี้ไม่รวมถึงสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสืออนุสรณ์งานศพ วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัย
3. ในกรณีที่หนังสือชีวประวัติมีการจัดพิมพ์ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ผู้วิจัยจะใช้ฉบับพิมพ์ครั้งล่าสุด
4. มีตัวเล่มอยู่ในห้องสมุดเพื่อนำมาวิเคราะห์ได้

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งที่คาดว่าจะรวบรวมหนังสือชีวประวัติของคนไทย โดยได้กำหนดห้องสมุด 2 กลุ่ม ได้แก่ หอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดกลางสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอีก 12 แห่ง รวมห้องสมุดที่ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อให้ได้รายชื่อหนังสือชีวประวัติของคนไทยจากการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 13 แห่ง

รายละเอียดของการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น มีดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้สำรวจรายชื่อหนังสือชีวประวัติที่มีในห้องสมุดมหาวิทยาลัยโดยการค้นจากฐานข้อมูลบรรณานุกรมของห้องสมุดและหอสมุดแห่งชาติ โดยใช้หัวเรื่อง คือ ชีวประวัติ และจำกัดผลการสืบค้นที่ได้ให้แคบลง โดยจำกัดสถานที่ (เฉพาะหอสมุดกลาง) ปีที่พิมพ์ (2524 – 2543) และประเภทสิ่งพิมพ์ (หนังสือ) จากนั้นเลือกหนังสือที่เป็นชีวประวัติของคนไทยและเป็นชีวประวัติของบุคคลเดียว ยกเว้นที่สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ตอนเก็บข้อมูลหนังสือชีวประวัติ ผู้วิจัยได้เดินเก็บข้อมูลตามชั้นหนังสือ จึงทำให้ได้หนังสืออย่างครบถ้วน และมีจำนวนมากกว่าสืบค้นโดยฐานข้อมูลบรรณานุกรม ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ทั้ง 13 แห่ง พบหนังสือชีวประวัติที่เป็นประชากรทั้งสิ้นจำนวน 1,738 ชื่อเรื่อง และมีห้องสมุดจำนวน 6 แห่งที่ไม่มีหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่เป็นประชากร คือ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำนักหอสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และสำนักหอสมุดและบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

จากรายชื่อหนังสือชีวประวัติที่สำรวจได้ จำนวน 1,738 ชื่อเรื่อง เมื่อตรวจสอบแล้วมีรายชื่อหนังสือที่ซ้ำและไม่สามารถหาตัวเล่มได้รวมจำนวน 968 ชื่อเรื่อง จึงเหลือหนังสือที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ จำนวน 770 ชื่อเรื่อง ที่มีตัวเล่มอยู่ในห้องสมุดรวม 7 แห่ง ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ก ผลการเปรียบเทียบรายชื่อหนังสือชีวประวัติจากแหล่งต่าง ๆ

รายชื่อห้องสมุด	จำนวนที่ สำรวจได้	จำนวนที่ซ้ำและ ไม่สามารถหา ตัวเล่มได้	จำนวนที่ เป็น ประชากร
สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	697	0	697
หอสมุดแห่งชาติ	158	144	14
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	227	199	28
สำนักหอสมุดกลาง	86	86	0
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์			
สำนักหอสมุดกลาง	0	0	0
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ			
สำนักหอสมุดกลาง	154	151	3
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ			
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	106	94	12
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล	215	200	15
สำนักบรรณสารสนเทศ	28	27	1
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช			
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	1	0
สำนักหอสมุดกลาง	41	41	0
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง			
สำนักหอสมุดกลาง	2	2	0
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ			
สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ	23	23	0
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี			
รวม	1,738	968	770

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกข้อมูล โดยสร้างขึ้นเพื่อวิเคราะห์ในด้าน ผู้จัดทำ เนื้อหา การนำเสนอ และองค์ประกอบของหนังสือชีวประวัติ ผู้วิจัยได้ศึกษา ลักษณะต่าง ๆ ของหนังสือชีวประวัติของคนไทย รวมทั้งศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือชีวประวัติ ทำให้มีแนวทางในการจัดทำแบบบันทึกข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 การสร้างแบบบันทึกข้อมูล ประกอบด้วยรายละเอียด 2 ส่วน ดังนี้ (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือชีวประวัติ ประกอบด้วย

1.1 ส่วนรายการบรรณานุกรม ประกอบด้วย ชื่อผู้เขียน ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ ผู้จัดพิมพ์ และปีที่พิมพ์

1.2 จำนวนหน้าของหนังสือชีวประวัติ

1.3 ประเภทของหนังสือชีวประวัติ

ส่วนที่ 2 รายละเอียดของหนังสือชีวประวัติ ประกอบด้วยผู้จัดทำ เนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ การนำเสนอ องค์ประกอบของหนังสือ ลักษณะพิเศษของหนังสือ และการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสต่าง ๆ

3.2 การจำแนกรายละเอียดในส่วนต่าง ๆ ของแบบบันทึกมีดังนี้

3.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

การแบ่งอาชีพของเจ้าของชีวประวัติได้จำแนกเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ แหล่งประกอบอาชีพ และลักษณะงานอาชีพ โดยแต่ละส่วนจำแนกเป็นประเด็นย่อย ดังนี้

แหล่งประกอบอาชีพ หมายถึง ลักษณะของแหล่งที่ทำงานมี 4 กลุ่ม คือ

- รับราชการ
- เอกชน
- อิสระ (มีกิจการเป็นของตนเอง โดยไม่ได้รับจ้างใคร)
- อื่น ๆ (ไม่ได้ประกอบอาชีพ ไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพ และ

ไม่สามารถระบุอาชีพได้)

ลักษณะงานอาชีพ หมายถึง ลักษณะงานที่เจ้าของชีวประวัติประกอบ การเพื่อมีรายได้ แบ่งเป็น 9 กลุ่ม ตามการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ของ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (2538) ดังนี้

- วิชาการ ได้แก่ ครู, อาจารย์, นักวิชาการด้านต่าง ๆ, แพทย์, นักสถิติ, นักกฎหมาย, นักประพันธ์, นักหนังสือพิมพ์, ศิลปิน, นักกีฬา เป็นต้น
- บริหาร ได้แก่ นักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล, ผู้จัดการ, เจ้าหน้าที่ บริหารของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน เป็นต้น
- เสมียนพนักงาน ได้แก่ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่าง ๆ
- การค้า ได้แก่ นักธุรกิจ เจ้าของผู้ดำเนินกิจการ, ตัวแทนประกันชีวิต, ประกันภัย, พนักงานขาย เป็นต้น
- บริการ ได้แก่ ผู้ควบคุมดูแลอาคารบ้านเรือน, โรงพยาบาล, โรงแรม, การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นอยู่ประจำวัน, ผู้ปรุงอาหาร, ช่างเสริมสวย, ผู้ให้บริการความปลอดภัย, ตำรวจและนักสืบ, ผู้นำเที่ยว เป็นต้น
- กสิกรรม ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ทำงานป่าไม้ ชาวประมง และพราน
- การผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ในการขนส่ง และกรรมกรหรือคนงาน ได้แก่ ผู้ทำงานเหมืองแร่, ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ, ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับป่าไม้, ช่างปั้น, ช่างทอ, ช่าง ตัดเย็บเสื้อผ้า, ช่างทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นต้น
- ผู้รับราชการทหาร
- อื่น ๆ (อาชีพที่มีอาจจัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าวข้างต้น)

3.2.2 เนื้อหาอื่น ๆ ที่ปรากฏในหนังสือชีวประวัติ โดยจำแนกตามการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของดิวิชั่น แบ่งเนื้อหาตามสาขาใหญ่ / หมวดใหญ่ 10 หมวด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. การทดสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบบันทึกข้อมูลที่ได้สร้างขึ้น โดยการเก็บข้อมูลจากหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ก่อนปี พ.ศ. 2524 และพิมพ์ปี พ.ศ. 2544 ที่มีในห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม 10 เล่ม และบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกและมีส่วนที่ต้องปรับปรุงดังนี้

4.1 ด้านผู้จัดทำ

- ในหัวข้อ 1.1 เพิ่มช่องเพื่อให้ระบุจำนวนผู้เขียน เนื่องจากหนังสือบางชื่อเรื่องมีผู้เขียนจำนวนมากกว่า 1 คน

4.2 ด้านเนื้อหา

- ในหัวข้อ 2.1 ในส่วนของอาชีพ เปลี่ยนจากคำว่า “ไม่ประกอบอาชีพ” เป็น “ไม่สามารถระบุอาชีพได้” เนื่องจากพบว่าหนังสือชีวประวัติบางชื่อเรื่องไม่ระบุอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

- ในหัวข้อ 2.1 ในส่วนของลักษณะงานอาชีพ เปลี่ยนจากคำว่า “จัดอาชีพไม่ได้” เป็น “อื่น ๆ” เพื่อให้ระบุอาชีพเพิ่มเติมได้ เนื่องจากพบอาชีพที่ไม่สามารถจัดอยู่ในกลุ่มอาชีพใดได้

- ในหัวข้อ 2.2 เพิ่มหัวข้อเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติดังนี้ การเกิด บุคลิกลักษณะ งานอดิเรก การดำเนินชีวิต อุดมคติและคตินิยม องค์กร สถาบัน มุลนิธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การตาย และอนุสรณ์และการไว้อาลัย เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติที่น่าเสนอในเล่ม

4.3 ด้านองค์ประกอบของหนังสือ

- ในหัวข้อ 4.2 เพิ่มหัวข้อการพิมพ์ เพื่อให้ทราบระบบการพิมพ์ของหนังสือชีวประวัติ

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมทั้งการรวบรวมรายชื่อหนังสือชีวประวัติที่เป็นประชากรทั้ง 7 แห่ง และการอ่านและศึกษาหนังสือทุกเล่มเพื่อบันทึกข้อมูลในแบบบันทึก โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2544 – 20 ตุลาคม 2545 รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 1 ปี 5 เดือน ดังมีรายละเอียดของการรวบรวมข้อมูลดังนี้

5.1 ในการรวบรวมรายชื่อหนังสือชีวประวัติ ผู้วิจัยได้เดินทางไปค้นฐานข้อมูลของหอสมุดแห่งชาติด้วยตนเอง และสืบค้นผ่านฐานข้อมูลบรรณานุกรมออนไลน์ของห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอีก 12 แห่ง หลังจากนั้นนำรายชื่อหนังสือจากห้องสมุดต่าง ๆ ตรวจสอบและตัดรายชื่อหนังสือที่ซ้ำซ้อนออกจนได้หนังสือที่จะใช้เป็นประชากรเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 การบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยได้อ่านและศึกษาหนังสือที่เป็นประชากร และบันทึกข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ ลงในแบบบันทึกข้อมูล โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล 1 ชุดต่อหนังสือชีวประวัติ 1 ชื่อเรื่อง โดยพิจารณาข้อมูลจากส่วนต่าง ๆ ดังนี้

5.2.1 รายการบรรณานุกรม ประกอบด้วย ชื่อผู้เขียน ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ ผู้จัดพิมพ์ ปีที่พิมพ์ บันทึกข้อมูลตามที่ปรากฏบนหน้าปก หน้าปกใน หรือปกหลังของหนังสือ

5.2.2 ประเภทของหนังสือชีวประวัติ พิจารณาจากผู้เขียนประกอบเนื้อหาในหนังสือชีวประวัติ

5.2.3 ผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ บันทึกข้อมูลตามที่ปรากฏบนหน้าปกหรือหน้าปกใน ในกรณีที่หนังสือชีวประวัติมีทั้งผู้แต่งและบรรณาธิการ หรือมีทั้งผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงและบรรณาธิการ ผู้วิจัยจะบันทึกเฉพาะข้อมูลของผู้แต่งหรือผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง

5.2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ พิจารณาจากส่วนที่เป็นเนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ

5.2.5 เนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ และเนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ พิจารณาตามที่ปรากฏในส่วนเนื้อหาและสารบัญคั่นเรื่อง

5.2.6 การนำเสนอเนื้อหาหนังสือชีวประวัติ พิจารณาจากเนื้อหาของหนังสือตามที่ปรากฏ

5.2.7 องค์ประกอบของหนังสือ และลักษณะพิเศษของหนังสือ พิจารณาจากตัวเล่มและส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ

5.2.8 การจัดพิมพ์หนังสือชีวิตประวัติในโอกาสต่าง ๆ พิจารณาจากหน้าปกหน้าปกใน คำนำ หรือปกหลังของหนังสือ

6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลของหนังสือชีวิตประวัติในรูปแบบบันทึกข้อมูล นำมาวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = f \times 100$$

P = ค่าร้อยละ

f = จำนวนข้อมูลในแต่ละประเด็น

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

7. การนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในบทที่ 4 และสรุปและอภิปรายผลการวิจัยในบทที่ 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายเป็น 7 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือชีวประวัติ (ตารางที่ 1 – ตารางที่ 5)
- ตอนที่ 2 ผู้จัดทำหนังสือชีวประวัติ (ตารางที่ 6 – ตารางที่ 23)
- ตอนที่ 3 เนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ (ตารางที่ 24 – ตารางที่ 32)
- ตอนที่ 4 วิธีการนำเสนอในหนังสือชีวประวัติ (ตารางที่ 33)
- ตอนที่ 5 องค์ประกอบของหนังสือชีวประวัติ (ตารางที่ 34 – ตารางที่ 42)
- ตอนที่ 6 ลักษณะพิเศษของหนังสือชีวประวัติ (ตารางที่ 43 – ตารางที่ 44)
- ตอนที่ 7 การจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสต่าง ๆ (ตารางที่ 45 – ตารางที่ 46)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมประเภทของหนังสือชีวประวัติ ปีที่พิมพ์ และจำนวนหน้า

1.1 ประเภทของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 จำนวน ทั้งหมด 770 ชื่อเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 678 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 88.05) เป็นหนังสือประเภทชีวประวัติ และจำนวน 92 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.95) เป็นประเภทอัตชีวประวัติ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ประเภทของหนังสือชีวประวัติ

ประเภทของหนังสือชีวประวัติ	จำนวน	ร้อยละ
ชีวประวัติ	678	88.05
อัตชีวประวัติ	92	11.95
รวม	770	100.00

1.2 ปีที่พิมพ์ของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติทั้งหมด 770 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จำนวน 758 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.44) ระบุปีที่พิมพ์ และจำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.56) ไม่ระบุปีที่พิมพ์

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 666 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.23) ระบุปีที่พิมพ์ และจำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.77) ไม่ระบุปีที่พิมพ์

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนทั้งหมด 92 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100) ระบุปีที่พิมพ์ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การระบุปีที่พิมพ์ของหนังสือชีวประวัติ

ปีที่พิมพ์ ของหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระบุปีที่พิมพ์	666	98.23	92	100	758	98.44
ไม่ระบุปีที่พิมพ์	12	1.77	-	-	12	1.56

หนังสือชีวประวัติที่พิมพ์ในช่วง 20 ปี เมื่อพิจารณาเป็นช่วงละ 5 ปี พบว่าหนังสือที่ระบุปีที่พิมพ์จำนวน 758 ชื่อเรื่อง จำนวนมากที่สุดจำนวน 340 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 44.85) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2539 – 2543 รองลงมาจำนวน 200 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.39) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2534 – 2538 จำนวน 133 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.55) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2529 – 2533 และจำนวน 85 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.21) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2524 – 2528 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 299 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 44.90) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2539 – 2543 รองลงมาจำนวน 177 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.57) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2534 – 2538 จำนวน 117 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.57) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2529 – 2533 และจำนวน 73 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.96) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2524 – 2528 ตามลำดับ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 41 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 44.57) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2539 – 2543 รองลงมาจำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2534 – 2538 จำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.39) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2529 – 2533 และจำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.04) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2524 – 2528 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ปีที่พิมพ์ของหนังสือชีวประวัติ

ปีที่พิมพ์ ของหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 758)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2524 - 2528	73	10.96	12	13.04	85	11.21
2529 - 2533	117	17.57	16	17.39	133	17.55
2534 - 2538	177	26.57	23	25.00	200	26.39
2539 – 2543	299	44.90	41	44.57	340	44.85

1.3 จำนวนหน้าของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติทั้งหมด 770 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จำนวน 754 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.92) ระบุเลขหน้า และจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.08) ไม่ระบุเลขหน้า

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 662 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.64) ระบุเลขหน้า และจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.36) ไม่ระบุเลขหน้า

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนทั้งหมด 92 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100) ระบุเลขหน้า (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การระบุเลขหน้าของหนังสือชีวประวัติ

เลขหน้า ของหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรากฏจำนวนหน้า	662	97.64	92	100	754	97.92
ไม่ปรากฏจำนวนหน้า	16	2.36	-	-	16	2.08

หนังสือชีวประวัติทั้งหมด 770 ชื่อเรื่อง พบว่าจำนวนมากที่สุด จำนวน 314 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.78) เป็นหนังสือที่มีจำนวนหน้ามากกว่า 200 หน้าขึ้นไป รองลงมาจำนวน 178 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.12) มีจำนวนหน้า 101 – 150 หน้า และจำนวน 145 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.83) มีจำนวนหน้า 151 – 200 จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.21) มีจำนวนหน้าน้อยกว่า 50 หน้า

เมื่อพิจารณาตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 265 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.09) มีจำนวนหน้ามากกว่า 200 หน้าขึ้นไป รองลงมาจำนวน 157 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.16) มีจำนวนหน้า 101 – 150 หน้า และจำนวน 128 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.88) มีจำนวนหน้า 151 – 200 หน้า จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.51) มีจำนวนหน้าน้อยกว่า 50 หน้า

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 49 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 53.26) มีจำนวนหน้ามากกว่า 200 หน้า รองลงมาจำนวน 21 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.83) มีจำนวนหน้า 101 – 150 หน้า และจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.48) มีจำนวนหน้า 151 – 200 หน้าตามลำดับ และไม่พบหนังสืออัตชีวประวัติที่มีจำนวนหน้าน้อยกว่า 50 หน้า (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนหน้าของหนังสือชีวประวัติ

จำนวนหน้า ของหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 50 หน้า	17	2.51	-	-	17	2.21
51 – 100 หน้า	111	16.37	5	5.43	116	15.06
101 – 150 หน้า	157	23.16	21	22.83	178	23.12
151 – 200 หน้า	128	18.88	17	18.48	145	18.83
มากกว่า 200 หน้าขึ้นไป	265	39.09	49	53.26	314	40.78

ตอนที่ 2 ผู้จัดทำหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมผู้เขียนและผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

2.1 ผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมประเภทและจำนวนของผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ และชื่อผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติทั้งหมด 770 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จำนวน 519 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.40) ระบุชื่อผู้เขียน และจำนวน 251 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.60) ไม่ระบุชื่อผู้เขียน

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 428 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 63.13) ระบุชื่อผู้เขียน และจำนวน 250 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.87) ไม่ระบุชื่อผู้เขียน

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนเกือบทั้งหมด 91 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.91) ระบุชื่อผู้เขียน และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.09) ไม่ระบุชื่อผู้เขียน (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การระบุชื่อผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

ชื่อผู้เขียน หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระบุชื่อผู้เขียน	428	63.13	91	98.91	519	67.40
ไม่ระบุชื่อผู้เขียน	250	36.87	1	1.09	251	32.60

2.1.1 ประเภทและจำนวนของผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

ในด้านประเภทของผู้เขียนจำแนกเป็นผู้แต่ง ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง และ บรรณาธิการ

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือชีวประวัติที่ปรากฏชื่อผู้เขียนจำนวน 519 ชื่อเรื่อง มีจำนวนผู้เขียนทั้งหมด 399 ราย หนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 305 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.77) แต่งโดยผู้แต่งจำนวน 223 ราย รองลงมาจำนวน 114 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.96) จัดทำโดยบรรณาธิการจำนวน 95 ราย และจำนวน 100 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.27) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงจำนวน 81 ราย

เมื่อจำแนกออกตามประเภทของหนังสือ พบว่าผู้เขียนหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนครึ่งหนึ่ง 217 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.70) เป็นผู้แต่ง รองลงมาจำนวน 113 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.40) เป็นบรรณาธิการ และจำนวน 98 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.90) เป็นผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าเกือบทั้งหมดจำนวน 88 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.70) เป็นผู้แต่ง รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.20) เป็นผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.10) เป็นบรรณาธิการ

ในด้านจำนวนของผู้เขียนหนังสือชีวประวัติแต่ละประเภทมีดังนี้

ก) จำนวนผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 274 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 52.79) มีผู้แต่ง 1 คน รองลงมาตามลำดับจำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.89) มีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป จำนวน 7 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 1.35) มีผู้แต่ง 2 คน และมีผู้แต่งที่เป็นคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.39) มีผู้แต่ง 3 คน

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 187 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 43.69) มีผู้แต่ง 1 คน รองลงมาตามลำดับจำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.26) มีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป จำนวน 7 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 1.64) มีผู้แต่ง 2 คน และมีผู้แต่งที่เป็นคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.47) มีผู้แต่ง 3 คน

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าเกือบทั้งหมดจำนวน 87 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.60) มีผู้แต่ง 1 คน และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.10) มีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป เท่านั้น และไม่พบหนังสืออัตชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 2 คน ผู้แต่ง 3 คน และผู้แต่งที่เป็นคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ

ข) จำนวนผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 89 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.15) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.77) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คน และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.58) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 3 คนขึ้นไป จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.39) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คน และมีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นทีมงาน / คณะกรรมการ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 87 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.33) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.93) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คน และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.70) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 3 คนขึ้นไป จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.47) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คน และมีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นทีมงาน / คณะกรรมการ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.20) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน และไม่พบหนังสืออัตชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คน ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คน ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 3 คนขึ้นไป และผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นทีมงาน / คณะกรรมการ

ค) จำนวนบรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 83 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.99) มีบรรณาธิการ 1 คน รองลงมาจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.08) มีบรรณาธิการ 2 คน และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.73) มีบรรณาธิการมากกว่า 3 คนขึ้นไป และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) มีบรรณาธิการ 3 คน และมีบรรณาธิการที่เป็นหน่วยงาน

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 82 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.16) มีบรรณาธิการ 1 คน รองลงมาจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.75) มีบรรณาธิการ 2 คน และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.10) มีบรรณาธิการมากกว่า 3 คนขึ้นไป และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.23) มีบรรณาธิการ 3 คน และมีบรรณาธิการที่เป็นหน่วยงาน

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.10) มีบรรณาธิการ 1 คน และไม่พบหนังสือที่มีบรรณาธิการ 2 คน บรรณาธิการ 3 คน บรรณาธิการมากกว่า 3 คนขึ้นไป และบรรณาธิการที่เป็นหน่วยงาน (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ประเภทและจำนวนของผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

ประเภทและจำนวน ของผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้แต่ง (223 ราย)	(217)	(50.70)	(88)	(96.70)	(305)	(58.77)
ผู้แต่ง 1 คน (192 ราย)	187	43.69	87	95.60	274	52.79
ผู้แต่ง 2 คน (7 ราย)	7	1.64	-	-	7	1.35
ผู้แต่ง 3 คน (2 ราย)	2	0.47	-	-	2	0.39
ผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป (15 ราย)	14	3.26	1	1.10	15	2.89
ผู้แต่งที่เป็นคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ (7 ราย)	7	1.64	-	-	7	1.35
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง (81 ราย)	(98)	(22.90)	(2)	(2.20)	(100)	(19.27)
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน (70 ราย)	87	20.33	2	2.20	89	17.15
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คน (4 ราย)	4	0.93	-	-	4	0.77
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คน (2 ราย)	2	0.47	-	-	2	0.39
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 3 คนขึ้นไป (3 ราย)	3	0.70	-	-	3	0.58
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นทีมงาน / คณะกรรมการ (2 ราย)	2	0.47	-	-	2	0.39
บรรณาธิการ (95 ราย)	(113)	(26.40)	(1)	(1.10)	(114)	(21.96)
บรรณาธิการ 1 คน (71 ราย)	82	19.16	1	1.10	83	15.99
บรรณาธิการ 2 คน (10 ราย)	16	3.75	-	-	16	3.08
บรรณาธิการ 3 คน (1 ราย)	1	0.23	-	-	1	0.19
บรรณาธิการมากกว่า 3 คนขึ้นไป (8 ราย)	9	2.10	-	-	9	1.73
กองบรรณาธิการ (4 ราย)	4	0.93	-	-	4	0.77
บรรณาธิการที่เป็นหน่วยงาน (1 ราย)	1	0.23	-	-	1	0.19
รวม 399 ราย	428	100.00	91	100.00	519	100.00

2.1.2 ชื่อผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

เมื่อพิจารณาชื่อผู้เขียนหนังสือชีวประวัติจำนวน 519 ชื่อเรื่อง จำแนกได้ตามประเภทและจำนวนผู้เขียนออกเป็นผู้แต่ง ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง และบรรณาธิการ

ก) ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติจำแนกตามจำนวนได้เป็น ผู้แต่ง 1 คน ผู้แต่ง 2 คน ผู้แต่ง 3 คน ผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป และผู้แต่งที่เป็นคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ ดังนี้

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 1 คน

ผลการวิเคราะห์พบว่า หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 1 คน จำนวน 274 ชื่อเรื่อง ซึ่งเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 192 ราย พบว่าผู้ที่มีผลงานจำนวนมากที่สุดจำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.89) คือ ส. ศิวรักษ์ (สุลักษณ์ ศิวรักษ์) รองลงมาจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) คือ ประเวศ วะสี และในจำนวนใกล้เคียงกัน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.16) คือ ส. พลายน้อย (สมบัติ พลายน้อย) และพบผู้ที่มีผลงานคนละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 155 คน ในจำนวนหนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 1 คนนี้เป็นพระราชนิพนธ์และพระนิพนธ์ของพระมหากษัตริย์ และเชื้อพระวงศ์ 5 พระองค์ ได้แก่ ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร พระองค์ละ 1 ชื่อเรื่อง

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.57) เป็นผลงานของ ส. ศิวรักษ์ (สุลักษณ์ ศิวรักษ์) รองลงมาจำนวน 5 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 1.17) เป็นผลงานของ ส. พลายน้อย (สมบัติ พลายน้อย) และวิลาศ มณีวัต และจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.93) เป็นผลงานของ สุพจน์ ด้านตระกูล

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.70) เป็นผลงานของ ประเวศ วะสี รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 4.40) เป็นผลงานของ ส. ศิวรักษ์ (สุลักษณ์ ศิวรักษ์) และพุทธทาสภิกขุ และจำนวน 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (3.30) เป็นผลงานของ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ รงค์ วงษ์สวรรค์ และเสกสรรค์ ประเสริฐกุล (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้แต่ง 1 คน (192 ราย)	(187)	(43.69)	(87)	(95.60)	(274)	(52.79)
ส. ศิวรักษ์ (สุลักษณ์ ศิวรักษ์)	11	2.57	4	4.40	15	2.89
ประเวศ วะสี	-	-	7	7.70	7	1.35
ส. พลายน้อย (สมบัติ พลายน้อย)	5	1.17	1	1.10	6	1.16
เนือง นิรัตน์, ม.ล.	-	-	5	5.50	5	0.96
วิลาศ มณีวัต	5	1.17	-	-	5	0.96
ปัญญานันทภิกขุ (พระเทพวิสุทธีเมธี)	2	0.47	2	2.20	4	0.77
พุทธทาสภิกขุ	-	-	4	4.49	4	0.77
สุพจน์ ตำนตระกูล	4	0.93	-	-	4	0.77
เชาวน์ รูปเทวินทร์	3	0.70	-	-	3	0.58
ถวัลย์ มาศจรัส	3	0.70	-	-	3	0.58
ธิดา สาระยา	3	0.70	-	-	3	0.58
ป้วย อึ้งภากรณ์	-	-	3	3.30	3	0.58

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รงค์ วงษ์สวรรค์	-	-	3	3.30	3	0.58
สมภาพ จันทระประภา	3	0.70	-	-	3	0.58
สัญญาลักษณ์ เทียมถนอม	3	0.70	-	-	3	0.58
เสกสรร ประเสริฐกุล	-	-	3	3.30	3	0.58
เสถียร จันทิมาธร	3	0.70	-	-	3	0.58
คุณิณี เกษมสันต์ ณ อยุธยา, พันเอกหญิง	3	0.70	-	-	3	0.58
จักรวาล ชาญนวงศ์	2	0.47	-	-	2	0.39
ชัยอนันต์ สมุทวณิช	-	-	2	2.20	2	0.39
ชาติ เขียมกระสินธุ์	2	0.47	-	-	2	0.39
ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม	2	0.47	-	-	2	0.39
ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา	1	0.23	1	1.10	2	0.39
ดิฐการภักดี, คุณหญิง	-	-	2	2.20	2	0.39
เทพ สุนทรศารทูล	2	0.47	-	-	2	0.39

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ธงชัย สันติวงษ์	2	0.47	-	-	2
ประยุทธ สิทธิพันธ์	2	0.47	-	-	2	0.39
ประสิทธิ์ ลูจิตานนท์	-	-	2	2.20	2	0.39
ปรีดี พนมยงค์	-	-	2	2.20	2	0.39
พลาดิศัย สิทธิธัญกิจ	2	0.47	-	-	2	0.39
เพลิง ภูผา	2	0.47	-	-	2	0.39
วิทยากร เชียงกุล	2	0.47	-	-	2	0.39
เวนนิสา เสนีวงศ์ฯ	2	0.47	-	-	2	0.39
สิทธิ จิรโรจน์, พลเอก	-	-	2	2.20	2	0.39
เสถ์อน ศุภโสภา	2	0.47	-	-	2	0.39
อรสม สุทธิสาคร	2	0.47	-	-	2	0.39
อนันต์ พิบูลสงคราม, พลตรี	2	0.47	-	-	2	0.39
กนต์ธีร์ ศุภมงคล	-	-	1	1.10	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	กรแก้ว พรหมจิระประวัติ	1	0.23	-	-	1
กัลยาณวิวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า (นราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า กรมหลวง)	1	0.23	-	-	1	0.19
กาญจนาศพนธ์	-	-	1	1.10	1	0.19
กรรณา กุศลลาศัย	-	-	1	1.10	1	0.19
เกษมสิงห์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, ท่านผู้หญิง	1	0.23	-	-	1	0.19
เกลื้อม เศรษฐกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
คมเดือน เจิดจรัสฟ้า	1	0.23	-	-	1	0.19
คริส สารคาม	1	0.23	-	-	1	0.19
จารุภัทร เรื่องสุวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
จิรภา อ่อนเรือง	1	0.23	-	-	1	0.19
จรี ไอลี	-	-	1	1.10	1	0.19
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เจนจบ ยิงสุมล	1	0.23	-	-	1
เจนดุริยางค์, พระ	-	-	1	1.10	1	0.19
เจือ สตะเวทิน	1	0.23	-	-	1	0.19
เจริญใจ สุนทรวาทีน	-	-	1	1.10	1	0.19
จำนงค์ ทองประเสริฐ	1	0.23	-	-	1	0.19
จำลอง ศรีเมือง, พล.ต.	-	-	1	1.10	1	0.19
ฉันทนา ภาคบงกช	1	0.23	-	-	1	0.19
ฉวีวรรณ กীরติกว	1	0.23	-	-	1	0.19
เฉลิม พรหมเลิศ	-	-	1	1.10	1	0.19
เฉลิมชัย ตาละลักษณณ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ชลดา เรื่องรักษลิขิต	1	0.23	-	-	1	0.19
ชัมย์พร แสงกระจ่าง	-	-	1	1.10	1	0.19
ชัยวัฒน์ ลิ้มเศรษฐานุวัต	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาญวิทย์ เกษตรศิริ	1	0.23	-	-	1	0.19
ชินวุธ สุนทรสีมะ, พันเอก	-	-	1	1.10	1	0.19
ชุมพล โลหะชาละ, พล.ต.อ.	1	0.23	-	-	1	0.19
ชูศรี มีสมมนต์	-	-	1	1.10	1	0.19
โชติ รามโกมุท	-	-	1	1.10	1	0.19
ญิบ พันจันทร์	1	0.23	-	-	1	0.19
ณเพ็ชรภูมิ	1	0.23	-	-	1	0.19
ณรงค์ จันทร์เรือง	1	0.23	-	-	1	0.19
เดโช สนวนานนท์	-	-	1	1.10	1	0.19
ด้อย ชุมสาย, ม.ล.	-	-	1	1.10	1	0.19
ทรงสุดา ยอดมณี, คุณหญิง	-	-	1	1.10	1	0.19
ทิพโกษา, มหาอำมาตย์ตรี พระยา (สวณ โลหะนันท์)	1	0.23	-	-	1	0.19
ทวี จุลละทรัพย์, พล.อ.อ.	-	-	1	1.10	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทพมนตรี ลิมปพยอม	1	0.23	-	-	1	0.19
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ	1	0.23	-	-	1	0.19
ทอง ทอง จันทรางศุ	1	0.23	-	-	1	0.19
ธนวัฒน์ ทรัพย์ไพบูลย์	1	0.23	-	-	1	0.19
ธรรมเกียรติ กั่นอริ	1	0.23	-	-	1	0.19
ธนิศ อยู่โพธิ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ธีรเดช รัชนี้, ม.ร.ว.	1	0.23	-	-	1	0.19
นนทพันธ์ ภัคดีผดุงแดน	1	0.23	-	-	1	0.19
นพ นันทวัน	1	0.23	-	-	1	0.19
นฤมิตร พระนาศรี	1	0.23	-	-	1	0.19
นายจักรยาน	1	0.23	-	-	1	0.19
นายหนวย	1	0.23	-	-	1	0.19
นาวี รังสิวารักษ์	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	นิกร จำนง	1	0.23	-	-	1
นิमित นามชัย	1	0.23	-	-	1	0.19
บินหลา สันกาลาคีรี	1	0.23	-	-	1	0.19
บุญชนะ อัดถาวร	-	-	1	1.10	1	0.19
บุรพา ขวัญมณี	1	0.23	-	-	1	0.19
ประทีป โกมลภิส	1	0.23	-	-	1	0.19
ประเทศ กุลนิติ	-	-	1	1.10	1	0.19
ประภาศ วัชรภรณ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ประยุทธ์ ปยุตโต (พระเทพเวที)	1	0.23	-	-	1	0.19
ประสพ รัตนากร	-	-	1	1.10	1	0.19
ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	1	0.23	-	-	1	0.19
ปริญญา อินทรपालิต	1	0.23	-	-	1	0.19
ปิ่น มาลากุล, ม.ล.	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พชร อิศรเสนา ณ อยุธยา	-	-	1	1.10	1	0.19
พนม พงษ์ไพบูลย์	-	-	1	1.10	1	0.19
พระมหาบัว ญาณสัมปันโน	1	0.23	-	-	1	0.19
พระวิสุทธิธรรมนิเทศก์	1	0.23	-	-	1	0.19
พิชิต 20	1	0.23	-	-	1	0.19
พิทยลาภพฤฒิยากร, พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่น	1	0.23	-	-	1	0.19
พิทยา ว่องกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
พุดม บุรณสมภพ, พ.ต.อ.	1	0.23	-	-	1	0.19
พุทธินันท์ โพธิ์จินดา	1	0.23	-	-	1	0.19
พูลเดช กรรณิการ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ไพโรจน์ อยู่มณเฑียร	1	0.23	-	-	1	0.19
ภิรมย์ ภูมิศักดิ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ภิกษุณีวรมัย กบิลสิงห์	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	มนันยา ณะภูมิ	1	0.23	-	-	1
มานพ ถนออนศรี	1	0.23	-	-	1	0.19
มานิต หล่อพินิจ	1	0.23	-	-	1	0.19
มัญญ มุกประดิษฐ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ยงยุทธ์ วิทยายุทธจักร	1	0.23	-	-	1	0.19
ยศ พันัสสรณ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ยุพา เพ็ชรฤทธิ	-	-	1	1.10	1	0.19
เย็นยง โอภากุล	-	-	1	1.10	1	0.19
รัญจวน อินทรกำแหง	1	0.23	-	-	1	0.19
รุ่งวิทย์ สุวรรณอภิชน	1	0.23	-	-	1	0.19
เริงไชย พุทธาโร	1	0.23	-	-	1	0.19
เริงศักดิ์ กำธร	1	0.23	-	-	1	0.19
เรืองยศ จันทร์ศิริ	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เลอศิลป์ อักษรศรี (ภานินทรนรรทรม)	-	-	1	1.10	1	0.19
ว.ณ. พนมยงค์	-	-	1	1.10	1	0.19
วรทัศน์ วัชรวิสี	1	0.23	-	-	1	0.19
วิจิตรา รังสิยานนท์	1	0.23	-	-	1	0.19
วิชัย ภูโยธิน	1	0.23	-	-	1	0.19
วิจิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์	1	0.23	-	-	1	0.19
วิบูล วิจิตรวาทการ	1	0.23	-	-	1	0.19
วิบูลย์ ลี้สุวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
วิรัช ธีรพันธุ์เมธี	1	0.23	-	-	1	0.19
วิรัช มรรคดวงแก้ว	-	-	1	1.10	1	0.19
วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	-	-	1	1.10	1	0.19
ศักดิ์ ไทยวัฒน์	1	0.23	-	-	1	0.19
ศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ศิลา โคมฉาย	-	-	1	1.10	1
ศิวะ รัตนชาติ	1	0.23	-	-	1	0.19
ศิวกานท์ ปทุมสูติ	1	0.23	-	-	1	0.19
ศรีวรรณ ศยามานนท์	1	0.23	-	-	1	0.19
ศุภกิจ นิมมานนรเทพ	-	-	1	1.10	1	0.19
ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล	1	0.23	-	-	1	0.19
ส. เชื้อหอม	1	0.23	-	-	1	0.19
ส. อาสนจินดา	-	-	1	1.10	1	0.19
สง่า ลือชาพัฒน์พร	1	0.23	-	-	1	0.19
สนิท ผิวนวล	1	0.23	-	-	1	0.19
สมทบ จ้าวสุวรรณ, ร.ต.	-	-	1	1.10	1	0.19
สมบัติ ภูภาณจน์	1	0.23	-	-	1	0.19
สมบัติ เมทะนี	-	-	1	1.10	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	สมพร เทพสิทธิ์า	1	0.23	-	-	1
สมศรี สุกุมลนันท์	-	-	1	1.10	1	0.19
สรกมล อุดุลยานนท์	1	0.23	-	-	1	0.19
สมัคร สุนทรเวช	-	-	1	1.10	1	0.19
สหัทยา	-	-	1	1.10	1	0.19
สัญญา สัญญาวิวัฒน์	1	0.23	-	-	1	0.19
สันติสุข โสภณสิริ	1	0.23	-	-	1	0.19
สุเทพ วงศ์กำแหง	-	-	1	1.10	1	0.19
สุธิรา สุขนิยม	1	0.23	-	-	1	0.19
สุธิวังศ์ พงศ์ไพบูลย์	-	-	1	1.10	1	0.19
สุธีร์ ธีระปัญญาพงศ์	1	0.23	-	-	1	0.19
สุนันทา พลปัดพี	-	-	1	1.10	1	0.19
สุนัย จุลพงศธร	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	สุมาลี จาติกวณิช, ท่านผู้หญิง	-	-	1	1.10	1
สุมิตรา จันทร์เงา	1	0.23	-	-	1	0.19
สุเมธ ตันติเวชกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
สุรัชย์ แซ่ด่าน	-	-	1	1.10	1	0.19
สุรพล เย็นอุรา	1	0.23	-	-	1	0.19
สุรีย์ ภูมिरามร	1	0.23	-	-	1	0.19
สุวรรณณี สุคนธา (สุคนธ์เที่ยง)	-	-	1	1.10	1	0.19
สุวิชา	1	0.23	-	-	1	0.19
แสง มณวิฑูร, ร.ต.ท.	-	-	1	1.10	1	0.19
แสงไสม เกษมศรี, ม.ร.ว.	1	0.23	-	-	1	0.19
เสริมเกียรติ วิฑิตเวท	1	0.23	-	-	1	0.19
ไสว บุญมา	-	-	1	1.10	1	0.19
ไสว สุทธิพิทักษ์	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่ง 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	หะริน หงสกุล, พล.อ.อ.	-	-	1	1.10	1
อัมพร สโมสร	1	0.23	-	-	1	0.19
อารียา สีนุจรีย์วัตร	1	0.23	-	-	1	0.19
อภิวัฒน์ วรรณกร	1	0.23	-	-	1	0.19
อนุমানราชชน, พระยา	1	0.23	-	-	1	0.19
อรุณ เวชสุวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
อุทุมพร	1	0.23	-	-	1	0.19
อเนก เหล่าธรรมทัศน์	1	0.23	-	-	1	0.19
เอนก นาวิกมูล	1	0.23	-	-	1	0.19
โสภาส เพ็งเจริญ	1	0.23	-	-	1	0.19
อำนวย จันเงิน	1	0.23	-	-	1	0.19
อำรุง สกฤรัตน์, พล.ต.ต	1	0.23	-	-	1	0.19

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่งมากกว่า 1 คน

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 2 คนจำนวน 7 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 7 ราย รายละเอียด 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 3 คนจำนวน 2 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 2 ราย รายละเอียด 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้ง 2 ชื่อเรื่อง

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไปจำนวน 15 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 15 ราย รายละเอียด 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) เป็นหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวน 14 ชื่อเรื่อง และเป็นหนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง คือหนังสือที่แต่งโดยคุณหญิงทองก้อน จันทวิมล และคณะ เรื่องผู้ดวงดาว : อัตชีวประวัติของคุณหญิง ทองก้อน จันทวิมล ผู้สร้างตุ๊กตาบางกอกดอลส์

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่งที่เป็นคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการจำนวน 7 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 7 ราย รายละเอียด 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่งมากกว่า 1 คน

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้แต่ง 2 คน (7 ราย)	(7)	(1.64)	(0)	(0.00)	(7)	(1.35)
คณิตา เลขะกุล และพิเศษ เจียจันทร์พงษ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ชาติชาย ศิริพัฒน์ และจตุพร อุประคำ	1	0.23	-	-	1	0.19
ทองแถม นาถจำนง และศิริวรรณ สุขวิเศษ	1	0.23	-	-	1	0.19
บุญกลม ดงบังสสถาน และตึก ลีติบรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
บุญชัย ปัญจรัตนากร และสุรสิทธิ์ วิทยารัฐ	1	0.23	-	-	1	0.19
พรรณี ประจวบเหมาะ และพัชรราวลัย วงศ์บุญสิน	1	0.23	-	-	1	0.19
อัจฉราพร กมฺุทพิสมัย และสุนทรี อาสะไวย์	1	0.23	-	-	1	0.19
ผู้แต่ง 3 คน (2 ราย)	(2)	(0.47)	(0)	(0.00)	(2)	(0.39)
ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์, สุกัญญา ภัทราชัย และเอ็ด ภิรมย์	1	0.23	-	-	1	0.19
สุลักษณ์ ศิวรักษ์, รังสรรค์ ธนะพรพันธ์ และเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 9 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่งมากกว่า 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป (15 ราย)	(14)	(3.27)	(1)	(1.10)	(15)	(2.89)
กตัญญู ชูชื่น, ประกิจ จันตะเคียน, สัทธา อริยะธกัณฑ์, ไสภา ตีสองเมือง, อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ, เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, ประจักษ์ ประกายพิทยากร, เปลื้อง ณ นคร และ ภิญโญ ศรีจำลอง	1	0.23	-	-	1	0.19
ทองก้อน จันทวิมล, คุณหญิง และคนอื่น ๆ	-	-	1	1.10	1	0.19
ประภาศน์ อวยชัย และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
ประสพ รัตนากร และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
ยุคติ สาริกะภูติ และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
ศิริณี เจนวนิทยการ และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต), อังคาร กัลยาณพงศ์ และ ส. ศิวรักษ์	1	0.23	-	-	1	0.19
สมพงษ์ ไหมวิจิตร และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
สมศักดิ์ วิวาพร และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 9 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่งมากกว่า 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สัตตกร และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
สาทิตย วงศ์หนองเตย และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
สิริพร บุญญานันต์ และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
สุจิตรา ชันตยาลงกต และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
สุวิมล ผึ้งประเสริฐ, ปริญญาชาตินักรบ, ชิดชนก สุญสินภัย, ดุษฎี นัยวัฒน์กุล และนิธิ วติวุฒิพงษ์	1	0.23	-	-	1	0.19
เสน่ห์ จามริก, ไชยันต์ รัชชกุล, ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, พระพิมลธรรม (อาจ), เฉลิมเกียรติ ผิวนวล และปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์	1	0.23	-	-	1	0.19
ผู้แต่งที่เป็นคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ (7 ราย)	(7)	(1.64)	(0)	(0.00)	(7)	(1.35)
คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	1	0.23	-	-	1	0.19
คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิม พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 9 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้แต่งมากกว่า 1 คน (ต่อ)

ผู้แต่งหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการโครงการปาฐกถาและจัดนิทรรศการพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	1	0.23	-	-	1	0.19
คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือในหลวงกับการพัฒนาการเกษตร (พระราชดำรัส พระบรม ราชาวาท และพระราชดำริ)	1	0.23	-	-	1	0.19
คณะกรรมการฝ่ายจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก ในคณะกรรมการงานเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี วันคล้าย วันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	1	0.23	-	-	1	0.19
คณะกรรมการโครงการสร้างห้องสมุดอนุสรณ์สุนทรภู่	1	0.23	-	-	1	0.19
คณะกรรมการจัดงานวันสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ในคณะกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนางาน สังคมสงเคราะห์แห่งชาติ	1	0.23	-	-	1	0.19

ข) ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติจำแนกตามจำนวนได้เป็น ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คน ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คน ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 3 คนขึ้นไป และผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นคณะทำงาน / คณะกรรมการ ดังนี้

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน

ผลการวิเคราะห์พบว่า หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน เป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงจำนวน 70 ราย ผู้ที่มีผลงานมากที่สุดมี 2 คน คือ กัญญาบดี และสุพจน์ ด้านตระกูล มีผลงานคนละ 5 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.96) ผู้ที่มีผลงานรองลงมา มี 3 คนคือ ทองต่อ กัญญาไม้ ณ อยุธยา รุจน์ มณีทิรา และวัลยา มีผลงานคนละ 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.58) และพบผู้ที่มีผลงานคนละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 60 คน ในจำนวนนี้พบว่าเป็นหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ จำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่านั้น ซึ่งเป็นผลงานของ แนน้อย บัญจพรรค และมนทิรา คนละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน (70 ราย)	(87)	(20.33)	(2)	(2.20)	(89)
กันยาบดี	5	1.17	-	-	5	0.96
สุพจน์ ด้านตระกูล	5	1.17	-	-	5	0.96
ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา	3	0.70	-	-	3	0.58
รุจน์ มั่นทิวา	3	0.70	-	-	3	0.58
วัลยา	3	0.70	-	-	3	0.58
นรุตม์	2	0.47	-	-	2	0.39
พระมหาจรรยา สุทธิญาณ	2	0.47	-	-	2	0.39
วัฒน์ วรรณยางกูร	2	0.47	-	-	2	0.39
สายธาร ศรีทวารธรรม	2	0.47	-	-	2	0.39
อัชฉวา จิระศักดิ์ระวี	2	0.47	-	-	2	0.39
กิติญาณ โภกขุ	1	0.23	-	-	1	0.19
กรีธา พรรณนะแพทย์, พลเรือตรี	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 10 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน (ต่อ)

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง	1	0.23	-	-	1	0.19
ไขแสง กิตติวัชรชัย	1	0.23	-	-	1	0.19
แคน สาลิกา	1	0.23	-	-	1	0.19
จิรภา อ่อนเรือง	1	0.23	-	-	1	0.19
จิระนันท์ ประเสริฐกุล (พิตรปรีชา)	1	0.23	-	-	1	0.19
ชาน สีทอง	1	0.23	-	-	1	0.19
ชาติ เขี่ยมกระสินธุ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ชำเลื่อง วุฒิจันทร์	1	0.23	-	-	1	0.19
ฐานปัทม์	1	0.23	-	-	1	0.19
ตรีภพ ขวัญนคร	1	0.23	-	-	1	0.19
ถนนม นพวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
ถาวร สุวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
ทักษิณ สรินทร	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 10 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน (ต่อ)

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ธรรมชาติ ประภาศิริ	1	0.23	-	-	1
ธรรมรักษา	1	0.23	-	-	1	0.19
ธานินทร์ สันติวัฒนธรรม	1	0.23	-	-	1	0.19
ธีรานันโท	1	0.23	-	-	1	0.19
นเรศ นโรปกรณ์	1	0.23	-	-	1	0.19
แน่นน้อย ปัญจพวรรค์	-	-	1	1.10	1	0.19
บัวห้วเสา	1	0.23	-	-	1	0.19
ประเมษฐ์ ภูโต	1	0.23	-	-	1	0.19
ประกายธรรม	1	0.23	-	-	1	0.19
ประสพโชค อ่อนกอ	1	0.23	-	-	1	0.19
ประสาร มฤคพิทักษ์	1	0.23	-	-	1	0.19
ปริญญา ช้างเสวก	1	0.23	-	-	1	0.19
ปิ่น มาลากุล, ม.ล.	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 10 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน (ต่อ)

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เปลื้อง ณ นคร	1	0.23	-	-	1	0.19
พ. สุวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
พรารุณี ไวรวัจนกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
พิมพ์วัลค์ เสถบุตร	1	0.23	-	-	1	0.19
พิมาน แจ่มจรัส	1	0.23	-	-	1	0.19
พีรยุทธ สุเทพศิริ	1	0.23	-	-	1	0.19
พูนผล อรุณรักถาวร	1	0.23	-	-	1	0.19
เพลิง ภูผา	1	0.23	-	-	1	0.19
ไพบูลย์ แพงเงิน	1	0.23	-	-	1	0.19
มนตรีรา	-	-	1	1.10	1	0.19
มานพ เมฆประยูรทอง	1	0.23	-	-	1	0.19
รังสฤษฏ์ บุญชล	1	0.23	-	-	1	0.19
รัตนธรรม	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 10 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน (ต่อ)

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ว. วิชญา	1	0.23	-	-	1	0.19
วรรณุช อุษณกร	1	0.23	-	-	1	0.19
วรวิชญ เวชณุเคราะห์	1	0.23	-	-	1	0.19
วิจิตรา (วิจิตรวาทการ) รังสิยานนท์	1	0.23	-	-	1	0.19
วินัย วิโรจน์จริยากร	1	0.23	-	-	1	0.19
วิระรา สอนชัยภูมิ	1	0.23	-	-	1	0.19
วิศวะ เวฬุวัน	1	0.23	-	-	1	0.19
วีรวิทย์ กิจมงคล	1	0.23	-	-	1	0.19
วโรพร	1	0.23	-	-	1	0.19
ส. รัตนพรศักดิ์	1	0.23	-	-	1	0.19
สมชัย พหลกุลบุตร	1	0.23	-	-	1	0.19
สมบัติ จำปาเงิน	1	0.23	-	-	1	0.19
สมชาย พุ่มสอาด	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 10 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน (ต่อ)

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 428)		(N = 91)		(N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมวงศ์ วงศ์วอนแสง	1	0.23	-	-	1	0.19
สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์	1	0.23	-	-	1	0.19
สุทนต์	1	0.23	-	-	1	0.19
เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์	1	0.23	-	-	1	0.19
อามา จันทรสกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
อำพัน ตัณฑวณิช	1	0.23	-	-	1	0.19

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 1 คน

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คนจำนวน 4 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงจำนวน 4 ราย รายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คนจำนวน 2 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงจำนวน 2 ราย รายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้ง 2 ชื่อเรื่อง

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 3 คนขึ้นไปจำนวน 3 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงจำนวน 3 ราย รายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) เป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นคณะทำงาน / คณะกรรมการจำนวน 2 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงจำนวน 2 ราย รายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 1 คน

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คน (4 ราย)	(4)	(0.93)	(0)	(0.00)	(4)	(0.77)
ศิริรัตนบุษบง, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า และพูนพิศ อมาตยกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
สุดใจ เพียรสุขใจ และพิชานา คักดีมังกร	1	0.23	-	-	1	0.19
วิระวา สอนชัยภูมิ และศักดิ์รินทร์ ศิริรักษ์	1	0.23	-	-	1	0.19
อรุณ เวชสุวรรณ และบังอร เวชสุวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คน (2 ราย)	(2)	(0.47)	(0)	(0.00)	(2)	(0.39)
ชินพร สุขสถิตย์, เพียรวิทย์ จารุสถิตติ และประชา ตรีพาลัย	1	0.23	-	-	1	0.19
วินัย วิโรจน์จริยากร, สมปราวรณา ภาระมรทัต และตฤตถนัย นพคุณ	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 11 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 1 คน (ต่อ)

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงมากกว่า 3 คนขึ้นไป (3 ราย)	(3)	(0.70)	(0)	(0.00)	(3)	(0.58)
กอบชัย เวชพานิช, ชมัยพร จารุชัยมนตรี, เบญจวรรณ เจริญวงษ์, วรรณภาณี กาญจนาลัย, วันดี อภินทสมิต, วิจิตร คงเกียรติไพบุลย์, วิเชียร เอกทักษิณ, สมพงษ์ พังเจริญจิตต์, อรพิน เสรีบุรี, อัจฉรา ซึ่งสุขเกษม และอุษณีย์ พรหมมาศ	1	0.23	-	-	1	0.19
ชลธิศ อัจฉนภาพ และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
วิทยา ประทุมธรรารัตน์ และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นทีมงาน / คณะกรรมการ (2 ราย)	(2)	(0.47)	(0)	(0.00)	(2)	(0.39)
คณะกรรมการห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1	0.23	-	-	1	0.19
ทีมงานการเมือง	1	0.23	-	-	1	0.19

ค) บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติจำแนกตามจำนวนได้เป็น บรรณาธิการ 1 คน บรรณาธิการ 2 คน บรรณาธิการ 3 คน บรรณาธิการมากกว่า 3 คนขึ้นไป กองบรรณาธิการ และบรรณาธิการที่เป็นหน่วยงาน ดังนี้

หนังสือชีวประวัติที่มีบรรณาธิการ 1 คน

ผลการวิเคราะห์พบว่า หนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนเป็นบรรณาธิการ 1 คน ซึ่งเป็นผลงานของบรรณาธิการจำนวน 71 ราย ผู้ที่มีผลงานมากที่สุดมี 3 คนคือ สันติสุข ไสภณศิริ อาริยา สินธุจรีวัตร และอำนาจ จันเงิน มีผลงานคนละ 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.58) และผู้ที่มีผลงานคนละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 62 คน ในจำนวนนี้เป็นหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) ซึ่งเป็นผลงานของจัตวา กลิ่นสุนทร (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการ 1 คน

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บรรณาธิการ 1 คน (71 ราย)	(83)	(19.39)	(0)	(0.00)	(83)	(16.02)
สันติสุข ไสภณสิริ	3	0.70	-	-	3	0.58
อาริยา สีนุจรีวัตร	3	0.70	-	-	3	0.58
อำนาจ จั่นเงิน	3	0.70	-	-	3	0.58
คณิตา เลขะกุล, คุณหญิง	2	0.47	-	-	2	0.38
ทรงวิทย์ แก้วศรี	2	0.47	-	-	2	0.38
ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา	2	0.47	-	-	2	0.38
นงพะงา สุขวนิช	2	0.47	-	-	2	0.38
วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน	2	0.47	-	-	2	0.38
ศรีธันว์ อยู่สุขชี	2	0.47	-	-	2	0.38
กชกรณั ตราไมท	1	0.23	-	-	1	0.19
กมล นายาว์ฒนะ	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 12 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการ 1 คน (ต่อ)

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิริศักดิ์ จันทจรสวรรค์	1	0.23	-	-	1	0.19
กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง	1	0.23	-	-	1	0.19
ชนิษฐา ณ บางช้าง	1	0.23	-	-	1	0.19
จิตวา กลิ่นสุนทร	-	-	1	1.10	1	0.19
จารุพงศ์ พลเดช	1	0.23	-	-	1	0.19
ฉลอง กัลยาณมิตร	1	0.23	-	-	1	0.19
ชลธิรา สัตยาวัฒนา	1	0.23	-	-	1	0.19
ชัยสิทธิ์ ภูวภิรมย์ขวัญ	1	0.23	-	-	1	0.19
ชาญ อังศุโชติ, พลโท	1	0.23	-	-	1	0.19
ดิเรก อิศรางกูร ณ อยุธยา	1	0.23	-	-	1	0.19
ถวิล สุภาพเพชร	1	0.23	-	-	1	0.19
ทองเกียรติ ชาติวัตมนานนท์	1	0.23	-	-	1	0.19
ทองสรรค์ นิลกำแหง	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 12 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการ 1 คน (ต่อ)

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทิพย์สุดา นัยทรัพย์	1	0.23	-	-	1	0.19
ทวีวัฒน์ นิยมเสน, พันเอก	1	0.23	-	-	1	0.19
ทอง ทอง จันทรางศู	1	0.23	-	-	1	0.19
ธัญญา ผลอนันต์	1	0.23	-	-	1	0.19
ธารา กนกมณี	1	0.23	-	-	1	0.19
นพวรรณ ธีระพันธ์เจริญ	1	0.23	-	-	1	0.19
นิดดา หงษ์วิวัฒน์	1	0.23	-	-	1	0.19
ปราโมทย์ ไม้กัณฑ์	1	0.23	-	-	1	0.19
พจน์ กริชไกรวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
พิสมัย จันทวิมล	1	0.23	-	-	1	0.19
พิสุทธ์ ภัคดีภูวนารถ	1	0.23	-	-	1	0.19
พูนพิศ อมาตยกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
ไพบุลย์ กาญจนพิบูลย์, พลตรี	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 12 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการ 1 คน (ต่อ)

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มงคล เดชนครินทร์	1	0.23	-	-	1	0.19
แม่ขวัญข้าว	1	0.23	-	-	1	0.19
ระยับศรี กาญจนวงศ์	1	0.23	-	-	1	0.19
รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์	1	0.23	-	-	1	0.19
เริงไธย พุทธาโร	1	0.23	-	-	1	0.19
ลดดา รัตกสิกร	1	0.23	-	-	1	0.19
เลิศชาย ศิริชัย	1	0.23	-	-	1	0.19
วัฒนา บุญเสนอ	1	0.23	-	-	1	0.19
วันชัย อมรพันธ์	1	0.23	-	-	1	0.19
วิชา มหาคุณ	1	0.23	-	-	1	0.19
ศักดิ์ชัย เจียรพานิชยะ	1	0.23	-	-	1	0.19
สนอง คັນสนยุท	1	0.23	-	-	1	0.19
สนานจิตต์ ธรรมกุล	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 12 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการ 1 คน (ต่อ)

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมศักดิ์ วรรณตร, พล.อ.ต.	1	0.23	-	-	1	0.19
สมศักดิ์ วิวาพร	1	0.23	-	-	1	0.19
สมหมาย เปรมจิตต์	1	0.23	-	-	1	0.19
สละ ลิขิตกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
สันติภาพ สันติชน	1	0.23	-	-	1	0.19
สวระ การะเวก	1	0.23	-	-	1	0.19
สาลิน วิรูปุตร์	1	0.23	-	-	1	0.19
สุขสันต์ จิระจวิทยาเวช	1	0.23	-	-	1	0.19
สุชาติ พงษ์พานิช	1	0.23	-	-	1	0.19
สุภาพร กัณฑ์วานิช	1	0.23	-	-	1	0.19
สุรศักดิ์พรพรณ ดุลยจินดา	1	0.23	-	-	1	0.19
สุวรรณนา เกรียงไกรเพชร	1	0.23	-	-	1	0.19
สุวิทย์ ไพทยวัฒน์	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 12 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการ 1 คน (ต่อ)

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เสถียร จันทิมาธร	1	0.23	-	-	1
อาคม กาญจนประโชติ	1	0.23	-	-	1	0.19
อาภรณ์ (พิชเชนทรโยธิน) พุกกะมาน	1	0.23	-	-	1	0.19
อภิวัฒน์ วรรณกร	1	0.23	-	-	1	0.19
อุทัยศรี ณ นคร	1	0.23	-	-	1	0.19
อเนก นาวิกมูล	1	0.23	-	-	1	0.19
อธิก สวัสดิ์มงคล	1	0.23	-	-	1	0.19
อำไพ สุจริตกุล	1	0.23	-	-	1	0.19

หนังสือชีวประวัติที่มีบรรณาธิการมากกว่า 1 คน

หนังสือชีวประวัติที่มีบรรณาธิการ 2 คนจำนวน 16 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 10 ราย ผู้ที่มีผลงานมากที่สุดจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) คือ เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และโยธิน ศิริวรรณเจริญ ส่วนผู้อื่นมีผลงานรายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 9 ชื่อเรื่อง และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด

หนังสือชีวประวัติที่มีบรรณาธิการ 3 คนจำนวน 1 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 1 ราย เป็นผลงานของ ทองต่อ กัลยไม้ ณ อยุธยา, กัลยา ธรรมรัตน์พคุณ และสุรางค์ โพธิ์พฤษภาคมส์ และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติที่มีบรรณาธิการมากกว่า 3 คนขึ้นไปจำนวน 9 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 8 ราย ผู้ที่มีผลงานมากที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.38) คือ รัชกร เหมะจันทร์และคนอื่น ๆ ส่วนบรรณาธิการมากกว่า 3 คนขึ้นไปที่มีผลงานรายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 7 ชื่อเรื่อง และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนเป็นกองบรรณาธิการจำนวน 4 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นผลงานของกองบรรณาธิการจำนวน 4 ราย รายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนเป็นบรรณาธิการที่เป็นหน่วยงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) พบว่าเป็นผลงานของบรรณาธิการจำนวน 1 ราย และเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการมากกว่า 1 คน

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บรรณาธิการ 2 คน (10 ราย)	(16)	(3.74)	(0)	(0.00)	(16)	(3.09)
เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และโยธิน ศรีวรรณเจริญ	7	1.64	-	-	7	1.35
กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ และสุภัทร สวัสดิรักษ์	1	0.23	-	-	1	0.19
กุลวดี ศาสตร์ศรี และสุภาชัย ยิ้มประเสริฐ	1	0.23	-	-	1	0.19
ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และเพิ่มพล โพธิ์เพิ่มเหม	1	0.23	-	-	1	0.19
นิรันดศักดิ์ บุญจันทร์ และมนัส พูลผล	1	0.23	-	-	1	0.19
มัญญ มุกข์ประดิษฐ์ และพิมลศักดิ์ สุวรรณทัต	1	0.23	-	-	1	0.19
วรวิทย์ จินดาพล และวิรัตน์ ธีระกุล	1	0.23	-	-	1	0.19
สมศักดิ์ วิจารณ์ และวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์, คุณหญิง	1	0.23	-	-	1	0.19
สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์ และกุลธิดา ท่วมสุข	1	0.23	-	-	1	0.19
อาจิดน จันทรมพร และช่วย พูลเพิ่ม	1	0.23	-	-	1	0.19
บรรณาธิการ 3 คน (1 ราย)	(1)	(0.23)	(0)	(0.00)	(1)	(0.19)
ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา, กัลยา ธรรมรัตน์พคุณ และสุรางค์ โพธิ์พฤษภาคมวงศ์	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 13 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการมากกว่า 1 คน (ต่อ)

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บรรณาธิการมากกว่า 3 คนขึ้นไป (8 ราย)	(9)	(2.10)	(0)	(0.00)	(9)	(1.74)
รัชกร เหมะจันทร์ และคนอื่น ๆ	2	0.47	-	-	2	0.38
จักรรถ จิตรพงศ์, ม.ร.ว. และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
พิภพ ธงไชย และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
แม่นมาส ชวลิต, คุณหญิง และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19
เย็นใจ เลาวาณิช, ศิริวัลย์ เหมะจันทร์, บุญยนาถ เหล่าวาณิช และชมภูกา หงษ์สุวรรณ	1	0.23	-	-	1	0.19
รมณีย์ฉัตร แก้วกิริยา, ม.ร.ว., พัฒนฉัตร รพีพัฒน์, ม.ร.ว., กรรณิการ์ สัจกุล, พรทิพย์ อันทิวโรทัย, ปิยวัชร สุทธิวินิช และศรัณย์ เลิศรักษ์มงคล	1	0.23	-	-	1	0.19
วันชัย ศิริชนะ (ประธาน), รุจยา อากาศ, ม.ร.ว., สมศักดิ์ วิราพร, ณรงค์ พ่วงพิศ, กীরติ บุญเจือ, ธงทอง จันทร์รางสุ, บัญชา พงษ์พานิช, สุรี บุรณธนิต, ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์, อัญชลี ทองเอม, ธารทิพย์ เสรินทวัฒน์, จารุวรรณ ศรียามัย และอัมพา สุวรรณศรี	1	0.23	-	-	1	0.19
ศรีสุนทร นาคะอภิ, พันเอกหญิง และคนอื่น ๆ	1	0.23	-	-	1	0.19

ตารางที่ 13 จำนวนหนังสือชีวประวัติจำแนกตามบรรณาธิการมากกว่า 1 คน (ต่อ)

บรรณาธิการหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 428)		อัตชีวประวัติ (N = 91)		รวม (N = 519)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กองบรรณาธิการ (4 ราย)	(4)	(0.93)	(0)	(0.00)	(4)	(0.77)
มติชน	1	0.23	-	-	1	0.19
นิตยสารรักลูก	1	0.23	-	-	1	0.19
สยามใหม่	1	0.23	-	-	1	0.19
มติมหาสารภูรี	1	0.23	-	-	1	0.19
บรรณาธิการที่เป็นหน่วยงาน (1 ราย)	(1)	(0.23)	(0.00)	(0.00)	(1)	(0.19)
แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	1	0.23	-	-	1	0.19

2.1 ผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมประเภทของผู้จัดพิมพ์ และชื่อผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติทั้งหมด 770 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จำนวน 756 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.18) ระบุผู้จัดพิมพ์ และจำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.82) ไม่ระบุผู้จัดพิมพ์

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 666 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.23) ระบุผู้จัดพิมพ์ และจำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.77) ไม่ระบุผู้จัดพิมพ์

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 90 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.83) ระบุผู้จัดพิมพ์ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.17) ไม่ระบุผู้จัดพิมพ์ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การระบุผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ผู้จัดพิมพ์ หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระบุผู้จัดพิมพ์	666	98.23	90	97.83	756	98.18
ไม่ระบุผู้จัดพิมพ์	12	1.77	2	2.17	14	1.82

2.1.1 ประเภทของผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติแบ่งออกได้ตามจำนวนหน่วยงานที่จัดพิมพ์หนังสือ ได้แก่ จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน จำแนกออกเป็นประเภท ได้แก่ สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานภาคเอกชน สำนักพิมพ์ (ภาครัฐ / ภาคเอกชน) โรงพิมพ์ (ภาครัฐ / ภาคเอกชน) มุลนิธิ สมาคม และอื่น ๆ และจัดพิมพ์ร่วมกันมากกว่า 1 หน่วยงาน

จากการวิเคราะห์พบว่า หนังสือชีวประวัติที่ปรากฏผู้จัดพิมพ์จำนวน 756 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จำนวน 728 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.30) จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน และจำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.70) จัดพิมพ์ร่วมกันมากกว่า 1 หน่วยงาน

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่ จำนวน 639 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.95) จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน และจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.05) จัดพิมพ์ร่วมกันมากกว่า 1 หน่วยงาน

เช่นเดียวกับหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าเกือบทั้งหมดจำนวน 89 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.89) จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.10) จัดพิมพ์ร่วมกันมากกว่า 1 หน่วยงาน

เมื่อพิจารณาตามประเภทของหน่วยงานที่จัดพิมพ์ พบว่าหนังสือชีวประวัติที่จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน จำนวนมากที่สุดจำนวน 279 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.91) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ ซึ่งจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.40) พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาครัฐ และจำนวน 276 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.51) พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาคเอกชน รองลงมาจำนวน 150 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.85) จัดพิมพ์โดยหน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และจำนวน 89 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.77) จัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์ ซึ่งจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.46) พิมพ์โดยโรงพิมพ์ภาครัฐ และจำนวน 78 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.32) พิมพ์โดยโรงพิมพ์ภาคเอกชน จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.66) จัดพิมพ์โดยหน่วยงานภาคเอกชน หนังสือชีวประวัติที่จัดพิมพ์โดยผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ มีจำนวน 61 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.07)

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติที่จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน จำนวนมากที่สุดจำนวน 224 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.63) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ ซึ่งจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.45) พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาครัฐ และจำนวน 221 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.18) พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาคเอกชน รองลงมาจำนวน 149 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.37) จัดพิมพ์โดยหน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และจำนวน 74 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.11) จัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์ ซึ่งจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) พิมพ์โดยโรงพิมพ์ภาครัฐ และจำนวน 65 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.76) พิมพ์โดยโรงพิมพ์ภาคเอกชน จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.75) จัดพิมพ์โดยหน่วยงานภาคเอกชน หนังสือประเภทชีวประวัติที่จัดพิมพ์โดยผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ มีจำนวน 58 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.71)

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติที่จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 55 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.11) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ ซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาคเอกชนทั้งหมด รองลงมาจำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.67) จัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์ ซึ่งจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.22) พิมพ์โดยโรงพิมพ์ภาครัฐ และจำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.44) พิมพ์โดยโรงพิมพ์ภาคเอกชน และจำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.44) จัดพิมพ์โดยมูลนิธิ และไม่พบ

หนังสืออัตชีวประวัติที่จัดพิมพ์โดยหน่วยงานภาคเอกชน หนังสือประเภทอัตชีวประวัติที่จัดพิมพ์โดยผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ มีจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.33) (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ประเภทของผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ประเภทของผู้จัดพิมพ์ หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้จัดพิมพ์ 1 หน่วยงาน	(639)	(95.95)	(89)	(98.89)	(728)	(96.30)
สถาบันการศึกษา	69	10.36	1	1.11	70	9.26
หน่วยงานภาครัฐ / รัฐ วิสาหกิจ	149	22.37	1	1.11	150	19.85
หน่วยงานภาคเอกชน	5	0.75	-	-	5	0.66
สำนักพิมพ์	224	33.63	55	61.11	279	36.91
- ภาครัฐ	[3]	[0.45]	[-]	[-]	(3)	(0.40)
- ภาคเอกชน	[221]	[33.18]	[55]	[61.11]	(276)	(36.51)
โรงพิมพ์	74	11.11	15	16.67	89	11.77
- ภาครัฐ	[9]	[1.35]	[2]	[2.22]	(11)	(1.46)
- ภาคเอกชน	[65]	[9.76]	[13]	[14.44]	(78)	(10.32)
มูลนิธิ	33	4.95	13	14.44	46	6.08
สมาคม	27	4.05	1	1.11	28	3.70
อื่น ๆ	58	8.71	3	3.33	61	8.07
ผู้จัดพิมพ์ มากกว่า 1 หน่วยงาน	(27)	(4.05)	(1)	(1.10)	28	3.70

2.1.2 ชื่อผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

เมื่อพิจารณาชื่อผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติพบว่าปรากฏผลดังนี้

ก) หนังสือชีวประวัติที่จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน

สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

สถาบันการศึกษาที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 11 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 1.46) คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รองลงมาจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.93) จัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.79) จัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนสถาบันการศึกษาที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 20 สถาบัน

เมื่อพิจารณาประเภทของหนังสือที่จัดพิมพ์ พบว่าเกือบทุกแห่งจัดพิมพ์หนังสือประเภทชีวประวัติ ยกเว้นมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย กองบริการการศึกษา มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ที่จัดพิมพ์ประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) (ตารางที่ 16)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถาบันการศึกษา	(69)	(10.36)	(1)	(1.11)	(70)	(9.26)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	11	1.65	-	-	11	1.46
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	[3]	[0.45]	[-]	[-]	[3]	[0.40]
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์	[3]	[0.45]	[-]	[-]	[3]	[0.40]
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาประถมศึกษา	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาสารัตถศึกษา, สาขาดนตรีศึกษา	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะทันตแพทยศาสตร์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะวิทยาศาสตร์, ภาควิชาชีวเคมี	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถาบันเอเชียศึกษา	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]

ตารางที่ 16 สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	11	1.65	-	-	11	1.46
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	[6]	[0.90]	[-]	[-]	[6]	[0.79]
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, งานประชาสัมพันธ์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สถาบันไทยคดีศึกษา	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สถาบันเอเชียศึกษา, โครงการจีนศึกษา, คณะศิลปศาสตร์, ภาควิชาภาษาจีน	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	7	1.05	-	-	7	0.93
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	[6]	[0.90]	[-]	[-]	[6]	[0.79]
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]

ตารางที่ 16 สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	6	0.90	-	-	6	0.79
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	[4]	[0.60]	[-]	[-]	[4]	[0.53]
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ภาควิชาประวัติศาสตร์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก, ศูนย์ศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมพื้นบ้านหัวเมือง ฝ่ายเหนือ	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	4	0.60	-	-	4	0.53
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะแพทยศาสตร์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สถาบันวิจัยสังคม, ฝ่ายวิจัยล้านนา	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	4	0.60	-	-	4	0.53
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, ศูนย์วัฒนธรรม	[4]	[0.60]	[-]	[-]	[4]	[0.53]
สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	3	0.45	-	-	3	0.40

ตารางที่ 16 สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	1	0.15	1	1.11	2	0.26
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์, กองบริการการศึกษา, มหาจุฬาบรรณาคาร	[-]	[-]	[1]	[1.11]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยมหิดล	2	0.30	-	-	2	0.26
มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันวิจัยโภชนาการ	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	1	0.15	-	-	1	0.13
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	1	0.15	-	-	1	0.13
มหาวิทยาลัยนเรศวร, งานประชาสัมพันธ์	1	0.15	-	-	1	0.13
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	1	0.15	-	-	1	0.13
มหาวิทยาลัยรังสิต, คณะศิลปศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 16 สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	1	0.15	-	-	1	0.13
โรงเรียนจิตรลดา	1	0.15	-	-	1	0.13
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	1	0.15	-	-	1	0.13
โรงเรียนสตรีพัทลุง, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง	1	0.15	-	-	1	0.13
วิทยาลัยครูเชียงใหม่, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่	1	0.15	-	-	1	0.13
วิทยาลัยครูธนบุรี, คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้	1	0.15	-	-	1	0.13
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	1	0.15	-	-	1	0.13

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สถาบันการศึกษาที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	0.15	-	-	1	0.13
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
สถาบันราชภัฏนครสวรรค์	1	0.15	-	-	1	0.13
สถาบันราชภัฏพระนคร	1	0.15	-	-	1	0.13
สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, โปรแกรมวิชาภาษาไทย	1	0.15	-	-	1	0.13

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 24 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 3.17) คือ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักกราชเลขาธิการ และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.46) คือ สำนักนายกรัฐมนตรี และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.32) คือ ศุภสภา หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 4 แห่ง

เมื่อพิจารณาประเภทของหนังสือที่จัดพิมพ์ พบว่าเกือบทุกแห่งเป็นประเภทชีวประวัติ ยกเว้นองค์การการค้าของศุภสภาที่จัดพิมพ์ประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) คือ เรื่องก้าวไปข้างหน้า แต่งโดยพนม พงษ์ไพบูลย์ (2543)

หน่วยงานภาคเอกชนที่พบว่ามีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) คือ ธนาคารกสิกรไทย หน่วยงานจำนวน 3 แห่ง มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) เท่ากัน ได้แก่ บริษัทกันตนาวิดีโอโปรดักชั่นจำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ซีทีทีก้าจำกัด (มหาชน) และบริษัทไทยประกันชีวิตจำกัด ซึ่งในจำนวนนี้เป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด (ตารางที่ 17)

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 24 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 3.17) คือ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักกราชเลขาธิการ และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.46) คือ สำนักนายกรัฐมนตรี และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.32) คือ ศุภสภา หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 4 แห่ง

เมื่อพิจารณาประเภทของหนังสือที่จัดพิมพ์ พบว่าเกือบทุกแห่งเป็นประเภทชีวประวัติ ยกเว้นองค์การการค้าของศุภสภาที่จัดพิมพ์ประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) คือ เรื่องก้าวไปข้างหน้า แต่งโดยพนม พงษ์ไพบูลย์ (2543)

หน่วยงานภาคเอกชนที่พบว่ามีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) คือ ธนาคารกสิกรไทย หน่วยงานจำนวน 3 แห่ง มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) เท่ากัน ได้แก่ บริษัทกันตนาวิดีโอโปรดักชั่นจำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ซีทีทีก้าจำกัด (มหาชน) และบริษัทไทยประกันชีวิตจำกัด ซึ่งในจำนวนนี้เป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17   หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ	(149)	(22.37)	(1)	(1.11)	(150)	(19.85)
กระทรวงศึกษาธิการ	24	3.60	-	-	24	3.17
กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	[7]	[1.05]	[-]	[-]	[7]	[0.93]
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมศิลปากร	[6]	[0.90]	[-]	[-]	[6]	[0.79]
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมศิลปากร	(3)	(0.45)	(-)	(-)	(3)	(0.40)
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมศิลปากร, หอสมุดแห่งชาติ	(2)	(0.30)	(-)	(-)	(2)	(0.26)
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมศิลปากร, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
กระทรวงศึกษาธิการ	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ	[3]	[0.45]	[-]	[-]	[3]	[0.40]
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ	(2)	(0.30)	(-)	(-)	(2)	(0.26)
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, ศูนย์พัฒนาหนังสือ	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมการฝึกหัดครู	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]

ตารางที่ 17   หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กระทรวงศึกษาธิการ, ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
สำนักพระราชวัง	24	3.60	-	-	24	3.17
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	24	3.60	-	-	24	3.17
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	[23]	[3.45]	[-]	[-]	[23]	[3.04]
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ, คณะอนุกรรมการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ	(11)	(1.65)	(-)	(-)	(11)	(1.46)
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	(10)	(1.50)	(-)	(-)	(10)	(1.32)
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, คณะ กรรมการเอกลักษณ์แห่งชาติ, คณะอนุกรรมการจัดทำเอกสารและบทความสำคัญ บุคคลสำคัญ	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)

ตารางที่ 17   หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, คณะกรรมการพิจารณาและจัดพิมพ์เอกสาร ทางประวัติศาสตร์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
สำนักนายกรัฐมนตรี	11	1.65	-	-	11	1.46
สำนักนายกรัฐมนตรี	[5]	[0.75]	[-]	[-]	[5]	[0.66]
สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, คณะกรรมการสภาวิจัย แห่งชาติ สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, หอสมุดรัฐสภา	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)

ตารางที่ 17   หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คุรุสภา	9	1.35	1	1.11	10	1.32
องค์การค้ำของคุรุสภา	[8]	[1.20]	[1]	[1.11]	[9]	[1.19]
คุรุสภา	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
สำนักพระราชวัง	9	1.35	-	-	9	1.19
สำนักพระราชวัง, งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่	[6]	[0.90]	[-]	[-]	[6]	[0.79]
สำนักพระราชวัง	[3]	[0.45]	[-]	[-]	[3]	[0.40]
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม	6	0.90	-	-	6	0.79
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	[4]	[0.60]	[-]	[-]	[4]	[0.53]
สำนักงานโครงการอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]

ตารางที่ 17   หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระทรวงมหาดไทย	4	0.60	-	-	4	0.53
กระทรวงมหาดไทย	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, กองวิชาการและแผนงาน	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
กระทรวงมหาดไทย, สำนักงานจังหวัดชลบุรี	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กระทรวงยุติธรรม	4	0.60	-	-	4	0.53
กระทรวงยุติธรรม	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
ศาลฎีกา	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
ศาลจังหวัดสงขลา	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
สำนักงานอัยการสูงสุด	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สนง. กปร.)	4	0.60	-	-	4	0.53

ตารางที่ 17   หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	กองทัพเรือ	3	0.45	-	-	3
กองทัพเรือ	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
สำนักงานเลขาธิการกองทัพเรือ, กองประชาสัมพันธ์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กระทรวงกลาโหม	3	0.45	-	-	3	0.40
กระทรวงกลาโหม, กองบัญชาการทหารสูงสุด	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
กระทรวงกลาโหม, กองบัญชาการทหารสูงสุด	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
กระทรวงกลาโหม, กองบัญชาการทหารสูงสุด, สำนักงานเลขาธิการ	(1)	(0.15)	(-)	(-)	(1)	(0.13)
กระทรวงกลาโหม, ศูนย์การทหารปืนใหญ่ค่ายพลโยธิน	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	3	0.45	-	-	3	0.40
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมส่งเสริมสหกรณ์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]

ตารางที่ 17   หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	การสื่อสารแห่งประเทศไทย	3	0.45	-	-	3
การสื่อสารแห่งประเทศไทย	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]	[0.26]
การสื่อสารแห่งประเทศไทย, กรมไปรษณีย์โทรเลข	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กองทัพอากาศ	2	0.30	-	-	2	0.26
กองทัพอากาศ	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กองทัพอากาศ, กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	2	0.30	-	-	2	0.26
กระทรวงแรงงาน, กรมการจัดหางาน	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, กรมประชาสงเคราะห์	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กรุงเทพมหานคร	2	0.30	-	-	2	0.26
กรุงเทพมหานคร	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]
กรุงเทพมหานคร, สำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร	[1]	[0.15]	[-]	[-]	[1]	[0.13]

ตารางที่ 17   หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	2	0.30	-	-	2	0.26
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	2	0.30	-	-	2	0.26
ทบวงมหาวิทยาลัย	2	0.30	-	-	2	0.26
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	1	0.15	-	-	1	0.13
ธนาคารแห่งประเทศไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
ราชบัณฑิตยสถาน	1	0.15	-	-	1	0.13
สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายกรพจน์ อัครวินิจิตร)	1	0.15	-	-	1	0.13
หน่วยงานภาคเอกชน	(5)	(0.75)	(-)	(-)	(5)	(0.66)
ธนาคารกสิกรไทย	2	0.30	-	-	2	0.26
บริษัทกันตนาวิดีโอโปรดักชั่น จำกัด	1	0.15	-	-	1	0.13
บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ซีทก้าจำกัด (มหาชน)	1	0.15	-	-	1	0.13
บริษัทไทยประกันชีวิตจำกัด	1	0.15	-	-	1	0.13

สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

สำนักพิมพ์ภาครัฐที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติพบว่ามีเพียง 3 แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จัดพิมพ์ผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่านั้น (ร้อยละ 0.13) ส่วนสำนักพิมพ์เอกชนที่มีการจัดพิมพ์ผลงานมากที่สุดจำนวน 26 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.44) คือ สำนักพิมพ์มติชน รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.46) เท่ากันคือ สำนักพิมพ์ดอกหญ้า และสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.19) คือ สำนักพิมพ์ธรรมสภา สำนักพิมพ์เอกชนที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) มีจำนวนทั้งหมด 69 แห่ง

เมื่อจำแนกออกตามประเภทของหนังสือ พบว่าสำนักพิมพ์ภาครัฐที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทชีวประวัติมีจำนวน 3 แห่ง แห่งละ 1 ชื่อเรื่องเท่านั้น (ร้อยละ 0.15) ได้แก่ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สำนักพิมพ์ภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.60) คือ สำนักพิมพ์มติชน รองลงมาจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.50) คือ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) คือ สำนักพิมพ์ธรรมสภา

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ ไม่พบว่าจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาครัฐ สำนักพิมพ์ภาคเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทอัตชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.78) คือ สำนักพิมพ์หมอบ้าน รองลงมาจำนวน 6 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 6.67) คือ สำนักพิมพ์ศรีสรา และสำนักพิมพ์สารคดี และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.33) คือ สำนักพิมพ์ดอกหญ้า (ตารางที่ 18)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักพิมพ์	(224)	(33.63)	(55)	(61.11)	(279)	(36.91)
- ภาครัฐ	[3]	[0.45]	[-]	[-]	[3]	[0.40]
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	0.15	-	-	1	0.13
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	1	0.15	-	-	1	0.13
- ภาคเอกชน	[221]	[33.18]	[55]	[61.11]	[276]	[36.51]
มติชน	24	3.60	2	2.22	26	3.44
ดอกหญ้า	8	1.20	3	3.33	11	1.46
ไทยวัฒนาพานิช	10	1.50	1	1.11	11	1.46
ธรรมสภา	9	1.35	-	-	9	1.19
บันทึกสยาม	7	1.05	-	-	7	0.93
พี. วาทิน พับลิเคชั่น	6	0.90	1	1.11	7	0.93
ศรีสารา	1	0.15	6	6.67	7	0.93

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

	สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
		(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แสงดาว		7	1.05	-	-	7	0.93
หมอชาวบ้าน		-	-	7	7.78	7	0.93
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง		6	0.90	1	1.11	7	0.93
สารคดี		-	-	6	6.67	6	0.79
น้ำฝน		5	0.75	-	-	5	0.66
แพรวสำนักพิมพ์		4	0.60	1	1.11	5	0.66
เคล็ดไทย		2	0.30	2	2.22	4	0.53
ดวงแก้ว		4	0.60	-	-	4	0.53
ต้นอ่อน		4	0.60	-	-	4	0.53
มิติใหม่		4	0.60	-	-	4	0.53
เมืองโบราณ		4	0.60	-	-	4	0.53
สร้างสรรค์บุ๊คส์		4	0.60	-	-	4	0.53
โอเดียนสโตร์		4	0.60	-	-	4	0.53

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

	สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
		(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดอกเบี๋ย		3	0.45	-	-	3	0.40
เทียนวรรณ		2	0.30	1	1.11	3	0.40
ธาวบัวแก้ว		3	0.45	-	-	3	0.40
ผู้จัดการ		1	0.15	2	2.22	3	0.40
มิ่งมิตร		1	0.15	2	2.22	3	0.40
ศิกษิตสยาม		3	0.45	-	-	3	0.40
สร้อยทอง		3	0.45	-	-	3	0.40
ส่องสยาม		1	0.15	2	2.22	3	0.40
กำแพง		2	0.30	1	1.11	2	0.26
คลังทรัพย์		2	0.30	-	-	2	0.26
จิรวรรณนุสรณ์		2	0.30	-	-	2	0.26
ฉัตรแก้ว		2	0.30	-	-	2	0.26
ข้างทอง		2	0.30	-	-	2	0.26

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ณ บ้านวรรณกรรม	1	0.15	1	1.11	2
ดวงกมล	2	0.30	-	-	2	0.26
ต้นอ้อ แกรมมี่	1	0.15	1	1.11	2	0.26
นานมีบุ๊คส์	1	0.15	1	1.11	2	0.26
บ้านมงคล	2	0.30	-	-	2	0.26
แปลน พับลิชชิ่ง	2	0.30	-	-	2	0.26
ยุววิทยา	2	0.30	-	-	2	0.26
ร่วมด้วยช่วยกัน	1	0.15	1	1.11	2	0.26
รวมสาส์น	2	0.30	-	-	2	0.26
สมิต	2	0.30	-	-	2	0.26
สันติธรรม	2	0.30	-	-	2	0.26
สามัญชน	1	0.15	1	1.11	2	0.26
สุภาพใจ	2	0.30	-	-	2	0.26

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	หนังสือสายน้ำ	2	0.30	-	-	2
อรุณวิทยา	2	0.30	-	-	2	0.26
แกรมมี่ พับลิชชิ่งเฮ้าส์	1	0.15	-	-	1	0.13
แก้วขวัญช้าง	-	-	1	1.11	1	0.13
ข้าวฟ่าง	1	0.15	-	-	1	0.13
คมบาง	-	-	1	1.11	1	0.13
ฉัตรดาว	1	0.15	-	-	1	0.13
ชาวชาวลี	1	0.15	-	-	1	0.13
ชีวิตและประสบการณ์	1	0.15	-	-	1	0.13
ชีวิน	1	0.15	-	-	1	0.13
แซร์แมน	1	0.15	-	-	1	0.13
The Leadership	1	0.15	-	-	1	0.13
ดำรงสิทธิ์	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

	สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
		(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้นไม้		1	0.15	-	-	1	0.13
ตรงหัว		1	0.15	-	-	1	0.13
ธรรมนิติ		1	0.15	-	-	1	0.13
นกฮูก		1	0.15	-	-	1	0.13
บางกอกบู๊ค		1	0.15	-	-	1	0.13
บางหลวง		1	0.15	-	-	1	0.13
บ้านเพลง		1	0.15	-	-	1	0.13
บ้านมงคล		1	0.15	-	-	1	0.13
บำรุงสาส์น		1	0.15	-	-	1	0.13
บู๊คแบงก์		-	-	1	1.11	1	0.13
Blackmagic		1	0.15	-	-	1	0.13
ไบบัว		1	0.15	-	-	1	0.13
ประพันธ์สาส์น		1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

	สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
		(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปลายนา		1	0.15	-	-	1	0.13
ปาปิรัส		1	0.15	-	-	1	0.13
ปาปิรัส พับลิเคชั่น		1	0.15	-	-	1	0.13
พญานาค		1	0.15	-	-	1	0.13
พระนารายณ์		1	0.15	-	-	1	0.13
พอสน		1	0.15	-	-	1	0.13
พันโพยม		1	0.15	-	-	1	0.13
พิราบ		1	0.15	-	-	1	0.13
เพื่อนดี		1	0.15	-	-	1	0.13
โพสต์บุคส์		-	-	1	1.11	1	0.13
ไพลิน		1	0.15	-	-	1	0.13
ไพลินสีน้ำเงิน		1	0.15	-	-	1	0.13
พินนี้ พับบลิชซิ่ง		1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

	สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
		(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไฟร์ – วัน		-	-	1	1.11	1	0.13
ภาพพิมพ์		1	0.15	-	-	1	0.13
ภาษิต		-	-	1	1.11	1	0.13
มิ่งขวัญ		1	0.15	-	-	1	0.13
มีเดียโพกัสบุ๊กส์		1	0.15	-	-	1	0.13
แม่คำผาง		-	-	1	1.11	1	0.13
ริเวอร์บุ๊กส์		-	-	1	1.11	1	0.13
รีดเดอร์พับลิชชิง		1	0.15	-	-	1	0.13
เรื่องศิลป์		1	0.15	-	-	1	0.13
ศิลปวรรณกรรม		1	0.15	-	-	1	0.13
ษรฉัตร		-	-	1	1.11	1	0.13
สกายบุ๊กส์		1	0.15	-	-	1	0.13
สวนแก้ว		1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

	สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		สัญลักษณ์	1	0.15	-	-	1
สันติภาพ	1	0.15	-	-	1	0.13	
สาธารณชน	-	-	1	1.11	1	0.13	
สามสี	-	-	1	1.11	1	0.13	
สาริกา	1	0.15	-	-	1	0.13	
ศาสนประชากรศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13	
สีบห่ามีน	1	0.15	-	-	1	0.13	
สีอดี	1	0.15	-	-	1	0.13	
สุริวงศ์บุ๊คเซนเตอร์	1	0.15	-	-	1	0.13	
เส้นทางเศรษฐกิจ	1	0.15	-	-	1	0.13	
แสงแดด	1	0.15	-	-	1	0.13	
หลักไท	1	0.15	-	-	1	0.13	
อนุรักษ	1	0.15	-	-	1	0.13	

ตารางที่ 18 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สำนักพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	อักษรสาส์น	1	0.15	-	-	1
อักษรวิพัฒน์	1	0.15	-	-	1	0.13
อำนวยการสาส์น	-	-	1	1.11	1	0.13
อินไซด์การเมือง	1	0.15	-	-	1	0.13
เออาร์ อินฟอर्मेशन แอนด์ พับลิเคชัน	1	0.15	-	-	1	0.13
Island Publishing	1	0.15	-	-	1	0.13

โรงพยาบาลที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

โรงพยาบาลภาครัฐที่มีผลงานในการจัดพิมพ์จำนวนมากที่สุดจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.66) คือ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) คือ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย โรงพยาบาลภาครัฐที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง เท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ กองโรงพยาบาล กรมสารบรรณทหารอากาศ โรงพยาบาลข่าวทหารอากาศ โรงพยาบาลคูรุสภา และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนโรงพยาบาลเอกชนที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.19) คือ โรงพยาบาลอมรินทร์พรีนติ้งกรุ๊ป รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.53) เท่ากันคือ โรงพยาบาลชวนพิมพ์และโรงพยาบาลพิพิธการพิมพ์ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.40) คือ โรงพยาบาลกรุงสยามการพิมพ์ โรงพยาบาลเอกชนที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 52 แห่ง

เมื่อจำแนกออกตามประเภทของหนังสือ พบว่าโรงพยาบาลภาครัฐที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.60) คือ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.30) คือ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.15) มี 3 แห่ง ได้แก่ กองโรงพยาบาล กรมสารบรรณทหารอากาศ โรงพยาบาลคูรุสภา และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรงพยาบาลเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.05) คือ โรงพยาบาลอมรินทร์พรีนติ้งกรุ๊ป รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.60) คือ โรงพยาบาลชวนพิมพ์ และโรงพยาบาลพิพิธการพิมพ์ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.30) มี 3 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลจันวณิชย์ โรงพยาบาลส่วนท้องถิ่น และโรงพยาบาลไอ. เอส. พรีนติ้งเฮ้าส์

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจัดพิมพ์โดยโรงพยาบาลภาครัฐ 2 แห่ง แห่งละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 1.11) ได้แก่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลข่าวทหารอากาศ โรงพยาบาลเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทอัตชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 2.22) คือ โรงพยาบาลอมรินทร์พรีนติ้งกรุ๊ป และโรงพยาบาลกรุงสยามการพิมพ์ และโรงพยาบาลเอกชนที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.11) มีจำนวน 9 แห่ง (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 โรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

โรงพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงพิมพ์	(74)	(11.11)	(15)	(16.67)	(89)	(11.77)
- ภาครัฐ	[9]	[1.35]	[2]	[2.22]	[11]	[1.46]
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	4	0.60	1	1.11	5	0.66
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดิย	2	0.30	-	-	2	0.26
กองโรงพิมพ์กรมสารบรรณทหารอากาศ	1	0.15	-	-	1	0.13
โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ	-	-	1	1.11	1	0.13
โรงพิมพ์คุรุสภา	1	0.15	-	-	1	0.13
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
- ภาคเอกชน	[65]	[9.76]	[13]	[14.44]	[78]	[10.32]
อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป	7	1.05	2	2.22	9	1.19
ชวนพิมพ์	4	0.60	-	-	4	0.53
บพิศการพิมพ์	4	0.60	-	-	4	0.53
กรุงสยามการพิมพ์	1	0.15	2	2.22	3	0.40

ตารางที่ 19 โรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

โรงพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จันวานิชย์	2	0.30	-	-	2
โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น	2	0.30	-	-	2	0.26
โอ. เอส. พรินต์ติ้งเฮ้าส์	2	0.30	-	-	2	0.26
กรุงเทพฯ	1	0.15	-	-	1	0.13
คอมฟอร์ม (ประเทศไทย)	1	0.15	-	-	1	0.13
จงเจริญการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13
จูปีตัส	1	0.15	-	-	1	0.13
ซี. พี. การพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13
ตีรณสาร	1	0.15	-	-	1	0.13
ธ. ธรรมสาร	1	0.15	-	-	1	0.13
ธรรมสาร	-	-	1	1.11	1	0.13
นิวไพบาลการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13
นำอักษรการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 19 โรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

โรงพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	บางกอกบลิ๊ก	1	0.15	-	-	1
บูรพาคอมพิว	-	-	1	1.11	1	0.13
Black Magic Printing	1	0.15	-	-	1	0.13
ป. สัมพันธ์พาณิชย์	1	0.15	-	-	1	0.13
ประจักษ์การพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13
ประชาชน	1	0.15	-	-	1	0.13
ประยูรวงศ์พรินต์ติ้งกรุ๊ป	1	0.15	-	-	1	0.13
ปากเพรียวการช่าง	1	0.15	-	-	1	0.13
ปิ่นเกล้าการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13
พรกราฟิค	1	0.15	-	-	1	0.13
พิมพ์สวย	1	0.15	-	-	1	0.13
พุทธบูชาการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13
ฟองทองเอนเตอร์ไพรส์	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 19 โรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

โรงพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มิตรสยาม	-	-	1	1.11	1	0.13
มิตรสัมพันธ์ กราฟฟิคอาร์ต	-	-	1	1.11	1	0.13
21 เซ็นจูรี่	1	0.15	-	-	1	0.13
ยูเอแอล มัลติมีเดีย	1	0.15	-	-	1	0.13
รักษศิลป์	-	-	1	1.11	1	0.13
รุ่งเรืองศาสนการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13
เรือนแก้วการพิมพ์	-	-	1	1.11	1	0.13
โรงพิมพ์สารมวลชน	1	0.15	-	-	1	0.13
เลียงเชียง	1	0.15	-	-	1	0.13
วันชนะ	1	0.15	-	-	1	0.13
วัฒนกิจพาณิชย์	1	0.15	-	-	1	0.13
ศุภวนิชการพิมพ์	-	-	1	1.11	1	0.13
สมเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ)	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 19 โรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

	โรงพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
		222	1	0.15	-	-	1
สัจธรรมการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13	
สวิชาญการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13	
สินประสิทธิ์การพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13	
อมรินทร์การพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13	
อักษรไทย	1	0.15	-	-	1	0.13	
อักษรสัมพันธ์	1	0.15	-	-	1	0.13	
อาทิตย์	1	0.15	-	-	1	0.13	
อินเตอร์ – เทค พรีนติ้ง	1	0.15	-	-	1	0.13	
อรุณการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13	
เอราวัณการพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13	
เอ. วี. การพิมพ์	-	-	1	1.11	1	0.13	

ตารางที่ 19 โรงพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

โรงพิมพ์ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เอ็ม. พี. เอ	1	0.15	-	-	1
เอส. อาร์. พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์	1	0.15	-	-	1	0.13
แอดมี พรินต์ติ้ง	1	0.15	-	-	1	0.13
ไฮเทคพรินต์ติ้ง	-	-	1	1.11	1	0.13

มูลนิธิที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

มูลนิธิที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.59) คือ มูลนิธิโกมลคีมทอง รองลงมาจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.79) คือ มูลนิธิเสฐียรโกเศศ – นาคะประทีป และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.40) คือ มูลนิธิอนุรักษโบราณสถานในพระราชวังเดิม มูลนิธิที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 15 แห่ง

เมื่อจำแนกออกตามประเภทของหนังสือ พบว่ามูลนิธิที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.05) คือ มูลนิธิโกมลคีมทอง รองลงมาจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.90) คือ มูลนิธิเสฐียรโกเศศ – นาคะประทีป และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.45) คือ มูลนิธิอนุรักษโบราณสถานในพระราชวังเดิม

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่ามูลนิธิที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทอัตชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.56) คือ มูลนิธิโกมลคีมทอง รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.22) คือ มูลนิธิภิกขุปัญญานันทะ และมูลนิธิที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.11) มีจำนวน 6 แห่ง (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20   มุขนิธิที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

มุขนิธิ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มุขนิธิ	(33)	(4.95)	(13)	(14.44)	(46)	(6.08)
มุขนิธิโกมลคีมทอง	7	1.05	5	5.56	12	1.59
มุขนิธิเสฐียรโกเศศ – นาคะประทีป	6	0.90	-	-	6	0.79
มุขนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวังเดิม	3	0.45	-	-	3	0.40
มุขนิธิปริดี พนมยงค์	1	0.15	1	1.11	2	0.26
มุขนิธิภิกษุปัญญานันทะ	-	-	2	2.22	2	0.26
มุขนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์	1	0.15	1	1.11	2	0.26
มุขนิธิวิภาวดีรังสิต	2	0.30	-	-	2	0.26
มุขนิธิสมเด็จพระยาตำราจราชานุภาพ และหม่อมเจ้าจงจิตรถนอม ติศกุล พระธิดา	1	0.15	1	1.11	2	0.26
มุขนิธิ 5 ธันวาคมหาราช	1	0.15	-	-	1	0.13
มุขนิธิกตเวทิน	1	0.15	-	-	1	0.13
มุขนิธิขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์)	1	0.15	-	-	1	0.13
มุขนิธิจอมพล ป. พิบูลสงคราม และท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 20   มุลนิธิที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

มูลนิ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 666)		(N = 90)		(N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มูลนิธินิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อุทยานประวัติศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิวิทยาศาสตร์ ดร. ปรีชา – ประไพ อมาตยกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิศาสตราจารย์ ดร. สง่า สรรพศรี เพื่อการวิจัย	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิศาสตราจารย์ ม.ล. ต้อย ชุมสาย	-	-	1	1.11	1	0.13
มูลนิธิศาสตราจารย์บุญชนะ อัดถากร เพื่อการศึกษา	-	-	1	1.11	1	0.13
มูลนิธิสร้างสรรค์ไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
สัมมาชีวศิลปมูลนิธิ	-	-	1	1.11	1	0.13

สมาคมที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

สมาคมที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.53) คือ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ รองลงมา จำนวน 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.40) คือ สมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา และ สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และจำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.26) คือ สมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ นอกนั้นเป็นสมาคมที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 14 แห่ง ในจำนวนนี้มีสมาคมที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) คือ สมาคมศิษย์กวีศรี-วินิตศึกษา (ตารางที่ 21)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 สมาคมที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

สมาคม ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมาคม	(27)	(4.05)	(1)	(1.11)	(28)	(3.70)
สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	4	0.60	-	-	4	0.53
สมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา	3	0.45	-	-	3	0.40
สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	3	0.45	-	-	3	0.40
สมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย	2	0.30	-	-	2	0.26
สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	2	0.30	-	-	2	0.26
เนติบัณฑิตยสภา	1	0.15	-	-	1	0.13
ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	1	0.15	-	-	1	0.13
สภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์	1	0.15	-	-	1	0.13
สภาอาจารย์ศิริราช	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมทหารตำรวจนอกราชการแห่งประเทศไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 21 สมาคมที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

สมาคม ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	0.15	-	-	1
สมาคมประวัติศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมศิษย์กวีศรี – วินิตศึกษา	-	-	1	1.11	1	0.13
สมาคมเศรษฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมสหประชาชาติแห่งประเทศไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13

ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

นอกจากนี้ยังพบผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ อีกจำนวน 61 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.07) ผู้ที่มีผลงานจัดพิมพ์เป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.93) คือ หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.40) คือ คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน ผู้จัดพิมพ์อื่น ๆ ที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 43 ราย ในจำนวนนี้มีผู้จัดพิมพ์อื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสืออัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่านั้น (ร้อยละ 0.13) มี 3 หน่วยงาน ได้แก่ โครงการปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย กองทุนวุฒิชัยธรรม และชมรมผู้เฝ้าธรรม เชียงใหม่ (ตารางที่ 22)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ	(58)	(8.71)	(3)	(3.33)	(61)	(8.07)
คณะกรรมการ	[23]	[3.45]	[-]	[-]	[23]	[3.04]
คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี ชาตกาลนายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน	3	0.45	-	-	3	0.40
คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมฉลองพระชนมายุ 84 พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก	2	0.30	-	-	2	0.26
คณะกรรมการ 5 ธันวาคมหาราช ครั้งที่ 13	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการกองทุนพระองค์เจ้าพร้อมพงศ์อิริราช	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการกองทุนอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการจัดงานรำลึกเปลื้อง วรรณศิริ	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “อัครศิลปิน”	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกวันหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 22 ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการเฉลิมพระเกียรติ 200 ปี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการชมรมกองทุนพระบวรราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการฝ่ายติดตามและประเมินผลการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ ในคณะกรรมการดำเนินงานจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการสถาบันปรีดี พนมยงค์	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือโครงการ 60 ปี ประชาธิปไตย	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกงานฉลอง 100 ปี รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 22 ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์การจัดงาน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิม พระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542	1	0.15	-	-	1	0.13
โครงการ / ชมรม / กลุ่ม / ศูนย์ / สถาบัน	[17]	[2.55]	[2]	[2.22]	[19]	[2.51]
โครงการปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย	1	0.15	1	1.11	2	0.26
ชมรมพุทธศาสตร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	2	0.30	-	-	2	0.26
กลุ่มข้อมูลไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
โครงการกลุ่มเพื่อนจารุพงษ์	1	0.15	-	-	1	0.13
โครงการสืบสานมรดกวัฒนธรรมไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
โครงการสุทธิวิจัย	1	0.15	-	-	1	0.13
ชมรมดำรงวิทยา	1	0.15	-	-	1	0.13
ชมรมนักวิชาการช่วยชาติ	1	0.15	-	-	1	0.13
ชมรมผู้เฝ้าธรรม เชียงใหม่	-	-	1	1.11	1	0.13

ตารางที่ 22 ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศูนย์ผลิตข่าวสาร สิ่งพิมพ์ การประชาสัมพันธ์ และรายการวิทยุ – โทรทัศน์	1	0.15	-	-	1	0.13
ศูนย์รวมข่าวเอกลักษณ์	1	0.15	-	-	1	0.13
ศูนย์รวมน้ำใจพิทักษ์ไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
ศูนย์วัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านอีสาน	1	0.15	-	-	1	0.13
ศูนย์หนังสือเชียงใหม่	1	0.15	-	-	1	0.13
สถาบันปริทัศน์ มนมยงค์	1	0.15	-	-	1	0.13
สถาบันวิทยาศาสตร์สังคม	1	0.15	-	-	1	0.13
สถาบันสันติประชาธรรม	1	0.15	-	-	1	0.13
สื่อมวลชน	[10]	[1.50]	[-]	[-]	[10]	[1.32]
หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ	7	1.05	-	-	7	0.93
หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ	1	0.15	-	-	1	0.13
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	1	0.15	-	-	1	0.13
หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์กองทัพ	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 22 ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

ผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	วัด	[2]	[0.30]	[-]	[-]	[2]
วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม	1	0.15	-	-	1	0.13
วัดป่าบ้านตาด	1	0.15	-	-	1	0.13
เบ็ดเตล็ด	[6]	[0.90]	[1]	[1.11]	[7]	[0.93]
ตระกูลพิบูลสงคราม	2	0.30	-	-	2	0.26
กองทุนวุดมิธรรม	-	-	1	1.11	1	0.13
ครอบครัวบรรหาร	1	0.15	-	-	1	0.13
พรรคประชากรไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช	1	0.15	-	-	1	0.13
สภาอากาศไทย	1	0.15	-	-	1	0.13

ข) หนังสือชีวประวัติที่มีผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน

ส่วนหนังสือชีวประวัติที่มีผู้ร่วมกันจัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน มีจำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.70) ผู้ที่มีผลงานจำนวนมากที่สุดจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.06) คือ ธรรมสภา / สถาบันบันลือธรรม นอกนั้นมีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) ในจำนวนนี้มีผู้ร่วมกันจัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงานที่จัดพิมพ์หนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) คือ คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปีชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบาลบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน / สถาบันปรีดี พนมยงค์ (ตารางที่ 23)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงานที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน	(27)	(4.05)	(1)	(1.11)	(28)	(3.70)
ธรรมสภา และสถาบันศีลธรรม	8	1.20	-	-	8	1.06
กลุ่มข้อมูลไทย, กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	1	0.15	-	-	1	0.13
กลุ่มข้อมูลไทย, สุเทพ วงศ์กำแหง และกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	1	0.15	-	-	1	0.13
กองทัพบก และมูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ	1	0.15	-	-	1	0.13
กองทัพบก และสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7	1	0.15	-	-	1	0.13
กองบัญชาการทหารสูงสุด, มูลนิธิ 5 ธันวาคมหาราช และบมจ. ไทยพาณิชย์	1	0.15	-	-	1	0.13
คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปีชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน และสถาบันปรีดี พนมยงค์	-	-	1	1.11	1	0.13

ตารางที่ 23 ผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงานที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

ผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	คณะกรรมการที่ปรึกษาการก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว และค่ายหลวงบ้านไร่	1	0.15	-	-	1
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล และธนาคารทหารไทย จำกัด	1	0.15	-	-	1	0.13
ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร, บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด และ สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิกัญชูปัญญานันทะ และธรรมสภา	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิมนตรี ตราโมท และธนาคารกรุงเทพ จำกัด	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย และมูลนิธิช่วยการสาธารณสุขชุมชน (ม.ส.ช.) ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา	1	0.15	-	-	1	0.13
มูลนิธิเสฐียรโกเศศฯ, สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย และสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1	0.15	-	-	1	0.13
โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) และสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ	1	0.15	-	-	1	0.13
สถานีวิทยุ อ.ส. พระราชวังดุสิต และธนาคารออมสิน	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 23 ผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงานที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

ผู้จัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน ที่จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 666)		อัตชีวประวัติ (N = 90)		รวม (N = 756)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	สถาบันไทยคดีศึกษาฝ่ายวิชาการ, ศูนย์ภาษาและวรรณคดีไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ และ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	1	0.15	-	-	1
สมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย และสมาคมสร้างสรรค์ไทย	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย, ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด, ธนาคารกสิกรไทย และ บริษัท ห้างเซ็นทรัล ดีพาร์ตเมนต์สตรี จำกัด	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1	0.15	-	-	1	0.13
สวดี ผกาพันธุ์, กองทุนสุเทพ วงศ์กำแหง, กองทุนส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ และกลุ่มข้อมูลไทย	1	0.15	-	-	1	0.13

ตอนที่ 3 เนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ เนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ และเนื้อหาอื่น ๆ ที่ปรากฏในหนังสือชีวประวัติ

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ

ครอบคลุมรายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ อาชีพ และการมีชีวิตรอยู่ของเจ้าของชีวประวัติ

3.1.1 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 จำนวน 770 ชื่อเรื่อง เป็นชีวประวัติของบุคคลจำนวน 289 คน เมื่อจำแนกตามรายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 151 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.61) เป็นพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รองลงมาตามลำดับจำนวน 30 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 3.89) เป็นพระราชประวัติของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และชีวประวัติของนายปรีดี พนมยงค์ และจำนวน 26 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.37) เป็นพระราชประวัติของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวนน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) เป็นพระราชประวัติ พระประวัติ และชีวประวัติของบุคคลจำนวน 202 คน

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุด จำนวน 151 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.27) เป็นพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รองลงมาตามลำดับจำนวน 30 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.42) เป็นพระราชประวัติของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และจำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.13) เป็นชีวประวัติของนายปรีดี พนมยงค์ จำนวนน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.15) เป็นพระราชประวัติ พระประวัติ และชีวประวัติของบุคคลจำนวน 164 คน

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุด จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.61) เป็นอัตชีวประวัติของ ประเวศ วะสี รองลงมาจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.43) เป็นอัตชีวประวัติของ ม.ล. เนือง นิลรัตน์ และจำนวน 4 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 4.35) เป็นอัตชีวประวัติของ พุทธทาสภิกขุ และสุลักษณ์ ศิวรักษ์ จำนวนน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.09) เป็นอัตชีวประวัติของบุคคลจำนวน 51 คน (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ (289 คน)	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	151	22.27	-	-	151	19.61
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า	30	4.42	-	-	30	3.89
ปรีดี พนมยงค์	28	4.13	2	2.17	30	3.89
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ	26	3.83	-	-	26	3.37
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	22	3.24	-	-	22	2.85
ป๋วย อึ๊งภากรณ์	17	2.51	3	3.26	20	2.59
ศรีนครินทร์ทราบรมราชชนนี, สมเด็จพระ	17	2.51	-	-	17	2.20
สุนทรภู่	13	1.92	-	-	13	1.68
คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.	10	1.47	-	-	10	1.30
เปรม ติณสูลานนท์, พลเอก	9	1.33	1	1.09	10	1.30
พุทธทาสภิกขุ	6	0.88	4	4.35	10	1.30
สุลักษณ์ ศิวรักษ์	6	0.88	4		10	1.30
ตากสินมหาราช, สมเด็จพระเจ้า	7	1.03	-	-	7	0.91
ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	7	1.03	-	-	7	0.91
ประเวศ วะสี	-	-	7	7.61	7	0.91
ปัญญาชนนทิกขุ	4	0.59	2	2.17	6	0.78
แปลก พิบูลสงคราม, จอมพล	6	0.88	-	-	6	0.78
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	6	0.88	-	-	6	0.78
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	5	0.74	-	-	5	0.65
ชวลิต ยงใจยุทธ, พลเอก	5	0.74	-	-	5	0.65

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช	5	0.74	-	-	5	0.65
สกลมหาสังฆปริณายก, สมเด็จพระ						
เนื่อง นิรัตน์, ม.ล.	-	-	5	5.43	5	0.65
ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้า	3	0.44	1	1.09	4	0.52
บรมวงศ์เธอ กรมพระยา						
ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.	4	0.59	-	-	4	0.52
ปิ่น มาลากุล, ม.ล.	4	0.59	-	-	4	0.52
ปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	4	0.59	-	-	4	0.52
รงค์ วงษ์สวรรค์	1	0.15	3	3.26	4	0.52
วิจิตรวาทการ, พลตรีหลวง	4	0.59	-	-	4	0.52
จิตร ภูมิศักดิ์	3	0.44	-	-	3	0.39
จุฬารัตน์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี,	3	0.44	-	-	3	0.39
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ						
ชวณ หลีกภัย	3	0.44	-	-	3	0.39
ชาติชาย ชุณหะวัณ, พลเอก	3	0.44	-	-	3	0.39
ชิน ไสยกุลพนิต	3	0.44	-	-	3	0.39
นั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	3	0.44	-	-	3	0.39
นเรศวรมหาราช, สมเด็จพระ	3	0.44	-	-	3	0.39
บรรหาร ศิลปอาชา	3	0.44	-	-	3	0.39
ป. อินทรปาลิต	3	0.44	-	-	3	0.39
พระครูบาเจ้าศรีวิชัย สิริวิชัย	3	0.44	-	-	3	0.39
พระธรรมวิสุทธิมงคล	3	0.44	-	-	3	0.39
(หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)						
สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)	3	0.44	-	-	3	0.39
สฤษดิ์ ธนะรัชต์, จอมพล	3	0.44	-	-	3	0.39
สารประเสริฐ, พระ (ตรี นาคะประทีป)	3	0.44	-	-	3	0.39

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สัญญา ธรรมศักดิ์	3	0.44	-	-	3	0.39
สิทธิ จิรโรจน์, พลเอก	1	0.15	2	2.17	3	0.39
สุเทพ วงศ์กำแหง	2	0.29	1	1.09	3	0.39
เสกสรรค์ ประเสริฐกุล	-	-	3	3.26	3	0.39
กร ทัพพะรังสี	2	0.29	-	-	2	0.26
กัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ	2	0.29	-	-	2	0.26
ไกรศรี นิมมานเหมินท์	2	0.29	-	-	2	0.26
โกวิท วรพิพัฒน์	2	0.29	-	-	2	0.26
โกษาธิปดี, เจ้าพระยา (ปาน)	2	0.29	-	-	2	0.26
กำพล วัชรพล	2	0.29	-	-	2	0.26
งามจิตต์ บุรฉัตร ณ อยุธยา, หม่อม	2	0.29	-	-	2	0.26
จารุบุตร เรืองสุวรรณ	2	0.29	-	-	2	0.26
จำลอง ศรีเมือง, พลตรี	1	0.15	1	1.09	2	0.26
ชัยอนันต์ สมุทวณิช	-	-	2	2.17	2	0.26
ชุมพรเขตอุดมศักดิ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวง	2	0.29	-	-	2	0.26
ดิฐการภักดี, คุณหญิง (สายหยุด ดิฐการภักดี)	-	-	2	2.17	2	0.26
เทียม โชควัฒนา	2	0.29	-	-	2	0.26
ธรรมธิเบศร์ฯ, เจ้าฟ้า (เจ้าฟ้ากุ่ม)	2	0.29	-	-	2	0.26
นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่น	2	0.29	-	-	2	0.26
บริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต, จอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้า	2	0.29	-	-	2	0.26

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประยูร อุดชาภา	2	0.29	-	-	2	0.26
ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	2	0.29	-	-	2	0.26
ประสิทธิ์ ลุสิตานนท์	-	-	2	2.17	2	0.26
เผ่า ศรียานนท์, พล.ต.อ.	2	0.29	-	-	2	0.26
พวงร้อย (สนิทวงศ์) อภัยวงศ์, ท่าน ผู้หญิง	2	0.29	-	-	2	0.26
พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)	2	0.29	-	-	2	0.26
พระพยอม กัลยาโณ	2	0.29	-	-	2	0.26
พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต	2	0.29	-	-	2	0.26
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช, พระบาท สมเด็จพระ	2	0.29	-	-	2	0.26
พูนสุข พนมยงค์, ท่านผู้หญิง	2	0.29	-	-	2	0.26
ไพบูลย์ บุตรขัน	2	0.29	-	-	2	0.26
ภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุ พันธุวงศ์, จอมพลสมเด็จพระราช	2	0.29	-	-	2	0.26
ปิตุลา บรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้า						
มหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎ ราชกุมาร, สมเด็จพระบรมโอรสา ธิราช เจ้าฟ้า	2	0.29	-	-	2	0.26
มหาสุรสิงหนาท, สมเด็จพระบวร ราชเจ้า	2	0.29	-	-	2	0.26
มาลัย ชูพินิจ	2	0.29	-	-	2	0.26
มหิตลาธิเบศร อุดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก, สมเด็จพระ	2	0.29	-	-	2	0.26
วิจิตรมาตรา, ชุน (สง่า กาญจนาคพันธุ์)	1	0.15	1	1.09	2	0.26

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวิตประวัติน

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวิตประวัติน	ชีวิตประวัติน		อัตชีวประวัติน		รวม	
	(N = 678)		(N = 92)		(N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิภาวดีรังสิต, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า	2	0.29	-	-	2	0.26
สมพร กลิ่นพวงษา	2	0.29	-	-	2	0.26
สมัคร สุนทรเวช	1	0.15	1	1.09	2	0.26
ไสว สุทธิพิทักษ์	2	0.29	-	-	2	0.26
หลวงปู่เกษม เขมโก	2	0.29	-	-	2	0.26
หลวงปู่ขาว อนาลโย	2	0.29	-	-	2	0.26
หลวงปู่ดาดา ถาวโร	2	0.29	-	-	2	0.26
หะริน หงสกุล, พล.อ.อ.	1	0.15	1	1.09	2	0.26
ก. สุรางคนางค์	1	0.15	-	-	1	0.13
กนต์ธีร์ ศุภมงคล	-	-	1	1.09	1	0.13
กมลพันธ์ อัครวินวิจิตร	1	0.15	-	-	1	0.13
กอบแก้ว อากาศกร ณ อยุธยา, หม่อม	1	0.15	-	-	1	0.13
กระแส ชนะวงศ์	1	0.15	-	-	1	0.13
กฤษณา กุศลาลัย	-	-	1	1.09	1	0.13
กุหลาบ ตฤษณานนท์ (กสร. กุหลาบ)	1	0.15	-	-	1	0.13
กุหลาบ สายประดิษฐ์ (ศรีบูรพา)	1	0.15	-	-	1	0.13
เกษม จาติกวณิช	1	0.15	-	-	1	0.13
เกษม สุวรรณกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
โกมล คีมทอง	1	0.15	-	-	1	0.13
โกเมน ภัทรภิรมย์	1	0.15	-	-	1	0.13
กำจัด มงคลกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
ขวัญแก้ว วัชโรทัย	1	0.15	-	-	1	0.13
ไชแสง สุขใส	1	0.15	-	-	1	0.13
จงจิตรถนอม ดิศกุล, ม.จ.	1	0.15	-	-	1	0.13
จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์, ม.จ.	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จารุพงษ์ ทองสินธุ์	1	0.15	-	-	1	0.13
จิรายุ นพวงศ์, ม.ล.	1	0.15	-	-	1	0.13
จวีร์ โอศิริ	-	-	1	1.09	1	0.13
เจนดุริยางค์, พระ (ปิติ วาทยะกร)	-	-	1	1.09	1	0.13
เจริญ สิริวัฒนภักดี	1	0.15	-	-	1	0.13
เจริญใจ สุนทรวาทีน	-	-	1	-	1	0.13
จำเนียร ศรีไทยพันธุ์	1	0.15	-	-	1	0.13
ฉลอง กัลยาณมิตร	1	0.15	-	-	1	0.13
เฉลิม พรหมเลิศ	-	-	1	1.09	1	0.13
ชลอ เกิดเทศ, พล.ต.ท.	1	0.15	-	-	1	0.13
ชมัฏพร แสงกระจ่าง	-	-	1	1.09	1	0.13
ชัชวีร์ จาติกวณิช	1	0.15	-	-	1	0.13
ชิต บุรทัต	1	0.15	-	-	1	0.13
ชินวุธ สุนทรสีมะ, พันเอก	-	-	1	1.09	1	0.13
ชูศรี มีสมมนต์	-	-	1	1.09	1	0.13
ชื่น ชีโนรส, เจ้า	1	0.15	-	-	1	0.13
โชติ แพร่พันธุ์ (ยาขอบ)	1	0.15	-	-	1	0.13
โชติ รามโกมุท	-	-	1	1.09	1	0.13
ดาราวัศมี, พระราชชายาเจ้า	1	0.15	-	-	1	0.13
ดิเรก ชัยนาม	1	0.15	-	-	1	0.13
ดุษฎี พนมยงค์	1	0.15	-	-	1	0.13
เดโช สนวนานนท์	-	-	1	1.09	1	0.13
ต่วน ยาวะประภาษ	1	0.15	-	-	1	0.13
ต๋อย ชุมสาย, ม.ล.	-	-	1	1.09	1	0.13
เถกิง เจริญศรี	1	0.15	-	-	1	0.13
ทรงศักดิ์ เอภาพาร	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทรงสุดา ยอดมณี, คุณหญิง	-	-	1	1.09	1	0.13
ทรงสุรเดช, พระยา	1	0.15	-	-	1	0.13
ทองก้อน จันทวิมล, คุณหญิง	-	-	1	1.09	1	0.13
ทองดี โพธิยอง	1	0.15	-	-	1	0.13
ทวี จุลละทรัพย์, พล.อ.อ.	-	-	1	1.09	1	0.13
ทวี บุรณเขตต์, จ.ส.อ.	1	0.15	-	-	1	0.13
ทั่ว พาทยโกศล, จางวาง	1	0.15	-	-	1	0.13
ธรรมศักดิ์มินตรี, เจ้าพระยา	1	0.15	-	-	1	0.13
ธรรมา กนกมณี	1	0.15	-	-	1	0.13
นรรัตน์ราชมานิต, พระยา	1	0.15	-	-	1	0.13
นายตำรวจ ณ เมืองใต้ (เปลื้อง ณ นคร)	1	0.15	-	-	1	0.13
นรินทร์ ภาษิต	1	0.15	-	-	1	0.13
นริศรานูวัตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้า บรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา นิรมล เมธีสุวกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	1	0.15	-	-	1	0.13
บรมมหาศรีสุริยวงศ์, สมเด็จพระเจ้า บรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา นิรมล เมธีสุวกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
บัณฑิต ล้ำชา	1	0.15	-	-	1	0.13
บุญชนะ อัตถากร	-	-	1	1.09	1	0.13
บุญชู โรจนเสถียร	1	0.15	-	-	1	0.13
บุญถิ่น อัตถากร	1	0.15	-	-	1	0.13
บุญยงค์ เกตุคง	1	0.15	-	-	1	0.13
บุญรอด บิณฑสันต์	1	0.15	-	-	1	0.13
บุญส่ง เลขะกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
บุปผา กุญชร (นิมมานเหมินท์) (ดอกไม้สด)	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปกรณัม อังศุสิงห์	1	0.15	-	-	1	0.13
ปรมาณูชาติชินโรรส, สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์	1	0.15	-	-	1	0.13
ปวงศาจารย์ญาณมุนี, สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์	1	0.15	-	-	1	0.13
สมเด็จพระสังฆราช						
ประภคิน อภิสารทญักษ์	1	0.15	-	-	1	0.13
ประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
ประดิษฐ์ไพเราะ, หลวง (ศร ศิลปบรรเลง)	1	0.15	-	-	1	0.13
ประเทศ กุลนิตติ, ร.ต.อ.	-	-	1	1.09	1	0.13
ประภาส ชลศรานนท์	1	0.15	-	-	1	0.13
ประสพ รัตนากร	-	-	1	1.09	1	0.13
ประสาน สุขวังสรรค์	1	0.15	-	-	1	0.13
ประสิทธิ์ ถาวร	1	0.15	-	-	1	0.13
ประสิทธิ์ คุโรรัตน์	1	0.15	-	-	1	0.13
ประเสริฐ ทรัพย์สุนทร	1	0.15	-	-	1	0.13
ปิ่น มุทุกันต์, พ.อ.	1	0.15	-	-	1	0.13
เป็ง มาลากุล ณ อยุธยา, พลเอก	1	0.15	-	-	1	0.13
เปลื้อง วรรณศรี	1	0.15	-	-	1	0.13
ผืน จันทรปาน	1	0.15	-	-	1	0.13
ฝ้าย เพ็ชชะ	1	0.15	-	-	1	0.13
พชร อิศรเสนา ณ อยุธยา	-	-	1	1.09	1	0.13
พนม พงษ์ไพบูลย์	-	-	1	1.09	1	0.13
พยงค์ มุกดา	1	0.15	-	-	1	0.13
พร้อมพงศ์อิทธิราช, พระวรวงศ์เธอ	1	0.15	-	-	1	0.13
พ่วง บุชวารัตน์	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พหลพลพยุหเสนา, พลเอกพระยา (พจน์ พหลโยธิน)	1	0.15	-	-	1	0.13
พระเทพคุณาธาร (จิรบุญโญ ด. เจียม กุลละวณิชย์)	1	0.15	-	-	1	0.13
พระเทพประสิทธิมนต์ (ประสิทธิ์ เข้มงกโร)	1	0.15	-	-	1	0.13
พระธรรมญาณมุนี (กิตติทินนเถระ)	-	-	1	1.09	1	0.13
พระโพธิรักษ์	1	0.15	-	-	1	0.13
พระภวานวิสุทธิคุณ (พระมหาเสริชัย ชยมังคโล)	1	0.15	-	-	1	0.13
พระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อดปากน้ำ)	1	0.15	-	-	1	0.13
พระยันทระ อมโรภิกขุ	1	0.15	-	-	1	0.13
พระราชธรรมมาภรณ์ (เงิน จันทสุวัฒน์)	1	0.15	-	-	1	0.13
พระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ	1	0.15	-	-	1	0.13
พระอาจารย์บุญธรรม อุตตมธัมโม	1	0.15	-	-	1	0.13
พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร	1	0.15	-	-	1	0.13
พระอาจารย์สิงห์ ขันตยาคโม	1	0.15	-	-	1	0.13
พิทยลาภพฤฒิยากร, กรมหมื่น	1	0.15	-	-	1	0.13
พิทยาลงกรณ, พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่น (น.ม.ส.)	1	0.15	-	-	1	0.13
พิจิตต รัตตกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
พิศาล มูลศาสตรสาทร	1	0.15	-	-	1	0.13
พิศาลสุขุมวิท, พระ (ประสพ สุขุม)	1	0.15	-	-	1	0.13
พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาท สมเด็จพระ	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุ่มพวง ดวงจันทร์	1	0.15	-	-	1	0.13
พูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา, ท่านผู้หญิง	1	0.15	-	-	1	0.13
เพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี, สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ	1	0.15	-	-	1	0.13
พิ่ง ศรีจันทร์	1	0.15	-	-	1	0.13
ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล	1	0.15	-	-	1	0.13
มงคล อมาตยกุล	1	0.15	-	-	1	0.13
มนตรี ตราโมท	1	0.15	-	-	1	0.13
มัทนา ไมรากุล	1	0.15	-	-	1	0.13
มานะ มหาสุวีระชัย	1	0.15	-	-	1	0.13
มารยาตรักัญญา ดิศกุล, ม.จ.	1	0.15	-	-	1	0.13
มารวย ผดุงสิทธิ์	1	0.15	-	-	1	0.13
มาลา คำจันทร์	1	0.15	-	-	1	0.13
เมธาธิปดี, พระยา	1	0.15	-	-	1	0.13
ยุพา เพ็ชรฤทธิ์	-	-	1	1.09	1	0.13
เย็นยง ไอบากุล (แอ๊ด คาราบาว)	-	-	1	1.09	1	0.13
รวงทอง ทองลั่นทม	1	0.15	-	-	1	0.13
รัชฎาณุประดิษฐ์มหิศรภักดี, พระยา (คอซิมบี๊ ณ ระนอง)	1	0.15	-	-	1	0.13
ราชบุรดีเรกฤทธิ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวง	1	0.15	-	-	1	0.13
รุ่ง แก้วแดง	1	0.15	-	-	1	0.13
รำไพพรรณี, สมเด็จพระนางเจ้า	1	0.15	-	-	1	0.13
ลักษมีลาวัณ, พระนางเธอ	1	0.15	-	-	1	0.13
ลิขิต เทิดสัตรูศักดิ์	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เลอศิลาปป์ อักษรศรี (ธานินทร์นรรธรรม)	-	-	1	1.09	1	0.13
เลี้ยว ศรีเสวก (อรวรรณ)	1	0.15	-	-	1	0.13
เลิศ สมันเตา	1	0.15	-	-	1	0.13
ว.ณ. พนมยงค์	-	-	1	1.09	1	0.13
วิชัย ต้นศิริ	1	0.15	-	-	1	0.13
วิจิต โรจนประภา	1	0.15	-	-	1	0.13
วิเชียร เผอิญโชค	1	0.15	-	-	1	0.13
วิฑูรย์ ยะสวัสดิ์, พลโท	1	0.15	-	-	1	0.13
วิรัช มรรคดวงแก้ว	-	-	1	1.09	1	0.13
วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	-	-	1	1.09	1	0.13
วิวัฒน์ แพรพริ้วงาม	1	0.15	-	-	1	0.13
ศลักษณ์ ทรรพนันท์	1	0.15	-	-	1	0.13
ศักดิ์ชัย บำรุงพงศ์ (เสนีย์ เสาวพงศ์)	1	0.15	-	-	1	0.13
ศัลยวิธานนิเทศ, พลโทพระยา (แอบ รักตประจิต)	1	0.15	-	-	1	0.13
ศิลา โคมฉาย	-	-	1	1.09	1	0.13
ศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรม ราชชนนีพันปีหลวง, สมเด็จพระ	1	0.15	-	-	1	0.13
ศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสา อัยยิกาเจ้า, สมเด็จพระ	1	0.15	-	-	1	0.13
ศรีสิทธิสงคราม, พันเอก	1	0.15	-	-	1	0.13
ศุภกิจ นิมมานนรเทพ	-	-	1	1.09	1	0.13
ศุภโยคเกษม, พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า	1	0.15	-	-	1	0.13
ส. อาสนจินดา	-	-	1	1.09	1	0.13
สงวน รอดบุญ	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมเด็จพระสังฆราช (ญาณสังวร สุข ไก่เถื่อน)	1	0.15	-	-	1	0.13
สมเด็จพระสังฆราช (สา ปุสฺสเทว)	1	0.15	-	-	1	0.13
สมทบ จ้าวสุวรรณ, ร.ต.	-	-	1	1.09	1	0.13
สมบัติ พลายน้อย	-	-	1	1.09	1	0.13
สมบัติ เมทะนี	-	-	1	1.09	1	0.13
สมวงศ์ ไปษยานนท์	1	0.15	-	-	1	0.13
สมศรี สุกุมลนันทน์	-	-	1	1.09	1	0.13
สมสุข กัลย์จาฤก	1	0.15	-	-	1	0.13
สวัสดิ ผกาพันธุ์	1	0.15	-	-	1	0.13
สอ เสถบุตร	1	0.15	-	-	1	0.13
สนั่น ขจรประศาสน์, พลตรี	1	0.15	-	-	1	0.13
สหทัย ประภาวัต, พล.อ.ต.	-	-	1	1.09	1	0.13
สง่า สรรพศรี	1	0.15	-	-	1	0.13
สง่า อารัมภีร์	1	0.15	-	-	1	0.13
สมาน กาญจนผลิน	1	0.15	-	-	1	0.13
สาร สาระทัศน์านันท์	1	0.15	-	-	1	0.13
สาโรช บัวศรี	1	0.15	-	-	1	0.13
สุข ชนะชัย	1	0.15	-	-	1	0.13
สุดจิตต์ ดุริยประณีต	1	0.15	-	-	1	0.13
สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์	1	0.15	-	-	1	0.13
สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์	-	-	1	1.09	1	0.13
สุนทร คงสมพงษ์, พลเอก	1	0.15	-	-	1	0.13
สุนันทา พลปัตถ์	-	-	1	1.09	1	0.13
สุพรรณ บูรณะพิมพ์	1	0.15	-	-	1	0.13
สุภาวีย์ เทวกุล	1	0.15	-	-	1	0.13

ตารางที่ 24 รายพระนามและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

รายพระนามและรายนาม เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สุมน อมรวิวัฒน์	1	0.15	-	-	1	0.13
สุมาลี จาติกวณิช, ท่านผู้หญิง	-	-	1	1.09	1	0.13
สุรชัย แซ่ด่าน	-	-	1	1.09	1	0.13
สุรศักดิ์มนตรี, พลเอกเจ้าพระยา (เจิม แสงชูโต)	1	0.15	-	-	1	0.13
สุวรรณณี สุกนธ์เที่ยง	-	-	1	1.09	1	0.13
เสรี เตมียเวส, พล.ต.ต	1	0.15	-	-	1	0.13
แสง มนวิฑูร, ร.ต.ท.	-	-	1	1.09	1	0.13
แสงเงิน ฉายาวงศ์	1	0.15	-	-	1	0.13
แสงชัย สุนทรวัฒน์	1	0.15	-	-	1	0.13
แสงอรุณ รัตกลีกร	1	0.15	-	-	1	0.13
ไสว บุญมา	-	-	1	1.09	1	0.13
หลวงปู่ดูลย์ อตุโล	1	0.15	-	-	1	0.13
หลวงปู่ชอบ ฐานสโม	1	0.15	-	-	1	0.13
หลวงปู่โต๊ะ	1	0.15	-	-	1	0.13
หลวงปู่ทิม อิสริโก	1	0.15	-	-	1	0.13
หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ	1	0.15	-	-	1	0.13
หลวงพ่อปาน (พระครูวิหารกิจจานุการ)	1	0.15	-	-	1	0.13
เหม เวชกร	1	0.15	-	-	1	0.13
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	1	0.15	-	-	1	0.13
อาจันต์ ปัญจพรรค์	-	-	1	1.09	1	0.13
อาทิตย์ อุไรรัตน์	1	0.15	-	-	1	0.13
อานันท์ ปันยารชุน	1	0.15	-	-	1	0.13
อดุล วิเชียรเจริญ	1	0.15	-	-	1	0.13
อุดม อุดากร (อ. อุดากร)	1	0.15	-	-	1	0.13

3.1.2 อาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน

ครอบคลุมการประกอบอาชีพ แหล่งประกอบอาชีพ ลักษณะงานอาชีพ และสถานภาพของเจ้าของชีวิตประวัตินที่ไม่สามารถระบุอาชีพได้

- การประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน

หนังสือชีวิตประวัตินของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน พบว่าจำนวน 359 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 46.62) ระบุการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน และจำนวน 411 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 53.38) ไม่ระบุการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าจำนวน 283 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.74) ระบุการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน และจำนวน 395 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.26) ไม่ระบุการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติน พบว่าจำนวน 76 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 82.61) ระบุการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน และจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.39) ไม่ระบุการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 การประกอบอาชีพของเจ้าของชีวิตประวัติน

การประกอบอาชีพ ของเจ้าของชีวิตประวัติน	ชีวิตประวัติน (N = 678)		อัตชีวประวัติน (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระบุการประกอบอาชีพ	283	41.74	76	82.61	359	46.62
ไม่ระบุการประกอบอาชีพ	395	58.26	16	17.39	411	53.38

- แหล่งประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติที่กล่าวถึงการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติจำนวน 359 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกตามแหล่งประกอบอาชีพ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 237 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.03) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่รับราชการ รองลงมาจำนวน 90 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.06) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่ประกอบอาชีพอิสระ และจำนวน 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.91) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่ปฏิบัติงานในภาคเอกชน

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือชีวประวัติ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 191 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.49) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่รับราชการ รองลงมาจำนวน 65 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.97) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่ประกอบอาชีพอิสระ และจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.54) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่ปฏิบัติงานในภาคเอกชน

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 46 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.53) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่รับราชการ รองลงมาจำนวน 25 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.89) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่ประกอบอาชีพอิสระ และจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.58) กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่ปฏิบัติงานในภาคเอกชน (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 แหล่งประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

แหล่งประกอบอาชีพ ของเจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 283)		อัตชีวประวัติ (N = 76)		รวม (N = 359)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	191	67.49	46	60.53	237	66.03
เอกชน	27	9.54	5	6.58	32	8.91
อิสระ	65	22.97	25	32.89	90	25.06

- ลักษณะงานอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

ประกอบด้วยลักษณะงานอาชีพ 9 หมวดใหญ่ ได้แก่ 1) หมวดผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ 2) หมวดผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ 3) หมวดเสมียนพนักงาน 4) หมวดผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการค้า 5) หมวดผู้ปฏิบัติงานอาชีพด้านบริการ 6) หมวดผู้ทำงานด้านกิจกรรม ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ทำงานป่าไม้ ชาวประมง และพราน 7) หมวดผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ในการขนส่ง และกรรมกรหรือคนงาน 8) หมวดผู้รับราชการทหาร และ 9) อื่น ๆ (อาชีพที่ไม่สามารถจัดอยู่ในหมวดใดได้)

หนังสือชีวประวัติที่กล่าวถึงการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติจำนวน 359 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกออกตามลักษณะงานอาชีพ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 176 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 49.03) เจ้าของชีวประวัติมีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ รองลงมาจำนวน 141 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.28) มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ และจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.52) มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้รับราชการทหาร ไม่พบเจ้าของชีวประวัติที่มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ในการขนส่ง และกรรมกรหรือคนงาน นอกจากนี้ยังพบลักษณะงานอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดอยู่ในหมวดใดได้ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.11)

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือชีวประวัติ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 126 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 44.52) เจ้าของชีวประวัติมีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ รองลงมาจำนวน 121 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 42.76) มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ และจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.48) มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้รับราชการทหาร และไม่พบเจ้าของชีวประวัติที่มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ในการขนส่ง และกรรมกรหรือคนงาน นอกจากนี้ยังพบลักษณะงานอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดอยู่ในหมวดใดได้ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.41)

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 50 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 65.79) เจ้าของชีวประวัติมีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ รองลงมาจำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.32) มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.95) มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้รับราชการทหาร และไม่พบเจ้าของชีวประวัติที่มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ทำงานด้าน

กสิกรรม ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ทำงานป่าไม้ ชาวประมง และพราน และหมวดผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ในการขนส่ง และกรรมกรหรือคนงาน

เมื่อพิจารณาจากลักษณะงานอาชีพย่อยของเจ้าของชีวิตประวัติในหมวดอาชีพต่าง ๆ พบว่า

1) **หมวดผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ** พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 64 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 17.83) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพครูอาจารย์ และอาชีพนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 25 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.96) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพนักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักขับร้องเพลง และนักแสดง และจำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.62) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ ตามลำดับ จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพนักภูมิศาสตร์

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวิตประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 51 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.02) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพครูอาจารย์ รองลงมาจำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.90) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ และจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.36) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพนักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักขับร้องเพลง และนักแสดง จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.35) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพนักสังคมสงเคราะห์ และอาชีพนักภูมิศาสตร์

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 19 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.11) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพครูอาจารย์ และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.16) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ ไม่พบเจ้าของชีวิตประวัติที่ประกอบอาชีพ ประติมากร จิตรกร ช่างภาพ อาชีพผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย และอาชีพนักภูมิศาสตร์

2) **หมวดผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ** พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 119 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.15) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล รองลงมาจำนวน 19 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.29) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพผู้จัดการ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.84) มีเจ้าของชีวิตประวัติประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่บริหาร

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 101 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.69) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล รองลงมาจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.01) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพผู้จัดการ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.06) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่บริหาร

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.68) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.63) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพผู้จัดการ และไม่พบเจ้าของชีวประวัติที่ประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่บริหาร

3) หมวดเสมียนพนักงาน พบว่าจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่านั้น (ร้อยละ 0.28) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเสมียน และประกอบอาชีพเลขานุการ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.35) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเลขานุการ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.32) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเสมียน

4) หมวดผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการค้า พบว่าจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.84) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพผู้จัดการ (ค้าส่งและค้าปลีก) และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่เป็นเจ้าของกิจการ (ค้าส่งและค้าปลีก)

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.06) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพผู้จัดการ (ค้าส่งและค้าปลีก)

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.32) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่เป็นเจ้าของกิจการ (ค้าส่งและค้าปลีก)

5) หมวดผู้ปฏิบัติงานอาชีพด้านบริการ พบว่าจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.11) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพตำรวจ ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.06) และเป็นหนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.32)

6) **หมวดผู้ทำงานด้านกลสิกรรม ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ทำงานป่าไม้ ชาวประมง และพราน** พบว่าจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติ

7) **หมวดผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ในการขนส่ง และกรรมกรหรือคนงาน** ไม่พบหนังสือชีวประวัติที่กล่าวถึงเจ้าของชีวประวัติที่ประกอบงานอาชีพในหมวดนี้

8) **หมวดผู้รับราชการทหาร** พบว่าจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.52) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพรับราชการทหาร ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.48) และเป็นหนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.95)

9) **อื่น ๆ (อาชีพที่ไม่สามารถจัดอยู่ในหมวดใดได้)** พบว่าจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.11) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพนางพระกำนัล และผู้ถวายการรับใช้สนองพระเดชพระคุณ ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้ง 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.41)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาลักษณะงานอาชีพของเจ้าของชีวประวัติในหมวดอาชีพต่าง ๆ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 119 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.28) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล รองลงมาจำนวน 64 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 17.83) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพครูอาจารย์ และประกอบอาชีพนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ และจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.52) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพทหารตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 101 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.69) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล รองลงมาจำนวน 51 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.02) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพครูอาจารย์ และจำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.90) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 19 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.68) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล และจำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.11) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพครูอาจารย์ (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ลักษณะงานอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

ลักษณะงานอาชีพ ของเจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 283)		อัตชีวประวัติ (N = 76)		รวม (N = 359)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมวดผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ	(126)	(44.52)	(50)	(65.79)	(176)	(49.03)
วิชาการ						
ครูอาจารย์	51	18.02	13	17.11	64	17.83
นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์	45	15.90	19	25.00	64	17.83
นักประพันธ์เพลง นักดนตรี	18	6.36	7	9.21	25	6.96
นักขับร้องเพลง และ นักแสดง						
แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์	3	1.06	10	13.16	13	3.62
ประติมากร จิตรกร ช่างภาพ	4	1.41	-	-	4	1.11
ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย	3	1.06	-	-	3	0.84
นักสังคมสงเคราะห์	1	0.35	1	1.32	2	0.56
นักภูมิศาสตร์	1	0.35	-	-	1	0.28
หมวดผู้ปฏิบัติงานบริหาร และ งานจัดการ	(121)	(42.76)	(20)	(26.32)	(141)	(39.28)
เจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนัก บริหารของหน่วยงานรัฐบาล						
ผู้จัดการ	17	6.01	2	2.63	19	5.29
เจ้าหน้าที่บริหาร	3	1.06	-	-	3	0.84
หมวดเสมียนพนักงาน	(1)	(0.35)	(1)	(1.32)	(2)	(0.56)
เสมียน	-	-	1	1.32	1	0.28
เลขานุการ	1	0.35	-	-	1	0.28
หมวดผู้ปฏิบัติงานอาชีพ เกี่ยวกับการค้า	(3)	(1.06)	(1)	(1.32)	(4)	(1.11)
ผู้จัดการ (ค้าส่งและค้าปลีก)	3	1.06	-	-	3	0.84
ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นเจ้าของ กิจการ (ค้าส่งและค้าปลีก)	-	-	1	1.32	1	0.28

ตารางที่ 27 ลักษณะงานอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ (ต่อ)

ลักษณะงานอาชีพ ของเจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 283)		อัตชีวประวัติ (N = 76)		รวม (N = 359)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมวดผู้ปฏิบัติงานอาชีพด้าน บริการ	(3)	(1.06)	(1)	(1.32)	(4)	(1.11)
ตำรวจ (ผู้ให้บริการความ ปลอดภัย)	3	1.06	1	1.32	4	1.11
หมวดผู้ทำงานด้านกสิกรรม ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ทำงานป่าไม้ ชาวประมง และพราน	(1)	(0.35)	(0)	(0)	(1)	(0.28)
เกษตรกร	1	0.35	-	-	1	0.28
หมวดผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ใน การขนส่ง และกรรมกรหรือ คนงาน	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0.00)
หมวดผู้รับราชการทหาร	(24)	(8.48)	(3)	(3.95)	(27)	(7.52)
ทหาร	24	8.48	3	3.95	27	7.52
อื่น ๆ (อาชีพที่ไม่สามารถจัด อยู่ในหมวดใดได้)	(4)	(1.41)	(0)	(0)	(4)	(1.11)
นางพระกำนัล และผู้ถวายการ รับใช้สนองพระเดชพระคุณ	4	1.41	-	-	4	1.11

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1.3 การมีชีวิตรอดอยู่ของเจ้าของชีวิตประวัติน

ครอบคลุมการมีชีวิตรอดอยู่ การระบุปีเกิดและปีตาย และช่วงปีเกิดและช่วงปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน

- การมีชีวิตรอดอยู่ของเจ้าของชีวิตประวัติน

หนังสือชีวิตประวัตินของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการมีชีวิตรอดอยู่ของเจ้าของชีวิตประวัติน พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 491 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 63.77) เป็นชีวิตประวัตินของผู้ที่ยังมีชีวิตรอดอยู่ และจำนวน 279 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.23) เป็นชีวิตประวัตินของผู้ที่เสียชีวิตแล้ว

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวิตประวัตินส่วนใหญ่จำนวน 409 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.32) เป็นชีวิตประวัตินของผู้ที่ยังมีชีวิตรอดอยู่ และจำนวน 269 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.68) เป็นชีวิตประวัตินของผู้ที่เสียชีวิตแล้ว

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติน พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 82 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.13) เป็นชีวิตประวัตินของผู้ที่ยังมีชีวิตรอดอยู่ และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.87) เป็นชีวิตประวัตินของผู้ที่เสียชีวิตแล้ว (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 การมีชีวิตรอดอยู่ของเจ้าของชีวิตประวัติน

การมีชีวิตรอดอยู่ของ เจ้าของชีวิตประวัติน	ชีวิตประวัติน		อัตชีวประวัติน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีชีวิตรอดอยู่	409	60.32	82	89.13	491	63.77
เสียชีวิต	269	39.68	10	10.87	279	36.23

- การระบุปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน

หนังสือชีวิตประวัตินของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการระบุปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน พบว่าจำนวน 294 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 38.18) ระบุเฉพาะปีเกิดของเจ้าของชีวิตประวัติน จำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.82) ระบุเฉพาะปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน จำนวน 152 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.74) ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน และจำนวน 303 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.35) ไม่ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าจำนวน 255 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 37.61) ระบุเฉพาะปีเกิดของเจ้าของชีวิตประวัติน จำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.06) ระบุเฉพาะปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน จำนวน 148 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.83) ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน และจำนวน 255 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 37.61) ไม่ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน

ส่วนหนังสืออัตชีวประวัติน พบว่าจำนวน 39 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 42.39) ระบุเฉพาะปีเกิดของเจ้าของชีวิตประวัติน ไม่พบหนังสือชีวิตประวัตินที่ระบุเฉพาะปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.35) ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน และจำนวน 48 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 52.17) ไม่ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 การระบุปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน *

การระบุปีเกิดและปีตาย ของเจ้าของชีวิตประวัติน	ชีวิตประวัติน		อัตชีวประวัติน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระบุเฉพาะปีเกิด	255	37.61	39	42.39	294	38.18
ระบุเฉพาะปีตาย	14	2.06	-	-	14	1.82
ระบุทั้งปีเกิดและปีตาย	148	21.83	4	4.35	152	19.74
ไม่ระบุทั้งปีเกิดและปีตาย	255	37.61	48	52.17	303	39.35

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตามช่วงปีเกิดและช่วงปีตายของเจ้าของชีวิตประวัติน พบว่าช่วงปีเกิดที่ระบุในช่วงปี พ.ศ. 2098 – 2507 และช่วงปีตายที่ระบุอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2148 – 2542

3.2 เนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่มีเนื้อหาอยู่ใน 4 ด้าน ได้แก่ จำนวน 676 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 87.79) มีเนื้อหาด้านการปฏิบัติงาน รองลงมาตามลำดับจำนวน 585 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.97) มีเนื้อหาด้านผลงาน จำนวน 470 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.04) มีเนื้อหาทางการศึกษา และจำนวน 466 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.52) มีเนื้อหาด้านการเกิด จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.03) มีเนื้อหาด้านองค์กร สถาบัน และมูลนิธิที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังพบเนื้อหาด้านอื่น ๆ จำนวน 338 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 43.90) ได้แก่ ด้านเกียรติคุณ(179 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 23.25) ด้านความคิด และทัศนคติ (76 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 9.87) ด้านคารม สำนวน คำสอน และสุนทรพจน์ (54 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 7.01) และด้านความสามารถพิเศษ (29 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 3.77)

เมื่อจำแนกตามประเภทหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 605 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.23) มีเนื้อหาด้านการปฏิบัติงาน รองลงมาจำนวน 542 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 79.94) มีเนื้อหาด้านผลงาน และจำนวน 418 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.65) มีเนื้อหาทางการเกิด จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.57) มีเนื้อหาด้านองค์กร สถาบัน และมูลนิธิที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาอื่น ๆ ที่พบในหนังสือประเภทชีวประวัติ ได้แก่ ด้านเกียรติคุณ (167 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 24.63) ด้านความคิด และทัศนคติ (63 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 9.29) ด้านคารม สำนวน คำสอน และสุนทรพจน์ (54 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 7.96) และด้านความสามารถพิเศษ (29 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 4.28)

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 71 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 77.17) มีเนื้อหาด้านการปฏิบัติงาน รองลงมาจำนวน 63 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 68.48) มีเนื้อหาทางการศึกษา และจำนวน 57 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.96) มีเนื้อหาทางการดำเนินชีวิต และไม่พบเนื้อหาด้านองค์กร สถาบัน และมูลนิธิที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาอื่น ๆ ที่พบในหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ ได้แก่ ด้านเกียรติคุณ (12 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 13.04) และด้านความคิด และทัศนคติ (13 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 14.13) (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 เนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติในหนังสือชีวประวัติ *

เนื้อหาเกี่ยวกับ เจ้าของชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเกิด	418	61.65	48	52.17	466	60.52
การศึกษา	407	60.03	63	68.48	470	61.04
บุคลิกลักษณะ	190	28.02	13	14.13	203	26.36
งานอดิเรก	69	10.18	12	13.04	81	10.52
ครอบครัว	297	43.81	54	58.70	351	45.58
การดำเนินชีวิต	171	25.22	57	61.96	228	29.61
อุดมคติ และคติธรรม	129	19.03	6	6.52	135	17.53
การปฏิบัติงาน	605	89.23	71	77.17	676	87.79
ผลงาน	542	79.94	43	46.74	585	75.97
องค์กร สถาบัน และมูลนิธิ ที่เกี่ยวข้อง	31	4.57	-	-	31	4.03
ประวัติตระกูล	89	13.13	14	15.22	103	13.38
การเดินทาง	147	21.68	42	45.65	189	24.55
การตาย	166	24.48	4	4.35	170	22.08
อนุสรณ์และการไว้อาลัย	39	5.75	2	2.17	41	5.32
อื่นๆ						
เกียรติคุณ	167	24.63	12	13.04	179	23.25
ความคิด และทัศนคติ	63	9.29	13	14.13	76	9.87
คารม สำนวน คำสอน และสุนทรพจน์	54	7.96	-	-	54	7.01
ความสามารถพิเศษ	29	4.28	-	-	29	3.77

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

3.3 เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามเนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ นอกเหนือจากเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 454 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.96) ไม่ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ และจำนวน 316 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.04) ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 387 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 57.08) ไม่ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ และจำนวน 291 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 42.92) ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 67 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 72.83) ไม่ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ และจำนวน 25 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.17) ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 การปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ

เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ	291	42.92	25	27.17	316	41.04
ไม่ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ	387	57.08	67	72.83	454	58.96

หนังสือชีวประวัติที่ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ จำนวน 316 ชื่อเรื่อง พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 93 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.43) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาจำนวน 82 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.95) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และจำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.24) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาศาสนา จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาปรัชญา

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 82 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 28.18) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาจำนวน 79 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.15) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และจำนวน 40 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.75) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาศาสนา และไม่พบหนังสือประเภทชีวประวัติที่มีเนื้อหาอื่น ๆ อยู่ในสาขาปรัชญา

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 44.00) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาศาสนา และจำนวน 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 12.00) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาเทคโนโลยี และสาขาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ไม่พบหนังสือประเภทอัตชีวประวัติที่มีเนื้อหาอื่น ๆ อยู่ในเนื้อหาความรู้ทั่วไป สาขาภาษา สาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาวรรณคดี

เมื่อจำแนกเนื้อหาอื่น ๆ ที่ปรากฏในหนังสือชีวประวัติตามสาขาวิชาในการจัดหมวดหมู่ในระบบทศนิยมของดิวอี้ พบว่า

เนื้อหาความรู้ทั่วไป พบเนื้อหาเรื่องการเมืองการพิมพ์หนังสือพิมพ์ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.63) ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้ง 2 ชื่อเรื่อง

สาขาปรัชญา พบเนื้อหาเรื่องจิตวิทยาประยุกต์ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) ซึ่งเป็นหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ

สาขาศาสนา พบเนื้อหาเรื่องพุทธศาสนา จำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.24) ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวน 40 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.66) และเป็นหนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.58)

สาขาสังคมศาสตร์ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 48 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.20) พบเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองไทย รองลงมาจำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.75) พบเนื้อหาเรื่องการศึกษา และจำนวน 7 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 2.22) พบเนื้อหาเรื่องอาหาร

การบริหารกองทัพ และเนื้อหาเรื่องการเมืองการพาณิชย์ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.95) พบเนื้อหาเรื่องสังคมสงเคราะห์ไทย และเนื้อหาเรื่อง การศาล กฎหมาย

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 40 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.75) พบเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองไทย รองลงมาจำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.81) พบเนื้อหาเรื่องการศึกษา และจำนวน 7 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 2.41) พบเนื้อหาเรื่องอาหาร การบริหารกองทัพ และเนื้อหาเรื่องการเมืองการพาณิชย์ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 1.03) พบเนื้อหาเรื่องสังคมสงเคราะห์ไทย และเนื้อหาเรื่อง การศาล กฎหมายสาขาภาษาพบเนื้อหาเรื่องภาษาไทยจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.72)

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.00) พบเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองไทย รองลงมาจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.00) พบเนื้อหาเรื่องการศึกษา เนื้อหาเรื่องการเมืองการพาณิชย์ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ และเนื้อหาเรื่องศิลปวัฒนธรรม

สาขาภาษาพบเนื้อหาเรื่องภาษาไทย จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.58) ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้ง 5 ชื่อเรื่อง

สาขาวิทยาศาสตร์ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.27) พบเนื้อหาเรื่องสิ่งแวดล้อม รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.95) พบเนื้อหาเรื่องการจัด การคุณภาพน้ำ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) พบเนื้อหาเรื่องดาราศาสตร์ จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) พบเนื้อหาเรื่องธรณีวิทยา ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้งหมด

สาขาเทคโนโลยี พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.06) พบเนื้อหาเรื่องเกษตรศาสตร์ รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.48) พบเนื้อหาเรื่องการจัด การธุรกิจ และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.90) พบเนื้อหาเรื่องแพทยศาสตร์ ทันตแพทย ศาสตร์ การสาธารณสุข จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) พบเนื้อหาเรื่อง โภชนาการ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.49) พบเนื้อหาเรื่องเกษตรศาสตร์ รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.78) พบเนื้อหาเรื่องการจัดการธุรกิจ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.03) พบเนื้อหาเรื่องแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ การสาธารณสุข จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.34) พบเนื้อหาเรื่องโภชนาการ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.00) พบเนื้อหาเรื่องแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ การสาธารณสุข

สาขาศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.59) พบเนื้อหาเรื่องดนตรีไทย รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.63) พบเนื้อหาเรื่องจิตรกรรม และเนื้อหาเรื่องศิลปหัตถกรรม และจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.32) พบเนื้อหาเรื่องการถ่ายภาพ เนื้อหาเรื่องประติมากรรม และเนื้อหาเรื่องสถาปัตยกรรม

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.56) พบเนื้อหาเรื่องดนตรีไทย รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.69) พบเนื้อหาเรื่องจิตรกรรม และเนื้อหาเรื่องศิลปหัตถกรรม และจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.34) พบเนื้อหาเรื่องการถ่ายภาพ เนื้อหาเรื่องประติมากรรม และเนื้อหาเรื่องสถาปัตยกรรม

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.00) พบเนื้อหาเรื่องดนตรีไทย

สาขาวรรณคดี พบเนื้อหาเรื่องวรรณกรรมไทย จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.16) ซึ่งเป็นหนังสือประเภทชีวประวัติทั้ง 10 ชื่อเรื่อง

สาขาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ พบว่าจำนวน 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.63) พบเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ไทย และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) พบเนื้อหาเรื่องแผนที่รังวัด

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าจำนวน 78 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.80) พบเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ไทย และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.34) พบเนื้อหาเรื่องแผนที่รังวัด

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.00) พบเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ไทย

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเนื้อหาย่อย พบว่าหนังสืออัตชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.63) มีเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ไทย รองลงมาจำนวน 48 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.20) มีเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองไทย และจำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.24) มีเนื้อหาเรื่องศาสนาพุทธ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทอัตชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 78 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.80) มีเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ไทย รองลงมาจำนวน 40 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 13.75) มีเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองไทย และเรื่องศาสนาพุทธ และจำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.56) มีเนื้อหาเรื่องดนตรีไทย

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.00) มีเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองไทย รองลงมาจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) มีเนื้อหาเรื่องศาสนาพุทธ และจำนวน 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 12.00) มีเนื้อหาเรื่องแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ การสาธารณสุข และเรื่องประวัติศาสตร์ไทย (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ

เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 291)		อัตชีวประวัติ (N = 25)		รวม (N = 316)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ทั่วไป	(2)	(0.69)	(-)	(-)	(2)	(0.63)
การพิมพ์หนังสือพิมพ์	2	0.69	-	-	2	0.63
สาขาปรัชญา	(0)	(0.00)	(1)	(4.00)	(1)	(0.32)
จิตวิทยาประยุกต์	-	-	1	4.00	1	0.32
สาขาศาสนา	(40)	(13.75)	(5)	(20.00)	(45)	(14.24)
ศาสนาพุทธ	40	13.75	5	20.00	45	14.24
สาขาสังคมศาสตร์	(82)	(28.18)	(11)	(44.00)	(93)	(29.43)
การเมืองการปกครองไทย	40	13.75	8	32.00	48	15.20
การศึกษา	14	4.81	1	4.00	15	4.75
การทหาร การบริหารกองทัพ	7	2.41	-	-	7	2.22
การพาณิชย์ การสื่อสาร	6	2.06	1	4.00	7	2.22
เทคโนโลยีสารสนเทศ						
ศิลปวัฒนธรรม	5	1.72	1	4.00	6	1.90
ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ	4	1.37	-	-	4	1.27
สังคมสงเคราะห์ไทย	3	1.03	-	-	3	0.95
การศาล กฎหมาย	3	1.03	-	-	3	0.95
สาขาภาษา	(5)	(1.72)	(-)	(-)	(5)	(1.58)
ภาษาไทย	5	1.72	-	-	5	1.58
สาขาวิทยาศาสตร์	(10)	(3.44)	(-)	(-)	(10)	(3.16)
สิ่งแวดล้อม	4	1.37	-	-	4	1.27
การจัดการคุณภาพน้ำ	3	1.03	-	-	3	0.95
ดาราศาสตร์	2	0.69	-	-	2	0.63
ธรณีวิทยา	1	0.34	-	-	1	0.32

ตารางที่ 32 เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ (ต่อ)

เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 291)		อัตชีวประวัติ (N = 25)		รวม (N = 316)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาขาเทคโนโลยี	(34)	(11.68)	(3)	(12.00)	(37)	(11.71)
เกษตรศาสตร์	16	5.49	-	-	16	5.06
การจัดการธุรกิจ	11	3.78	-	-	11	3.48
แพทยศาสตร์ ทันตแพทย- ศาสตร์ การสาธารณสุข	3	1.03	3	12.00	6	1.90
วิศวกรรมศาสตร์	3	1.03	-	-	3	0.95
โภชนาการ	1	0.34	-	-	1	0.32
สาขาศิลปะ วิจิตรศิลป์	(29)	(9.97)	(2)	(8.00)	(31)	(9.81)
ทัศนศิลป์						
ดนตรีไทย	22	7.56	2	8.00	24	7.59
จิตรกรรม	2	0.69	-	-	2	0.63
ศิลปะหัตถกรรม	2	0.69	-	-	2	0.63
การถ่ายภาพ	1	0.34	-	-	1	0.32
ประติมากรรม	1	0.34	-	-	1	0.32
สถาปัตยกรรม	1	0.34	-	-	1	0.32
สาขาวรรณคดี	(10)	(3.44)	(-)	(-)	(10)	(3.16)
วรรณกรรมไทย	10	3.44	-	-	10	3.16
สาขาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	(79)	(27.15)	(3)	(12.00)	(82)	(25.95)
ประวัติศาสตร์ไทย	78	26.80	3	12.00	81	25.63
แผนที่ รั้ววัด	1	0.34	-	-	1	0.32

ตอนที่ 4 วิธีการนำเสนอหนังสือชีวประวัติ

ประกอบด้วยการนำเสนอแบบจดหมาย บันทึกร่องเล่า และอื่น ๆ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามวิธีการนำเสนอในหนังสือชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 691 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.74) ใช้วิธีการนำเสนอแบบร่องเล่า รองลงมาจำนวน 57 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.40) ใช้วิธีการนำเสนอแบบบันทึก และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.17) ใช้วิธีนำเสนอแบบจดหมาย ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าใช้วิธีการนำเสนอแบบอื่น ๆ อีกคือ วิธีการนำเสนอแบบสัมภาษณ์ (77 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 10.00) แบบสัมภาษณ์ อภิปราย หรือปาฐกถา (13 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.69) แบบร้อยกรอง (8 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.04) แบบบรรยายสั้น ๆ ประกอบภาพถ่าย (3 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.39) และแบบการ์ตูน (1 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.13)

เมื่อจำแนกตามประเภทหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 609 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.92) ใช้วิธีการนำเสนอแบบร่องเล่า รองลงมาจำนวน 53 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.82) ใช้วิธีการนำเสนอแบบบันทึก และจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.03) ใช้วิธีการนำเสนอแบบจดหมาย วิธีการนำเสนอแบบอื่น ๆ ที่พบ คือ วิธีการนำเสนอแบบสัมภาษณ์ (70 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 10.32) แบบสัมภาษณ์ อภิปราย หรือปาฐกถา (13 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.92) แบบร้อยกรอง (7 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.03) แบบบรรยายสั้น ๆ ประกอบภาพถ่าย (3 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.44) และแบบการ์ตูน (1 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.15)

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 82 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.13) ใช้วิธีการนำเสนอแบบร่องเล่า รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.35) ใช้วิธีการนำเสนอแบบบันทึก และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.17) ใช้วิธีการนำเสนอแบบจดหมาย วิธีการนำเสนอแบบอื่น ๆ ที่พบ คือ วิธีการนำเสนอแบบสัมภาษณ์ (7 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 7.61) และแบบร้อยกรอง (1 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.09) (ตารางที่ 33)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 วิธีการนำเสนอหนังสือชีวประวัติ *

การนำเสนอ หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จดหมาย	7	1.03	2	2.17	9	1.17
บันทึก	53	7.82	4	4.35	57	7.40
เรื่องเล่า	609	89.82	82	89.13	691	89.74
อื่น ๆ						
สัมภาษณ์	70	10.32	7	7.61	77	10.00
สัมภาษณ์ อภิปราย หรือ ปาฐกถา	13	1.92	-	-	13	1.69
ร้อยกรอง	7	1.03	1	1.09	8	1.04
บรรยายสั้น ๆ ประกอบ ภาพถ่าย	3	0.44	-	-	3	0.39
การ์ตูน	1	0.15	-	-	1	0.13

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 องค์ประกอบของหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมภาพประกอบและรูปเล่มของหนังสือชีวประวัติ

5.1 ภาพประกอบ

ครอบคลุมลักษณะของภาพและสีของภาพประกอบของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติทั้งหมด 770 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จำนวน 715 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 92.86) มีภาพประกอบ และจำนวน 55 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.14) ไม่มีภาพประกอบ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 636 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 93.81) มีภาพประกอบ และจำนวน 42 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.19) ไม่มีภาพประกอบ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 79 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 85.87) มีภาพประกอบ และจำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.13) ไม่มีภาพประกอบ (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 การปรากฏภาพประกอบในหนังสือชีวประวัติ

ภาพประกอบ ในหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีภาพประกอบ	636	93.81	79	85.87	715	92.86
ไม่มีภาพประกอบ	42	6.19	13	14.13	55	7.14

5.1.1 ลักษณะของภาพประกอบ

หนังสือชีวประวัติที่มีภาพประกอบจำนวน 715 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกออกตามลักษณะของภาพประกอบ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 669 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 93.57) มีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย จำนวน 47 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.57) มีภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูน และจำนวน 41 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.73) มีภาพประกอบเป็นภาพวาด

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 605 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.13) มีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย จำนวน 37 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.82) มีภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูน และจำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.87) มีภาพประกอบเป็นภาพวาด

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 64 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 81.01) มีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย และจำนวน 10 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 12.66) มีภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูน และภาพวาด (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ลักษณะของภาพประกอบในหนังสือชีวประวัติ *

ลักษณะของภาพประกอบ ในหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 636)		อัตชีวประวัติ (N = 79)		รวม (N = 715)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาพถ่าย	605	95.13	64	81.01	669	93.57
ภาพการ์ตูน	37	5.82	10	12.66	47	6.57
ภาพวาด	31	4.87	10	12.66	41	5.73

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

5.1.2 สีของภาพประกอบ

หนังสือชีวประวัติที่มีภาพประกอบจำนวน 715 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกออกตามสีของภาพประกอบ พบว่าจำนวนครั้งหนึ่งจำนวน 363 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.77) เป็นภาพประกอบขาว – ดำ จำนวน 304 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 42.52) เป็นภาพประกอบทั้งภาพสีและขาว – ดำ และจำนวน 48 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.71) เป็นภาพประกอบสี

เมื่อพิจารณาตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 310 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 48.74) มีภาพประกอบเป็นภาพขาว – ดำ จำนวน 279 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 43.87) มีภาพประกอบทั้งภาพสีและขาว – ดำ และจำนวน 47 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.39) มีภาพประกอบเป็นภาพสี

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 53 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.08) มีภาพประกอบเป็นภาพขาว – ดำ จำนวน 25 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 31.65) มีภาพประกอบทั้งภาพสีและขาว – ดำ และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.27) มีภาพประกอบเป็นภาพสี (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 สีของภาพประกอบในหนังสือชีวประวัติ

สีของภาพประกอบ ในหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 636)		อัตชีวประวัติ (N = 79)		รวม (N = 715)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาพสี	47	7.39	1	1.27	48	6.71
ภาพขาว – ดำ	310	48.74	53	67.08	363	50.77
ทั้งภาพสีและขาว – ดำ	279	43.87	25	31.65	304	42.52

5.2 รูปเล่มของหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมปกและลักษณะปก ลักษณะกระดาษ ลักษณะการพิมพ์หนังสือ ขนาดหนังสือ และส่วนต่างๆ ของหนังสือชีวประวัติ

5.2.1 ปกและลักษณะปกของหนังสือชีวประวัติ

- ปกของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามปกหนังสือ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 632 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 82.08) เป็นหนังสือปกอ่อน และจำนวน 138 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.92) เป็นหนังสือปกแข็ง

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 546 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 80.53) เป็นหนังสือปกอ่อน และจำนวน 132 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.47) เป็นหนังสือปกแข็ง

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 86 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 93.48) เป็นหนังสือปกอ่อน และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.52) เป็นหนังสือปกแข็ง (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ปกของหนังสือชีวประวัติ

ปกของหนังสือ หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 678)		(N = 92)		(N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปกอ่อน	546	80.53	86	93.48	632	82.08
ปกแข็ง	132	19.47	6	6.52	138	17.92

- ลักษณะปกของหนังสือชีวประวัติ

เมื่อจำแนกตามลักษณะปกหนังสือ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 736 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.58) เป็นปกออบม้น และจำนวน 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.42) เป็นปกไม่ออบม้น

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 649 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.72) เป็นปกออบม้น และจำนวน 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.28) เป็นปกไม่ออบม้น

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 87 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 94.57) เป็นปกออบม้น และจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.43) เป็นปกไม่ออบม้น (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ลักษณะปกของหนังสือชีวประวัติ

ลักษณะปกของหนังสือ หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปกออบม้น	649	95.72	87	94.57	736	95.58
ปกไม่ออบม้น	29	4.28	5	5.43	34	4.42

5.2.2 ลักษณะกระดาษของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามลักษณะกระดาษ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 493 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 64.03) พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ จำนวน 218 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 28.31) พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ต และจำนวน 59 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.66) พิมพ์ด้วยกระดาษปรู๊ฟ

เมื่อพิจารณาจากหนังสือประเภทชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 416 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.36) พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ จำนวน 212 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 31.27) พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ต และจำนวน 50 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.37) พิมพ์ด้วยกระดาษปรู๊ฟ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 77 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 83.70) พิมพ์ด้วยกระดาษปรู๊ฟ จำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.78) พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.52) พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ต (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ลักษณะกระดาษของหนังสือชีวประวัติ

ลักษณะกระดาษ ของหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 678)		(N = 92)		(N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระดาษปอนด์	416	61.36	77	83.70	493	64.03
กระดาษอาร์ต	212	31.27	6	6.52	218	28.31
กระดาษปรู๊ฟ	50	7.37	9	9.78	59	7.66

5.2.3 ลักษณะการพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการพิมพ์หนังสือ พบว่าเกือบทั้งหมดจำนวน 755 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.05) เป็นการพิมพ์แบบออฟเซต จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.30) พิมพ์แบบเรียงพิมพ์ และจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.65) เป็นการถ่ายเอกสาร ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากหนังสือประเภทชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 664 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.94) เป็นการพิมพ์แบบออฟเซต จำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.33) พิมพ์แบบเรียงพิมพ์ และจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.73) เป็นการถ่ายเอกสาร

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 91 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.91) เป็นการพิมพ์แบบออฟเซต จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.09) พิมพ์แบบเรียงพิมพ์ และไม่พบหนังสืออัตชีวประวัติที่ใช้วิธีการถ่ายเอกสาร (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 ลักษณะการพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ลักษณะการพิมพ์ หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 678)		(N = 92)		(N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ออฟเซต	664	97.94	91	98.91	755	98.05
เรียงพิมพ์	9	1.33	1	1.09	10	1.30
ถ่ายเอกสาร	5	0.73	-	-	5	0.65

5.2.4 ขนาดของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามขนาดของหนังสือ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 133 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.27) มีขนาด A4 (297 x 210 มม.) จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.52) มีขนาด A5 (210 x 148 มม.) และไม่พบหนังสือที่มีขนาด A6 (148 x 105 มม.) นอกจากนี้ยังพบหนังสือขนาดอื่น ๆ อีก คือ ขนาด 185 x 130 มม. (393 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 51.04) ขนาด 260 x 185 มม. (212 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 27.53) ขนาด 200 x 190 มม. (18 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 2.34) ขนาด 260 x 255 มม. (9 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.17) และขนาด 310 x 230 มม. (1 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.13)

เมื่อพิจารณาจากหนังสือประเภทชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 129 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.02) มีขนาด A4 (297 x 210 มม.) จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.44) มีขนาด A5 (210 x 148 มม.) และไม่พบหนังสือที่มีขนาด A6 (148 x 105 มม.) นอกจากนี้ยังพบหนังสือขนาดอื่น ๆ อีก คือ ขนาด 185 x 130 มม. (318 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 46.91) ขนาด 260 x 185 มม. (200 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 29.50) ขนาด 200 x 190 มม. (18 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 2.65) ขนาด 260 x 255 มม. (9 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.33) และขนาด 310 x 230 มม. (1 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.15)

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.35) มีขนาด A4 (297 x 210 มม.) จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.09) มีขนาด A5 (210 x 148 มม.) และไม่พบหนังสือที่มีขนาด A6 (148 x 105 มม.) นอกจากนี้ยังพบหนังสือขนาดอื่น ๆ อีก คือ ขนาด 185 x 130 มม. (75 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 81.52) และขนาด 260 x 185 มม. (12 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 13.04) (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 ขนาดของหนังสือชีวประวัติ

ขนาดของหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 678)		(N = 92)		(N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
A4 (297 x 210 มม.)	129	19.02	4	4.35	133	17.27
A5 (210 x 148 มม.)	3	0.44	1	1.09	4	0.52
A6 (148 x 105 มม.)	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ						
185 x 130 มม.	318	46.91	75	81.52	393	51.04
260 x 185 มม.	200	29.50	12	13.04	212	27.53
200 x 190 มม.	18	2.65	-	-	18	2.34
260 x 255 มม.	9	1.33	-	-	9	1.17
310 x 230 มม.	1	0.15	-	-	1	0.13

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.5 ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือชีวประวัติ

ประกอบด้วยคำนำ สารบัญ รายการอ้างอิง / บรรณานุกรม ภาคผนวก ดรรชนี อภิธานศัพท์ และอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์พบว่า หนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 662 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 85.97) มีคำนำ รองลงมาจำนวน 592 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 76.88) มีสารบัญ และจำนวน 168 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.82) มีรายการอ้างอิง / บรรณานุกรมตามลำดับ และส่วนที่พบน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) คืออภิธานศัพท์ นอกจากนี้ยังพบส่วนประกอบอื่น ๆ คือ ประวัติย่อของผู้เขียน (123 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 15.97)

เมื่อพิจารณาจากหนังสือประเภทชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 577 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 85.10) มีคำนำ รองลงมาจำนวน 521 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 76.84) มีสารบัญ และจำนวน 165 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.34) มีรายการอ้างอิง / บรรณานุกรม และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.29) ส่วนที่พบน้อยที่สุดคืออภิธานศัพท์ นอกจากนี้ยังพบส่วนประกอบอื่น ๆ คือ ประวัติย่อของผู้เขียน (123 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 18.14)

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 85 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 92.39) มีคำนำ รองลงมาจำนวน 71 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 77.17) มีสารบัญ และจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.48) มีภาคผนวก และส่วนที่ไม่พบในหนังสือประเภทอัตชีวประวัติคืออภิธานศัพท์ และประวัติย่อของผู้เขียน (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือชีวประวัติ *

ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คำนำ	577	85.10	85	92.39	662	85.97
สารบัญ	521	76.84	71	77.17	592	76.88
รายการอ้างอิง /บรรณานุกรม	165	24.34	3	3.26	168	21.82
ภาคผนวก	121	17.85	17	18.48	138	17.92
ดรรชนี	3	0.44	9	9.78	12	1.56
อภิธานศัพท์	2	0.29	-	-	2	0.26
อื่น ๆ						
ประวัติย่อของผู้เขียน	123	18.14	-	-	123	15.97

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 6 ลักษณะพิเศษของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามลักษณะพิเศษของหนังสือ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 760 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.70) ไม่ปรากฏลักษณะพิเศษ และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.30) ปรากฏลักษณะพิเศษ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 669 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.67) ไม่ปรากฏลักษณะพิเศษ และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.33) ปรากฏลักษณะพิเศษ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 91 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.91) ไม่ปรากฏลักษณะพิเศษ และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.09) ปรากฏลักษณะพิเศษ (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 การปรากฏลักษณะพิเศษของหนังสือชีวประวัติ

ลักษณะพิเศษของ หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 678)		อัตชีวประวัติ (N = 92)		รวม (N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรากฏลักษณะพิเศษ	9	1.33	1	1.09	10	1.30
ไม่ปรากฏลักษณะพิเศษ	669	98.67	91	98.91	760	98.70

เมื่อพิจารณาจากหนังสือชีวประวัติที่ปรากฏลักษณะพิเศษจำนวน 10 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 80.00) มีคำแปลภาษาอังกฤษประกอบหน้าต่อหน้า รองลงมาจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.00) มีเนื้อหาภาษาฝรั่งเศสประกอบ และจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 10.00) เป็นหนังสือ 2 ชื่อเรื่องอยู่ในเล่มเดียวกัน

เมื่อจำแนกตามหนังสือประเภทชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดมีคำแปลภาษาอังกฤษประกอบหน้าต่อหน้า จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 88.89) รองลงมาเป็นหนังสือ 2 ชื่อเรื่องอยู่ในเล่มเดียวกัน จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.11) และไม่พบหนังสือที่มีเนื้อหาภาษาฝรั่งเศสประกอบ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่ามีลักษณะพิเศษคือมีเนื้อหาภาษาฝรั่งเศสประกอบ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 ลักษณะพิเศษของหนังสือชีวประวัติ

ลักษณะพิเศษของ หนังสือชีวประวัติ	ชีวประวัติ (N = 9)		อัตชีวประวัติ (N = 1)		รวม (N = 10)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีคำแปลภาษาอังกฤษ ประกอบหน้าต่อหน้า	8	88.89	-	-	8	80.00
มีเนื้อหาภาษาฝรั่งเศส	-	-	1	100.00	1	10.00
เป็นหนังสือ 2 ชื่อเรื่องอยู่ใน เล่มเดียวกัน	1	11.11	-	-	1	10.00

ตอนที่ 7 การจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสต่าง ๆ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสพิเศษ พบว่าหนังสือส่วนใหญ่จำนวน 412 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 53.50) ไม่ได้จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ และจำนวน 358 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 46.50) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือ พบว่าหนังสือประเภทชีวประวัติจำนวน 341 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.29) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ และจำนวน 337 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 49.71) ไม่ได้จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 75 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 81.48) ไม่ได้จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ และจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.48) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 การจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสพิเศษ

การจัดพิมพ์ หนังสือชีวประวัติ ในโอกาสพิเศษ	ชีวประวัติ		อัตชีวประวัติ		รวม	
	(N = 678)		(N = 92)		(N = 770)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ	341	50.29	17	18.48	358	46.49
ไม่ได้จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ	337	49.71	75	81.52	412	53.51

เมื่อพิจารณาจากหนังสือชีวประวัติที่มีการจัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษจำนวน 358 ชื่อเรื่อง พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 215 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.06) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบวันเกิดของบุคคลหรือครบรอบการก่อตั้งสถาบัน รองลงมาจำนวน 70 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.55) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบเหตุการณ์หรือวันสำคัญ และจำนวน 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.10) จัดพิมพ์เพื่อเป็นที่ระลึกในงานต่าง ๆ ตามลำดับ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28) จัดพิมพ์เพื่อจัดหาทุน

เมื่อจำแนกตามหนังสือประเภทชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 205 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.13) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบวันเกิดของบุคคลหรือครบรอบการก่อตั้งสถาบันเป็น รองลงมาจำนวน 69 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.23) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบเหตุการณ์หรือวันสำคัญ และจำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.21) จัดพิมพ์เพื่อเป็นที่ระลึกในงานต่าง ๆ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.29) จัดพิมพ์เพื่อจัดหาทุน

ส่วนหนังสือประเภทอัตชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.83) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบวันเกิดของบุคคลหรือครบรอบการก่อตั้งสถาบัน รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.65) จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานบำเพ็ญกุศลแด่ผู้ตายหรือไว้อาลัย และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.76) จัดพิมพ์ในโอกาสเกษียณอายุราชการ (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 การจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสต่าง ๆ

การจัดพิมพ์ หนังสือชีวประวัติ ในโอกาสต่าง ๆ	ชีวประวัติ (N = 341)		อัตชีวประวัติ (N = 17)		รวม (N = 358)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ครบรอบวันเกิดของบุคคลหรือ การก่อตั้งสถาบัน	205	60.13	10	58.83	215
ครบรอบเหตุการณ์หรือ วันสำคัญ	69	20.23	1	5.88	70	19.55
ที่ระลึกในงานต่าง ๆ	28	8.21	1	5.88	29	8.10
ที่ระลึกในงานบำเพ็ญกุศลแด่ ผู้ตายหรือไว้อาลัย	15	4.39	3	17.65	18	5.03
เกษียณอายุราชการ	12	3.52	2	11.76	14	3.91
ได้รับการยกย่อง ได้รับรางวัล หรือได้รับปริญญา	11	3.23	-	-	11	3.07
จัดหาทุน	1	0.29	-	-	1	0.28

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524-2543 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524-2543 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อหา การนำเสนอ และองค์ประกอบของหนังสือ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524-2543 จำนวน 770 ชื่อเรื่อง ซึ่งรวบรวมจากหอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดกลาง สถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการโดยรัฐบาล เป็นประเภทมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม 13 แห่ง

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

หนังสือชีวประวัติของคนไทยส่วนใหญ่จัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นประวัติของผู้ที่ยังมีชีวิต นำเสนอแบบเรื่องเล่า และมีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูล

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมประเภทของหนังสือชีวประวัติ ปีที่พิมพ์ และจำนวนหน้า

1. ประเภทของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543 จำนวน 770 ชื่อเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 678 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 88.05) เป็นหนังสือประเภทชีวประวัติ และจำนวน 92 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.95) เป็นประเภทอัตชีวประวัติ

ผลการวิจัยพบว่าหนังสืออัตชีวประวัติยังมีเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับหนังสือชีวประวัติ แสดงให้เห็นว่าเจ้าของชีวประวัติไม่นิยมเขียนชีวประวัติด้วยตนเอง อาจเป็นเพราะการเขียนหนังสือชีวประวัติจำเป็นต้องใช้ความสามารถทางด้านภาษา หรือเจ้าของชีวประวัติอาจเห็นว่า การเขียนชีวประวัติของตนเองเป็นการอวดอ้างความดีของตนเอง จึงทำให้การเขียนชีวประวัติของตนเองยังไม่เป็นที่นิยม นอกจากนี้ยังมีหนังสืออัตชีวประวัติบางเล่มที่เจ้าของชีวประวัติเป็นผู้ให้ข้อมูล แต่ให้ผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาเป็นผู้เรียบเรียงให้ โดยใช้สรรพนามเสมือนเจ้าของชีวประวัติเป็นผู้เล่าเรื่องของตนเอง

2. ปีที่พิมพ์ของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติ จำนวน 770 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกหนังสือชีวประวัติที่พิมพ์ในช่วง 20 ปี ออกเป็นช่วงๆ ละ 5 ปี พบว่ามีหนังสือที่ปรากฏปีที่พิมพ์จำนวน 758 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.44) โดยจำนวนมากที่สุดจำนวน 340 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 44.85) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2539 – 2543 รองลงมาจำนวน 200 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.39) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2534 – 2538 จำนวน 133 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.55) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2529 – 2533 และจำนวน 85 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.21) จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2524 – 2528 ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่ามีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเพิ่มขึ้นในทุกๆ ช่วง 5 ปี แสดงให้เห็นว่าผู้อ่านมีความนิยมอ่านหนังสือชีวประวัติมากขึ้น ทำให้ผู้จัดทำมีนโยบายและความสนใจในการจัดทำหนังสือชีวประวัติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรืออาจเป็นเพราะมีผู้ที่ต้องการเผยแพร่ชีวประวัติของตนเองมากขึ้น เพื่อเป็นอุทาหรณ์แก่ผู้อ่าน หรือเพื่อเป็นที่ระลึก หรือเป็นเกียรติประวัติแก่ตนเอง ซึ่งแตกต่างจากในสมัยก่อนที่การเขียนชีวประวัติจะเขียนเพื่อสรรเสริญคุณความดีของพระมหากษัตริย์ และผู้ที่มีความสำคัญต่อบ้านเมืองเท่านั้น (ที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑ์สวนลุมพินีพระพุทศักราช, ม.ป.ป. : 8)

3. จำนวนหน้าของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติ จำนวน 770 ชื่อเรื่อง พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 314 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.78) เป็นหนังสือที่มีจำนวนหน้ามากกว่า 200 หน้าขึ้นไป รองลงมาจำนวน 178 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.12) มีจำนวนหน้า 101 – 150 หน้า และจำนวน 145 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.83) มีจำนวนหน้า 151 – 200 จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.25) มีจำนวนหน้าน้อยกว่า 50 หน้า

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่มีจำนวนหน้ามากกว่า 100 หน้าขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าหนังสือชีวประวัติมีเนื้อหาที่ค่อนข้างมาก เนื่องจากการบอกเล่าถึงชีวิตของบุคคลหนึ่งจำเป็นต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับชีวิตของบุคคลนั้นในหลาย ๆ ด้าน และหนังสือชีวประวัติบางเล่มก็มีภาพประกอบเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนวลวรรณ ชั้นไพศาลศิลป์ ซึ่งพบว่า หนังสืออนุสรณ์งานศพ มีจำนวนหน้าอยู่ระหว่าง 51-100 หน้า ทั้งนี้อาจเนื่องจากหนังสืออนุสรณ์งานศพ เป็นหนังสือที่พิมพ์แจก จึงมีเนื้อหาชีวประวัติไม่ยาวมากนัก นอกจากนี้ยังพบว่าหนังสือชีวประวัติบางเล่มที่ไม่ใส่เลขหน้า แต่ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อผู้อ่านแต่อย่างใด

ส่วนที่ 2 รายละเอียดของหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมผู้จัดทำ เนื้อหา การนำเสนอ องค์ประกอบของหนังสือ ลักษณะพิเศษของหนังสือ และการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสต่าง ๆ

1. ผู้จัดทำหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมผู้เขียนและผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

1.1 ผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมประเภทของผู้เขียน และชื่อผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

1.1.1 ประเภทของผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

ประเภทของผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ จำแนกเป็นผู้แต่ง ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง และบรรณาธิการ หนังสือชีวประวัติที่ระบุชื่อผู้เขียนจำนวน 519 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.40) มีจำนวนผู้เขียนทั้งหมด 399 ราย หนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่จำนวน 305 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.77) แต่งโดยผู้แต่ง จำนวน 223 ราย รองลงมาจำนวน 114 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.96) จัดทำโดยบรรณาธิการ จำนวน 95 ราย และจำนวน 100 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.27) มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง จำนวน 81 ราย

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนประเภทผู้แต่งจำนวน 305 ชื่อเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 274 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 52.79) เป็นผู้แต่ง 1 คน รองลงมาจำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.89) เป็นผู้แต่ง 3 คนขึ้นไป จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) เป็นผู้แต่ง 2 คน และผู้แต่งที่เป็น

คณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการเท่ากันตามลำดับ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.39) เป็นผู้แต่ง 3 คน

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนประเภทผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงจำนวน 100 ชื่อเรื่อง พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 89 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.15) เป็นผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.77) เป็นผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คน และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.58) เป็นผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คนขึ้นไป จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง เท่ากัน (ร้อยละ 0.39) เป็นผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คน และผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นคณะกรรมการ / คณะกรรมการ

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนประเภทบรรณาธิการจำนวน 114 ชื่อเรื่อง พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 83 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.99) เป็นบรรณาธิการ 1 คน รองลงมาจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.08) เป็นบรรณาธิการ 2 คน และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.73) เป็นบรรณาธิการ 3 คนขึ้นไป และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) เป็นบรรณาธิการ 3 คน และบรรณาธิการที่เป็นหน่วยงาน

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่ระบุชื่อผู้เขียน แต่ก็มีหนังสือชีวประวัติส่วนหนึ่งที่ไมระบุชื่อผู้เขียน ซึ่งอาจมีผลทำให้หนังสือชีวประวัติขาดความน่าเชื่อถือ เนื่องจากไม่ทราบว่าเป็นผู้รับผิดชอบเนื้อหา เป็นผู้ที่มีความสนิทสนม หรือมีอคติกับเจ้าของชีวประวัติหรือไม่ ผู้จัดทำจึงควรระบุชื่อผู้เขียนเพื่อให้หนังสือชีวประวัติมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

1.1.2 ผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ

เมื่อพิจารณาหนังสือชีวประวัติที่ระบุชื่อผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ จำนวน 519 ชื่อเรื่อง พบว่า

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 1 คน มีจำนวน 274 ชื่อเรื่องซึ่งเป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 192 ราย โดยผู้ที่มีผลงานจำนวนมากที่สุดจำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.89) คือ ส. ศิวรักษ์ (สุลักษณ์ ศิวรักษ์) รองลงมาจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) คือ ประเวศ วะสี และในจำนวนใกล้เคียงกัน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.16) คือ ส. พลายน้อย (สมบัติ พลายน้อย) และผู้ที่มีผลงานคนละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 155 คน ในหนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 1 คนนี้เป็นพระราชนิพนธ์และพระนิพนธ์ของพระมหากษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ 5 พระองค์ ได้แก่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา จำนวน 1 ชื่อเรื่อง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน 1

ชื่อเรื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 1 ชื่อเรื่อง และพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร จำนวน 1 ชื่อเรื่อง

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 2 คน มีจำนวน 7 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 7 ราย หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 3 คน จำนวน 2 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 2 ราย หนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่ง 3 คนขึ้นไป จำนวน 15 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 15 ราย และหนังสือชีวประวัติที่มีผู้แต่งที่เป็นคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานของผู้แต่งจำนวน 7 ราย พบว่าทุกกลุ่มมีผลงานรายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19)

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 1 คน ซึ่งเป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง จำนวน 70 ราย พบว่าผู้ที่มีผลงานมากที่สุดมี 2 คน คือ กัญญาบดี และสุพจน์ ด้านตระกูล มีผลงานคนละ 5 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.96) ผู้ที่มีผลงานรองลงมามี 3 คน คือ ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา รุจน์ มณฑิรา และวัลยา มีผลงานคนละ 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.58) และพบผู้ที่มีผลงานคนละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 60 คน

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 2 คน จำนวน 4 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง จำนวน 4 ราย หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คน จำนวน 2 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง จำนวน 2 ราย หนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง 3 คนขึ้นไป จำนวน 3 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง จำนวน 3 ราย และหนังสือชีวประวัติที่มีผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงที่เป็นคณะทำงาน / คณะกรรมการ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานของผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง จำนวน 2 ราย พบว่าผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียงทุกกลุ่มมีผลงานรายละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19)

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนเป็นบรรณาธิการ 1 คน พบว่าเป็นผลงานของบรรณาธิการจำนวน 71 ราย ผู้ที่มีผลงานมากที่สุดมี 3 คน คือ สันติสุข โสภณศิริ อาริยา สีนุจจิวัตน์ และอำนาจ จันเงิน มีผลงานคนละ 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.58) และผู้ที่มีผลงานคนละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) จำนวน 62 คน

หนังสือชีวประวัติที่มีบรรณาธิการ 2 คน พบว่าเป็นผลงานของบรรณาธิการจำนวน 10 ราย ผู้ที่มีผลงานมากที่สุดจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) คือ เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และโยธิน ศีวีวรรณเจริญ และบรรณาธิการ 2 คนที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 9 ชื่อเรื่อง

หนังสือชีวประวัติที่มีบรรณาธิการ 3 คน พบว่า เป็นผลงานของบรรณาธิการจำนวน 1 ราย มี 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.19) เป็นผลงานของ ทองต่อ กัลวยไม้ ณ อยุธยา, กัลยา ธรรมรัตน์พคุณ และสุรางค์ โพธิ์พฤษาวงศ์

หนังสือชีวประวัติที่มีบรรณาธิการ 3 คนขึ้นไป พบว่าเป็นผลงานของบรรณาธิการจำนวน 8 ราย ผู้ที่มีผลงานมากที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.38) คือ รัชกร เหมะจันทร์ และคนอื่นๆ ส่วนบรรณาธิการ 3 คนขึ้นไปที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19) มีจำนวน 7 ชื่อเรื่อง

หนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนเป็นกองบรรณาธิการ พบว่าเป็นผลงานของบรรณาธิการจำนวน 4 ราย และหนังสือชีวประวัติที่มีผู้เขียนเป็นบรรณาธิการที่เป็นหน่วยงาน พบว่าเป็นผลงานของบรรณาธิการจำนวน 1 ราย แต่ละกลุ่มมีผลงานร้อยละ 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.19)

1.2 ผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมประเภทของผู้จัดพิมพ์ และชื่อผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

1.2.1 ประเภทของผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

ผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติแบ่งออกได้ตามจำนวนหน่วยงานที่จัดพิมพ์หนังสือ ได้แก่ ผู้จัดพิมพ์ที่จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน จำแนกออกเป็นประเภท ได้แก่ สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานภาคเอกชน สำนักพิมพ์ (ภาครัฐ / ภาคเอกชน) โรงพิมพ์ (ภาครัฐ / ภาคเอกชน) มูลนิธิ สมาคม และอื่นๆ และผู้จัดพิมพ์ที่ร่วมกันจัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน

หนังสือชีวประวัติที่ปรากฏผู้จัดพิมพ์จำนวน 756 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกออกตามประเภทผู้จัดพิมพ์ที่จัดพิมพ์โดย 1 หน่วยงาน จำนวน 728 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.29) พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 279 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.91) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ โดยที่จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.40) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาครัฐ และจำนวน 276 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.51) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาคเอกชน รองลงมาจำนวน 150 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.85) จัดพิมพ์โดยหน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และจำนวน 89 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.77) จัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์ โดยที่จำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.46) จัดพิมพ์โรงพิมพ์ภาครัฐ และจำนวน 78 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.32) จัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์ภาคเอกชน จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.66) จัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์ภาคเอกชน

ละ 0.66) จัดพิมพ์โดยหน่วยงานภาคเอกชน นอกจากนี้ยังพบว่าจัดพิมพ์โดยผู้จัดพิมพ์ประเภทอื่น ๆ อีก จำนวน 68 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.99) ส่วนหนังสือที่มีผู้ร่วมกันจัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน มีจำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.70)

1.2.2 ผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

เมื่อพิจารณาผู้จัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติพบว่า

สถาบันการศึกษาที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 11 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 1.46) คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รองลงมาจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.93) จัดพิมพ์โดย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจำนวน 6 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.79) จัดพิมพ์โดย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนสถาบันการศึกษาที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 20 สถาบัน

หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 24 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 3.17) คือ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักราชเลขาธิการ และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.46) คือ สำนักนายกรัฐมนตรี และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.32) คือ ศุภสภา หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 4 แห่ง

หน่วยงานภาคเอกชนที่พบว่ามีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) คือ ธนาคารกสิกรไทย นอกนั้นมีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) เท่ากัน ได้แก่ บริษัทกันตนาวิดีโอโปรดักชั่นจำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ซีทีก้า จำกัด (มหาชน) และบริษัทไทยประกันชีวิตจำกัด

สำนักพิมพ์เอกชนที่มีการจัดพิมพ์ผลงานมากที่สุดจำนวน 26 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.44) คือ สำนักพิมพ์มติชน รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.46) เท่ากันคือ สำนักพิมพ์ดอกหญ้า และสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.19) คือ สำนักพิมพ์ธรรมสภา สำนักพิมพ์เอกชนที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) มีจำนวนทั้งหมด 69 แห่ง ส่วนสำนักพิมพ์ภาครัฐพบเพียง 3 แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จัดพิมพ์ผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13)

โรงพิมพ์เอกชนที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.19) คือ โรงพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.53) เท่ากันคือ โรงพิมพ์ชวนพิมพ์และโรงพิมพ์พิชิตการพิมพ์ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.40) คือ โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์ โรงพิมพ์เอกชนที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 52 แห่ง ส่วนโรงพิมพ์ภาครัฐที่มีผลงานในการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.66) คือ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) คือ โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โรงพิมพ์ภาครัฐที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ กองโรงพิมพ์กรมสารบรรณทหารอากาศ โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ โรงพิมพ์คุรุสภา และโรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มูลนิธิที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.59) คือ มูลนิธิโกมลคีมทอง รองลงมาจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.79) คือ มูลนิธิเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.40) คือ มูลนิธิอนุรักษโบราณสถานในพระราชวังเดิม มูลนิธิที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 15 แห่ง

สมาคมที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.53) คือ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.40) คือ สมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา และสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และจำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.26) คือ สมาคมวิชาชีพหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ นอกนั้นเป็นสมาคมที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 14 แห่ง

นอกจากนี้ยังพบผู้จัดพิมพ์อื่น ๆ อีกจำนวน 61 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.07) ผู้ที่มีผลงานจัดพิมพ์เป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.93) คือ หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.40) คือ คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบาลบุษอาวโส ภาคเอกชน ผู้จัดพิมพ์อื่น ๆ ที่มีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) มีจำนวน 43 ราย

ส่วนหนังสือชีวประวัติที่มีผู้ร่วมกันจัดพิมพ์มากกว่า 1 หน่วยงาน มีจำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.70) ผู้ที่มีผลงานจำนวนมากที่สุดจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.06) คือ ธรรมสภา / สถาบันบันลือธรรม นอกนั้นมีผลงานจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่านั้น (ร้อยละ 0.13)

จากผลการวิจัยพบว่า หนังสือชีวประวัติ จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาคเอกชน เนื่องจากสำนักพิมพ์ภาคเอกชนมีวัตถุประสงค์ในการผลิตเพื่อการดำเนินธุรกิจ จึงมีการแข่งขันกันด้านการผลิตหนังสือเพื่อจัดจำหน่ายเพื่อการค้า นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่าสำนักพิมพ์ภาคเอกชนที่มีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติจำนวนมากที่สุดเป็นสำนักพิมพ์ที่มีชื่อเสียง และมีผลงานการผลิตหนังสือประเภทอื่น ๆ ออกสู่ท้องตลาดอย่างต่อเนื่องและเป็นจำนวนมาก สำนักพิมพ์เหล่านี้ผลิตหนังสือออกมาหลากหลายประเภทเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีทางเลือกเพิ่มขึ้นในการเลือกอ่านหนังสือที่ตน สนใจ

ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ ส่วนใหญ่ผลิตหนังสือชีวประวัติออกมาเพื่อเป็นอภิธานนาการ มิได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อจัดจำหน่าย จึงจัดทำในจำนวนไม่มาก และไม่สม่ำเสมอ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนวลวรรณ ชินไพศาลศิลป์ ที่พบว่าหนังสืออนุสรณ์งานศพ ส่วนใหญ่จัดพิมพ์โดยภาคเอกชน

ดังนั้นจากสมมติฐานที่ว่า หนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่จัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน นั้น ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่อย่างไรก็ตามหนังสือชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ในภาคเอกชน

2. เนื้อหาของหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ เนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ และเนื้อหาอื่น ๆ ที่ปรากฏในหนังสือชีวประวัติ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ

ครอบคลุมรายละเอียดและรายนามเจ้าของชีวประวัติ อาชีพ และการมีชีวิตรอยู่ของเจ้าของชีวประวัติ

2.1.1 รายละเอียดและรายนามเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 จำนวน 770 ชื่อเรื่อง เป็นชีวประวัติของบุคคลจำนวน 289 คน เมื่อจำแนกตามรายละเอียดและรายนาม

เจ้าของชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 151 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.61) เป็นพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รองลงมาตามลำดับจำนวน 30 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 3.89) เป็นพระราชประวัติของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และชีวประวัติของนายปรีดี พนมยงค์ และจำนวน 26 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.37) เป็นพระราชประวัติของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวนน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.13) เป็นพระราชประวัติ พระประวัติ และชีวประวัติของบุคคลจำนวน 202 คน

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติที่มีผู้อ่านและผู้เขียนถึงเป็นจำนวนมากเป็นพระราชประวัติและพระประวัติของพระมหากษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ และเป็นชีวประวัติของบุคคลที่มีสำคัญต่อประเทศชาติ ซึ่งคล้ายคลึงกับการเขียนชีวประวัติในสมัยแรกที่ยินยอมเขียนเพื่อเชิดชูเกียรติของพระมหากษัตริย์ไทยและผู้ที่มีความสำคัญต่อบ้านเมือง แต่แตกต่างกันตรงที่มีการเขียนชีวประวัติของบุคคลธรรมดาเพิ่มขึ้น ซึ่งผลงานยังมีจำนวนน้อยเพียง 1 – 2 ชื่อเรื่องต่อบุคคล

2.1.2 อาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

ครอบคลุมการประกอบอาชีพ แหล่งประกอบอาชีพ ลักษณะงานอาชีพ และสถานภาพของเจ้าของชีวประวัติที่ไม่ประกอบอาชีพและไม่ระบุอาชีพ

- การประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 359 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 46.62) ระบุการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ และจำนวน 411 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 53.38) ไม่ระบุการประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

- แหล่งประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติที่มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพจำนวน 359 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกตามแหล่งประกอบอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 237 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.03) มีเจ้าของชีวประวัติรับราชการ รองลงมาจำนวน 90 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.06) มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพอิสระ และจำนวน 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.91) มีเจ้าของชีวประวัติทำงานในภาคเอกชน

- ลักษณะงานอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติที่มีเจ้าของชีวประวัติประกอบอาชีพจำนวน 359 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกออกตามลักษณะงานอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 176 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 49.03) เจ้าของชีวประวัติมีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพวิชาการ รองลงมาจำนวน 141 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.28) มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ และจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.52) มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้รับราชการทหาร และไม่พบเจ้าของชีวประวัติที่มีลักษณะงานอาชีพอยู่ในหมวดผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ในการขนส่ง และกรรมกรหรือคนงาน นอกจากนี้ยังพบลักษณะงานอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดอยู่ในหมวดใดได้ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.11)

เมื่อพิจารณาจากลักษณะงานอาชีพของเจ้าของชีวประวัติในหมวดอาชีพต่าง ๆ พบว่า

หมวดผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ พบว่า จำนวนมากที่สุดจำนวน 64 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 17.83) ประกอบอาชีพครูอาจารย์ และอาชีพนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ รองลงมาจำนวน 25 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.96) ประกอบอาชีพนักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักขับร้องเพลง และนักแสดง และจำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.62) ประกอบอาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28) ประกอบอาชีพนักภูมิศาสตร์

หมวดผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 119 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.15) ประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล รองลงมาจำนวน 19 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.29) ประกอบอาชีพผู้จัดการ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.84) ประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่บริหาร

หมวดเสมียนพนักงาน พบว่าจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.28) ประกอบอาชีพเสมียน และอาชีพเลขานุการ

หมวดผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการค้า พบว่าจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.84) ประกอบอาชีพผู้จัดการ (ค้าส่งและค้าปลีก) และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28) ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่เป็นเจ้าของกิจการ (ค้าส่งและค้าปลีก)

หมวดผู้ปฏิบัติงานอาชีพด้านบริการ พบว่าจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.11) ประกอบอาชีพตำรวจ

หมวดผู้ทำงานด้านกิจกรรม ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ทำงานป่าไม้ ชาวประมง และพราน พบว่าจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28) ประกอบอาชีพเกษตรกร

หมวดผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต ผู้ใช้อุปกรณ์ในการขนส่ง และกรรมกรหรือคนงาน พบว่าไม่มีเจ้าของชีวประวัติที่ประกอบงานอาชีพในหมวดนี้

หมวดผู้รับราชการทหาร พบว่าจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.52) ประกอบอาชีพรับราชการทหาร

นอกจากนี้ยังพบลักษณะงานอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดอยู่ในหมวดใดได้คือ อาชีพนางพระกำนัล และผู้ถวายการรับใช้สนองพระเดชพระคุณ มีจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.11)

เมื่อพิจารณาอาชีพของเจ้าของชีวประวัติโดยไม่แยกออกเป็นหมวดอาชีพ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 119 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.28) ประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล รองลงมาจำนวน 64 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 17.83) ประกอบอาชีพครูอาจารย์ และอาชีพนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ และนักเขียนที่เกี่ยวข้องกัน และจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.52) ประกอบอาชีพทหารตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่าเจ้าของชีวประวัติจำนวนมากที่สุดประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ และนักบริหารของหน่วยงานรัฐบาล อาจเป็นเพราะว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีสถานภาพและมีบทบาททางสังคม ทำให้ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้อยู่ในความสนใจของผู้อ่านโดยทั่วไป นอกจากนี้เมื่อผู้ที่ประกอบอาชีพนี้เกษียณอายุราชการทางหน่วยงานต้นสังกัดมักจัดทำหนังสือชีวประวัติเพื่อเป็นที่ระลึกในงานดังกล่าว ทำให้มีหนังสือชีวประวัติของบุคคลในอาชีพนี้ออกมาอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 การมีชีวิตอยู่ของเจ้าของชีวประวัติ

ครอบคลุมการมีชีวิตอยู่ การระบุปีเกิดและปีตาย และช่วงปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวประวัติ

- การมีชีวิตอยู่ของเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการมีชีวิตอยู่ของเจ้าของชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 491 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 63.77)

เป็นชีวประวัติของผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ และจำนวน 279 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.23) เป็นชีวประวัติของผู้ที่เสียชีวิตแล้ว

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่เป็นชีวประวัติของผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งแตกต่างจากสมัยก่อนที่ไม่นิยมเขียนชีวประวัติของผู้ที่ยังมีชีวิต เนื่องจากเห็นว่าการเขียนประวัติบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่อาจทำให้เป็น “กลาง” (ประพัฒน์ ตรีณรงค์, 2504 ข : ก – ข) และทำความเข้าใจแก่ผู้เขียน เนื่องจากการกระทำดีกระทำชั่วยังไม่สิ้นสุด (ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม, 2504 : ฉ) การเขียนชีวประวัติของบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่อาจมีข้อดี คือ ทำให้ผู้เขียนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนจากเจ้าของชีวประวัติเองในการนำมาเขียนหนังสือชีวประวัติ

- การระบุปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการระบุปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวประวัติ พบว่าจำนวน 294 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 38.18) ระบุเฉพาะปีเกิดของเจ้าของชีวประวัติ และจำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.82) ระบุเฉพาะปีตายของเจ้าของชีวประวัติ จำนวน 152 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.74) ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวประวัติ และจำนวน 303 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.35) ไม่ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวประวัติ

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติจำนวนถึง 303 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.35) ไม่ระบุทั้งปีเกิดและปีตายของเจ้าของชีวประวัติ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านไม่ทราบอายุและช่วงเวลาเป็นเจ้าของชีวประวัติใช้ชีวิตอยู่ และไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในสมัยนั้นได้

- ช่วงปีเกิดและช่วงปีตายของเจ้าของชีวประวัติ

นอกจากนี้เมื่อจำแนกตามช่วงปีเกิดและช่วงปีตายของเจ้าของชีวประวัติ พบว่าเป็นชีวประวัติของผู้ที่เกิดอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2098 – 2507 และเสียชีวิตในช่วงปี พ.ศ. 2148 – 2542

2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่มีเนื้อหาอยู่ใน 4 ด้าน ได้แก่ จำนวน 676 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 87.79) มีเนื้อหาด้านการปฏิบัติงาน รองลงมาตามลำดับจำนวน 585 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.97) มีเนื้อหาด้านผลงาน จำนวน 470 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.04) มีเนื้อหาทางการศึกษา และจำนวน 466 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.52) มีเนื้อหาด้านการเกิด จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.03) มีเนื้อหาด้านองค์กร สถาบัน และมูลนิธิที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังพบ

เนื้อหาด้านอื่น ๆ จำนวน 338 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 43.90) ได้แก่ ด้านเกียรติคุณ (179 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 23.25) ด้านความคิด และทัศนคติ (76 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 9.87) ด้านกรรม จำนวน คำสอน และสุนทรพจน์ (54 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 7.01) และด้านความสามารถพิเศษ (29 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 3.77)

2.3 เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามเนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ นอกเหนือจากเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 454 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.96) ไม่ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ และจำนวน 316 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.04) ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ

หนังสือชีวประวัติที่ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ จำนวน 316 ชื่อเรื่อง พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 93 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.43) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาจำนวน 82 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.95) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และจำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.24) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาศาสนา จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) มีเนื้อหาอยู่ในสาขาปรัชญา

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาพบว่า

เนื้อหาความรู้ทั่วไป พบเนื้อหาเรื่องการพิมพ์หนังสือพิมพ์ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.63)

สาขาปรัชญาพบเนื้อหาเรื่องจิตวิทยาประยุกต์ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32)

สาขาศาสนาพบเนื้อหาเรื่องพุทธศาสนา จำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.24)

สาขาสังคมศาสตร์ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 48 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.20) พบเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองไทย รองลงมาจำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.75) พบเนื้อหาเรื่องการศึกษา และจำนวน 7 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 2.22) พบเนื้อหาเรื่องอาหาร การบริหารกองทัพ และเนื้อหาเรื่องการพาณิชย์ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.95) พบเนื้อหาเรื่องสังคมสงเคราะห์ไทย และเนื้อหาเรื่อง การศาล กฎหมาย

สาขาภาษาพบเนื้อหาเรื่องภาษาไทย จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.58)

สาขาวิทยาศาสตร์ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.27) พบเนื้อหาเรื่องสิ่งแวดล้อม รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.95) พบเนื้อหาเรื่องการจัดการคุณภาพน้ำ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) พบเนื้อหาเรื่องดาราศาสตร์ จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) พบเนื้อหาเรื่องธรณีวิทยา

สาขาเทคโนโลยี พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.06) พบเนื้อหาเรื่องเกษตรศาสตร์ รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.48) พบเนื้อหาเรื่องการจัดการธุรกิจ และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.90) พบเนื้อหาเรื่องแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ การสาธารณสุข จำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) พบเนื้อหาเรื่องโภชนาการ

สาขาศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.59) พบเนื้อหาเรื่องดนตรีไทย รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.63) พบเนื้อหาเรื่องจิตรกรรม และเนื้อหาเรื่องศิลปหัตถกรรม และจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 0.32) พบเนื้อหาเรื่องการถ่ายภาพ เนื้อหาเรื่องประติมากรรม และเนื้อหาเรื่องสถาปัตยกรรม

สาขาวรรณคดีพบเนื้อหาเรื่องวรรณกรรมไทย จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.16)

และสาขาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ พบว่าจำนวน 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.63) พบเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ไทย และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.32) พบเนื้อหาเรื่องแผนที่รังวัด

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเนื้อหาย่อย พบว่าหนังสือชีวประวัติจำนวนมากที่สุดจำนวน 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.63) มีเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ไทย รองลงมาจำนวน 48 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.20) มีเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองไทย และจำนวน 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.24) มีเนื้อหาเรื่องศาสนาพุทธ

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่ไม่ปรากฏเนื้อหาอื่น ๆ นอกเหนือจากเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ อาจเป็นเพราะหนังสือชีวประวัติมุ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติเป็นสำคัญ ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ นั้นเป็นส่วนประกอบซึ่งจะมีหรือไม่มีก็ได้ ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ ที่ปรากฏในหนังสือชีวประวัติพบว่าจำนวนมากที่สุดเป็นเนื้อหาเรื่องประวัติศาสตร์ไทย อาจเป็นเพราะว่าเจ้าของชีวประวัติจำนวนมากเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ไทย หรือมีช่วงชีวิตอยู่ในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ เมื่อพิจารณาตามสาขา พบว่า จำนวนมากที่สุดมีเนื้อหาอยู่

ในสาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาอยู่ในสาขาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และสาขาศาสนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา เวกค์คตาคจิต ที่พบว่าหนังสือเรื่องพื้นความหลังมีเนื้อหาสังคมศาสตร์มากที่สุด และงานวิจัยของ นวลวรรณ ชื่นไพศาลศิลป์ ที่พบว่าหนังสืออนุสรณ์งานศพใน พ.ศ. 2521-2530 ส่วนใหญ่มีเนื้อหาอยู่ในหมวดศาสนา แต่ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนีย์ ดาราศิลป์ ที่พบว่าหนังสืออนุสรณ์งานศพ ระหว่าง พ.ศ. 2516-2520 มีเนื้อหาด้านวรรณกรรมจำนวนมากที่สุด

3. วิธีการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือชีวประวัติ

ประกอบด้วยการนำเสนอแบบจดหมาย บันทึกร่องเล่า และอื่น ๆ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามวิธีการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือชีวประวัติ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 691 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.74) ใช้วิธีการนำเสนอแบบร่องเล่า รองลงมาจำนวน 57 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.40) ใช้วิธีการนำเสนอแบบบันทึก และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.17) ใช้วิธีนำเสนอแบบจดหมาย ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าใช้วิธีการนำเสนอแบบอื่น ๆ อีกคือ วิธีการนำเสนอแบบสัมภาษณ์ (77 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 10.00) แบบสัมภาษณ์ อภิปราย หรือปาฐกถา (13 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.69) แบบร้อยกรอง (8 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.04) แบบบรรยายสั้น ๆ ประกอบภาพถ่าย (3 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.39) และแบบการ์ตูน (1 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.13)

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติจำนวนมากที่สุดใช้วิธีการนำเสนอแบบร่องเล่า อาจเป็นเพราะเป็นวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ สามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างสนุกสนาน เสมือนจริง เช่นเดียวกับนวนิยาย ผู้อ่านจะได้ทั้งอารมณ์และอรรถประโยชน์ในเวลาเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Petrie ที่พบว่ารูปแบบการเขียนหนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่ที่ใช้กันมากในสหรัฐอเมริกา มี 3 รูปแบบ คือ แบบบันทึกเหตุการณ์ แบบนวนิยายอิงชีวประวัติ และแบบที่มีความสมดุลย์กันระหว่างการเสนอข้อเท็จจริงและการใช้ศิลปะการประพันธ์ ส่วนวิธีการนำเสนอที่ใช้รองลงมาในจำนวนไม่ต่างกันมากนัก คือ วิธีการสัมภาษณ์เป็นวิธีการนำเสนอซึ่งทำให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลจากเจ้าของชีวประวัติโดยตรงโดยผ่านผู้สัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังพบวิธีการนำเสนอแบบอื่น ๆ หลายวิธี เนื่องจากการนำเสนอเนื้อหาเรื่องในหนังสือชีวประวัติไม่มีวิธีการแน่นอนตายตัว แล้วแต่ผู้เขียนชีวประวัติว่าจะใช้วิธีการนำเสนอแบบใดเพื่อให้เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจ

4. องค์ประกอบของหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมภาพประกอบและรูปเล่มของหนังสือชีวประวัติ

4.1 ภาพประกอบ

ครอบคลุมลักษณะของภาพและสีของภาพประกอบของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติทั้งหมด 770 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จำนวน 715 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 92.86) มีภาพประกอบ และจำนวน 55 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.14) ไม่มีภาพประกอบ

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติเกือบทั้งหมดมีภาพประกอบ เนื่องจากภาพประกอบจะทำให้หนังสือมีความน่าสนใจมากขึ้น ภาพประกอบอาจทำให้ผู้อ่านได้เห็นรูปร่างหน้าตา สภาพแวดล้อม หรือข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติมากขึ้นโดยไม่ต้องจินตนาการจากการอ่านคำบรรยายในเรื่อง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนวลวรรณ ชั้นไพศาลศิลป์ ที่พบว่าหนังสืออนุสรณ์งานศพส่วนใหญ่ไม่มีภาพประกอบในเรื่อง

4.1.1 ลักษณะของภาพประกอบ

หนังสือชีวประวัติที่มีภาพประกอบจำนวน 715 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกออกตามลักษณะของภาพประกอบ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 669 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 93.57) มีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย จำนวน 47 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.57) มีภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูน และจำนวน 41 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.73) มีภาพประกอบเป็นภาพวาด

ผลการวิจัยพบว่าลักษณะของภาพประกอบในหนังสือชีวประวัติเกือบทั้งหมดเป็นภาพถ่าย อาจเป็นเพราะภาพถ่ายเป็นภาพที่ผลิตได้ง่าย และภาพถ่ายก็ทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพเหมือนจริงที่ชัดเจนมากกว่าภาพวาดหรือภาพการ์ตูน

4.1.2 สีของภาพประกอบ

หนังสือชีวประวัติที่มีภาพประกอบจำนวน 715 ชื่อเรื่อง เมื่อจำแนกออกตามสีของภาพประกอบ พบว่าจำนวนครึ่งหนึ่งจำนวน 363 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.77) เป็นภาพประกอบขาว – ดำ จำนวน 304 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 42.52) เป็นภาพประกอบทั้งภาพสีและขาว – ดำ และจำนวน 48 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.71) เป็นภาพประกอบสี

ผลการวิจัยพบว่าภาพประกอบในหนังสือชีวประวัติจำนวนครึ่งหนึ่งเป็นภาพขาว – ดำ อาจเป็นเพราะในช่วงชีวิตของเจ้าของชีวประวัติส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงที่ภาพสียังไม่เป็น

ที่นิยม หรืออาจเป็นเพราะต้นทุนในการพิมพ์ภาพสีมีราคาแพงกว่าภาพขาว – ดำ จึงทำให้ผู้จัดพิมพ์ไม่จัดพิมพ์เป็นภาพสี เพราะจะทำให้หนังสือมีต้นทุนสูงขึ้น

4.2 รูปเล่มของหนังสือชีวประวัติ

ครอบคลุมปกและลักษณะปก ลักษณะกระดาษ ลักษณะการพิมพ์หนังสือ ขนาดหนังสือ และส่วนต่าง ๆ ของหนังสือชีวประวัติ

4.2.1 ปกและลักษณะปกของหนังสือชีวประวัติ

- ปกของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามปกหนังสือ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 632 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 82.08) เป็นหนังสือปกอ่อน และจำนวน 138 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.92) เป็นหนังสือปกแข็ง

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่เป็นหนังสือปกอ่อน อาจเป็นเพราะหนังสือปกแข็งมีต้นทุนสูงกว่าจึงทำให้ผู้จัดทำไม่นิยมทำเป็นหนังสือปกแข็ง

- ลักษณะปกของหนังสือชีวประวัติ

เมื่อจำแนกตามลักษณะปกหนังสือ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 736 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.58) เป็นปกอราบมัน และจำนวน 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.42) เป็นปกไม่อราบมัน

4.2.2 ลักษณะกระดาษของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามลักษณะกระดาษ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 493 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 64.03) พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ จำนวน 218 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 28.31) พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ต และจำนวน 59 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.66) พิมพ์ด้วยกระดาษปรีฟ

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่พิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ เนื่องจากกระดาษปอนด์มีความคงทนและน่าอ่าน ส่วนกระดาษอาร์ตถึงจะมีความคงทนและน่าอ่านแต่มีต้นทุนที่สูงกว่าจึงไม่นิยมเท่ากระดาษปอนด์ ส่วนกระดาษปรีฟถึงต้นทุนจะถูกแต่กระดาษบางและมีสีออกเหลืองไม่น่าอ่านจึงไม่เป็นที่นิยม

4.2.3 ลักษณะการพิมพ์หนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการพิมพ์หนังสือ พบว่าเกือบทั้งหมดจำนวน 755 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.05) เป็นการพิมพ์แบบออฟเซต จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.30) พิมพ์แบบเรียงพิมพ์ และจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.65) เป็นการถ่ายเอกสาร ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติเกือบทั้งหมดพิมพ์ด้วยระบบออฟเซต ซึ่งเป็นวิธีการพิมพ์ที่ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับ ส่วนหนังสือที่มีการพิมพ์แบบเรียงพิมพ์พบว่าเป็นหนังสือต้นฉบับที่จัดพิมพ์ขึ้นใหม่โดยมีการอนุรักษ์ให้พิมพ์แบบเรียงพิมพ์ตามต้นฉบับเดิม ส่วนหนังสือชีวประวัติที่เป็นการถ่ายเอกสารพบว่าเป็นหนังสือที่มีหน่วยงานจัดทำขึ้นและต้องการเผยแพร่โดยไม่ได้มีการจัดจำหน่าย

4.2.4 ขนาดของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามขนาดของหนังสือ พบว่าจำนวนมากที่สุดจำนวน 133 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.27) มีขนาด A4 (297 x 210 มม.) จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.52) มีขนาด A5 (210 x 148 มม.) และไม่พบหนังสือที่มีขนาด A6 (148 x 105 มม.) นอกจากนี้ยังพบหนังสือขนาดอื่น ๆ อีก คือ ขนาด 185 x 130 มม. (393 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 51.04) ขนาด 260 x 185 มม. (212 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 27.53) ขนาด 200 x 190 มม. (18 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 2.34) ขนาด 260 x 255 มม. (9 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 1.17) และขนาด 310 x 230 มม. (1 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 0.13)

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติจำนวนมากที่สุดมีขนาด 185 x 130 มม. ซึ่งเป็นหนังสือปกแข็ง อาจเป็นเพราะเป็นหนังสือที่มีขนาดกะทัดรัด พกพาสะดวก และมีราคาถูก รองลงมา มีขนาด 260 x 185 มม. ซึ่งเป็นหนังสือขนาดปกติที่นิยมผลิตทั่วไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นววรรณ ชั้นไพศาลศิลป์ ที่พบว่า หนังสืออนุสรณ์งานศพส่วนใหญ่มีขนาด A4

4.2.5 ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือชีวประวัติ

ประกอบด้วยคำนำ สารบัญ รายการอ้างอิง/บรรณานุกรม ภาคผนวก ดรรชนี อภิธานศัพท์ และอื่น ๆ จากการวิเคราะห์พบว่า ส่วนประกอบของหนังสือที่พบมากที่สุดจำนวน 662 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 85.97) คือคำนำ รองลงมาจำนวน 592 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 76.88) คือสารบัญ และจำนวน 168 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.82) คือรายการอ้างอิง/บรรณานุกรม ตาม

ลำดับ และส่วนที่พบน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.26) คืออภิธานศัพท์ นอกจากนี้ยังพบส่วนประกอบอื่น ๆ คือ ประวัติย่อของผู้เขียน (123 ชื่อเรื่อง ร้อยละ 15.97)

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติส่วนใหญ่มีค่านำ สารบัญ ส่วนรายการอ้างอิง / บรรณานุกรม และประวัติย่อของผู้เขียน ยังมีปริมาณน้อย ซึ่งทำให้หนังสือขาดความน่าเชื่อถือ เนื่องจากไม่ทราบที่มาของข้อมูลว่าผู้เขียนรวบรวมมาจากที่ใด หรืออาจเป็นเพราะผู้เขียนเขียนจากความทรงจำของตนเองหรือจากการให้ข้อมูลของเจ้าของชีวประวัติ แต่ผู้เขียนควรแจ้งให้ผู้อ่านทราบเพื่อทำให้หนังสือชีวประวัติมีความน่าสนใจและน่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบประวัติย่อของผู้เขียนซึ่งทำให้อ่านได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติมว่าผู้เขียนมีผลงานใดบ้าง มีความน่าเชื่อถือ หรือมีความสนิทสนมกับเจ้าของชีวประวัติเพียงใด

นอกจากนี้ยังพบส่วนพิเศษอื่น ๆ ได้แก่ ภาคผนวก ดรรชนี และอภิธานศัพท์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิกร อินเล็ก ที่พบว่า หนังสือชีวประวัติ มีค่านำ คำปรารภ หรือคำชี้แจงเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น ในระดับมาก ส่วนการระบุประวัติย่อของผู้เขียน การระบุแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้อ้างอิงในรูปของเชิงอรรถและบรรณานุกรมอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้พบส่วนพิเศษอื่นๆ เช่น ดรรชนี แผนที่ แผนภูมิ และภาคผนวก เช่นเดียวกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นवलวรรณ ชื่นไพศาลศิลป์ ที่พบว่า หนังสืออนุสรณ์งานศพส่วนใหญ่ไม่มีสารบัญคั่นเรื่อง

5. ลักษณะพิเศษของหนังสือชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามลักษณะพิเศษของหนังสือ พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 760 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.70) ไม่ปรากฏลักษณะพิเศษ และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.30) ปรากฏลักษณะพิเศษ

เมื่อพิจารณาจากหนังสือชีวประวัติที่ปรากฏลักษณะพิเศษจำนวน 10 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นจำนวนมากที่สุดจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 80.00) มีคำแปลภาษาอังกฤษประกอบหน้าต่อหน้า รองลงมาจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.00) มีเนื้อหาภาษาฝรั่งเศสประกอบ และจำนวน 1 ชื่อเรื่องเท่ากัน (ร้อยละ 10.00) เป็นหนังสือ 2 ชื่อเรื่องอยู่ในเล่มเดียวกัน

6. การจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติในโอกาสต่าง ๆ

หนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2543 เมื่อจำแนกตามการจัดพิมพ์หนังสือในโอกาสต่าง ๆ พบว่าหนังสือส่วนใหญ่จำนวน 412 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 53.50) ไม่ได้จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ และจำนวน 358 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 46.50) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษ

เมื่อพิจารณาจากหนังสือชีวประวัติที่มีการจัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษจำนวน 358 ชื่อเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 215 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.06) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบวันเกิดของบุคคลหรือครบรอบการก่อตั้งสถาบัน รองลงมาจำนวน 70 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.55) จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบเหตุการณ์หรือวันสำคัญ และจำนวน 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.10) จัดพิมพ์เพื่อเป็นที่ระลึกในงานต่าง ๆ ตามลำดับ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.28) จัดพิมพ์เพื่อจัดหาทุน

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติที่จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อจำหน่ายและหนังสือชีวประวัติที่จัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพิเศษมีจำนวนใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่ามีผู้นิยมจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัติเพื่อเป็นที่ระลึกเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่นิยมจัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสครบรอบวันเกิดของบุคคลหรือครบรอบการก่อตั้งสถาบัน

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยส่วนใหญ่จัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน เป็นประวัติของผู้ที่ยังมีชีวิต นำเสนอแบบเรื่องเล่า และมีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย

ผลการวิจัยที่พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐาน ได้แก่ ผลการวิจัยที่ว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยส่วนใหญ่ เป็นประวัติของผู้ที่ยังมีชีวิต นำเสนอแบบเรื่องเล่า และมีภาพประกอบเป็นภาพถ่าย

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ได้แก่ ผลการวิจัยที่ว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยส่วนใหญ่ จัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยจำนวนมากที่สุดจัดทำโดยสำนักพิมพ์เอกชน

ข้อเสนอแนะสำหรับประยุกต์ผลการวิจัยไปปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์

1. บรรณารักษ์ควรจัดหาหนังสือชีวประวัติของบุคคลต่าง ๆ มาให้บริการอย่างครบถ้วนมากขึ้น
2. บรรณารักษ์ควรติดตามการจัดทำหนังสือชีวประวัติจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้ได้หนังสือชีวประวัติอย่างครบถ้วน
3. ควรมีแหล่งรวบรวมหนังสือชีวประวัติของคนไทยขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติของคนไทย
4. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ผู้ใช้เห็นความสำคัญของหนังสือชีวประวัติและได้อ่านหนังสือชีวประวัติของคนไทยให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลทั่วไป

ผู้อ่านควรให้ความสนใจอ่านชีวประวัติของคนไทยให้มากขึ้น โดยเลือกอ่านชีวประวัติของบุคคลที่น่าสนใจ และเลือกอ่านหนังสือชีวประวัติที่มีการผลิตอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดทำ

1. ผู้จัดทำควรระบุชื่อผู้เขียนหนังสือชีวประวัติ เพื่อให้หนังสือชีวประวัติมีความน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่าน ในการเลือกอ่านหนังสือชีวประวัติ
2. ผู้จัดทำควรระบุข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาในชีวประวัติให้ครบถ้วน ได้แก่ ข้อมูลปีเกิดและปีตาย (ถ้ามี) ซึ่งทำให้ผู้อ่านใช้เป็นแนวทางในการศึกษาสภาพสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ ได้
3. ผู้จัดทำควรระบุเนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติในด้านการเกิด ด้านการศึกษา ด้านการปฏิบัติงาน และด้านผลงาน
4. ผู้จัดทำควรใส่ภาพประกอบในหนังสือชีวประวัติเป็นภาพถ่าย เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพได้อย่างชัดเจน
5. ผู้จัดทำควรใส่คำนำ สารบัญในหนังสือชีวประวัติ เพื่อสะดวกต่อการเข้าถึงเนื้อหาของหนังสือได้อย่างรวดเร็ว
6. ผู้จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนประกอบของหนังสือที่จะช่วยในการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมที่สำคัญให้ครบถ้วน ได้แก่ รายการอ้างอิง / บรรณานุกรม และประวัติย่อของผู้เขียน

แนวทางการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาหนังสือชีวประวัติของคนไทยอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีการสำรวจและวิเคราะห์หนังสือชีวประวัติของคนไทยในห้องสมุดประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากหอสมุดแห่งชาติและหอสมุดกลางของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
3. ศึกษาการใช้หนังสือชีวประวัติของคนไทยในห้องสมุดประเภทต่าง ๆ
4. สำรวจการอ้างอิงหนังสือชีวประวัติของคนไทยในงานวิจัยทางสาขาวิชาต่าง ๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ก.ศ.ร. กุหลาบ. **อานามสยามยุทธ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: แพร์พิทยา, 2514.

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. กรมการจัดหางาน. **การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ร.ส.พ., 2538.

กุศล นาคะชาติ. **ชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของสด ภูมมะโรหิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. **โครงการดูในตู้**. พระนคร: โรงพิมพ์ชัยฤทธิ, 2514.

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. **ปฐมวงษ์ (พระบรมราชมหাজักรักษัตริยสยาม)**. พระนคร: โรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย, 2470.

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. **พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว**. พระนคร: กรมศิลปากร, 2496.

จินตนา ไบกาชویی และคณะ, ผู้เรียบเรียงและรวบรวม. **คู่มือบรรณธิการ : สำหรับนักเขียนบรรณธิการ และผู้พิมพ์**. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย, 2543.

จินตนา เอกัคคตาจิต. **การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือเรื่องพื้นความหลังของพระยาอนุমানราชธนเพื่อการบริการเอกสารสนเทศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

จุลจักรพงษ์, พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า. **แคทรินมหาราชินี**. พระนคร: โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช, 2479.

จ๋า ทองคำวรรณ. **คำอ่านศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514.

เฉลียว พันธุ์สีดา. **ชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

ฐานิณี แจ่มจันทร์. **ชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของ ม.ล. ศรีฟ้า มหาวรรณ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม. **สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เล่ม 1**. ม.ป.พ. : 2504.

- ดร. เอกขเรย์ (นามแฝง). **ชีวประวัติบรรพชนชั้นนำของไทย**. พระนคร: พัฒนาสาส์น, 2508.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้า กรมพระยา. **ความทรงจำ**. พระนคร: สมาคมสังคมนศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2505.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้า กรมพระยา. **“ตำนานหนังสือพระราชพงศาวดาร” พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา**. พระนคร: กรมศิลปากร, 2511.
- ถวัลย์ มาศจรัส. **สารคดีและการเขียนสารคดี**. กรุงเทพฯ: มิติใหม่, 2538.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. **การเขียนสารคดี**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535.
- ที่ระลึกสยามรัฐพิพิธภัณฑ์สวนลุมพินี พระพุทธศักราช 2468**. ม.ป.ท. : ม.ป.ป.
- นวลวรรณ ชั้นไพศาลศิลป์. **การวิเคราะห์หนังสืออนุสรณ์งานศพที่จัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2521-2530**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- นิตยา กาญจนวรรณ. **วรรณกรรมอยุธยา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- ประชุมพงศาวดาร เล่ม 38 (ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 64) : พงศาวดารฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม)**. พระนคร: องค์การค้าของคุรุสภา, 2512.
- ประพัฒน์ ตริณรงค์. **ชีวิตและงานของ น.ม.ส.**. พระนคร: คลังวิทยา, 2504.
- ประพัฒน์ ตริณรงค์. **ชีวิตและงานของเสฐียรโกเศศ**. พระนคร: คลังวิทยา, 2504.
- ประมวลพระฉายาลักษณ์และพระราชประวัติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี**. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต, (2520).
- เปลื้อง ณ นคร. **ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- ผ่องพรรณ ลวนานนท์. **ชีวประวัติและการประเมินคุณค่าผลงานวรรณกรรมเรื่องสำคัญ ๆ ของ “ยาขอบ” (โชติ แพร่พันธุ์)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- พงษาวดารราชินิกุลบางช้าง**. พระนคร: โรงพิมพ์ไทย, 2457.
- พวา พันธุ์เมธา. **ดิชี 21 : การแบ่งหมู่หนังสือและแผนภูมิการแบ่งหมู่ระบบทศนิยมดิชี จากต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- มณี สิริวรสาร, คุณหญิง; นรุตม์, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิตเหมือนฝัน : คุณหญิงมณี สิริวรสาร**. กรุงเทพฯ: แพร่สำนักพิมพ์, 2544.

- รัชนีกร อินเล็ก. การประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายระหว่าง พ.ศ. 2475-2523. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- รัตน์ภัย สัจจพันธุ์. **วรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- ละออง ศรีสุคนธ์. **ชีวประวัติบุคคลตัวอย่างของไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร: คลังวิทยา, 2504.
- ลักษณะหญิง รัตธสาร. **งานเขียนเชิงชีวประวัติของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ระหว่าง พ.ศ. 2325-2475**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- วนิดา บำรุงไทย, ผู้เรียบเรียง. **สารคดี : กลวิธีการเขียนและแนววิจารณ์**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2545.
- วันเพ็ญ สุวรรณารี. **การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- วิทย์ พิณคันเงิน. **อนุสรณ์พระประวัติสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ**. พระนคร: การศาสนา, 2505.
- ศรีวิภา จรูญโรจน์ ณ อยุธยา. **ชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของสันต์ ท. โกมลบุตร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ส. ธรรมยศ. **พระเจ้ากรุงสยาม เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ลอสแอนเจลิส: ศูนย์ความรู้ไทย, 2522.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). **สารานุกรมแนะนำหนังสือดี 100 เล่ม ที่คนไทยควรอ่าน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2542.
- สุจริต ถาวรสุข. **พระประวัติและงานของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ**. พระนคร: องค์การค้าของคุรุสภา, 2508.
- สุธิรา สุขนิยม. **มาลัย ชูพินิจและผลงานประพันธ์เชิงสร้างสรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. **การเขียน**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

- สุนีย์ ดาราศิลป์. **การจำแนกผลงานจากชีวประวัติที่ปรากฏในหนังสืออนุสรณ์งานศพ ระหว่างปี พ.ศ. 2516-2520.** วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2521.
- สุปราณี ดาราฉาย และคนอื่น ๆ, ผู้เรียบเรียง. **ภาษาไทย 3.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, ผู้เรียบเรียง. **การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ = Printed media.** กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2542.
- สุวิมล ณะผลเลิศ. **ชีวประวัติและผลงานของประยูร จรรยาวงศ์.** วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- เสฐียรโกเศศ. **ฟื้นความหลัง.** พระนคร: ศึกษิตสยาม, 2510.
- อธิบายราชินิกุลบางช้าง.** ชำระใหม่และพิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2471.
- อรรถ อรรถวุดฒิกร. **บุคคลสำคัญของไทย.** พระนคร: โรงพิมพ์นายเจริญ จันสี, 2507.

ภาษาอังกฤษ

- Berson, Robin. "A passion for biography" *Wilson Library Bulletin* 69, 5 (October 1994): 5-6.
- Broadus, Robert N. *Selecting materials for libraries.* New York: H.W. Wilson, 1973.
- Campis, Adoracion. "The sohrt stories of Roberto Arlt (Arlt Roberto, Argentina)" *Dissertation Abstracts International* 54 – 07A: 185.
- Carlson, Laurie Winn. "Snooping in the past : writing historical biographies" *The Writer* 112, 10 (October 1999): 12-14.
- Childress, Ronald. "Fear in the art and life of Henry James (James Henry, England)" *Dissertation Abstracts International* 54 – 05A: 370.
- Cole, John Y. "Biography and the Library of Congress : new reference work introduced at library of Congress" *Library of Congress Information Bulletin* 58, 3 (March 1999): 48-50.
- Geidel, Peter. "Alva E. Belmont : a forgotten feminist (Belmont Alva E., equal right amendment)" *Dissertation Abstracts International* 54 – 07A: 820.

Pehrson, Paul Clayton. "James Harrison Wilson : the post – war year, 1865 – 1925 (Wilson James Harrison, civil war)" *Dissertation Abstracts International* 54 – 07A: 353.

Petrie, Dennis Wayne. "Ultimately fiction" : a study of design in modern American literary biography" *Dissertation Abstract International* 40 (March 1980): 5058 – A.

Scott, A.F. *Current literary terms : a concise dictionary of their origin and use*. London: Macmillan / Collier Macmillan, 1965.

"Sorting good biography from bad" *World Press Review* 43, 4 (February 1996): 2 – 3.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกข้อมูลหนังสือชีวประวัติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกข้อมูลหนังสือชีวประวัติ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือชีวประวัติ

.....

.....

.....

.....

จำนวนหน้า.....หน้า

 ชีวประวัติ   อัดชีวประวัติ
ส่วนที่ 2 รายละเอียดของหนังสือชีวประวัติ

1. ผู้จัดทำ

1.1 ผู้เขียน.....

- ผู้แต่ง
- ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง
- บรรณาธิการ
- อื่น ๆ.....

จำนวนผู้เขียน 1 คน 2 คน 3 คน มากกว่า 3 คนขึ้นไป

1.2 ผู้จัดพิมพ์.....

- สถาบันการศึกษา
- หน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ
- หน่วยงานภาคเอกชน
- สำนักพิมพ์.....
- โรงพิมพ์.....
- มุลนิธิ
- สมาคม
- อื่น ๆ.....

2. เนื้อหา

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ

ชื่อและนามสกุล.....

อาชีพ ประกอบอาชีพ ไม่สามารถระบุอาชีพได้แหล่งประกอบอาชีพ รัฐบาล เอกชน
 อิสระ อื่น ๆ.....ลักษณะงานอาชีพ วิชาการ บริหาร เสมียนพนักงาน
 การค้า บริการ กสิกรรม
 การผลิต / ขนส่ง รัฐบาลทหาร
 อื่น ๆ.....การมีชีวิตอยู่ มีชีวิต เสียชีวิต

ปีเกิด (ถ้ามี)..... ปีตาย (ถ้ามี).....

2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับเจ้าของชีวประวัติ

- การเกิด การปฏิบัติงาน
- การศึกษา ผลงาน
- บุคลิกลักษณะ องค์กร สถาบัน มูลนิธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- งานอดิเรก ประวัติตระกูล
- ครอบครัว การเดินทาง
- การดำเนินชีวิต การตาย
- อุดมคติและคติธรรม อนุสรณ์และการไว้อาลัย
- อื่น ๆ.....

2.3 เนื้อหาอื่น ๆ ในหนังสือชีวประวัติ

สาขา.....

สาขา.....

สาขา.....

สาขา.....

สาขา.....

สาขา.....

สาขา.....

สาขา.....

3. การนำเสนอ

- จดหมาย
- บันทึกรายงาน
- เรื่องเล่า
- อื่น ๆ.....

4. องค์ประกอบของหนังสือ

4.1 ภาพประกอบ

- ภาพประกอบ มีภาพประกอบ ไม่มีภาพประกอบ
- ลักษณะของภาพ ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพการ์ตูน
- สีของภาพ ภาพสี ภาพขาว – ดำ ทั้งภาพสีและขาว -ดำ

4.2 รูปเล่ม

- ปก ปกแข็ง ปกอ่อน
- ลักษณะปก ปกอามมัน ปกไม่อามมัน
- ลักษณะกระดาษ กระดาษอาร์ต กระดาษปอนด์
- กระดาษปรู๊ฟ อื่น ๆ.....
- การพิมพ์ ออฟเซต เรียงพิมพ์ ถ่ายเอกสาร
- ขนาดหนังสือ A4 (297 X 210 มม.)
- A5 (210 X 148 มม.)
- A6 (148 X 105 มม.)
- อื่น ๆ.....

ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ

- คำนำ สารบัญ
- รายการอ้างอิง / บรรณานุกรม ภาคผนวก
- ดรรชนี อภิธานศัพท์
- อื่น ๆ.....

5. ลักษณะพิเศษของหนังสือ (ถ้ามี).....

6. จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสพิเศษ (ถ้ามี).....

ภาคผนวก ข

รายชื่อหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524-2543

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่จัดพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2543
จำนวน 770 ชื่อเรื่อง

หนังสือประเภทชีวประวัติ จำนวน 678 ชื่อเรื่อง

1. กชกรณ์ ตราโมท, บรรณาธิการ. **บันทึกเพลงไทย ผลงานครุมนตรี ตราโมท ชุด โหมโรงดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิมนตรี ตราโมท; ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2543.
2. กัตัญญ ชูชื่น และคณะ. **พ่อภู ครูภูมิ ศรีสยาม**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2529.
3. กมล ฉายาวัดมนะ, บรรณาธิการ. **ทรงเป็นดวงธรรมนำทางให้**. กรุงเทพฯ: งานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
4. กรแก้ว พรหมจิระประวัติ. **ก้าวแรกแห่งความสำเร็จ : พลเอกสิทธิ จิรโรจน์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
5. **กรณี 'โยนบก' 23 ตุลา**. กรุงเทพฯ: นกฮูก, [2539].
6. กรীธา พรรณนะแพทย์, พลเรือตรี, ผู้รวบรวม. **จอมทัพไทยกับราชนาวิ**. กรุงเทพฯ: กองประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกองทัพเรือ, 2539.
7. **กว่าจะถึงวันนี้ ; สมวงศ์ โปษยานนท์**. กรุงเทพฯ: [ม.ป.ท.:ม.ป.พ.], 2537.
8. กองบรรณาธิการ "มติชน". **พระผู้เพิ่งจากไป**. กรุงเทพฯ: มติชน, 2527.
9. กองบรรณาธิการนิตยสาร "รักลูก". **สมเด็จพระย่า 85 ชันษา**. กรุงเทพฯ: แพลน พับลิชชิ่ง, 2528.
10. กองบรรณาธิการสยามใหม่. **ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษผู้ไร้แผ่นดิน**. กรุงเทพฯ: อาทิตย , 2526.
11. ก้นยาบดี, ผู้เรียบเรียง. **ประชาธิปไตย กษัตริย์นักประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ: บันทึกสยาม, 2540.
12. ก้นยาบดี, ผู้เรียบเรียง. **พระนางเธอลักษมีลาวัณ พระมเหสีในรัชกาลที่ 6**. กรุงเทพฯ: บันทึกสยาม, 2539.
13. ก้นยาบดี, ผู้เรียบเรียง. **รักแรกรัชกาลที่ 5 – เสหาประพาสต้น**. กรุงเทพฯ: บันทึกสยาม, 2539.
14. ก้นยาบดี, ผู้เรียบเรียง. **เล่าเรื่องพระพุทธเจ้าหลวง**. กรุงเทพฯ: บันทึกสยาม, 2539.
15. ก้นยาบดี, ผู้เรียบเรียง. **เสด็จพ่อทรงพระสรวล**. กรุงเทพฯ: บันทึกสยาม, 2539.
16. กิตติญาโณ ภิกขุ, ผู้รวบรวมเรียบเรียง. **ประวัติพระอาจารย์ยันตระ อมโรภิกขุ**. กรุงเทพฯ: บางกอกบลิ๊อค, 2535.

17. กิรศักดิ์ จันทรวงศ์วัฒน์, บรรณาธิการ. **พระจันทร์บนจวน ผัน จันทรปาน.** กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2541.
18. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง, บรรณาธิการ. **เฉลิมพระเกียรติ พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิวิทยาศาสตร์ ดร. ปรีชา – ประไพ อมาตยกุล, 2541.
19. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิตและทรัพยากรแห่งแผ่นดินใต้เบื้องพระยุคลบาท.** กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, 2540.
20. กุลวดี ศาสตร์ศรี และสุธาชัย ยิ้มประเสริฐ, บรรณาธิการ. **เราไม่ลืมจารุพงษ์.** กรุงเทพฯ: โครงการกลุ่มเพื่อนจารุพงษ์, 2539.
21. เกนหลง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, ท่านผู้หญิง. **ทำเป็นธรรม.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มูลนิธิกตเวทิน, 2542.
22. เกล็ดอม เสวตะดุล. **ความจริงของนายกฯ “ชวน” นายกฯ คนที่ 20 ของเมืองไทย.** กรุงเทพฯ: หนังสือสายน้ำ, 2536.
23. ขนิษฐา ณ บางช้าง, บรรณาธิการ. **ระหว่างชีวิตของมาลัย ชูพินิจ.** กรุงเทพฯ: ดำรงสิทธิ์, 2537.
24. **ข้อคิด – คมคำ.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
25. **เขาพูดถึง อ. ไสว.** กรุงเทพฯ: โครงการสุทธิวิจัย, 2532.
26. ไชแสง กิตติวัชรชัย, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **ชีวิต การงาน หลักธรรม หลวงปู่ บุคดา ถาวโร.** กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2537.
27. คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. **‘ภูมิพล’ ภูวนาถธรรมิกราชบุชา กาญจนานิเชก.** กรุงเทพฯ: ธ. ธรรมสาร, 2539.
28. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือฯ. **ในหลวงกับการพัฒนาการเกษตร (พระราชดำรัส พระบรมราชาโชวาท และพระราชดำริ).** กรุงเทพฯ: สมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์; สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2539.

29. คณะกรรมการฝ่ายจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก ในคณะกรรมการ “งานเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี”. **สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2543.
30. คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระผู้อยู่ในหัวใจนักปกครอง**. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2542.
31. คณะกรรมการห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ผู้รวบรวม. **คิดถึง อาจารย์ป่วย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2527.
32. คณะอนุกรรมการโครงการสร้างห้องสมุดอนุสรณ์สุนทรภู่. **เกียรติคุณสุนทรภู่**. กรุงเทพฯ: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2525.
33. คณะอนุกรรมการจัดงานวันสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนางานสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ. **สมเด็จพระย่ากับงานสังคมสงเคราะห์**. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, 2535.
34. คณิตา เลชะกุล, คุณหญิง, บรรณาธิการ. **เฉลิมขวัญกัลยานิวัฒนา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย; มูลนิธิช่วยการสาธารณสุขชุมชน (ม.ส.ช.) ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยานิวัฒนา, 2538.
35. คณิตา เลชะกุล, คุณหญิง, บรรณาธิการ. **นวมินทร์ราชินี**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539.
36. คณิตา เลชะกุล, พิเศษ เจียจันทร์พงษ์. **ดอยตุง : หนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541.
37. คมเดื่อน เจิดจรัสฟ้า. **ชีวประวัติและทัศนะบรรณาธิกร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ของไทย**. กรุงเทพฯ: สร้อยทอง, 2538.
38. **ครบรอบวันเกิดอายุ 84 ปี ประดิษฐ์ เขียวสกุล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
39. คริส สารคาม. **“อรรธรณ” อกสามศอก**. กรุงเทพฯ: มติชน, 2539.

40. **ครูช่างของแผ่นดิน : การประชุมสัมมนาทางวิชาการ และนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ สถาบันราชภัฏพระนคร 15 กุมภาพันธ์ 2542 ณ เวทีใหม่สวนอัมพร.** กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร, 2542.
41. **ความหวังใหม่ : ชีวิต และผลงาน พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ.** [ม.ป.ท.]: หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์กองทัพ, [2534].
42. **คั่นช่องส่อง ส. ศิวรักษ์.** กรุงเทพฯ: ยุววิทยา, 2528.
43. **คือ ร่มฉัตรประวัติศาสตร์.** ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.
44. **คือวิญญาณเสรี ปรีดี พนมยงค์.** กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกงานฉลอง 100 ปี รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์, 2543.
45. **เคียงราษฏร์.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2535.
46. **แคน สาลิกา, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. วาระสุดท้ายแห่งชีวิต จิตร ภูมิศักดิ์.** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สาริกา, 2539.
47. **โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ 5 ธันวาคม 2530 และพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก 2 กรกฎาคม 2531.** กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, [2530].
48. **งาน 8 รอบ เจ้าคุณศัลฯ : งานสดุดีเทอดเกียรติ ศาสตราจารย์ พลโท พระยาศลวิธานนิเทศ 25 กรกฎาคม 2531.** [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.], 2531.
49. **จดหมายเหตุκιจกรรมของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ปีพุทธศักราช 2523.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2529.
50. **จดหมายเหตุค้ำประกาศสดุดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : ในวโรกาสที่สถาบันอุดมศึกษาขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พฤษภาคม 2493 – มกราคม 2539).** กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, 2539.
51. **จอมทัพไทยกับกองทัพอากาศ.** กรุงเทพฯ: กองทัพอากาศ, 2542.
52. **จักรรถ จิตรพงศ์, ม.ร.ว. และคนอื่น ๆ, บรรณาธิการ. อัศวศิลปิน = Supreme artist.** กรุงเทพฯ: คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว "อัศวศิลปิน", 2530.

64. จารุพงศ์ พลเดช, บรรณาธิการ. 60 ปี ประสานธรรม ประสานใจ ประสาน สุขรังสรรค์. กรุงเทพฯ: กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2540.
65. จารุภัทร เรื่องสุวรรณ. จารุบุตร เรื่องสุวรรณ : แนวความคิดทางการเมือง เศรษฐกิจสังคม และชีวประวัติจากคำบอกเล่าของแม่. กรุงเทพฯ: บริษัท การพิมพ์, 2527.
66. จำนงค์ ทองประเสริฐ. พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้าน ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2543.
67. จิรภา อ่อนเรือง, ผู้เรียบเรียง. งามจิตต์ผู้จิตงาม. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการจัดทำ หนังสือที่ระลึกวันหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร, 2529.
68. จิรภา อ่อนเรือง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช (ในหลวงของเรา). กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น, 2530.
69. จิระนันท์ ประเสริฐกุล (พิตรปรีชา), ผู้รวบรวมเรียบเรียง. รั้ว รักสามัคคี. กรุงเทพฯ: กองบัญชาการทหารสูงสุด, มุลนิธิ 5 ธันวาคมหาราช, บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์, 2540.
70. จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระธรรมเทศนาเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการเฉลิมพระเกียรติ 200 ปี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2530.
71. 7 รอบ พูนสุข พนมยงค์ 2 มกราคม 2539. กรุงเทพฯ: ปาปิรุส พับลิเคชั่น, 2539.
72. 72 ปี ขวัญแก้ว วัชรโรทัย 3 กันยายน 2543. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, [2543]
73. 72 ปี สมสุข กัลย์จาฤก กัลยาผู้จากทุกกันตนา. กรุงเทพฯ: บริษัท กันตนา วิดีโอโปรดักชั่น จำกัด, 2542.
74. 72 ปี อาจารย์ป่วย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
75. เจนจบ ยิ่งสุมล. ตามรอยสุนทรภู่. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ, 2535.
76. เจ้าฟ้านักพัฒนา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับพัฒนา ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
77. เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และ โยธิน ศรีวรรณเจริญ, บรรณาธิการ. “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เล่ม 1. กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รายสัปดาห์, 2539.

78. เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และ โยธิน ศรีวรรณเจริญ, บรรณาธิการ. **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เล่ม 2.** กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รายสัปดาห์, 2539.
79. เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และ โยธิน ศรีวรรณเจริญ, บรรณาธิการ. **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เล่ม 3.** กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รายสัปดาห์, 2539.
80. เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และ โยธิน ศรีวรรณเจริญ, บรรณาธิการ. **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เล่ม 4.** กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รายสัปดาห์, 2539.
81. เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และ โยธิน ศรีวรรณเจริญ, บรรณาธิการ. **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เล่ม 5.** กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รายสัปดาห์, 2539.
82. เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และ โยธิน ศรีวรรณเจริญ, บรรณาธิการ. **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เล่ม 6.** กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รายสัปดาห์, 2539.
83. เจียมจิตร ธานีวัฒน์ และ โยธิน ศรีวรรณเจริญ, บรรณาธิการ. **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เล่ม 7.** กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์คู่แข่งธุรกิจ รายสัปดาห์, 2539.
84. เจือ สตะเวทิน. **สุนทรภู่.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา, 2530.
85. ฉลอง กัลยาณมิตร, บรรณาธิการ. **ปลัดพิศาล 60.** กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น, 2532.
86. ฉันทนา ภาคบงกช. **สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กับการอบรมเลี้ยงดูพระโอรสและพระธิดา : ทรงสร้างสรรค์ พากเพียร และใฝ่เรียนรู้.** พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2539.
87. เฉลิมชัย ตาละลักษมณ. **ลิลิต เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระภูมิพลมหาราช.** กรุงเทพฯ: วัฒนกิจพาณิชย์, 2530.
88. **เฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี.** กรุงเทพฯ: ศาลฎีกา, 2539.
89. **เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 72 พรรษา มหาราช.** กรุงเทพฯ: คณะกรรมการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติ, 2542.
90. **เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสาร.** กรุงเทพฯ: คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี, 2539.

91. **เฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ องค์สมาชิกกิตติมศักดิ์ เนติบัณฑิตยสภา.**
กรุงเทพฯ: เนติบัณฑิตยสภา, 2535.
92. ชลดา เรื่องรัชชลิขิต. **ชีวประวัติและผลงานของสุนทรภู่.** กรุงเทพฯ: โครงการตำรา
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
93. ชลธิรา สัตยาวัฒนา, บรรณาธิการ. **ครูเทพ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. มุฉินิธิโครงการตำราสังคม
ศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2531.
94. ชลธิศ อัจฉนภาพ และคนอื่น ๆ, ผู้เรียบเรียง. **ปกอกเปลือกอานันท์ ปันยารชุน.**
กรุงเทพฯ: หลักไท, 2542.
95. **ช่วงหนึ่งของกาลเวลา ป่วย อังภากรณ์.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร, องค์การนักศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะกรรมการนักศึกษาเศรษฐศาสตร์, มุฉินิ
โกลมคิมทอง, 2528.
96. ชัยวัฒน์ ลิ้มเศรษฐานุวัต. **จิตร ภูมิศักดิ์ ฉบับการ์ตูน จากสิบสี่ตุลา...ถึงสังคม
ก่อนยุคนิค.** กรุงเทพฯ: ชาวซาร์ดี, 2532.
97. ชัยสิทธิ์ ภูวภิรมย์ขวัญ, บรรณาธิการ. **สมัคร 60.** กรุงเทพฯ: ซี. พี. การพิมพ์, 2538.
98. ชาญ อังสุโชติ, พลโท, บรรณาธิการ. **จอมพล ป. พิบูลสงคราม ครบรอบศตวรรษ.**
กรุงเทพฯ: มุฉินิธิจอมพล ป. พิบูลสงคราม และท่านผู้หญิงละเอียด พิบูล
สงคราม, 2540.
99. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ เพิ่มพล โพธิ์เพิ่มเหม, บรรณาธิการ. **ปรีดี พนมยงค์ :
ชีวิต งาน และ ธรรม ศาส ตร์.** ก รุง เ ท พ ฯ : ส ำ น ัก พ ิ ม พ ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
100. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. **ปรีดี พนมยงค์ กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง**
= Pridi Banomyong and Thammasat University. ก รุง เ ท พ ฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในนามคณะกรรมการจัดงานฉลอง 100 ปี รัฐบุรุษ
อาวุโส ศาสตราจารย์ ดร. ปรีดี พนมยงค์, 2543.
101. ชาติชาย ศิริพัฒน์ และ จตุพร อุประคำ. **ถนนสายนี้ไม่มีทางลัด.** กรุงเทพฯ: มติชน,
2543.
102. ชาน สีทอง, ผู้เรียบเรียง. **อ่าลาอาลัย "น้ำชาติ".** กรุงเทพฯ: มุฉินิธิพลเอกชาติชาย
ชุนหะวัฒน์, 2541.
103. **ชายคนนี้ชื่อ 'ชวลิต' : แนวคิดที่ไม่เคยเปลี่ยน.** กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, [2530].

104. ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์. **เมื่อพระพุทธเจ้าหลวงนิยมไพร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ต้นไม้, 2538.
105. ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์. **รัชกาลที่ 5 กับกรุงสยาม**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2530.
106. ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์. **เลิศ สมันเตา ราชารถเมล์คนแรกแห่งกรุงสยาม**. กรุงเทพฯ: เรื่องศิลป์, 2524.
107. ชำเลียง วุฒิจันทร์ และ คณะกรรมการรวบรวมและเรียบเรียงพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **พระราชกรณียกิจและพระมหากษัตริย์คุณ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ มหาราช เกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2531.
108. ชิน ไสภณพนิช : **กว่าจะเป็นธนราชันย์**. กรุงเทพฯ: สุวานศรชฎิกิจ, [2531].
109. ชินพร สุขสถิตย์, เพ็ญวิทย์ จารุสถิตติ และ ประชา ตรีपालย์, ผู้รวบรวมค้นคว้า. **ประวัติ เกียรติคุณ และพระเครื่อง หลวงปู่ทิม อิสริโก (พระครูภาวนาภิรัต วัดละหารไร่ ระยอง)**. กรุงเทพฯ: ซีวีน, 2526.
110. **ชีวประวัติ การงาน หลักธรรม ปัญญานันทะอนุสรณ์**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภิกขุปัญญานันทะ; ธรรมสภา, [ม.ป.ป.]
111. **ชีวประวัติหลวงพ่อเกษม เขมโก สำนักสุสานไตรลักษณ์ จังหวัดลำปาง**. กรุงเทพฯ: ชมรมพุทธศาสตร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2536.
112. **ชีวิต การงาน หลักธรรม พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร**. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2538.
113. **ชีวิต การงาน หลักธรรม พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต**. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2538.
114. **ชีวิต การงาน หลักธรรม สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังษี)**. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2538.
115. **ชีวิต การงาน หลักธรรม หลวงปู่ขาว อนาลโย**. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, [2538]
116. **ชีวิตและงาน ของสุนทรภู่ : ฉบับกรมศิลปากรตรวจสอบชำระใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, 2534.
117. ชุมพล โลหะชาละ, พล.ต.อ. **การเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐเวียดนาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสหภาพพม่า**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2540.
118. เซาว์น รูปเทวินทร์. **พระบรมเดชาณุภาพอันล้นพ้น สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นเจ้า**. กรุงเทพฯ: พี. วาทิน พับลิเคชั่น, 2529.

119. เซาว์น รูปเทวินทร์. **ย่ออดีต เล่ม 1 : พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช** กับงานกู้อิสรภาพของชาติไทย. กรุงเทพฯ: พี. วาทิน พับลิเคชั่น, 2528.
120. เซาว์น รูปเทวินทร์. **ย่ออดีต เล่ม 2 : พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช** กับงานกู้อิสรภาพของชาติไทย. กรุงเทพฯ: พี. วาทิน พับลิเคชั่น, 2528.
121. **เชิดชูเกียรติ อ. พ่วง บุษรารัตน์**. พัทลุง: ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง โรงเรียนสตรีพัทลุง, 2530.
122. **เชิดชูเกียรติ นายจารุบุตร เรืองสุวรรณ : อดีตประธานรัฐสภา ผู้ไม่เคยทอดทิ้งวัฒนธรรมไทย**. ขอนแก่น: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2527.
123. **เชิดชูเกียรติ นายสาร สารทัศน์นันท์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย, ศูนย์วัฒนธรรมต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2527.
124. **เชิดชูเกียรติ รศ. สงวน รอดบุญ**. กรุงเทพฯ: คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี, 2528.
125. ญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, สมเด็จพระ และคณะ. **200 ปี กรมพระปรมาภิไธย กับสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป, สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
126. ญิบ พันจันทร์. **ส. ศิวรักษ์ นักเขียนรางวัลอัลเทอร์เนทีฟ โนเบล**. กรุงเทพฯ: ศิลปวรรณกรรม, 2540.
127. ฐานันท์, ผู้เรียบเรียง. **หลวงปู่ชอบ ฐานันท์ พระผู้มีญาณหยั่งรู้**. กรุงเทพฯ: สมิต, 2540.
128. ฌเพ็ชรภูมิ. **กำสรวลพระยาศรีฯ**. กรุงเทพฯ: มติชน, 2539.
129. ฌรงค์ จันทร์เรือง. **วิจิต โจรนประภา ราชา "บางกอก"**. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2542.
130. ฌัฐวุฒิ สุทธิสงคราม. **พระประวัติ และงานสำคัญของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวปวเรศวริยาลงกรณ์ ผู้ประทานกำเนิดพระกริ่งของไทย**. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์น, 2524.

131. ญัฐวุฒิ สุทธิสงคราม. **สมเด็จพระบรมราชาเจ้า มหาสุรสิงหนาท**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2533.
132. ดร. โกวิท วรพัฒน์ **สุภาพบุรุษนักบริหารการศึกษาที่เป็นแบบอย่าง**. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา, 2537.
133. **ดารารัศมี สายใยรักสองแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
134. ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. **พระราชประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2543
135. ดิเรก อิศรางกูร ณ อยุธยา, นายแพทย์, บรรณารักษ์. **สายธารแห่งพระมหากษัตริย์คุณ**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2542.
136. **แต่เดิม เวชกร จิตรกร และนักประพันธ์ผู้ยิ่งใหญ่ของไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ปาปิรัส, 2535.
137. **ตชด. สดุดี 100 ปี สมเด็จพระเจ้า**. กรุงเทพฯ: กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน, 2543.
138. ตรีภพ ขวัญนคร, ผู้เรียบเรียง. **เสด็จ เยือนอเมริกา**. กรุงเทพฯ: คลังทรัพย์, 2529.
139. **ตามรอยพระยุคลบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานด้านอาหารและโภชนาการ**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
140. **ตำนานชีวิต กำพล วัชรพล...นักหนังสือพิมพ์ผู้สร้างทฤษฎีการบริหารหนังสือพิมพ์แบบไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยรัฐ, [ม.ป.ป.].
141. ถนอม นพวรรณ, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **พระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระปวงเรนทราเมศ มหิศเรศรังสรรค์ พระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: อนุรักษ์ กองบุญมา, 2533.
142. ถวัลย์ มาศจรัส. **งานชีวิตและความคิด ดร. รุ่ง แก้วแดง เพชรแห่งกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: มิติใหม่, 2538.
143. ถวัลย์ มาศจรัส. **พระองค์คืออัครศิลปิน**. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน แกรมมี่, 2539.
144. ถวัลย์ มาศจรัส. **'รงค์ วงษ์สวรรค์ ผู้ยิ่งใหญ่แห่งสวนทูนอิน**. กรุงเทพฯ: มิติใหม่, 2539.
145. ถวิล สุภาพเพชร, บรรณารักษ์. **60 ปี อธิปัตย์ฉลอง**. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น, 2534.

146. ถาวร สุวรรณ, ผู้เรียบเรียง. **ประทีปแห่งพุทธทาส**. กรุงเทพฯ: แกรมมี พับลิชชิงเฮ้าส์, 2536.
147. **ทรงพระผนวช พุทธศักราช 2499**. กรุงเทพฯ: สำนักพระราชวัง, 2533.
148. ทรงวิทย์ แก้วศรี, บรรณาธิการ. **200 ปี รัตนกวีสุนทรภู่**. กรุงเทพฯ: หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2529.
149. ทรงวิทย์ แก้วศรี, บรรณาธิการ. **เกียรติคุณ หม่อมหลวง พวงร้อย อภัยวงศ์**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, 2529.
150. ทรงสรรค์ นิลคำแหง, บรรณาธิการ. **พระมหากษัตริย์แห่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ: รัฐบาลไทย, 2535.
151. **ทวยราษฎร์รักบาทแม่ ยิ่งด้วยปีติรงค์**. กรุงเทพฯ: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด, สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.), [2539].
152. ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา, กัลยา ธรรมรัตน์พคุณ และ สุรางค์ โพธิ์พญาชาววงศ์, บรรณาธิการ. **ในหลวงกับการศึกษาไทย : ห้าทศวรรษสิริราชสมบัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2540.
153. ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา, ผู้เรียบเรียง. **จดหมายเหตุสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมารทรงผนวช**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2528.
154. ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา, ผู้เรียบเรียง. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ**. กรุงเทพฯ: ธนาคารกสิกรไทย, [2534]
155. ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา, ผู้เรียบเรียง. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระเยอนประเทศสาธารณรัฐอินเดีย**. กรุงเทพฯ: ธนาคารกสิกรไทย, [ม.ป.ป.]
156. ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา, สารานุกรม. **72 พรรษา บรมราชาธิราชเจ้านักรัฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
157. ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา. **พระราชอาผู้เป็นที่รักของประชาชน**. กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการจัดทำเอกสารภาษาไทย, สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2529.

158. ทองแถม นาถจำนง และศิริวรรณ สุขวิเศษ. **มหาครูคึกฤทธิ**. กรุงเทพฯ: ไบบัว, 2538.
159. **ท่านผู้ว่าราชการปวย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2543.
160. ทิพย์โกษา, มหาอำมาตย์ตรี พระยา (สวน โดहनันทน์). **ประวัติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังษี)**. กรุงเทพฯ: พระครูปลัดมหาเถรานุวัตร, 2525.
161. ทิพย์สุดา นัยทรัพย์, บรรณาธิการ. **สุนทรภู่ : มหากวีรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ: ไพรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม, 2542.
162. **ที่ระลึก จากอนุสาวรีย์สุนทรภู่**. [ม.ป.ท.]: มุลินสุนทรภู่, [2528].
163. **ที่ระลึกการเปิดพระอนุสาวรีย์ สมเด็จพระราชปิตุลา บรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช 4 สิงหาคม 2526**. กรุงเทพฯ: การสื่อสารแห่งประเทศไทย, 2526.
164. **ที่ระลึกฉลองอายุครบ 6 รอบ พลอากาศเอกหะริน หงสกุล**. กรุงเทพฯ: กองโจงพิมพ์กรมสารบรรณทหารอากาศ, 2529.
165. **ที่ระลึกในวโรกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดอนุสาวรีย์พระรูปพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ วันอังคารที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2534**. สงขลา: ศาลจังหวัดสงขลา, 2534.
166. **ที่ระลึกในโอกาสแสดงมุกตาคิดของศิษย์อาจารย์ประสิทธิ์ ถาวร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
167. **ที่ระลึกพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี, 2528.
168. เทพ สุนทรสารทูล. **ประวัติพระสุนทรโวหาร (ภู่ ภู่เรือหงส์)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พระนารายณ์, 2535.
169. เทพ สุนทรสารทูล. **หลวงพ่ोजิน วัดดอนยายหอม จังหวัดนครปฐม**. กรุงเทพฯ: ดวงแก้ว, 2539.
170. เทพมนตรี ลิ้มปวยอคม. **การบ้านการเมือง เรื่องเจ้าฟ้ากุ้ง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.
171. เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. **สมเด็จพระแม่กับการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนจิตรลดา, 2535.

172. เทพวิสุทธิเมธี (ปัญญานันทะภิกขุ), พระ. พระพงษ์ศักดิ์ เตชธมโม และ สุลักษณ์ ศิวรักษ์. **พุทธศาสนปริทัศน์**. กรุงเทพฯ: ส่องสยาม, 2532.
173. เทพเวที (ประยูร ปรยุตโต), พระ. **องค์พระรัฐสีมาคุณากรปิยชาติ**. กรุงเทพฯ: ยุวพุทธศึกษาสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2534.
174. **ธ ปกเทศ ปกเกล้า ชาว มช.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
175. **ธ สถิตเหนือเกล้าชาวนครสวรรค์**. กรุงเทพฯ: งานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2542.
176. ธงชัย สันติวงษ์. **พลตรี จำลอง ที่ผมรู้จัก**. กรุงเทพฯ: ดวงกมล, 2535.
177. ธงชัย สันติวงษ์. **อ. ป่วย บิดาแห่งทรัพยากรมนุษย์ของไทย**. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2536.
178. ธงทอง จันทรางศุ, บรรณาธิการ. **หนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 6 รอบ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2541.
179. ธงทอง จันทรางศุ. **พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
180. ธนวัฒน์ ทรัพย์ไพฑูย์. **30 กระบวนยุทธ์ของ ชิน โสภณพนิช**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2540.
181. ธนิต อยู่โพธิ์. **สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เมื่อเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในตอนต้นรัชการที่ 5**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สมาคมประวัติศาสตร์ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ, 2528.
182. ธรรมเกียรติ กั่นอริ. **สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช**. กรุงเทพฯ: มติชน, 2537.
183. ธรรมชาติ ประภาศิริ, ผู้เรียบเรียง. **หลวงปู่เกษม เขมโก : พระอริยเจ้าแห่งเขลางค์นคร**. นนทบุรี: ธารบัวแก้ว, 2543.
184. ธรรมรักษา, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **ชีวิตและงานของ พ.อ. ปิ่น มุทุกันต์**. กรุงเทพฯ: ดวงแก้ว, 2537.
185. ธีัญญา ผลอนันต์, บรรณาธิการ. **สมุคภาพ อ. ป่วย**. กรุงเทพฯ: สมาคมเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์, 2531.
186. ธานินทร์ สันติวัฒน์ธรรม, ผู้รวบรวม. **นายแพทย์ ดร. กระแส ชนะวงศ์ นักบริหาร สาธารณสุข**. [ม.ป.ท.:ม.ป.พ.], [ม.ป.ป.]

187. ธารา กนกมณี, บรรณาธิการ. 100 ปี พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2534.
188. ธารา กนกมณี. กรุงเทพฯ: หอสมุดแห่งชาติ, 2540.
189. ธิดา สาระยา. บ้านเมืองและประเทศในสายพระเนตร. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ, 2540.
190. ธิดา สาระยา. ราษฎรในครรถองแห่งความเจริญของสยาม. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ, 2540.
191. ธิดา สาระยา. สยามินทร์ปิ่นธเรศเจ้า จุลจอม จักรเออย. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ, 2540.
192. ธีรเดช รัชนี้, ม.ร.ว. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและโครงการหลวง. กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์, [2532].
193. ธีรฉัตร ไท, ผู้รวบรวม. ชีวิตประวัติ ปฏิปทา และคำประพันธ์ ของพระอาจารย์สิงห์ขันตยาโคโม. กรุงเทพฯ: ดวงแก้ว, [ม.ป.ป.]
194. นงนุช ศิริเดช, คุณหญิง, ผู้ประสานงาน. สารานุกรมพระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช. กรุงเทพฯ: มูลนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวังเดิม, 2540.
195. นงพงา สุขวนิช, บรรณาธิการ. ด้วยพระบารมีสู่ธรรมชาติและชีวิต. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, 2535.
196. นงพงา สุขวนิช, บรรณาธิการ. ใต้ร่มพระบารมี. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, 2535.
197. นนทพันธ์ ภัคดีผดุงแดน. เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณต่อแผ่นดิน : ชีวิต และความภาคภูมิใจของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2536.
198. นบองค์ภูบดี 'ภูมิพล'. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2531.
199. นพ นันทวัน. เมตตาธรรม – เมตตาทิพย์ พระเทพประสิทธิ์มณฑ (ประสิทธิ์ เข้มงกโร). กรุงเทพฯ: ไพลินสีน้ำเงิน, 2542.
200. นพพร บุญยฤทธิ์, เล่า ประทีป โกมลภิส, เขียน. อยู่กับศีกฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: น้ำฝน, 2538.

201. นพวรรณ ธีระพันธ์เจริญ, บรรณาธิการ. **ครุฑทรัพยากรน้ำของแผ่นดิน**. อัญญา: สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2542.
202. นราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าฟ้า กรมหลวง. **แม่เล่าให้ฟัง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: สุวิวงศ์บุ๊คเซนเตอร์, 2537.
203. นรุตม์, ผู้เรียบเรียง. **ในวังแก้ว หม่อมเจ้ามารยาตรักัญญา ดิศกุล**. กรุงเทพฯ: แพรว, 2536.
204. นรุตม์, ผู้เรียบเรียง. **หลากบทชีวิต ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์**. กรุงเทพฯ: แพรว, 2535.
205. นเรศ นโรปกรณ์, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **100 ปี พระยาพหลฯ**. กรุงเทพฯ: โอเดียน สไตร์, 2531.
206. นฤมิต พระนาศรี. **ชีวิตหลากสีนายภค คนที่ 17 พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ**. กรุงเทพฯ: น้ำฝน, [2541].
207. **นักเทศน์ผู้ยิ่งใหญ่ หลวงพ่อปัญญาอันนทิกขุ**. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2541.
208. **นักวัฒนธรรมและประติมากรเอก**. พิษณุโลก: ศูนย์ศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมพื้นบ้านหัวเมืองฝ่ายเหนือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2527.
209. **นานาประเทศล้วนนับถือ**. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, 2542.
210. นายจักรยาน. **กลับบ้านเถอะป่า**. กรุงเทพฯ: พอสน, 2525.
211. **นายจิว**. กรุงเทพฯ: ธรรมนิติ, 2533.
212. นายหนวย. **เจ้าฟ้าประชาธิปไตย : ราชันผู้นิราศ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ป. สัมพันธ์พานิชย์, 2530.
213. นาวิ รังสิวารักษ์, ผู้เรียบเรียง. **ฝันและหวังของบุญชู โรจนเสถียร**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2536.
214. **นำการค้าไทยสู่โลกอัจฉริยะ : กรพจน์ อัศวินวิจิตร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายกรพจน์ อัศวินวิจิตร), 2543.
215. **น้ำคือชีวิต**. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, 2542.
216. **น้ำพระทัย ดุจน้ำป่า สู่ป่าฝน : เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ พ.ศ. 2535**. กรุงเทพฯ: คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, โครงการ Think Earth, 2535.

217. นิกร จำนง. **บริหารงานแบบบรรหาร ศึกษาแนวคิด และวิธีตัดสินใจ**. กรุงเทพฯ: [ม.ป.ท.], [2543].
218. นิดดา หงษ์วิวัฒน์, บรรณาธิการ. **สุพรรณ บูรณะพิมพ์ ราชนิแห่งการละคร**. กรุงเทพฯ: แสงแดด, 2529.
219. นิมิตร นามชัย. **สมเด็จพระย่า ในสหปาลีรัฐอเมริกา**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2543.
220. นิรันศักดิ์ บุญจันทร์ และ มนัส พูนผล, บรรณาธิการ. **คอนเสิร์ตเชิดชูครูเพลงครั้งที่ 1 สมาน กาญจนผลิน ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล) ปี พ.ศ. 2531**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2538.
221. **แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาด้านเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2540.
222. **แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านการพัฒนา : การสัมมนาเฉลิมพระเกียรติ วันเสาร์ที่ 18 มกราคม 2540 ณ ห้องประชุม จีระ บุญมาก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2540.
223. **ในหลวง นายช่างใหญ่ของแผ่นดิน (His Majesty the great engineer)**. กรุงเทพฯ: วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2543.
224. **ในหลวงกับการป้องกันน้ำท่วม กทม.** กรุงเทพฯ: สำนักการระบายน้ำ, 2530.
225. **ในหลวงกับประชาชน : 45 ปี สถानीวิทยุ อ.ส. พระราชวังดุสิต**. กรุงเทพฯ: สถानीวิทยุ อ.ส. พระราชวังดุสิต, ธนาคารออมสิน, 2542.
226. **ในหลวงของเรา เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2541.
227. **ในหลวงของเรา เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2541.
228. **ในหลวงของเรา (Our beloved King)**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
229. **ในหลวงของเรา**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2530.
230. **ในหลวงทรงส่งเสริมการมีงานทำ**. กรุงเทพฯ: กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม, 2539.

231. บรรเจิด อินทุจันทร์ยง, บรรณาธิการ. **ทวยราษฎร์รักบาทแม้อย่างด้วยปิตรรงค์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, คณะกรรมการเอกลักษณ์แห่งชาติ, คณะอนุกรรมการจัดทำเอกสารและบทความสดุดีบุคคลสำคัญ, 2539.
232. **บันทึกชีวิต ประสิทธิ์ อุไรรัตน์**. กรุงเทพฯ: อินเตอร์ - เทค พรินติ้ง, [ม.ป.ป.]
233. บัวหัวเสา, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิต การงาน หลักธรรม หลวงปู่ขาว อนาลโย**. กรุงเทพฯ: ฉัตรแก้ว, 2542.
234. **บ้านปลายเนิน คลองเตย**. [ม.ป.ท.], 2526.
235. ปินหลา สันกาลาคีรี. **ราชินีลูกทุ่ง “พุ่มพวง ดวงจันทร์” ที่จากไป**. กรุงเทพฯ: มติชน, 2536.
236. บุญชัย ปัญจรัตนากร และ สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. **ดาวเงินแห่งศรัทธา ชีวิต และผลงาน พล.ต.ต. เสรี เตมียเวส**. [ม.ป.ท.], [2541].
237. นูรพา อารัมภีร์. **เบื้องหลังเพลงรัก สง่า อารัมภีร์**. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี, 2542.
238. **ป.อ. ปยุตโต**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ, 2538.
239. ปรมะขันธ์ ภูโต, ผู้เรียบเรียง. **กร ทัพพะรังสี ชีวิตนี้เพื่อประชาชน**. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิชย์ (กรุงเทพ), 2542.
240. ประกายธรรม, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิต การงาน หลักธรรม สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก**. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2539.
241. **ประชุมพระราชประวัติพงศาวดารปियมหาราช เรื่องสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง**. กรุงเทพฯ: ฉัตรดาว, [2532].
242. ประภาศ วัชรภรณ์. **พระราชปณิธานในหลวง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น, 2542.
243. **ประมวลกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลสมัยพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล พระชนมพรรษาเสมอ สมเด็จพระบรมอัยกาธิราช วันที่ 7 มกราคม 2528**. กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการฝ่ายติดตามและประเมินผลในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2528.
244. **ประมวลพระฉายาภิธาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2529.

245. ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์และพระราชประวัติรัชกาลที่ 5 จุฬาลงกรณ์ ประ.
นนทบุรี: หนังสือสายน้ำ, [2538].
246. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 1
ปีพุทธศักราช 2493 – 2502. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
247. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 2
ปีพุทธศักราช 2503 – 2507. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
248. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 3
ปีพุทธศักราช 2508 – 2512. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
249. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 4
ปีพุทธศักราช 2513 – 2515. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
250. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 5
ปีพุทธศักราช 2516 – 2518. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
251. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 6
ปีพุทธศักราช 2519 – 2520. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
252. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 7
ปีพุทธศักราช 2521 – 2523. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
253. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 8
ปีพุทธศักราช 2524 – 2526. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
254. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม 9
ปีพุทธศักราช 2527 – 2531. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
255. ประมวลพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เล่ม
10 ปีพุทธศักราช 2532 – 2535. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2539.
256. ประมวลพระราชกรณียกิจสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เล่ม 1 ปีพุทธศักราช 2516 ปีพุทธศักราช 2520 – 2524. กรุงเทพฯ:
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2538.
257. ประมวลพระราชกรณียกิจสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เล่ม 2 ปีพุทธศักราช 2525 – 2527. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี,
2538.
258. ประมวลพระราชกรณียกิจสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เล่ม 3 ปีพุทธศักราช 2528 – 2530. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี,
2538.

259. **ประมวลพระราชกรณียกิจสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เล่ม 4 ปีพุทธศักราช 2531 – 2532.** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2538.
260. **ประมวลพระราชกรณียกิจสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เล่ม 5 ปีพุทธศักราช 2533 – 2534.** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2538.
261. ประยูทธ สิทธิพันธ์. **มหาราชกวี ปิยมหาราชรำลึก จปร. : จดหมายเหตุ พระราชนิพนธ์ พระราชหัตถเลขา พระราชปรารภ พระราชดำรัส พระบรมราชาโฆวาท เล่ม 1.** กรุงเทพฯ: นครหลวงกรุงเทพธนบุรี, 2527.
262. ประยูทธ สิทธิพันธ์. **แผ่นดินสมเด็จพระมงกุฎเกล้า.** นนทบุรี: อนุรักษ, [ม.ป.ป.].
263. **ประยูร อุลุชาฎะ ปีที่ 60 แห่งการเป็นศิลปิน.** กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ, 2531.
264. **ประวัติโกษาปาน และบันทึกการเดินทางไปฝรั่งเศส.** กรุงเทพฯ: คณะกรรมการพิจารณาและจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์, 2530.
265. **ประวัติและการทำงาน ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2541.
266. **ประวัติหลวงพ่อบาน (พระครูวิหารกิจจานุการ) วัดบางนมโค.** กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์, 2526.
267. ประสพ รัตนากร และคนอื่น ๆ, คณะผู้จัดทำ. **75 ปี รัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์, 2538.
268. ประสพโชค อ่อนกอบ, ผู้เรียบเรียง. **พระยุคลบาทยาดตรา ปวงประชาเป็นสุข.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิ 5 ธันวาคมมหาราช, 2542.
269. ประสาร มฤคพิทักษ์, ผู้เรียบเรียง. **ไกลเกินฝัน : ชีวิตที่พลิกผันของทรงศักดิ์ เอาฟาร์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2539.
270. ปริญญา อินทรपालิต. **โลกส่วนตัวของ ป. อินทรपालิต.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2541.
271. ปราโมทย์ ไม้กล้าด, บรรณาธิการ. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับงานจัดการทรัพยากรน้ำ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2539.
272. ปริญญา ช้างเสวก, ผู้เรียบเรียง. **เสี้ยวหนึ่งแห่งความทรงจำ.** กรุงเทพฯ: บ้านเพลง, 2541.
273. **ปรีดี พนมยงค์ คนดีศรีอยุธยา.** กรุงเทพฯ: ราชทัณฑ์, 2530.

274. **ปรีดีสาร**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการสถาบันปรีดี พนมยงค์, 2543.
275. **ปรีดียาภิวันท์ : งานฉลองอายุ 84 ปี ศาสตราจารย์ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
276. **ปัญญานันทะ. ชีวิต การงาน หลักธรรม พุทธศาสนิกขุ**. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2536.
277. **ปิ่น มาลากุล, ม.ล. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหาธีรราชเจ้า**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการที่ปรึกษาการก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, ค่ายหลวงบ้านไร่, 2531.
278. **ปิ่น มาลากุล, ม.ล., ผู้เรียบเรียง. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2531.
279. **ปียชาติสยามบรมราชกุมารี**. กรุงเทพฯ: สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย, ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด, ธนาคารกสิกรไทย, บริษัท ห้างเซ็นทรัลดีพาร์ตเมนต์สตรี จำกัด, 2528.
280. **80 ปี ศ. ดร. บุญรอด บิณฑสันต์ 13 กันยายน 2537**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
281. **84 พรรษา 3 ตุลาคม พ.ศ. 2540 : พระธรรมเทศนา พระโอวาท**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมฉลองพระชนมายุ 84 พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, 2540.
282. **84 พรรษา 3 ตุลาคม พ.ศ. 2540 : พระประวัติ พระกรณียกิจ พระเกียรติคุณ**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมฉลองพระชนมายุ 84 พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, 2540.
283. **86 ปี ปกรณ์ อังศุสิงห์**. กรุงเทพฯ: กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2537.
284. **เปลื้อง ณ นคร, ผู้เรียบเรียง. สุนทรภู่ครูกวี**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง, 2542.
285. **เปลื้อง วรรณศรี กวี – นักคิด นักเขียน – นักสู้**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการจัดงานรำลึก เปลื้อง วรรณศรี, 2540.

286. แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, บรรณาธิการ.
ในหลวงของเรา. กรุงเทพฯ: ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต,
 2530.
287. พ. สุวรรณ, ผู้เรียบเรียง. **ประวัติและคาถาบูชา หลวงปู่โต๊ะ (วัดประดู่ฉิมพลี
 กรุงเทพฯ) พระอริยผู้มีเมตตาให้ลาภ.** กรุงเทพฯ: บ้านมงคล, 2542.
288. พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ตะกายดาว. กรุงเทพฯ: ดอกเบญจ, [2539].
289. พจน์ กริชไกรวรรณ, บรรณาธิการ. **โกลม คิมทอง ปรัชญาและปณิธานแห่งชีวิต.**
 กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกลมคิมทอง, 2540.
290. พจนาลักษณ์ **เนื่องในวาระครบรอบ 84 ปี ของรัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์.**
 กรุงเทพฯ: โครงการ “ปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย”, 2527.
291. พรรณี ประจวบเหมาะ และ พัชราวลัย วงศ์บุญสิน. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 กับการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศในเอเชียเป็นทางการ.**
 กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา, 2531.
292. **พระครูบาเจ้าศรีวิชัย นักบุญแห่งลานนาไทย.** กรุงเทพฯ: ชมรมพุทธศาสตร์ การไฟ
 ฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2542.
293. **พระเจ้าอยู่หัวกับการแพทย์ไทย.** กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช, 2534.
294. **พระเทพคุณาธาร.** กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2530.
295. **พระบรมฉายาลักษณ์พระพุทธเจ้าหลวง.** กรุงเทพฯ: แบลคเมจิก, [2534].
296. **พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.** กรุงเทพฯ: ชมรมดำรงวิทยา, 2527.
297. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช กับการพัฒนา.** กรุงเทพฯ: คณะ
 กรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.),
 สำนักราชเลขาธิการ, 2530.
298. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราชกับการปกครองไทย.**
 กรุงเทพฯ: กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย,
 2539.
299. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนา กทม. ตามโครงการอันเนื่องมาจาก
 พระราชดำริ.** กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร, 2540.
300. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรที่ยั่งยืนของ
 ไทย.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

301. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.** กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2531.
302. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับสภาวิจัยแห่งชาติ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2543.
303. **พระบาทสมเด็จพระภูมิพลมหาราช ร่มเกล้าฯ ชาวยุติธรรม.** กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม, 2530.
304. **พระบิดของแผ่นดิน.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
305. **พระบิดากองทัพเรือไทย.** กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ, 2542.
306. **พระประวัติและพระกรณียกิจ จอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต.** กรุงเทพฯ: กองทัพเรือ, 2538.
307. **พระประวัติและพระธรรมเทศนาของสมเด็จพระสังฆราช (สา ปุสสเทว).** กรุงเทพฯ: ดวงแก้ว, [ม.ป.ป.]
308. **พระประวัติสมเด็จพระญาณสังวร (สุวตมมมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก.** กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2540.
309. **พระประวัติสมเด็จพระสังฆราช (ญาณสังวร สุก ใกล้เคียง) วัดราชสิทธารามวรวิหาร (พลับ).** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2540.
310. **พระปรีชาญาณด้านจีนศึกษาในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี : การสัมมนาทางวิชาการ วันพุธที่ 15 กรกฎาคม 2541 ณ ห้องประชุมชั้น 4 ตึกอเนกประสงค์ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ท่าพระจันทร์).** กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ โครงการจีนศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
311. **พระพิศาลสุขุมวิท (ประสบ สุขุม).** กรุงเทพฯ: แอคมี่ พรินติ้ง, [2535].
312. **พระพุทธรูปเจ้าหลวงกับชาวกรุงเก่า.** พระนครศรีอยุธยา: จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2541.
313. **พระพุทธรูปเจ้าหลวงกับวัดเบญจมบพิตร.** กรุงเทพฯ: วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม, 2531.

314. **พระภูบาลปานตะวันอันโอภาส : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับมช.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
315. **พระมหากษัตริย์คุณต่อครูอาวุโส.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, มูลนิธิช่วยครูอาวุโสในพระบรมราชูปถัมภ์, 2539.
316. พระมหากษัตริย์ สุทธิญาโณ, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิต ข้อคิด และงาน ของเจ้าขึ้น.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2535.
317. พระมหากษัตริย์ สุทธิญาโณ, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิตและงานของท่านปัญญาอันนันทะ.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป, 2534.
318. พระมหาบัว ญาณสัมปันโน. **ประวัติท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ.** กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์, 2536.
319. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2522 – กันยายน 2523.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2526.
320. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2523 – กันยายน 2524.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2526.
321. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2526 – กันยายน 2527.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2530.
322. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2527 – กันยายน 2528.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2531.
323. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2529 – กันยายน 2530.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2533.
324. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2531 – กันยายน 2532.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2533.
325. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2532 – กันยายน 2533.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2535.
326. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2533 – กันยายน 2534.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2536.
327. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2534 – กันยายน 2535.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2537.
328. **พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2535 – กันยายน 2536.** กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ, 2538.

329. พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2536 – กันยายน 2537. กรุงเทพฯ: สำนัก
ราชเลขาธิการ, 2539.
330. พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2537 – กันยายน 2538. กรุงเทพฯ:
สำนักราชเลขาธิการ, 2540.
331. พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2539 – กันยายน 2540. กรุงเทพฯ: สำนัก
ราชเลขาธิการ, 2542.
332. พระราชกรณียกิจ ระหว่างเดือนตุลาคม 2540 – กันยายน 2541. กรุงเทพฯ: สำนัก
ราชเลขาธิการ, 2543.
333. พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุป
นายกผู้อำนวยการสภาภาษาไทย พ.ศ. 2536 – 2537. กรุงเทพฯ: สภา
ภาษาไทย, 2538.
334. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระจอม
เกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2542.
335. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมหाराช. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, 2542.
336. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัวภูมิพลอดุลยเดชมหाराช. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, สถาบันบันลือธรรม,
2542.
337. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า
เจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, สถาบันบวรลือธรรม, 2542.
338. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, สถาบันบันลือธรรม, 2542.
339. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระพุทธ
ยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, สถาบันบันลือธรรม, 2542.
340. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระพุทธ
เลิศหล้านภาลัย. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, สถาบันบันลือธรรม, 2542.
341. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, สถาบันบันลือธรรม, 2543.
342. พระราชธรรม พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระศรีนครินทร์รา
ชมราชชนนี. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, สถาบันบันลือธรรม, 2543.

343. พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์
พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2527.
344. พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระปวเรนทราเมศมหิศเรศรังสรรค์ พระปิ่น
เกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: มูลนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวังเดิม,
[2541].
345. พระราชประวัติและพิธีบวงสรวง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.
กรุงเทพฯ: เอ็ม. บี. เอ., [2535].
346. พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา 3 รอบ 5 ธันวาคม 2506. กรุงเทพฯ: งานประชา
สัมพันธ์และเผยแพร่ สำนักพระราชวัง, 2533.
347. พระราชพิธีบรมราชาภิเษก 2493. กรุงเทพฯ: งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สำนัก
พระราชวัง, 2533.
348. พระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านเทคโนโลยีสาร
สนเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ
แห่งชาติ, 2538.
349. พระราชอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการสื่อสาร. กรุงเทพฯ:
กระทรวงคมนาคม, 2530.
350. พราวุฒิ ไวรวัจนกุล, เรียบเรียง. ปราชญ์อมตะ หลากรส...คึกฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: 222, 2538.
351. พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ : เปิดบันทึก...การเดินทางกว่าสองแสนกิโลเมตรสู่ยุทธ
การรบแลกหัก. กรุงเทพฯ: วันชนะ, [2540].
352. พลเอกสุนทร คงสมพงษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และประธานสภาการศึกษาความ
สงบเรียบร้อยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: กองบัญชาการทหารสูงสุด, 2534.
353. พลาตศิัย สิทธิธัญกิจ. เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี ทหารเสือสมเด็จพระพุทธเจ้า
หลวง. กรุงเทพฯ: บันทึกสยาม, 2540.
354. พลาตศิัย สิทธิธัญกิจ. รัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บันทึก
สยาม, 2540.
355. พิฆาต 20. พล.ต.ท. ชลอ เกิดเทศ เปลือยชีวิตในมุมอับผ่านคุกคลองเปรม.
กรุงเทพฯ: ยูเอแอล มัลติมีเดีย, 2542.

356. พิทยลาภพฤฒิยากร, พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่น. **พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงฟื้นฟูวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.
357. พิทยา ว่องกุล. **พ่อสุข ชนะชัย ปราชญ์ชาวบ้านอีสาน**. กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน, 2542.
358. **พิธีเปิดพระอนุสาวรีย์จอมพล สมเด็จพระราชปิตุลา บรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช 25 กุมภาพันธ์ 2540**. กรุงเทพฯ: การสื่อสารแห่งประเทศไทย, 2540.
359. พิภพ ธงไชย และคนอื่น ๆ, คณะบรรณานุกรม. **คิดถึงคนไกลบ้าน...ป่วย อังภากรณ์**. กรุงเทพฯ: มุลนิธิโกลบอลคิมทอง, 2531.
360. พิมพ์วัลค์ เสถบุตร, ผู้เรียบเรียง. **สอ เสถบุตร**. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ, 2537.
361. พิमान แจ่มจรัส, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิต มั่นสมอง และการต่อสู้ของ พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2542.
362. พิสมัย จันทรวิมล, บรรณานุกรม. **วงจรแห่งตะวัน ครบรอบ 60 ปี ดร. อาทิตย์ อุไรรัตน์**. ปทุมธานี: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, [2541]
363. พิสุทธิ ภักดีภูวนารถ, บรรณานุกรม. **สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ กับงานศิลปอาชีพ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์รวมน้ำใจพิทักษ์ไทย, [2528].
364. พีรยุทธ สุเทพศิริ, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **อารมณ์ขันของป้าเปรม**. กรุงเทพฯ: พญานาค, 2531.
365. พุฒ บุรณสมภพ, พ.ต.อ. **ชัยชนะและความพ่ายแพ้ของบุรุษเหล็กแห่งเอเชีย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์รวมข่าวเอกฉัตร, [2535].
366. พุทธิพันธ์ โพธิ์จินดา. **พุทธศาสนากับความคิดทางการเมืองของ ส. ศิวรักษ์**. กรุงเทพฯ: เทียนวรรณ, 2527.
367. พูนผล อรุณรักถาวร, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **84 ปี ท่านผู้หญิงพวงร้อย (สนิทวงศ์) อภัยวงศ์**. กรุงเทพฯ: เฮอร์คิวลีส, 2541.
368. พูนพิศ อมาตยกุล, รศ. นพ., บรรณานุกรม. **ดาวประดับฟ้า มณฑนา โมรากุล**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย, 2538.
369. พูลเดช กรรณิการ์. **วิวัฒน์ แพรพริ่งแอม ยอดนักอุตสาหกรรมไทย**. กรุงเทพฯ: The Leadership, 2537.
370. **เพ็ญพระพิริยะเก็นจะรำพัน**. กรุงเทพฯ: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2531.

371. เพลิง ภูผา, ผู้เรียบเรียง. **ข้าฯ แผ่นดิน : บนเส้นทางชีวิตนักปกครอง สมพร กลิ่นพงษา.** กรุงเทพฯ: ตรงหัว, [ม.ป.ป.].
372. เพลิง ภูผา. **จอมพลผู้พลิกแผ่นดิน สฤษดิ์ ธนะรัชต์.** กรุงเทพฯ: ไพลิน, 2538.
373. เพลิง ภูผา. **เสือฝ้าย.** กรุงเทพฯ: แทร์แมน, [2542].
374. ไพบุลย์ กาญจนพิบูลย์, พลตรี, บรรณาธิการ. **อนุสรณ์ครบรอบ 100 ปี ฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม 14 ก.ค. 2540.** กรุงเทพฯ: ศูนย์การทหารปืนใหญ่, 2540.
375. ไพบุลย์ แพงเงิน, ผู้รวบรวม. **จดหมายเหตุแต่...คนดี คนเก่ง และคนกล้า อาจารย์ป่วย อึ้งภากรณ์.** กรุงเทพฯ: วีดีโอพีบีซี, 2537.
376. ไพโรจน์ อยู่มณเฑียร. **ประวัติพระพยอม กลยาโณ.** กรุงเทพฯ: สอนแก้ว, 2534.
377. ภิกษุณีวรมัย กบิลสิงห์. **ใครฆ่าพระเจ้าตากสิน ?** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2540.
378. ภิรมย์ ภูมิศักดิ์. **แม่ของจิตร.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กำแพง, 2533.
379. **ม.ล. ปิ่น มาลากุล บุคคลที่ทำคุณประโยชน์แก่การศึกษาของชาติอย่างสูงยิ่ง.** กรุงเทพฯ: ครูสภา, 2536.
380. **ม.ล. ปิ่น มาลากุล อนุสรณ์ 7 รอบ 24 ตุลาคม 2530.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
381. มงคล เดชนครินทร์, บรรณาธิการ. **ประมวลภาพพระราชกรณียกิจทางช่าง (A pictorial presentation of H.M. the King's works in engineering).** กรุงเทพฯ: สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2539.
382. **มงคล อมาตยกุล : ศิลปินนักแต่งเพลง นักเรียบเรียงเสียงประสานนามอุโฆษ และผู้ก่อตั้งวงดนตรี "จุฬารัตน์".** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2543.
383. มั่นนยา ธนะภูมิ. **ก.ส.ร. กุหลาบ.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
384. **มัดหมี่ใหม่ไทย...สายใยชนบท.** กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร, [ม.ป.ป.].
385. มนูญ มุกประดิษฐ์. **ประทีปแห่งแผ่นดิน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด, 2539.
386. มานพ ถนอมศรี. **เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ราชทูตแห่งพระเจ้าแผ่นดินกรุงสยาม ต้นราชวงศ์พระบรมราชจักรี.** กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2533.

387. มานพ เมฆประยูรทอง, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับสหประชาชาติ**. กรุงเทพฯ: สมาคมสหประชาชาติแห่งประเทศไทย, 2540.
388. มานิต หล่อพินิจ. **ประวัติชีวิตและผลงานของสุนทรภู่**. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์, 2541.
389. แม่ขวัญข้าว, บรรณาธิการ. **บรมเดชาอนุภาพแห่งยุติธรรม : ชีวิตและงาน พระยาเมธาธิบดี**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2525.
390. แม่้นมาส ชวลิต, คุณหญิง และคนอื่นๆ, บรรณาธิการ. **ประวัติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)**. กรุงเทพฯ: โครงการสืบสานมรดกวัฒนธรรมไทย, 2542.
391. แม่หญิงพัฒนา : ทองดี โพธิ์ทอง. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2538.
392. ยงยุทธ์ วิริยาอุทังกร. **พระอาจารย์พยอม กัลยาโณ**. กรุงเทพฯ: สมิต, 2538.
393. ยศ พันัสสรณ์. **ก้าวแรกแห่งความสำเร็จ ม.ล. ปิ่น มาลากุล**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
394. **ย้อนหลังบางแง่มุม ในพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2543.
395. **ย่าของแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ: Island Publishing, [ม.ป.ป.].
396. ยุक्ति สาริกะภูติ และคณะ. **84 ปี ม.จ. จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ 27 กรกฎาคม 2536**. [ม.ป.ท.], [2536].
397. **เย็นพระยศปูนเดือน เต็นฟ้า**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2530.
398. **รอยเมตตา**. กรุงเทพฯ: คณะศิษย์อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ 2476, 2530.
399. ระเบียบศรี กาญจนวงษ์, บรรณาธิการ. **เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี : 100 ปี วันพระราชสมภพ**. อยุธยา: สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2543.
400. **ระลึกถึงพระองค์เจ้าพร้อมๆ**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกองทุนพระองค์เจ้าพร้อมวงศ์ อธิราช, 2543.
401. รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, บรรณาธิการ. **ป่วย อังภาภรณ์ : ชีวิต งาน และความหลัง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
402. รังสฤษฏี บุญชลอ, ผู้เรียบเรียง. **พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ รัชกาลที่ 9**. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์, 2542.

403. รัญจวน อินทรกำแหง. **ท่านอาจารย์พุทธทาสในฐานะครู**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2538.
404. **รัฐสภาไทยได้ร่วมพระบารมี 50 ปี ทรงครองราชย์ (เอกสารเผยแพร่ประกอบนิทรรศการ)**. กรุงเทพฯ: หอสมุดรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2539.
405. รัตน์ธรรม, ผู้เรียบเรียง. **พระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ : พระป่าผู้มีปาฏิหาริย์เหนือโลก**. กรุงเทพฯ: ฉัตรแก้ว, 2542.
406. **ราชอาณาจักรนาภิเษก**. กรุงเทพฯ: สภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์, 2537.
407. **ราชสดุดี เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บริหารธุรกิจดุष्ฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (การตลาด)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
408. **ราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช วิทยาศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ส่งเสริมการเกษตร)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539.
409. **ราชานักแต่งเพลงลูกทุ่งไทย ไพบุลย์ บุตรขัน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2543.
410. รุ่งวิทย์ สุวรรณอภิชน. **ศรีบูรพา ศรีแห่งวรรณกรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2532.
411. รุจน์ มัณทิรา, ผู้เรียบเรียง. **ชีวประวัติและลีลาคารมของจอมปรีชาเมธี พลตรี ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช**. กรุงเทพฯ: สามัคคีสาร (ดอกหญ้า), 2538.
412. รุจน์ มัณทิรา, ผู้เรียบเรียง. **ทักษิณ ชินวัตร นักบริหารสมองกล**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: น้ำฝน, 2538.
413. รุจน์ มัณทิรา, ผู้เรียบเรียง. **แสงชัย สุนทรวัฒน์ วีรบุรุษคนกล้า**. กรุงเทพฯ: น้ำฝน, 2539.
414. **เรารัก อ. ป่วย**. กรุงเทพฯ: กลุ่มบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
415. เริงไชย พุทธาโร, บรรณาธิการ. **ป. อินทรปาลิต นักประพันธ์มหัศจรรย์**. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2532.
416. เริงไชย พุทธาโร. **ป. อินทรปาลิต ชีวิตของคนชายฝั่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2541.
417. เริงศักดิ์ กำธร. **ชวน หลีกภัย ลูกแม่ค้าขายพุงปลา**. กรุงเทพฯ: บางหลวง, 2535.

418. **เรียงความชนะการประกวดในโอกาสวันแม่แห่งชาติ ปี 2525.** กรุงเทพฯ: สภา
สังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2525.
419. **เรื่องยศ จันทรีศรี. ด้วยความรู้สึกและความทรงจำในวันวานของ เทพ 333.**
กรุงเทพฯ: ชีวิตและประสบการณ์, 2535.
420. **ลดา รัตกลีกร, บรรณาธิการ. แสงอรุณ 2.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, [2524].
421. **ลมไม่รู้โรย ชีวิตดนตรีปีที่ 72 ของครูปี จำเนียร ศรีไทยพันธุ์.** กรุงเทพฯ: สาขา
ดนตรีศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2535.
422. **ลวดลายบนผืนผ้าสีบสานภูมิปัญญาไทย.** กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541.
423. **ลายคราม.** เชียงใหม่: ศูนย์หนังสือเชียงใหม่, 2527.
424. **เลิศชาย ศิริชัย, บรรณาธิการ. 75 ปี ดร. ไสว สุทธิพิทักษ์.** กรุงเทพฯ: ศูนย์วัฒน
ธรรมมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2535.
425. **เลิศชาย ศิริชัย, บรรณาธิการ. สมเด็จพระแม่ของเรา.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต, 2535.
426. **ว.วิญา, ผู้เรียบเรียง. หลวงตามหาบัว วัดป่าบ้านตาด อุดรธานี.** กรุงเทพฯ: บ้าน
มงคล, 2541.
427. **วรทัศน์ วัชรวิสี. พุทธศาสนิกชน ผู้วางรากฐานวัฒนธรรมชาวพุทธ.** กรุงเทพฯ: เลียง
เชียงใหม่, 2532.
428. **วรรณช ุชณกร, ผู้เรียบเรียง. ในหลวงกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.**
กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2540.
429. **วรวิชญ เวชณุเคราะห์, ผู้รวบรวม. ต่วน ยาวะประภาษ : ผู้บุกเบิกการพากย์หนัง
เมืองไทย ผู้บุกเบิกการเขียนหนังสือเด็กไทย.** กรุงเทพฯ: โครงการห้อง
สมุดการ์ตูนและหนังสือเก่า, [ม.ป.ป.]
430. **วรวิทย์ จินดาพล และ วิรัตน์ วีระกุล, บรรณาธิการ. เกิดถิ่นใต้. นครศรีธรรมราช:**
ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2529.
431. **วโรพร, ผู้เรียบเรียง. ตามรอยพระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อดอกน้ำ).** กรุงเทพฯ:
ฟองทองเอนเตอร์ไพรส์, 2543.
432. **วัฒน์ วรรณยางกูร, ผู้เรียบเรียง. คีตกวีลูกทุ่ง : ไพบุลย์ บุตรขัน.** กรุงเทพฯ: แพรว,
2541.
433. **วัฒน์ วรรณยางกูร. ไชแสง สุกใส ลูกผู้ชายหัวใจไม่ผูกเชือก.** กรุงเทพฯ: ปลายนา,
2543.

434. วัฒนา บุญเสนอ, บรรณาธิการ. **ธ คือผู้ให้**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.
435. วันชัย ศิริชนะและคณะ, บรรณาธิการ. **เอกกษัตริย์อัจฉริยะ**. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย, สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน, 2539.
436. **วันปรีดี พนมยงค์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
437. **วันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2539 ฉบับพิเศษ เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี**. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา, 2539.
438. **วันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2540**. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา, 2540.
439. **วันพ่อแห่งชาติ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542**. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา, 2542.
440. วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, บรรณาธิการ. **80 ปี อาจารย์ป่วย ชีวิต และงาน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
441. วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, บรรณาธิการ. **อ. ป่วยกับธรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
442. วัลยา, ผู้เรียบเรียง. **ซันนี่ จาคีทวนิช ดั่งสายลมที่พัดผ่าน**. กรุงเทพฯ: มติชน, 2540.
443. วัลยา, ผู้เรียบเรียง. **ทักษิณ ชินวัตร ตาตุตดาว ทำติดดิน**. กรุงเทพฯ: มติชน, 2542.
444. วัลยา. **คือชีวิตและความหวัง เกษม จาคีทวนิช**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วัลยา, 2537.
445. วิจิตรา (วิจิตรวาทการ) รังสิยานนท์, ผู้เรียบเรียง. **รำลึก 100 ปี พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ : บทคัดสรรว่าด้วยชีวประวัติและผลงาน**. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2541.
446. วิจิตรา รังสิยานนท์. **เรียงถ้อยร้อยชีวิต วิจิตรวาทการ**. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2543.
447. วิชัย ภูโยธิน. **ก้าวแรกแห่งความสำเร็จ ดร. ปรีดี พนมยงค์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2539.
448. วิชา มหาคุณ, บรรณาธิการ. **ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ กับศาล และกระทรวงยุติธรรม**. กรุงเทพฯ: ศาลฎีกา, กระทรวงยุติธรรม, 2534.

449. วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์. **นายปรีดี พนมยงค์ (หลวงประดิษฐมนูธรรม) กับปฏิบัติการเสรีไทย**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน, 2543.
450. วิทยา ประทุมธรรารัตน์ และคณะ, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิต การงาน หลักธรรม ได้ร่ม กาสาวพัสตร์พระภิกษุทศิคุณ (เสริมชัย ชยมงคล ป.ธ. 6)**. กรุงเทพฯ: ธาวัชแก้ว, 2542.
451. วิทยากร เชียงกุล. **ศึกษาบทบาทและความคิด ส. ศิวรักษ์**. กรุงเทพฯ: ผดุง, 2533.
452. วิทยากร เชียงกุล. **ศึกษาบทบาทและความคิด อ. ป๋วย อึ๊งภากรณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร, 2542.
453. วิจิตรธรรมนิเทศก์, พระ. **ทศพิธราชธรรม – ที่ชายุโก โหตุ มหาราช**. กรุงเทพฯ: อักษรไทย, 2530.
454. วินัย วิโรจน์จริยากร, ผู้เรียบเรียง. **ชีวิตและประสบการณ์ 11,000 วัน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี**. กรุงเทพฯ: เออาร์ อินฟอร์เมชัน แอนด์ พับลิเคชัน, 2537.
455. วินัย วิโรจน์จริยากร, สมปรรณนา ภระมรทัต และ ตฤตถ์นัย นพคุณ, ผู้เรียบเรียง. **“ไม่มีใครรู้จัก” : วิธีคิด... เบื้องหลัง งานเมือง...การเมือง ดร. พิจิตต์ รัตกุล**. กรุงเทพฯ: เอ. อาร์. บีซิเนส เพรส, 2543.
456. วิบูล วิจิตรวาทการ. **รัฐกิจและชีวิตส่วนพระองค์**. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2542.
457. วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. **ชีวิตและงานของอาจารย์ประยูร อุลุชาฎะ = The life and works of Prayura Uluchadha**. กรุงเทพฯ: บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ชิทก้า จำกัด (มหาชน), [2538]
458. **วิภาวดีรังสิตรำลึก**. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน 1999, 2543.
459. วิรัช ถิรพันธุ์เมธี. **พระยารัษฎานุประดิษฐ์ (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) : เพชรน้ำหนึ่งของกระทรวงมหาดไทย**. กรุงเทพฯ: มหาคุपालงกรณราชวิทยาลัย, [ม.ป.ป.].
460. วิลาส มณีวัต. **พระราชอารมณ์ขัน**. กรุงเทพฯ: พี วาทิน พับลิเคชัน, 2539.
461. วิลาส มณีวัต. **รักระทมของ ก. สุรางคนางค์**. กรุงเทพฯ: พี. วาทิน พับลิเคชัน, 2543.
462. วิลาส มณีวัต. **รักระทมของเจ้าฟ้ากั๋ง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า 2543, 2543.
463. วิลาส มณีวัต. **อารมณ์ขันของคึกฤทธิ์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: แพรว, 2538.
464. วิลาส มณีวัต. **อารมณ์ขันของสมเด็จพระเทพฯ (ฉบับสมบูรณ์และเพิ่มเติมพิเศษ)**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พี. วาทิน พับลิเคชัน, 2539.

465. วิเวรา สอนชัยภูมิ และศักดิ์รินทร์ ศิริรักษ์, ผู้เรียบเรียง. “ลอยฟ้ามาย่าพื้น ดินดอน” พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช (สมเด็จพระภัทรมหาราช). กรุงเทพฯ: Blackmagic, [ม.ป.ป.]
466. วิเวรา สอนชัยภูมิ, ผู้เรียบเรียง. ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ มหาราชินีสยามฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ. กรุงเทพฯ: สิบห้ามีน, [2535]
467. วิศวะ เวฬุวัน, ผู้เรียบเรียง. Death of the monster เสธ. นั้น. กรุงเทพฯ: สี่อดี, 2543.
468. วีรวิทย์ กิจมงคล, ผู้เรียบเรียง. บัณฑิต ล้ำช้า : ทัศนการณ์แห่งเอเชีย. กรุงเทพฯ: บ้านมงคล, 2543.
469. เวนิสา เสนีวงศ์. กรมหลวงชุมพรฯ พระบิดาทหารเรือไทย. กรุงเทพฯ: บางกอกบุ๊ก, 2540.
470. เวนิสา เสนีวงศ์. เมื่อสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงหลั่งน้ำพระเนตร. กรุงเทพฯ: บางกอกบุ๊ก, 2541.
471. ศรีธันว์ อยู่สุขชี, บรรณาธิการ. 100 ปี ชาตกาล รัษฎบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ ปุชนียบุคคลของโลก. กรุงเทพฯ: กองทุน 100 ปี ปรีดี พนมยงค์ จ. พระนครศรีอยุธยา, 2543.
472. ศรีวรรณ ศยามานนท์. คุณพ่อพระสารประเสริฐ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเสฐียรโกเศศ – นาคะประทีป, 2532.
473. ศรีสุนทร นาคะอภิ, พันเอกหญิง และคนอื่น ๆ, บรรณาธิการ. ทูลกระหม่อมอาจารย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครนายก: โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2534.
474. ศักดิ์ ไทยวัฒน์. เกร็ดการเมืองบางเรื่อง ของจอมพล ป. พิบูลสงคราม กับ ข้าพเจ้า. กรุงเทพฯ: [ม.ป.ท.], [ม.ป.ป.].
475. ศักดิ์ชัย เจียรพานิชยะ, บรรณาธิการ. “คึกฤทธิ์” ปราชญ์สยาม “ประทับใจในใจชน”. กรุงเทพฯ: ดอกเบี๋ย, [2538].
476. ศักดินา ฉัตรกุล ณ อยุธยา. ชีวิต แนวคิด และการต่อสู้ของ “นรินทร์กสิง” หรือ – นรินทร์ ภาสิต คนขวางโลก. กรุงเทพฯ: มติชน, 2536.
477. ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล ชีวิตและผลงาน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
478. ศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี ปราชญ์ผู้ทรงศีล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.

479. ศิริณี เจนวนิชย์การ และคนอื่น ๆ, คณะผู้จัดทำ. 36 ปี ศิลปศาสตร์ 72 ปี ศาสตราจารย์ ดร. อุดล วิเชียรเจริญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
480. ศิริรัตนบุษบง, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า และ พูนพิศ อมาตยกุล, ผู้รวบรวม. **ทุนกระหม่อมบริพัตรกับการดนตรี**. กรุงเทพฯ: จันฉนวนิชย์, 2524.
481. ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์, สุกัญญา ภัทรราชย์ และ เอ็ด ภิรมย์. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนาการเกษตรไทย**. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2539.
482. ศิวกานท์ ปทุมสูติ. **สมเด็จพระภัทรมหาราช คำฉันท์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ, 2532.
483. ศิวะ รัตนชิต. **พระครูบาศรีวิชัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิราบ, 2538.
484. ศุภรัตน์ เลิศพานิชย์กุล. **เทพรัตนบรรณศิลป์**. กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊กส์, 2542.
485. ส. เชื้อหอม. **ก้าวแรกแห่งความสำเร็จพระธรรมโกศาจารย์ “ปัญญาันทะ”**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
486. ส. พลายน้อย. **“ยาขอบ” ชีวิตและงานของผู้แต่งอมตนิยายผู้ชนะสิบทิศ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2532.
487. ส. พลายน้อย. **ชีวิตและงาน นายตำรา ณ เมืองใต้ (เปลื้อง ณ นคร)**. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น, 2527.
488. ส. พลายน้อย. **พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
489. ส. พลายน้อย. **วังหน้าพระยาเสือ : พระบวรราชประวัติ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท กรมพระราชวังบวรฯ ในรัชกาลที่ 1**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.
490. ส. รัตนพรศักดิ์. **คมมิตโกนอาบนํ้าผึ้ง**. กรุงเทพฯ: มีเดียไฟท์บุ๊กส์, 2536.
491. ส. ศิวรักษ์. **กล้า ๆ กลัว ๆ ชนชั้นปกครองกับงานฉลอง 100 ปี ปรีดี พนมยงค์**. กรุงเทพฯ: ศักดิ์สยาม, 2543.
492. ส. ศิวรักษ์. **คิดถึงคุณป่วย**. กรุงเทพฯ: สถาบันสันติประชาธรรม, เสริมศึกษาลัย, 2543.
493. ส. ศิวรักษ์. **ผู้ใหญ่ที่ไม่กะล่อน นายป่วย อังภากรณ์ ที่ข้าพเจ้ารู้จัก**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2528.

494. ส. ศิวรักษ์. **พลิกแผ่นดิน จากประดิษฐ์มุนุธรรม สู่สันติประชาธรรม แล้วเดินหน้าต่อไปยัง พ.ศ. 2543.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน, 2542.
495. ส. ศิวรักษ์. **ร้อยปีพระองค์เจ้าวรรณไวทยากร กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ตามทัศนะของ ส. ศิวรักษ์.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเสถียรโกเศศ - นาคะประทีป, 2534.
496. ส. ศิวรักษ์. **เรื่อง สมเด็จพระยาตำราจราชานุภาพ.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป, 2525.
497. ส. ศิวรักษ์. **เรื่อง กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ตามทัศนะ ส. ศิวรักษ์.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป, 2528.
498. ส. ศิวรักษ์. **เรื่องนายปรีดี พนมยงค์ ตามทัศนะ ส. ศิวรักษ์.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2543.
499. ส. ศิวรักษ์. **อิทธิพลพุทธศาสตร์ต่อสังคม.** กรุงเทพฯ: คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา, 2533.
500. ส. ศิวรักษ์. **ศีกฤทธิยาลัย.** กรุงเทพฯ: ส่องสยาม, 2539.
501. ส. ศิวรักษ์. **สัมภาษณ์ ม.จ. จงจิตรถนอม ดิศกุล.** กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2529.
502. สง่า ลือชาพัฒนพร. **ตำนานคนรักป่า : ชีวิต และงาน พระอาจารย์บุญธรรม อุตตมธมโม.** กรุงเทพฯ: ศูนย์วัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านอีสาน, 2530.
503. **สดุดีเกียรติคุณ นายไกรศรี นิมมานเหมินท์ บุคลากรผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมของภาคเหนือ ประจำปี 2524.** เชียงใหม่: ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาลัยครูเชียงใหม่, [2525].
504. สมอง ศันสนยุทธร, บรรณารักษ์. **พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช กับการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2530.
505. สนานจิตต์ ธรรมกุล, บรรณารักษ์. **พระบรมครูช่าง.** กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา, 2531.
506. สนิท ผิวนวล. **บันทึกศิษย์ผู้ใกล้ชิดดอกอาจารย์ปรีดี พนมยงค์.** กรุงเทพฯ: ประจักษ์การพิมพ์, [2526].
507. สมชัย พหลกุลบุตร, ผู้เรียบเรียง. **ประกาศ ชลศรานนท์ : เพลงเขียนคน ดนตรีเขียนโลก.** กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม, 2537.

508. สมชาย พุ่มสอาด, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **สมเด็จพระยา พระมารดาแห่งการสังคม
สงเคราะห์**. กรุงเทพฯ: สมาคมทหารตำรวจนอกราชการแห่งประเทศไทย,
2533.
509. **สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวัง
เดิม, 2543.
510. **สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ กับงานเหมืองแร่และ
ธรณีวิทยา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และ
หม่อมเจ้าจางจิตรถนอม ดิศกุล พระธิดา, 2542.
511. **สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ องค์พระบิดาของ
กระทรวงมหาดไทย**. กรุงเทพฯ: กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย, 2535.
512. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหจักรี สิรินธรฯ กับการพัฒนาอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสาน
งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2536.
513. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ
สยามบรมราชกุมารี กับการประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะ
กรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.
514. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจ้าฟ้านักพัฒนาทรัพยากร
น้ำ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2537.
515. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กับวังหลวง**. กรุงเทพฯ: งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
สำนักพระราชวัง, 2534.
516. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับการอนุรักษ์มรดกของ
ชาติ**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2528.
517. **สมเด็จพระเทพรัตนฯ ของเรา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย์, 2534.
518. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2537.
519. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม, 2535.
520. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ: กองบรรณาธิการ นสพ.
เสรีรัฐ, [ม.ป.ป.].

521. **สมเด็จพระบรมราชชนกกับการพัฒนาประเทศ : การแสดงปาฐกถาเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี แห่งวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก วันเสาร์ที่ 26 กันยายน 2535 ณ หอประชุมจุฬาฯ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.**
522. **สมเด็จพระบรมราชินีนาถ : พระราชกรณียกิจด้านการศึกษาศาสตร์ และสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2538.**
523. **สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามบรมราชกุมาร และฐานันดรศักดิ์แห่งพระราชวงศ์ของไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, 2527.**
524. **สมเด็จพระภูมิพลมหาราชาของชาติไทย (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ). กรุงเทพฯ: สมาคมทหารตำรวจนอกราชการแห่งประเทศไทย, 2532.**
525. **สมเด็จพระมหาธีรราชพรราชญ์สยาม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2533.**
526. **สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สมาคมอาจารย์ศิริราช, 2526.**
527. **สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กับการพัฒนาคุณภาพประชากร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย, 2528.**
528. **สมเด็จพระย่า 5 แผ่นดิน : พระแม่แห่ง 2 รัชกาล. กรุงเทพฯ: มติชน, 2538.**
529. **สมเด็จพระย่า...พระมิ่งขวัญของแผ่นดิน. กรุงเทพฯ: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2543.**
530. **สมเด็จพระย่ากับการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.**
531. **สมบัติ จำปาเงิน, ผู้รวบรวมเรียบเรียง. นายแพทย์บุญส่ง เลขะกุล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2540.**
532. **สมบัติ พลายน้อย. พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว กษัตริย์วังหน้า. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.**
533. **สมบัติ ภู่อัญญา. คีตกฤทธิ. กรุงเทพฯ: ศรีสารา, 2541.**
534. **สมพงษ์ ไหม่วิจิตร และคนอื่น ๆ, คณะผู้จัดทำ. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อุทยานประวัติศาสตร์, 2542.**
535. **สมพร กลิ่นพงษา : นายอำเภออมอ์แกน. กรุงเทพฯ: ประยูรวงศ์พรินติ้งกรุ๊ป, 2532.**

536. สมพร เทพสิทธิ์า. **พระเกียรติคุณสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงพระสติวิปลาสจริงหรือ ?**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ, 2540.
537. สมภพ จันทระภา. **ชีวิตและงานของดอกไม้สด**. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น, 2529.
538. สมภพ จันทระภา. **แผ่นดินที่สาม**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป, 2530.
539. สมภพ จันทระภา. **สมเด็จพระศรีสวรินทิราฯ**. กรุงเทพฯ: สำนักพระราชวัง, [ม.ป.ป.].
540. สมวงศ์ วงศ์วอนแสง. **เกร็ดประวัติชีวิตหม่อมกอบแก้ว อากาศ ณ อยุธยา**. กรุงเทพฯ: วุฒนาการพิมพ์, 2535.
541. สมศักดิ์ วรรณตร, พลอากาศตรี, บรรณาธิการ. **36 พรรษา ศาสตราจารย์เจ้าฟ้าทหารอากาศ**. กรุงเทพฯ: กองทัพอากาศ, 2536.
542. สมศักดิ์ วิจารณ์ และ วงจันทร์ พินัยนิติศาสตร์, คุณหญิง, บรรณาธิการ. **เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2542.
543. สมศักดิ์ วิจารณ์ และคนอื่น ๆ, คณะผู้จัดทำ. **ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เจ้าฟ้านักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.
544. สมศักดิ์ วิจารณ์, บรรณาธิการ. **สรรพศิลป์ศาสตราธิราช**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
545. สมหมาย เปรมจิตต์, บรรณาธิการ. **ตำนานครูบาศรีวิชัยแบบพิศดาร และตำนานวัดสวนดอก**. เชียงใหม่: ฝ่ายวิจัยล้านนา สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.
546. สรกล อุดุลยานนท์. **จอมยุทธ์น้ำเมา เจริญ สิริวัฒนภักดี ผู้หาญกระตุกหวดสิงห์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2537.
547. สรกล อุดุลยานนท์. **ทักษิณ ชินวัตร อัจฉินคลีนลูทที่สาม**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มติชน, 2542.
548. สละ ลิขิตกุล, บรรณาธิการ. **คึกฤทธิ์ 2528**. กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, 2528.
549. **สัจจะแห่งชีวิตของ "พระโพธิ์รักษ์"**. กรุงเทพฯ: กลุ่มญาติธรรมกันเอง, [2525].
550. สัญญลักษณ์ เทียมถนอม. **เคล็ดลับความสำเร็จ เทียม โชควัฒนา**. กรุงเทพฯ: พันโพนม, 2537.

551. สัญญลักษณ์ เทียมถนอม. **ชีวประวัติ กำพล วัชรพล จอมพลของคนหนังสือพิมพ์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน, 2537.
552. สัญญลักษณ์ เทียมถนอม. **เปิดเบื้องลึกชีวิตเทพบุตรอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ไทย วิเชียร เผอิญโชค**. กรุงเทพฯ: มิติใหม่, 2539.
553. สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับงานพัฒนา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
554. สัตตกร และคนอื่น ๆ. **พระแท้ของชาวบ้าน หลวงปู่บุดดา ถาวโร**. นนทบุรี: ธารบัวแก้ว, 2542.
555. สันติภาพ สันติชน, บรรณาธิการ. **กร ทักษะรังสี ทางเลือกที่ชัดเจน**. กรุงเทพฯ: อินไซด์การเมือง, 2543.
556. สันติสุข ไสภณสิริ, บรรณาธิการ. **คนพันคุก**. กรุงเทพฯ: ยูววิทยา, 2529.
557. สันติสุข ไสภณสิริ, บรรณาธิการ. **ปรีดีนิวัต สัจจะคืนเมือง**. กรุงเทพฯ: อักษรสาส์น, 2529.
558. สันติสุข ไสภณสิริ, บรรณาธิการ. **ปรีดีปริทัศน์ รวมทัศนะนักวิชาการต่อปรีดีพนมยงค์**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน, 2542.
559. สันติสุข ไสภณสิริ. **หนึ่งศตวรรษปรีดี พนมยงค์**. กรุงเทพฯ: สถาบันปรีดี พนมยงค์, 2540.
560. สาทิตย์ วงศ์หนองเตย และคนอื่น ๆ. **2 ปี กับรัฐมนตรี...อภิสิทธิ์**. นนทบุรี: เอส.อาร์. ฟรินด์ซิง แมสโปรดักส์, 2543.
561. **สานความฝัน 60 ปี ฯพณฯ บรรหาร ศิลปอาชา**. กรุงเทพฯ: ครอบครัวบรรหาร, 2535.
562. **สามัคคีเสวก และทศพิศราชธรรม**. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, ธนาคารทหารไทย จำกัด, 2526.
563. สายธาร ศรีทธารธรรม, ผู้รวบรวม. **พระผู้สมณะ – นักมั่งสวิวัติ พระยานรรัตน์ ราชมานิต**. กรุงเทพฯ: สร้อยทอง, 2538.
564. สายธาร ศรีทธารธรรม, ผู้เรียบเรียง. **พระเถระผู้มีวาทีบริบูรณ์ อาจารย์คุณ อตุโล**. กรุงเทพฯ: สร้อยทอง, 2540.
565. สาระ การะเวก, บรรณาธิการ. **แนวคิดและผลงาน ศาสตราจารย์บุญถิ่น อัตถากร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2537.

566. สาลิน วิรูปุตร์, บรรณาธิการ. **พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย**. ประจวบคีรีขันธ์: สำนักงานโครงการอุทยานวิทยาศาสตร์ พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2533.
567. สำนักงานสารนิเทศ กองบัญชาการทหารสูงสุด. **การสวนสนามแสดงแสนยานุภาพของกองทัพไทย ฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี**. กรุงเทพฯ: กองทัพไทย, 2539.
568. สิริพร บุญญานันต์ และ คณะ. **ก้าวแรกแห่งความสำเร็จ ดร. วิชัย ตันศิริ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
569. สุขสันต์ จิระจวิทยาเวช, บรรณาธิการ. **7 รอบ อาจารย์สัญญา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธินิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
570. สุจิตรา ชันตยาลงกต และคนอื่น ๆ, คณะผู้จัดทำ. **ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์พัฒนาประเทศ = His Majesty the King's photographs in the development of the country**. กรุงเทพฯ: สมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย; สมาคมสร้างสรรค์ไทย, 2535.
571. สุขชาติ เผือกสกนธ์, พล.ต.ต. **บันทึกความทรงจำ เรื่องการสื่อสารของในหลวง**. กรุงเทพฯ: จุปีตัส, 2542.
572. สุขชาติ พงษ์พานิช, บรรณาธิการ. **การประชุมสัมมนาทางวิชาการเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา “ครูภาษาไทยของแผ่นดิน : พระอัจฉริยภาพทางภาษาไทยในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏนครสวรรค์, 2542.
573. **สุดจิตต์ 72 กระรัต**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
574. สุดใจ เพียรสุขใจ และ พิชามา ศักดิ์มังกร, ผู้เรียบเรียง. **มารวยไปรวย**. กรุงเทพฯ: ดอกเบี๋ย, [2536].
575. สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์, ผู้เรียบเรียง. **พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2528.
576. สุทนต์, ผู้เรียบเรียง. **พระองค์ดำ : สมเด็จพระนเรศวรมหาราช**. กรุงเทพฯ: คลังทรัพย์, [2540].
577. สุธิตา สุขนิยม. **มาลัย ชูพินิจ และผลงานประพันธ์เชิงสร้างสรรค์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2532.

578. สุธีร์ ธีระปัญญาพงศ์. **ประกวดความเรียงร้อยแก้ว เรื่อง “พระราชประวัติ และ พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช” ฉบับชนะการประกวดรางวัลที่ 3.** กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2540.
579. สุนัย จุลพงศธร. **บันทึกทนายความ เบื้องหลังคดี ส. ศิวรักษ์.** กรุงเทพฯ: สันติภาพ, 2528.
580. สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์ และกุลธิดา ท้วมสุข, บรรณาธิการ. **รอยเสด็จ : เสด็จพระราช ดำเนินเยี่ยมราษฎรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พุทธศักราช 2498.** ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.
581. สุพจน์ ด้านตระกูล, ผู้รวบรวม. **อนุสรณ์ ปรีดี พนมยงค์ ภาค 1.** กรุงเทพฯ: จีวร รณนุสรณ์, 2526.
582. สุพจน์ ด้านตระกูล, ผู้รวบรวม. **อนุสรณ์ ปรีดี พนมยงค์ ภาค 2.** กรุงเทพฯ: จีวร รณนุสรณ์, 2526.
583. สุพจน์ ด้านตระกูล, ผู้รวบรวม. **อนุสรณ์ ปรีดี พนมยงค์ ภาค 3.** กรุงเทพฯ: จีวร รณนุสรณ์, 2526.
584. สุพจน์ ด้านตระกูล, ผู้เรียบเรียง. **ประเสริฐ ทรัพย์สุนทร อดีตกรรมการกลาง พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ใคร ? มาจากไหน ? และคิด อย่างไร ?** กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2524.
585. สุพจน์ ด้านตระกูล, ผู้เรียบเรียง. **พิ่ง ศรีจันทร์ นักประชาธิปไตยผู้กระทัด อดีต ประธานสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2490.** นนทบุรี: สถาบันวิทยาศาสตร์ สังคม, 2536.
586. สุพจน์ ด้านตระกูล. **นายปรีดี พนมยงค์กับการอภิวัฒน์.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2535.
587. สุพจน์ ด้านตระกูล. **ปรีดีหนี.** กรุงเทพฯ: สันติธรรม, 2526.
588. สุพจน์ ด้านตระกูล. **แผนฆ่าปรีดี พนมยงค์.** กรุงเทพฯ: สันติธรรม, 2526.
589. สุพจน์ ด้านตระกูล. **สัจจะแห่งประวัติศาสตร์ รัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์.** กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2543.
590. สุภาพร กัณห์วานิช, บรรณาธิการ. **ในหลวงกับงานทันตกรรม.** กรุงเทพฯ: คณะทันต แพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
591. **สุภาพสตรี แพลตินัม.** กรุงเทพฯ: ประชาชน, 2537.

592. **สุภาวีย์ เทวกุล ไม้แกร่งแห่งวรรณกรรม.** กรุงเทพฯ: สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย, 2537.
593. **สุเมธิตรา จันทร์เงา. โกวิท วรรณพัฒน์ ใต้ร่มชวนชม.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2541.
594. **สุเมธ ตันติเวชกุล. ใต้เบื้องพระยุคลบาท.** กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.
595. **สุรพล เย็นอุรา. 12 ปี 2 เดือน 4 วัน ในตำแหน่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2530.
596. **สุรศักดิ์พรหม ดุลยจินดา, บรรณารักษ์การ. เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณต่อแผ่นดิน : ชีวิตและผลงานของ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรี และรัฐบุรุษ.** กรุงเทพฯ: ชมรมนักวิชาการช่วยชาติ, 2537.
597. **สุรียห์ ภูมิภมร. ชีวิตดั่งหินผา (Life is like the mountains).** กรุงเทพฯ: มูลนิธิศาสตราจารย์ ดร. สง่า สรรพศรี เพื่อการวิจัย, 2542.
598. **สุลักษณ์ ศิวรักษ์, รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ และ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. อาจารย์ป่วยกับสังคมไทย.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2543.
599. **สุวรรณมา เกரியงไกรเพ็ชร, บรรณารักษ์การ. น.ม.ส. พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
600. **สุวิชา. ตะวันส่องหล้า.** กรุงเทพฯ: ดวงกมล, 2539.
601. **สุวิทย์ ไททยวัฒน์, บรรณารักษ์การ. พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จากข้อมูลประวัติศาสตร์บอกเล่า.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538.
602. **สุวิมล ผึ้งประเสริฐ, ปริญญา ขาตินันทร, ชิดชนก สุญสินภัย, ดุษฎี นัยวัฒน์กุล และ นิธิ วดีวุฒิพงษ์. พระเจ้าแผ่นดิน.** กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์การจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542, 2543.
603. **สุจิตต์ จางวางทั่ว พาทยโกศล.** กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2524.
604. **เสด็จฯ พิชิตยอดดอยอินทนนท์ 26 เมษายน 2507.** กรุงเทพฯ: สำนักพระราชวัง, 2531.
605. **เสด็จฯ เยี่ยมราษฎร.** กรุงเทพฯ: งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สำนักพระราชวัง, 2532.
606. **เสด็จฯ เยือนประเทศออสเตรเลีย พ.ศ. 2505.** กรุงเทพฯ: สำนักพระราชวัง, 2541.

607. **เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐเวียดนาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหภาพพม่า สหพันธรัฐมลายา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์.** กรุงเทพฯ: สำนักพระราชวัง, 2534.
608. เสถียร จันทิมาธร, บรรณาธิการ. **72 ปี ศักดิชัย บำรุงพงศ์ นักเขียนสามัญชน.** กรุงเทพฯ: มติชน, 2533.
609. เสถียร จันทิมาธร. **ชาติชาย ชุณหะวัณ ทหาร “นัก” ประชาธิปไตย.** กรุงเทพฯ: แปลน พัชลิขซึ่ง, 2532.
610. เสถียร จันทิมาธร. **ธนราชันย์ ชิน โสภณพนิช.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มติชน, 2537.
611. เสถียร จันทิมาธร. **เฮง ‘เทียม’ ผู้เยี่ยมวรยุทธ์.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มติชน, 2540.
612. เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **ครูบุญยงค์ เกตุคง ศิลปินแห่งชาติ : ระยะเวลาไข่มุกหล่นบนจานหยก.** กรุงเทพฯ: มติชน, 2535.
613. เสถียร ศุภโสภณ. **ชีวิตและการต่อสู้ของพระยาทรงสุรเดช.** กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการจัดพิมพ์หนังสือโครงการ 60 ปี ประชาธิปไตย, 2535.
614. เสถียร ศุภโสภณ. **สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และบทบาทชาวจีนในสยาม.** กรุงเทพฯ: เส้นทางเศรษฐกิจ, 2527.
615. เสน่ห์ จามริก และคณะ. **ปรีดีปริทัศน์ : ปาฐกถาชุดปรีดี พนมยงค์อนุสรณ์.** กรุงเทพฯ: เทียนวรรณ, 2526.
616. เสริมเกียรติ วิทิตเวท. **พระธรรมิกราชของชาวไทย : ความเรียงร้อยแก้วเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ฉบับชนะการประกวด.** กรุงเทพฯ: กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, 2531.
617. แสงโสม เกษมศรี, ม.ร.ว. **บิดาของข้าพเจ้า : พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศุภโยค เกษม.** กรุงเทพฯ: นิเวศศาลการพิมพ์, 2526.
618. ไสว สุทธิพิทักษ์. **ดร. ปรีดี พนมยงค์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2526.
619. **60 ปี ผู้ว่าเถลิง.** กรุงเทพฯ: สารมวลชน, [2536].
620. **60 ปี ศ.ดร. โกเมน ภัทรภิรมย์ อัยการสูงสุด.** กรุงเทพฯ: สำนักงานอัยการสูงสุด, 2536.

621. หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ชุดในหลวงของเรา : เย็นศิระเพราะพระบริบาล เล่ม 1. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา, 2542.
622. หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ชุดในหลวงของเรา : พระเกียรติก้องกัมภายฟ้า เล่ม 2. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา, 2542.
623. หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ชุดในหลวงของเรา : เพื่อมิตรภาพอันยั่งยืน เล่ม 4. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา, 2542.
624. หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ชุดในหลวงของเรา : โครงการหลวง เล่ม 5. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา, 2542.
625. หนังสือที่ระลึก 60 ปี รองศาสตราจารย์ ดร. กำจัด มงคลกุล. [ม.ป.ท., ม.ป.ป.].
626. หนังสืออนุสรณ์ 50 ปี แห่งการครองราชย์ – ภูมิพลมหाराช. นนทบุรี: สาส์นประชากรราษฎร์, 2538.
627. 100 ปี ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์). กรุงเทพฯ: มูลนิธิขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์), 2540.
628. 100 ปี หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ปริมาจารย์ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2524.
629. หยดน้ำบนใบบัว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์, 2543.
630. หลวงประดิษฐ์มนูธรรม. กรุงเทพฯ: สัญญลักษณ์, 2527.
631. หลักขงใจ. [ม.ป.ท.], 2537.
632. 50 ปี พระบารมีปกเกล้าชาวสหกรณ์. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2539.
633. 50 ปี แห่งการพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สนง. กปร.), 2538.
634. องค์พระผู้สถิตในหทัยราษฎร์. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี, [2538].

635. **อธิบดีคนแรกของกรมศิลปากร พลตรี หลวงวิจิตรวาทการ.** กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2531.
636. อภิวัฒน์ ตั้งไพบูลย์, บรรณาธิการ. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช”.** กรุงเทพฯ: คณะกรรมการ 5 ธันวาคมมหาราชครั้งที่ 13, 2532.
637. อธิก สวัสดิ์มงคล, บรรณาธิการ. **ร่มเกล้าชาวชล.** กรุงเทพฯ: สำนักงานจังหวัดชลบุรี, 2530.
638. อนันต์ พิบูลสงคราม, พลตรี. **จอมพล ป. พิบูลสงคราม เล่ม 1.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2540.
639. อนันต์ พิบูลสงคราม, พลตรี. **จอมพล ป. พิบูลสงคราม เล่ม 2.** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2540.
640. อนุমানราชธน, พระยา. **ชีวิตพระสารประเสริฐที่ข้าพเจ้ารู้จัก.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิเสถียรโกเศศ – นาคะประทีป, 2532.
641. **อนุสรณ์ 10 ปี วิทยาดิรั้งสิต.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิวิทยาดิรั้งสิต, 2530.
642. **อนุสรณ์สุนทรภู่ 200 ปี : สุนทรภู่กับงานนิพนธ์.** กรุงเทพฯ: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2529.
643. อเนก เหล่าธรรมทัศน์. **ศาสตราจารย์ดิเรก ชัยนาม กับคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.** กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
644. อภิวัฒน์ วรรณกร, บรรณาธิการ. **ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ คิด พุด เขียน.** กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2540.
645. อภิวัฒน์ วรรณกร. **เดินทัพทางไกล หมิ่นไมล์แห่งชีวิต พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ.** กรุงเทพฯ: มติชน, 2540.
646. อรพินท์ เข้มศิริ, บรรณาธิการ. **ในหลวงกับสิ่งแวดล้อมไทย.** กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2541.
647. อรสม สุทธิสาคร. **นักฝันคนกล้า อ. อุดากร.** กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2532.
648. อรสม สุทธิสาคร. **บนทางชีวิตแสวงหา มาลา คำจันทร์.** กรุงเทพฯ: สามัญชน, 2534.
649. อรุณ เวชสุวรรณ และ บังอร เวชสุวรรณ, ผู้รวบรวมและเรียบเรียง. **6 ทศวรรษ เยาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ กวีรัตนโกสินทร์.** กรุงเทพฯ: อรุณวิทยา, 2543.

650. อรุณ เวชสุวรรณ. **รัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อรุณ
วิทยา, 2541.
651. **อักษรสารสรร ผาก – จากใจ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษร
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
652. อัจฉรา จิระศักดิ์ระวี, ผู้เรียบเรียง. **สมเด็จพระเทพฯ พระผู้อยู่ในดวงใจราษฎร**.
กรุงเทพฯ: ช้างทอง, 2539.
653. อัจฉรา จิระศักดิ์ระวี, ผู้เรียบเรียง. **เสด็จสู่อิศูรย์ศวรรยศ**. กรุงเทพฯ: ช้างทอง,
2539.
654. อัจฉราพร กมูทพิสมัย และสุนทรี อาสะโวย. **ครุคึกฤทธิ์**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดี
ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
655. อัมพร สโมสร. **นวมินทราชานิราช = The great King of Thailand**. กรุงเทพฯ:
คอมฟอร์ม (ประเทศไทย), [2539]
656. อาคม กาญจนประโชติ, บรรณาธิการ. **พระขัตติยเกษตราธิราช : ล้นเกล้าชาวไทย
สถิตในดวงใจ...ชาวแม่โจ้**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2542.
657. อาจิณ จันทรมพร และช้อย พูลเพิ่ม, บรรณาธิการ. **100 ปี ชิต บุรทัต**. กรุงเทพฯ:
ดอกหญ้า, 2535.
658. อาภา จันทรสกุล, ผู้เรียบเรียง. **ชีวประวัติพระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต) :
ชีวิตเพื่อธรรมนำสุขสู่โลก**. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารทางวิชา
การ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
659. อาริยา สินธุจรีวัตร, บรรณาธิการ. **ฯพณฯ ศ. สันญา ธรรมศักดิ์ “ปุษนิยบุคคล
แบบฉบับ”**. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์, พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, สภายว
พุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2534.
660. อาริยา สินธุจรีวัตร, บรรณาธิการ. **พระแม่อยู่คู่ฟ้า คู่พื้นผไทสยาม**. กรุงเทพฯ: สภา
สังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2535.
661. อาริยา สินธุจรีวัตร, บรรณาธิการ. **หนังสือที่ระลึกอาคาร “สุจินโณ” โรงพยาบาล
มหาราชนครเชียงใหม่ จ. เชียงใหม่**. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.

662. อาริยา สิ้นธุจรีวัตร, บรรณานิการ. **หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร อนุสรณ์ 18 ตุลาคม 2534**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการกองทุนอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร, 2534.
663. อาริยา สิ้นธุจรีวัตร. **เสด็จอเมริกา...เจ้าฟ้านักวิทยาศาสตร์ที่โลกรับรอง**. นนทบุรี: ศูนย์ผลิตข่าวสาร สิ่งพิมพ์ การประชาสัมพันธ์ และรายการวิทยุ-โทรทัศน์, 2532.
664. อำนวย จันเงิน, บรรณานิการ. **คอนเสิร์ต "ลืมไม่ลง" 40 ปี สุเทพ วงศ์กำแหง**. กรุงเทพฯ: กลุ่มข้อมูลไทย, กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2536.
665. อำนวย จันเงิน, บรรณานิการ. **คอนเสิร์ต 4 ทศวรรษ กับสุเทพ วงศ์กำแหง**. กรุงเทพฯ: กลุ่มข้อมูลไทย, สุเทพ วงศ์กำแหง, กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2537.
666. อำนวย จันเงิน, บรรณานิการ. **คอนเสิร์ต สุเทพ - สวลี คู่ชีวิตรักจันทานาน ๆ**. กรุงเทพฯ: สวลี ผกาพันธุ์, กองทุนสุเทพ วงศ์กำแหง, กองทุนส่งเสริมวัฒนธรรม, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, กลุ่มข้อมูลไทย, 2538.
667. อำนวย จันเงิน. **คอนเสิร์ตเชิดชูครูเพลง ครั้งที่ 5 พยงค์ มุกดา 75**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2543.
668. อำพัน ตันทวรรณนะ, ผู้เรียบเรียง. **พระบาทสมเด็จพระปวงเรนทราเมศ มหิศเรศรังสรรค์ พระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: ณรงค์ กองบุญมา, 2539.
669. อำไพ สุจริตกุล, บรรณานิการ. **อาจารย์ภาวินท์ ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงจिरायุนพวงศ์ 84 ปี**. [ม.ป.ท.], 2539.
670. อารุง สกุลรัตน์, พล.ต.ต. **ใครว่า อต. เผ่า ไม่ดี**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มิ่งขวัญ, 2538.
671. อุทุมพร. **สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการโครงการบูรณะพระราชวังพญาไท, ชมรมคนรักวัง, 2540.
672. อุษณีย์ เกษมสันต์ ณ อยุธยา, พันเอกหญิง. **มองกองทัพผ่านผลงานรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์**. กรุงเทพฯ: กองทัพบก, มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์, 2543.
673. อุษณีย์ เกษมสันต์, พันเอกหญิง. **60 ปี ในความทรงจำ พลเอก เป้ง มาลากุล ณ อยุธยา**. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์, 2542.

674. อุษณีย์ เกษมสันต์, พันเอกหญิง. **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับกองทัพไทย ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ**. กรุงเทพฯ: คณะทำงานจัดทำหนังสือฯ, 2542.
675. **เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ เรื่อง “ชีวิตและผลงานของนาคะประทีป” วันที่ 8 ธันวาคม 2532**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา ฝ่ายวิชาการ ศูนย์ภาษาและวรรณคดีไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2532.
676. เอนก นาวิกมูล, บรรณาธิการ. **รวงทอง ทองลั่นทม ครึ่งศตวรรษ**. กรุงเทพฯ: กลุ่มข้อมูลไทย, 2536.
677. เอนก นาวิกมูล. **ประมวลเรื่องรัชกาลที่ 5 : King Rama the fifth**. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2543.
678. โอภาส เพ็งเจริญ. **เรียนให้เก่ง ทำงานให้เจ๋งอย่าง ดร. มานะ มหาสุวิระชัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2543.

หนังสือประเภทอัตชีวประวัติ จำนวน 92 ชื่อเรื่อง

679. กนต์ธีร์ ศุภมงคล. **บันทึกความทรงจำของศาสตราจารย์กนต์ธีร์ ศุภมงคล อดีตเอกอัครราชทูตไทย และเลขาธิการ ส.ป.อ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
680. กรุณา กุศลาลัย. **ชีวิตที่เลือกไม่ได้ : อัตชีวประวัติของผู้ที่เกิดในแผ่นดินไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: แม่คำผาง, 2542.
681. กาญจนาคพันธุ์. **กรุงเทพฯ เมื่อวานนี้**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สารคดี, 2542.
682. จัตวา กลิ่นสุนทร, บรรณาธิการ. **รัฐบุรุษชื่อเปรม**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์, 2538.
683. จำลอง ศรีเมือง, พล.ต. **ชีวิตจำลอง**. กรุงเทพฯ: เอ.วี. การพิมพ์, 2533.
684. จุรี โอศิริ. **โลกของจุรี โอศิริ**. กรุงเทพฯ: สามสี, 2542.
685. เจนดุริยางค์, พระ. **บันทึกความทรงจำของพระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยะกร)**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2533.
686. เจริญใจ สุนทรวาทีน. **ข้าพเจ้าภูมิใจที่เกิดเป็นนักดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ: รัชศิลป์, 2530.

687. เฉลิม พรหมเลิศ. **ถนนชีวิต**. กรุงเทพฯ: บুদ্ধแบงก์, 2540.
688. ชัยพร แสงกระจ่าง. **7 วันคดีเครื่องราชฯ**. กรุงเทพฯ: คมบาง, 2531.
689. ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **ชีวิตที่เลือกได้ เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ, 2541.
690. ชัยอนันต์ สมุทวณิช. **ชีวิตที่เลือกได้ เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ, 2541.
691. ชินวุธ สุนทรสีมะ, พันเอก. **ชีวิตที่ลิขิตด้วยตัวเอง**. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์, 2541.
692. ชูศรี มีสมมนต์. **กว่าจะได้เป็นชูศรี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2536.
693. โซติ รามโกมุท. **บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า**. กรุงเทพฯ: สัมมาชีวิตศิลปมูลนิธิ, 2524.
694. ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. **ความทรงจำ**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ และหม่อมเจ้าจงจิตรถนอม ดิศกุล พระธิดา, 2530.
695. ดิฐการภักดี, คุณหญิง. **หกรอบแห่งชีวิต เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2529.
696. ดิฐการภักดี, คุณหญิง. **หกรอบแห่งชีวิต เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2529.
697. เดโช สนวนานนท์. **60 ปี ชีวิตและงาน : เดโช สนวนานนท์**. กรุงเทพฯ: ไฮเทคพรินติ้ง, 2536.
698. ด้อย ชุมสาย, ม.ล. **ชีวิต ยิ่งคิด ยิ่งพิสมัย (บทนวนระลึก) ของหม่อมหลวงด้อย ชุมสาย**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิศาสตราจารย์หม่อมหลวงด้อย ชุมสาย พันเอก (พิเศษ) เจตกมล และ ญิบพัน พรหมโยธี ตะวันชาย และ ศศิโสม ชุมสาย ณ อยุธยา, 2528.
699. ทรงสุตา ยอดมณี, คุณหญิง. **กัณฑ์ต้องลม**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์, 2542.
700. ทวี จุลละทรัพย์, พล.อ.อ. **ชาติอยู่เหนือสิ่งใด**. กรุงเทพฯ: พี. วาทิน พับลิเคชั่น, 2532.
701. ทองก้อน จันทวิมล, คุณหญิง และคนอื่นๆ. **สูดวงดาว : อัตชีวประวัติของคุณหญิง ทองก้อน จันทวิมล ผู้สร้างตึกตางอกดอลล์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2540.
702. เนื่อง นิลรัตน์, ม.ล. **ชีวิตนอกวง เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศรีสารา, 2540.
703. เนื่อง นิลรัตน์, ม.ล. **ชีวิตนอกวง เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: ศรีสารา, 2540.
704. เนื่อง นิลรัตน์, ม.ล. **ชีวิตนอกวง เล่ม 3**. กรุงเทพฯ: ศรีสารา, 2540.

705. เนื่อง นิลรัตน์, ม.ล. **ชีวิตนอกวง เล่ม 4.** กรุงเทพฯ: ศรีสารา, 2540.
706. เนื่อง นิลรัตน์, ม.ล. **ชีวิตนอกวง เล่ม 5.** กรุงเทพฯ: ศรีสารา, 2540.
707. บุญชนะ อัดถากร. **ชีวิตและความฝัน.** กรุงเทพฯ: มุลินนิศาสตร์อาจารย์บุญชนะ อัดถากร เพื่อการศึกษา, 2529.
708. ประเทศ กุลนิตติ, ร.ต.อ. **72 ปีแห่งความหลัง.** กรุงเทพฯ: อำนวยสาส์น, 2525.
709. ประเวศ วะสี. **บนเส้นทางชีวิต 1.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2532.
710. ประเวศ วะสี. **บนเส้นทางชีวิต 2.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2534.
711. ประเวศ วะสี. **บนเส้นทางชีวิต 3.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2535.
712. ประเวศ วะสี. **บนเส้นทางชีวิต 4.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2536.
713. ประเวศ วะสี. **บนเส้นทางชีวิต 5.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2538.
714. ประเวศ วะสี. **บนเส้นทางชีวิต 6.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2538.
715. ประเวศ วะสี. **บนเส้นทางชีวิต เล่ม 8 : เยือนพม่า.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2540.
716. ประสพ รัตนกร. **แรงบันดาลใจ.** กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน, 2543.
717. ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์. **ฟัง ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ พูด.** กรุงเทพฯ: สาธารณชน, โครงการหนังสือเพื่อชีวิตและสังคม, 2537.
718. ประสิทธิ์ ลูจิตานนท์. **หมายเหตุแห่งอดีต ประสิทธิ์ ลูจิตานนท์.** กรุงเทพฯ: โฟสต์บุ๊คส์, [2543].
719. ปรีดี พนมยงค์. **ชีวประวัติย่อของนายปรีดี พนมยงค์ สกฤพพนมยงค์ และสกฤพณ ป้อมเพชร.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มุลินนิปรีดี พนมยงค์, 2535.
720. ปรีดี พนมยงค์. **ชีวประวัติย่อของนายปรีดี พนมยงค์ (จนถึง 24 ก.ค. 2525).** กรุงเทพฯ: โครงการ “ปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย”, 2526.
721. ป่วย อึ้งภากรณ์. **จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มุลินนิโกมลคีมทอง, 2542.
722. ป่วย อึ้งภากรณ์. **ป่วย อึ้งภากรณ์ ประสบการณ์ชีวิตและข้อคิดสำหรับคนหนุ่มสาว.** กรุงเทพฯ: มุลินนิโกมลคีมทอง, 2538.
723. ป่วย อึ้งภากรณ์. **เหลียวหลังแลหน้า.** กรุงเทพฯ: ธรรมสาร, 2542.
724. ปัญญานันท์ภิกขุ. **80 ปี ปัญญานันท์ภิกขุ เล่ม 1.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มุลินนิภิกขุปัญญานันท์, 2534.
725. ปัญญานันท์ภิกขุ. **80 ปี ปัญญานันท์ภิกขุ เล่ม 2.** กรุงเทพฯ: มุลินนิภิกขุปัญญานันท์, 2534.
726. พชร อิศรเสนา ณ อยุธยา. **60 ปี พชร อิศรเสนา ณ อยุธยา.** [ม.ป.ท.], 2537.

727. พนม พงษ์ไพบูลย์. **ก้าวไปข้างหน้า**. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, 2543.
728. พุทธทาสภิกขุ. **เล่าไว้เมื่อวัยสนธยา : อดีตชีวิตประวัติดของท่านพุทธทาสภิกขุ**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2528.
729. พุทธทาสภิกขุ. **เล่าไว้เมื่อวัยสนธยา : อดีตชีวิตประวัติดของท่านพุทธทาสภิกขุ ชีวิตแห่งการทำงาน**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2529.
730. พุทธทาสภิกขุ. **เล่าไว้เมื่อวัยสนธยา : อดีตชีวิตประวัติดของท่านพุทธทาสภิกขุ ชีวิตแห่งการศึกษา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2529.
731. พุทธทาสภิกขุ. **สิบปีในสวนโมกข์ : เล่าเรื่องชีวิตในวัยหนุ่ม**. กรุงเทพฯ: กองทุนคุณธรรม, 2527.
732. มนทิรา, ผู้เรียบเรียง. **บนทางชีวิต นิรมล เมธิ์สุวกุล**. กรุงเทพฯ: แพรว, 2541.
733. ยืนยง โอภากุล. **ก้าวแรกของชีวิต ก้าวที่สองคนดนตรี แอ๊ด คาราบาว**. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร, 2542.
734. ยุพา เพ็ชรฤทธิ์. **บนถนนคนทำข้าว**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2535.
735. 'รงค์ วงษ์สวรรค์. **เงาของเวลา**. กรุงเทพฯ: สารคดี, 2542.
736. 'รงค์ วงษ์สวรรค์. **เมนูบ้านท้ายวัง**. กรุงเทพฯ: สารคดี, 2541.
737. 'รงค์ วงษ์สวรรค์. **ขุนนางป่า**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน, 2537.
738. เลอศิลป์ อักษรศรี. **เบื้องหลังชีวิต**. กรุงเทพฯ: ชมรมผู้ไฝ่ธรรม เชียงใหม่, 2525.
739. ว.ณ. พนมยงค์. **วันวานในโลกกว้าง**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี ชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบาลราษฎรอาวุโส ภาคเอกชน, สถาบันปรีดี พนมยงค์, 2543.
740. วิรัช มรรคดวงแก้ว. **90 ปี นายแพทย์วิรัช มรรคดวงแก้ว**. [ม.ป.ท.:ม.ป.พ.], 2537.
741. วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์. **สู้ชีวิต : เคราะห์สร้างโอกาส**. กรุงเทพฯ: แก้วขวัญข้าง, 2541.
742. ศิลา โคมฉาย. **ปฏิวัติเบา ๆ**. กรุงเทพฯ: มิ่งมิตร, 2540.
743. ศุภกิจ นิมมานนรเทพ. **ศุภกิจ นิมมานนรเทพ กับ 40 ปี ที่ล้มลุกคลุกคลานมาร และอนาคตที่ต้องชมชานต่อไป**. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม, 2524.
744. ส. พลายน้อย. **ชีวิตที่คิดไม่ถึง**. กรุงเทพฯ: สารคดี, 2543.
745. ส. ศิวรักษ์. **คนนอกคุก : ทำไมข้าพเจ้าไม่สยบยอม รสช. ภาค 1**. กรุงเทพฯ: ส่องสยาม, 2539.
746. ส. ศิวรักษ์. **คนนอกคุก : ทำไมข้าพเจ้าไม่สยบยอม รสช. ภาค 2**. กรุงเทพฯ: ส่องสยาม, 2540.

747. ส. ศิวรักษ์. **ช่วงหลังแห่งชีวิตของ ส. ศิวรักษ์ : จากเริ่มทำงานในเมืองไทย (ใน พ.ศ. 2505) จนถึงอายุ 5 รอบนักษัตร (พ.ศ. 2536).** กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2540.
748. ส. ศิวรักษ์. **ช่วงแห่งชีวิตของ ส. ศิวรักษ์ : แต่ก่อนเกิดจนจบการศึกษาจากเมือง อังกฤษ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ริเวอร์บุ๊คส์, 2538.
749. ส. อาสนจินดา. **พຼຽນนี้...จะรดน้ำศพ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม, 2535.
750. สมทบ จ้าวสุวรรณ, ร้อยตรี. **หลายฉากในชีวิต.** กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี่, 2539.
751. สมบัติ เมทะนี. **เป็นพระเอกซะจนได้.** กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2539.
752. สมศรี สุขุมลันท์. **สมศรี สุขุมลันท์.** กรุงเทพฯ: สารคดี, 2539.
753. สมักร สุนทรเวช. **เรื่องไม่อยากเล่า.** กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์ กราฟฟิคอาร์ต, 2530.
754. สหัทธยา. **บินข้ามฟ้า.** กรุงเทพฯ: ศรีสารา, 2542.
755. สิทธิ จิรโรจน์, พลเอก. **ฉันมาจากการแต่งตั้ง.** กรุงเทพฯ: ภาษิต, 2528.
756. สิทธิ จิรโรจน์, พลเอก. **ถอดเครื่องแบบเขียน.** กรุงเทพฯ: มติชน, [2535].
757. สุเทพ วงศ์กำแหง. **กรีดหัวใจ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชรชัด, [2540].
758. สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. **คราบน้ำตาบนทางชีวิตและงานของ สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2539.
759. สุนันทา พลภัคพี. **สุนันทานิพนธ์.** กรุงเทพฯ: ศุภวณิชการพิมพ์, 2542.
760. สุมาลี จาติกวนิช, ท่านผู้หญิง. **เพียงหนึ่งทะเลชีวิต.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป, 2534.
761. สุรัชย์ แซ่ด่าน. **นักโทษประหารคนที่ 310.** กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2541.
762. สุวรรณิ สุขอนธา. **สุวรรณิ สุขอนธ์เที่ยง.** กรุงเทพฯ: บรูพาคอมพิว, 2527.
763. เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. **เดินป่าเสาะหาชีวิตจริง.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: กำแพง, 2533.
764. เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. **ปากคำประวัติศาสตร์ : บทสัมภาษณ์คัดสรรในรอบสอง ทศวรรษ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สามัญชน, 2536.
765. เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. **มาจากป่าชายเลน : ความทรงจำอันขาดวันของนักเดิน ทางผู้ว่าเหว.** กรุงเทพฯ: เทียนวรรณ, 2527.
766. แสง มณวิฑูร. **ชีวิตและปรัชญามหาแสง.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณ คาร กองบริการการศึกษา มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรม ราชูปถัมภ์, 2532.

767. ไสว บุญมา. **จดหมายจากบ้านนา**. กรุงเทพฯ: โฟร์ – วัน, 2542.
768. **หลวงพ่อของเรา : ที่ระลึก 80 ปี พระธรรมญาณมุนี**. กรุงเทพฯ: ศิษยานุศิษย์สมาคมศิษย์กวีศรี – วินิตศึกษา, 2528.
769. हरिन หงสกุล, พลอากาศเอก. **ที่ระลึกในโอกาสอายุครบ 6 รอบ พลอากาศเอก हरิน หงสกุล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ, 2529.
770. อาจันต์ ปัญจพรรค์, เล่า; แฉ่งน้อย ปัญจพรรค์, ผู้เรียบเรียง. **อาจันต์ ปัญจพรรค์**. กรุงเทพฯ: สารคดี, 2539.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ดร.ชนิษฐ์ใจของชีวประวัติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดรธรณีชื่อเจ้าของชีวประวัติ

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
ก. สุรางคนางค์	461
กนต์ธีร์ ศุภมงคล	679
กร ทัพพะรังสี	239, 555
กรพจน์ อัศวินวิจิตร	214
กระแส ชนะวงศ์	186
กรุณา กุศลาลัย	680
กอบแก้ว อาภากร ณ อยุธยา, หม่อม	540
กัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ	34, 542
กำจัด มงคลกุล	625
กำพล วัชรพล	140, 551
กุหลาบ ตฤณานนท์ (กสร. กุหลาบ)	383
กุหลาบ สายประดิษฐ์ (ศรีบูรพา)	410
เกษม จาติกวณิช	444
เกษม สุวรรณกุล	477
โกมล คีมทอง	289
โกเมน ภัทรภิรมย์	620
โกวิท วรพิพัฒน์	132, 593
โกษาธิปดี, เจ้าพระยา (ปาน)	264, 386
ไกรศรี นิมมานเหมินท์	423, 503
ขวัญแก้ว วัชโรทัย	72
ไชแสง สุขใส	433
คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.	158, 200, 350, 411, 463, 475, 500, 533, 548, 654
งามจิตต์ บุรฉัตร ณ อยุธยา, หม่อม	67, 662
จงจิตรถนอม ดิศกุล, ม.จ.	501
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	18, 167, 296, 334, 566

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์, ม.จ.	396
จารุบุตร เรื่องสุวรรณ	65, 122
จารุพงษ์ ทองสินธุ์	20
จำเนียร ศรีไทยพันธุ์	421
จำลอง ศรีเมือง, พลตรี	176, 683
จิตร ภูมิศักดิ์	5, 46, 96
จิรายุ นพวงศ์, ม.ล.	669
จรี โอศิริ	684
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	13, 14, 15, 104, 105, 157, 179, 189, 190, 191, 241, 245, 261, 295, 312, 313, 335, 345, 354, 456, 470, 677
จุฬารัตน์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ	541, 543, 663
เจนดุริยางค์, พระ (ปิติ วาทยะกร)	685
เจริญ สิริวัฒนภักดี	546
เจริญใจ สุนทรวาที	686
ฉลอง กัลยาณมิตร	145
เฉลิม พรหมเลิศ	687
ชัยพร แสงกระจ่าง	688
ชลด เกิดเทศ, พล.ต.ท.	355
ชวน หลีกภัย	22, 417, 490
ชวลิต ยงใจยุทธ, พลเอก	41, 103, 211, 351, 645
ชัชสี จาติกวณิช	442
ชัยอนันต์ สมุทวณิช	689, 690
ชาติชาย ชุณหะวัณ, พลเอก	102, 206, 609
ชิต บุรทัต	657
ชิน โสภณพนิช	108, 180, 610
ชินวุธ สุนทรสีมะ, พันเอก	691
ชื่น ชีโนรส, เจ้า	316

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
ชุมพรเขตอุดมศักดิ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวง	305, 469
ชูศรี มีสมมนต์	692
โชติ แพ่งพันธุ์ (ยาขอบ)	486
โชติ รามโกมุท	693
ญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆ ปริณายก, สมเด็จพระ	182, 240, 281, 282, 308
ดารารัศมี, พระราชชายาเจ้า	133
ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา	496, 510, 511
ดิฐการภักดี, คุณหญิง (สายหยุด ดิฐการภักดี)	695, 696
ดิเรก ชัยนาม	643
ดุษฎี พนมยงค์	272
เดโช สนวนานนท์	697
ต่วน ยาวะประภาษ	429
ตากสินมหาราช, สมเด็จพระเจ้า	119, 120, 194, 377, 509, 536, 614
ต้อย ชุ่มสาย, ม.ล.	698
เถกิง เจริญศรี	619
ทรงศักดิ์ เอภาพาร	269
ทรงสุดา ยอดมณี, คุณหญิง	699
ทรงสุรเดช, พระยา	613
ทวี จุลละทรัพย์, พล.อ.อ.	700
ทวี บุรณเขตต์, จ.ส.อ.	208
ทองก้อน จันทวิมล, คุณหญิง	701
ทองดี ไพธิยง	391
ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท.	288, 412, 443, 547
ท้าว พาทยโกศล, จางวาง	603

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ	43, 76, 139, 154, 155, 173, 244, 256, 257, 258, 259, 260, 310, 333, 464, 473, 484, 485, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 553, 652
เทียม โชควัฒนา	550, 611
ธรรมธิเบศร์ฯ, เจ้าฟ้า (เจ้าฟ้ากุ้ง)	170, 462
ธรรมศักดิ์มนตรี, เจ้าพระยา	93
ธาวา กนกมณี	188
นรรัตน์ราชมานิต, พระยา	563
นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่น	187, 495
นรินทร์ ภาชิต	476
นริศรานุกัณฑ์วงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา	234
นเรศวรมหาราช, สมเด็จพระ	118, 134, 576
นั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	70, 337, 538
นายตำรวจ ณ เมืองใต้ (เปลื้อง ณ นคร)	487
นิรมล เมธีสุวกุล	732
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	649
เนื่อง นิลรัตน์, ม.ล.	702, 703, 704, 705, 706
บรมมหาศรีสุริยวงศ์, สมเด็จพระเจ้าพระยา	181
บรรหาร ศิลปอาชา	37, 217, 561
บริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์ วรพินิต, จอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้า	306, 480
บัณฑูร ล่ำซำ	468
บุญชนะ อัดถากร	707
บุญชู โรจนเสถียร	213
บุญถิ่น อัดถากร	565

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
บุญยงค์ เกตุคง	612
บุญรอด บิณฑสันต์	280
บุญส่ง เลขะกุล	531
บุปผา กุญชร (นิมมานเหมินท์) (ดอกไม้สด)	537
ป. อินทรปาลิต	270, 415, 416
ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	11, 212, 338, 343, 394, 488, 601
ปกกรณ์ อังศุสิงห์	283
ปรมานุชิตชินโนรส, สมเด็จพระ	125
ประภิต อภิสารธนรักษ์	101
ประดิษฐ์ เขียวสกุล	38
ประดิษฐ์ไพเราะ, หลวง (ศร ศิลปบรรเลง)	628
ประเทศ กุลนิตี, ร.ต.อ.	708
ประภาส ชลศรานนท์	507
ประยูร อุดชาภา	263, 457
ประเวศ วะสี	709, 710, 711, 712, 713, 714, 715
ประสพ รัตนากร	716
ประสาน สุขรังสรรค์	64
ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	644, 717
ประสิทธิ์ ถาวร	166
ประสิทธิ์ ลูไลตันนท์	718
ประสิทธิ์ อุไรรัตน์	232
ประเสริฐ ทรัพย์สุนทร	584
ปรีดี พนมยงค์	10, 44, 99, 100, 273, 274, 290, 436, 447, 449, 471, 491, 494, 498, 506, 557, 558, 559, 581, 582, 583, 586, 587, 588, 589, 615, 618, 630, 650, 719, 720
ป๋วย อึ๊งภากรณ์	31, 74, 95, 159, 177, 185, 359, 375, 401, 414, 440, 441, 452, 492, 493, 595, 598, 721, 722, 723

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
ปวเรศวิริยาลงกรณ์, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา	130
ปัญญานันท์ภิกขุ	110, 207, 317
ปิ่น มาลากุล, ม.ล.	379, 380, 393, 398
ปิ่น มุทุกันต์, พ.อ.	184
ปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ เปรม ติณสูลานนท์, พลเอก	141, 344, 532, 668 49, 197, 210, 267, 364, 430, 534, 596, 672, 682
เปลื้อง วรณศรี	285
เป็ง มาลากุล ณ อยุธยา, พลเอก	673
แปลก พิบูลสงคราม, จอมพล	98, 374, 474, 638, 639
ผัน จันทรปาน	17
เฝ้า ศรียานนท์, พล.ต.อ.	365, 670
ฝ้าย เพ็ชชะ	373
พชร อิศรเสนา ณ อยุธยา	726
พนม พงษ์ไพบูลย์	727
พยงค์ มุกดา	667
พร้อมพงศ์อิริราช, พระวรวงศ์เธอ	400
พระครูบาเจ้าศรีวิชัย สิริวิไชย	292, 483, 545
พระเทพคุณาธาร (จิรปัญญาญญ ด. เจียม กุลละวณิชย์)	294
พระเทพประสิทธิ์มณฑ (ประสิทธิ์ เข้มังกร)	199
พระธรรมญาณมุนี (กิตติพินนเถระ)	768
พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)	238, 658
พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)	426, 629, 631
พระพยอม กัลยาโณ	376, 392
พระโพธิรักษ์	549

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
พระภวานาวิสุทธิคุณ (พระมหาเสริชัย ชยมังคโล)	450
พระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อดิปปากน้ำ)	431
พระยันทระ อมโรภิกขุ	16
พระราชธรรมาภรณ์ (เงิน จันทสุวัณโณ)	169
พระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ	405
พระอาจารย์บุญธรรม อุตตมธัมโม	502
พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร	112
พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต	113, 318
พระอาจารย์สิงห์ ขันตยาคโม	193
พ่วง บุชรารัตน์	121
พวงร้อย (สนิทวงศ์) อภัยวงศ์, ท่านผู้หญิง	149, 367
พหลพลพยุหเสนา, พลเอกพระยา (พจน์ พหลโยธิน)	205
พิจิตต รัตตกุล	455
พิทยลาภพฤฒิยากร, กรมหมื่น	497
พิทยาลงกรณ์, พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่น (น.ม.ส.)	599
พิศาล มูลศาสตรสาทร	85
พิศาลสุขุมวิท, พระ (ประสพ สุขุม)	311
พื้ง ศรีจันทร์	585
พุทธทาสภิกขุ	146, 172, 276, 403, 427, 499
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช, พระบาท สมเด็จพระ	339, 356
พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ	340
พุ่มพวง ดวงจันทร์	235
พูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา, ท่านผู้หญิง	275
พูนสุข พนมยงค์, ท่านผู้หญิง	71, 204

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
เพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี, สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ	178
ไพบูลย์ บุตรขัน	409, 432
ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล	265
ภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์, จอมพลสมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้า	163, 358
ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	3, 6, 19, 21, 27, 28, 30, 40, 47, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 66, 68, 69, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 89, 90, 107, 117, 135, 138, 143, 147, 151, 152, 156, 174, 175, 192, 198, 201, 209, 215, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 242, 243, 268, 271, 286, 291, 293, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 314, 315, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 336, 346, 347, 348, 349, 370, 381, 385, 387, 397, 402, 404, 406, 408, 428, 434, 435, 437, 438, 439, 453, 460, 465, 481, 482, 504, 505, 524, 544, 562, 567, 570, 571, 572, 578, 580, 590, 594, 600, 602, 605, 606, 607, 616, 621, 622, 623, 624, 626, 632, 633, 634, 636, 637, 646, 653, 655, 656, 674
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ	262, 277, 278, 341, 525, 575
มงคล อมาตยกุล	282
มนตรี ตราโมท	1

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
มหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร, สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ, สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ	153, 523
มหาสุรสิงหนาท, สมเด็จพระบรมราชาเจ้า	131, 489
มหิตลธิเบศร อุดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก, สมเด็จพระ	521, 526
มัทนา ไมระกุล	368
มานะ มหาสุวีระชัย	678
มารยาตกรัถญา ดิศกุล, ม.จ.	203
มารวย ผดุงสิทธิ์	574
มาลัย ชูพินิจ	23, 577
มาลา คำจันทร์	648
เมธาธิบดี, พระยา	389
เย็นยง โอภากุล (แอด คาราบาว)	733
ยุพา เพ็ชรฤทธิ์	734
รงค์ วงษ์สวรรค์	144, 735, 736, 737
รวงทอง ทองลั่นทม	676
รัชฎาณุประดิษฐ์มหิศรภักดี, พระยา (คอซิมบี๊ ณ ระนอง)	459
ราชบุรดีเรกฤทธิ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวง	165
จำเริญพรณี, สมเด็จพระนางเจ้า	8
รุ่ง แก้วแดง	142
ลักษมีลาวัณ, พระนางเธอ	12
ลิขิต เทิดสิทธิ์ศักดิ์	454
เลอศิลป์ อักษรศรี (ธานินทร์ธรรม)	738
เลิศ สมนันตา	106
เลียว ศรีเสวก (อรวรรณ)	39
ว.ณ. พนมยงค์	739
วิจิตรมาตรา, ชุน (สง่า กาญจนาคพันธุ์)	627, 681

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
วิจิตรวาทการ, พลตรีหลวง	361, 445, 446, 635
วิชัย ต้นศิริ	568
วิจิต โรจนประภา	129
วิเชียร เผธิญโชค	552
วิฑูรย์ ยะสวัสดิ์, พลโท	419
วิภาวดีรังสิต, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า	458, 641
วิรัช มรรคดวงแก้ว	740
วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	741
วิวัฒน์ แพรพริ้วงาม	369
ศรีนครินทราบรมราชชนนี, สมเด็จพระ	9, 29, 33, 36, 86, 137, 202, 219, 342, 395, 399, 508, 527, 528, 529, 530, 604
ศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง, สมเด็จพระ	671
ศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสา อัยยิกาเจ้า, สมเด็จพระ	539
ศรีสิทธิสงคราม, พันเอก	128
ศลักษณ์ ทอรวนันทน์	591
ศักดิ์ชัย บำรุงพงศ์ (เสนีย์ เสาวพงศ์)	608
ศัลวิธานนิเทศ, พลโทพระยา (แอบ รักตประจิต)	48
ศิลา โคมฉาย	742
ศุภกิจ นิมมานนรเทพ	743
ศุภโยคเกษม, พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า	617
ส. อาสนจินดา	749
สงวน รอดบุญ	124
สง่า สรรพศรี	597
สง่า อารัมภีร์	237
สนั่น ขจรประศาสน์, พลตรี	467
สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)	114, 160, 390
สมเด็จพระสังฆราช (ญาณสังวร สุก ไม้เถื่อน)	309

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
สมเด็จพระสังฆราช (สา ปุสฺสเทว)	307
สมทบ จ้าวสุวรรณ, ร.ต.	750
สมบัติ พลายน้อย	744
สมบัติ เมทะนี	751
สมพร กลิ่นพงษา	371, 535
สมวงศ์ ไปษยานนท์	7
สมศรี สุกุมลนันท์	752
สมสุข กัลย์จาฤก	73
สมัคร สุนทรเวช	97, 753
สมาน กาญจนะผลิน	220
สฤษดิ์ ธนะรัชต์, จอมพล	53, 54, 372
สวัสดิ์ ผกาพันธุ์	666
สหทัย ประภาวัต, พล.อ.ต.	754
สอ เสถบุตร	360
สัญญา ธรรมศักดิ์	448, 569, 659
สาร สารทัศน์นันท์	123
สารประเสริฐ, พระ (ตรี นาคะประทีป)	472, 640, 675
สาโรช บัวศรี	478
สิทธิ จิโรจน์, พลเอก	4, 755, 756
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า	35, 45, 91, 150, 171, 195, 196, 216, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 363, 384, 407, 418, 422, 425, 466, 518, 519, 520, 522, 660
สุข ชนะชัย	357
สุดจิตต์ ดุริยประณีต	573
สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์	651
สุเทพ วงศ์กำแหง	664, 665, 757
สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์	758
สุนทร คงสมพงษ์, พลเอก	352

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
สุนทรภู่	2, 32, 75, 84, 92, 116, 148, 161, 162, 168, 284, 388, 642
สุนันทา พลบัณฑิ	759
สุพรรณ บุนนาคพิมพ์	218
สุภาว เทวกุล	592
สุมน อมรวิวัฒน์	24
สุมาลี จาคิกวนิช, ท่านผู้หญิง	760
สุรัชย์ แซ่दान	761
สุรศักดิ์มนตรี, พลเอกเจ้าพระยา (เจิม แสงชูโต)	353
สุลักษณ์ ศิวรักษ์	42, 126, 366, 451, 556, 579, 745, 746, 747, 748
สุวรรณีย์ สุคนธ์เที่ยง	762
เสกสรรค์ ประเสริฐกุล	763, 764, 765
เสรี เตมียเวส, พล.ต.ต.	236
แสง มนวิฑูร, ร.ต.ท.	766
แสงเงิน ฉายาวงศ์	378
แสงชัย สุนทรวัฒน์	413
แสงอรุณ รัตกสิกร	420
ไสว บุญมา	767
ไสว สุทธิพิทักษ์	25, 424
หลวงปู่เกษม เขมโก	111, 183
หลวงปู่ขาว อนาลโย	115, 233
หลวงปู่ชอบ ฐานสโม	127
หลวงปู่ศุขย์ อตุโล	564
หลวงปู่โต๊ะ	287
หลวงปู่ทิม อิสริโก	109
หลวงปู่ดาดา ถาวโร	26, 554
หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ	661
หลวงพ่อบ้าน (พระครูวิหารกิจจานุการ)	266

ชื่อเจ้าของชีวประวัติ	หมายเลขรายชื่อหนังสือชีวประวัติ
हरिन हंगकुल, पल.अ.अ.	164, 769
हेम वेचकर	136
अदुल वीशैरजेरिणु	479
अमिषिथी वेचचाशैवे	560
आजिन्त पीणुजपुरक	770
आतित्य कुरैरतन	362
आननंथ पीनयारखुन	94
अदुम अदुआकर (अ. अदुआकर)	647

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวจันทร์เพ็ญ ฉันทอภิชัย เกิดวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวารสารศาสตร์ จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์และวารสารศาสตร์ หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย